Takács Tibor

Káderbiztonsági szolgálat

Védett vezetők és az állambiztonság a Kádár-korszakban

hamvas intézet

Takács Tibor

Káderbiztonsági szolgálat

Védett vezetők és az állambiztonság a Kádár-korszakban

hamvas intézet

A Hamvas Béla Kultúrakutató Intézet kiadványa

Budapest, 2015

Védett férfiak

A Kádár-korszak titkosrendőrségének egyik kevésbé közismert feladata volt az állampárt és a pártállam legfőbb vezetőinek a személyi biztosítása. A kommunista politikusok védelmét kezdetben az 1945-ben létrehozott pártőrség látta el. A sztálinista diktatúra kiépülésével párhuzamosan a szervezet funkciói fokozatosan kibővültek az állami funkciókat betöltők védelmével, melynek eredményeképpen 1949 őszére megtörtént a kormányőrség „teljes kialakulása".[1] A kormányőrség 1949-ben került az államvédelem, egészen pontosan a Belügyminisztérium Államvédelmi Hatósága (BM ÁVH) szervezetébe. 1950-től az ÁVH X/1. (Kormány- és Pártőrség) Osztályként, 1953-tól az „egyesített" Belügyminisztérium XIII. Osztályként (1956 májusától Főosztályként) működött.[2] A különböző (személy- és objektum-) őrzési feladatokat ellátó részlegek mellett létezett egy, a vezetők és különböző épületek operatív, azaz kifejezetten titkosszolgálati eszközökkel történő védelmét végző alosztály (osztály) is. Munkám ennek a tevékenységét kívánja bemutatni.

Az 1956-os forradalom leverését követően a kormányőrség nem a politikai rendőrség részeként, hanem a Belügyminisztérium önálló szerveként folytatta működését.[3] Az egységnek a forradalom előtti időszakhoz képest jóval kisebb létszámmal kellett végrehajtania a feladatait, ami komoly nehézségeket okozott a mindennapi munkában. Az operatív alosztályon például 29 helyett mindössze 10 fő dolgozott. Ezzel a létszámmal még „a vezető elvtársak" által sűrűbben látogatott, és a nagyobb ünnepségeknek helyet adó színházak (pl. Opera, Erkel Színház, Nemzeti Színház) biztosítását sem tudták megoldani, de nem látták biztosítottnak „a vezető elvtársak megbetegedése esetén igénybe vett kórház" (azaz a Kútvölgyi) operatív ellenőrzését sem. Ezért javaslat született az alosztály létszámának 11 fővel történő emelésére.[4] Erre, és további emelésekre is sor került, így 1958 elején az operatív osztály immáron 38 fős létszámmal működött.[5]

A Kormányőrség 1957 tavaszán – a Belügyminisztérium átszervezésének részeként – „visszakerült" a politikai rendőrséghez, mint a BM II. Főosztály 14. Osztálya.[6] Ám alig két év elteltével ismét, ezúttal véglegesen – kiszakadt a Politikai Nyomozó Főosztályból, és a belügyminiszter I. helyettesének közvetlen alárendeltségébe tartozó önálló szerv lett. A Kormányőrség Parancsnokságának Operatív Osztálya azonban a politikai rendőrségen maradt, és alosztályként a BM II/5. (Belsőreakció-elhárító) Osztályba tagozódott.[7] Az átszervezésre 1959. augusztus 15-én került sor, amikor az állami és pártvezetők operatív védelmének ellátására, továbbá – új feladatként – a terroristagyanús személyek operatív feldolgozására felállították a II/5-h alosztályt. Mint láttuk, az operatív osztály 1958-ban 38 fővel működött, a kormányőrségtől azonban csak 28 státus került a II/5. Osztályhoz, ráadásul az új alosztályt mindössze 20 fővel hozták létre (a fennmaradó létszámmal az egyházak elleni munkát „erősítették meg").[8]

A II/5-h alosztály első vezetője Bagi Mihály volt, aki 1945-től dolgozott a politikai rendőrségen, az iparisza-botázs-elhárítás területén töltött be vezető posztokat, majd 1952 decemberétől az ÁVH Veszprém Megyei

1 ÁBTL 4.1. A-4544. Fedeles György: A személybiztosítás végrehajtása a BM Kormányőrség személyi védelmi rendszerében (szakdolgozat), Rendőrtiszti Főiskola Állambiztonsági Tanszék, Budapest, 1984. 2–3.

2 Cserényi-Zsitnyányi Ildikó: Az Államvédelmi Hatóság szervezeti változásai (1950–1953). *Betekintő,* 2009/2. [online] <betekinto.hu/2009_2_cserenyi_zsitnyanyi>. Cserényi-Zsitnyányi Ildikó: A Belügyminisztérium szervezeti változásai, 1953–1956. In: *Trójai faló a Belügyminisztériumban. Az ÁVH szervezete és vezérkara 1953–1956*. Szerk. Gyarmati György–Palasik Mária. Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára–L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2013. 88–89.

3 Lásd pl. MNL OL XIX-B-1-au 1038/1957. Jelentés a Belügyminisztérium hatáskörébe tartozó szervek átszervezéséről, 1957. január 30. (3. d.)

4 MNL OL XIX-B-1-au 1068/1957. Jelentés a Kormányőrség szervezetére és létszámára, 1957. március 29.

5 MNL OL XIX-B-1-au sz. n. A BM Kormányőrség állománytáblázata, 1958. február 7. (70. d.)

6 ÁBTL 4.2. 6-200/11/1957. A belügyminiszter 12. sz. parancsa, 1957. május 3.

7 ÁBTL 4.2. 10-21/11/1959. A belügyminiszter 11. sz. parancsa, 1959. június 8.

8 MOL XIX-B-1-au 16-16/5/1959. Javaslat a BM II/5. Osztály új állománytáblázatának kiadására. 1959. június 18. (16. d.) A javaslatot Biszku Béla belügyminiszter augusztus 15-én hagyta jóvá.

Osztályát (1953-tól a BM Veszprém Megyei Főosztályát) vezette. 1954-ben egyéves szakmai iskolába küldték a Szovjetunióba, ahonnan visszatérve ismét az ipari elhárításhoz került. A forradalom kitörésekor a BM V. (Ipari Szabotázselhárító Főosztály) 2. Osztályának élén állt. November 4-e után a karhatalomban szolgált, decemberben került vissza a politikai rendőrségre, az ipari és közlekedési szabotázselhárító osztályra alosztályvezetőnek. Később megfordult a vizsgálati osztályon is, majd 1958 áprilisában vette át a kormányőrség operatív osztályának vezetését. Ezt a posztot az 1959-es átszervezés után is megőrizte, egészen 1962. augusztus 15-ig, amikor leszerelték a belügy állományából.[9]

Bagi elbocsátása összefüggött az állambiztonság (és a BM) teljes átszervezésével, a III. Főcsoportfőnökség, és benne a III/III. Csoportfőnökség felállításával. A II/5-h alosztály ezt követően III/III-1/h, majd decembertől III/III-3/c jelzéssel működött tovább. Élére 1962. október 1-jével Sándor Györgyöt nevezték ki. Ő nem rendelkezett államvédelmis múlttal, csupán 1957 őszén került a politikai rendőrséghez. A forradalom előtt az Élelmiszeripari Minisztériumban töltött be vezető posztot, a forradalom után rövid ideig a közellátási kormánybiztosságnál dolgozott, majd a volt funkcionáriusok által alapított bőrdíszmű szövetkezet, a Páris KTSZ elnöke lett. 1957 októberében került a BM II/5-e, azaz a kulturális és tudományos területtel foglalkozó alosztályhoz, amelynek két év múlva – Harangozó Szilveszter utódaként – a vezetője is lett. Innen helyezték át a párt- és állami vezetők operatív védelmével foglalkozó alosztály élére, mely pozíciót 1969 legvégéig megőrizte, amikor (röviddel 51. születésnapja előtt) nyugdíjazták.[10]

Még ezt megelőzően, az egész csoportfőnökséget érintő átalakítás részeként az egységet 1966. július 1-jével közvetlenül a csoportfőnöknek alárendelt önálló alosztállyá (BM III/III-A) szervezték, és ebben a formában tevékenykedett egészen 1990-ig. Sándor Györgytől Lunczer Ferenc vette át az alosztály vezetését, aki – elődeivel szemben – régi szakembernek számított a területen, hiszen 1949-től dolgozott a kormányőrségnél, előbb őrszemesként, majd helyszínelőként. 1953-ban lett az operatív alosztály beosztottja, ahol 1961-ben csoportvezetővé, 1967 júliusában pedig alosztályvezető-helyettessé nevezték ki. Az alosztályt 1970. január 1-jétől 1978. február végi nyugdíjba vonulásáig vezette. (Később, egy kisebb megszakítással, egészen 1990-ig a III/III. Csoportfőnökség szerződéses alkalmazottként foglalkoztatta tovább.[11]) Lunczer utóda, Solti László 1949-től a belső karhatalomnál, 1951-től a diósgyőri iparőrségnél szolgált. 1953-ban leszerelt, de még ebben az évben a BM Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főosztálya operatív beosztottja lett. A forradalom után került a kormányőrséghez, előbb az objektumbiztosítókhoz, majd a politikai nyomozókhoz. 1978. március 1-jével vette át az alosztály vezetését, majd ebből a tisztségből ment nyugdíjba 1987 szeptemberében.[12] A III/III-A Önálló Alosztály utolsó vezetőjéről keveset tudunk, Tóth Kálmán személyi anyaga ugyanis nem került levéltárba. Csupán annyi biztos, hogy 1977-ben már itt dolgozott (ekkor minősítették át operatívból főoperatív beosztottá), és 1987. október 1-jén vette át az alosztály vezetését.[13]

Már önmagában az önálló alosztályi szervezeti forma is mutatja, hogy az egység funkcióját tekintve igencsak elkülönült a III/III többi részétől. Ez az elkülönülés az elhelyezésben is megnyilvánult, hiszen csoportfőnökség többi részétől eltérően az egység nem a BM József Attila utcai, majd a Néphadsereg utcai épületében, hanem a II. kerületben, a Gyorskocsi utca 31. szám alatt működött – a házi telefonkönyvek szerint 1986-ban 19 fővel, ezután pedig 18 fős létszámmal.[14] Az alosztály sorsa is elvált a III/III. Csoportfőnökség sorsától, 1990

9 ÁBTL 2.8.1. 143. Bagi Mihály személyi anyaga.
10 ÁBTL 2.8.1. 4809. Sándor György személyi anyaga.
11 ÁBTL 2.8.1. 10662. Lunczer Ferenc személyi anyaga.
12 ÁBTL 2.8.1. 4516. Solti László személyi anyaga.
13 ÁBTL 2.8.1. A BM III/III. csoportfőnök 121/38. sz. parancsa a személyi állományra vonatkozólag, 1977. július 1. ÁBTL 2.8.1. A BM III/III. csoportfőnök 121/169. sz. parancsa a személyi állományra vonatkozólag, 1987. szeptember 25.
14 ÁBTL 1.11.6. 11-7/47/1986. Házi telefonkönyv. Uo. 11-7/47/1987. Házi telefonkönyv. Uo. 11-7/36/1988. Házi telefonkönyv. Uo. 11-7/36/1989. Házi telefonkönyv. Vö. uo. 16-80/73/1989. A BM III/III. Csoportfőnökség állománytáblázata, 1989. március 31.

elején ugyanis nem szüntették meg, hanem – több mint három évtized után – visszaintegrálták a kormányőrség szervezetébe. Az egyik operatív dossziét lezáró határozat arról árulkodik, hogy a szervezeti egység a BM Kormányőrség Parancsnoksága Operatív Biztosító Alosztályaként folytatta működését, továbbra is Tóth Kálmán vezetése alatt.[15]

Az alosztály – noha a belsőreakció-elhárítás szervezetében működött – 1959 után is a kormányőrséggel szorosan együttműködve végezte feladatát: biztosította és koordinálta a legfőbb párt- és állami vezetők, valamint a Magyarországra látogató külföldi állami és pártvezetők operatív védelmét, beleértve a védett vezetők részére szervezett programok operatív biztosítását is. Emellett összefogta a „vezető elvtársak" elleni ellenséges tevékenységre utaló információk ellenőrzését, és részt vett a szükséges megelőző intézkedések végrehajtásában, és – nem utolsósorban – titkosszolgálati eszközökkel biztosította a hatáskörébe utalt, azaz az állami és pártvezetők által rendszeresen használt épületek és területek operatív védelmét.[16]

A védett vezetők körét és a védelem mértékét az MSZMP Politikai Bizottsága határozta meg, a pártvezetés akaratának végrehajtásáról pedig belügyi rendelkezések intézkedtek. Ez a kör lényegében az MSZMP első titkárára (majd főtitkárára, 1988-tól az elnökére is), a Politikai Bizottság tagjaira, a Központi Bizottság titkáraira, (a nyolcvanas években a Központi Ellenőrző Bizottság elnökére), illetve az Elnöki Tanács elnökére, a kormányfőre és helyetteseire, a belügy- és a honvédelmi (1956 után egy ideig az igazságügy-) miniszterre és – kis megszakítással – az Országgyűlés elnökére terjedt ki. A párt vezetőjének, a PB-tagoknak, továbbá az Elnöki Tanács és a Minisztertanács elnökeinek a lakásait biztosították állandó jelleggel; állandó személyi kísérő pedig csak a párt, a kollektív államfői testület és a kormány első embereinek járt. (A munkahelyek esetében rendszerint a pártközpontot és az Országházat nevesítették csak, hozzátéve „más objektumok" biztosítását is.) A vizsgált időszak legvégén jelentős változásokra került sor: lényegesen szűkítették a biztosítandók körét (kivették onnan a KB-titkárokat és a KEB-elnököt, illetve az Országgyűlés elnökét és a kormányfő-helyetteseket), ugyanakkor a védett vezetők körébe bevonták az államminisztereket (Pozsgay Imrét és Nyers Rezsőt).[17]

Munkám elsősorban a vezetők által igénybe vett terek biztosításával, azaz a „rombolás és merénylet elhárítása céljából kiemelt objektumok" körüli állambiztonsági munkával foglalkozik. Az ezekre az objektumokra vonatkozó iratokat külön dossziékban őrizték, amelyek nagyrészt kutathatóak, bár a jelek szerint a lezárásuk és irattárba helyezésük előtt több dokumentumot is kiemeltek belőlük. Legszemléletesebb példái ennek azok a dossziék, amelyek ma már egyetlen iratot sem tartalmaznak. A 11-OD-2377 számú, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában (ÁBTL) O-20006 számot kapott dossziésorozat 4. kötete valamikor egy védett vezető lakásának környékére vonatkozó dokumentumokat tartalmazott (a fedőneve – Z-1 – alapján elképzelhető, hogy Kádár János Cserje utcai villájának „operatív védelme" során keletkezett iratok gyűjtésére szolgált), ám ma már teljesen üres. Csakúgy, mint a vezetés által látogatott kulturális intézményekre nyitott 11-OD-2834 számú sorozat harmadik kötete (az ÁBTL-ben O-20008/2. számon található), míg a második kötetnek még a borítója sem került levéltárba. A rendelkezésre álló iratok – a Történeti Levéltárba került O-dossziék és hálózati jelentések – alapján azonban így is elég pontos kép alkotható a kádári politikai rendőrség „káderbiztonsági" szolgálatáról.

15 ÁBTL 3.1.5. O-20007/5. 104. Határozat operatív ellenőrző munka megszüntetésére, 1990. április 19.

16 Lásd pl. ÁBTL 4.2. 80-223/1972. A Belügyminisztérium III/III. Csoportfőnökség ügyrendje, 1972. április. 1. Vö. ÁBTL 4.2. I. sorozat. 13-672/1985. A BM III/III. Csoportfőnökség ügyrendje (tervezet), 1985. május 28.

17 A vezetők biztosításáról a PB alábbi ülésein született döntés: MNL OL M-KS 288. f. 5/33. ő. e. (1957. július 2.) Uo. 5/39. ő. e. (1957. augusztus 13.) Uo. 5/41. ő. e. (1957. augusztus 27.) Uo. 5/81. ő. e. (1958. június 3.) Uo. 5/182. ő. e. (1960. május 10.) Uo. 5/646. ő. e. (1974. szeptember 24.) Uo. 5/896. ő. e. (1983. november 22.) Uo. 5/1048. ő. e. (1988. december 27.) Vö. ÁBTL 4.2. 10-21/4/1975. A belügyminiszter 04. sz. parancsa a Politikai Bizottság 1974. szeptember 24-i határozatának végrehajtásáról, 1975. március 13. Uo. 10-22/11/1984. A belügyminiszter 11. sz. parancsa a Politikai Bizottság 1983. november 22-i határozatának végrehajtásáról, 1984. április 26. Uo. A belügyminiszter 8/1989. sz. parancsa a meghatározott hazai és külföldi személyiségek személyi védelmének, kiemelkedő rendezvények, politikai események biztosításának, egyes fontos objektumok őrzésének feladatairól, 1989. április 21.

Munka, pihenés, szórakozás

Az állampárti és pártállami vezetők védelme gyakorlatilag az általuk rendszeresen használt fizikai-földrajzi terek „védelmét", azaz titkosszolgálati eszközökkel (is) történő kontrollját jelentette. Ezek a terek jellegükből adódóan döntően a fővárosban helyezkedtek el, hiszen a rendszer irányítói Budapesten laktak és dolgoztak. Míg 1945 előtt a legfőbb államhatalmi intézmények (az Országgyűlés kivételével) a főváros budai oldalán, a Várban és környékén székeltek, addig 1945 után formálódó rendszer csúcshivatalai a pesti oldalra, döntően az Országház (tágabb) környékére kerültek.[18] Ennek megfelelően az állambiztonság által a vezetők munkahelyének védelme érdekében ellenőrzés alá vont területek is döntően Pesten, azon belül is az V. kerület lipótvárosi részén helyezkedtek el.

A kommunista párt székháza 1945-től az Akadémia utca 17. szám alatti épületben volt (majd idővel több szomszédos épületre is átterjeszkedett). Ezt örökölte meg a kádári MSZMP is. A Központi Bizottság 1961–1962 fordulóján az Akadémia utcából a Jászai Mari téren álló (hivatalosan a Széchenyi rakpart 19. szám alatti) – korábban az Államvédelmi Hatóságnak és a Belügyminisztériumnak helyet adó – épületbe, a „fehér házba" költözött. A felújítási és építési munkák, illetve maga a költözés biztonsági szempontból óriási kihívás elé állította a politikai rendőrséget. Az ellenséges tevékenység felderítése és megakadályozása érdekében a BM II/5-h alosztály a felújításban, a technikai eszközök beszerelésében, a szállításban és a takarításban közreműködő valamennyi dolgozót le kívánta ellenőrizni. Különösen nagy figyelmet szenteltek a pártiratok átszállítására: azt nem egyszerűen az őrszemélyzetet adó katonáknak, hanem közülük is lehetőleg a hálózati személyeknek kellett elvégezniük.[19]

A pártközpont biztosítása nem korlátozódott magára az épületre, hanem kiterjedt a székház környékére is. Ebbe a területbe a „fehér ház" közvetlen közelében lévő Balassi Bálint utcai (21–27. számú) épületek, valamint a Margit-hídra való felhajtási útvonalat határoló házak (Jászai Mari tér 4–6., Pozsonyi út 1., 4., Szent István körút 1., 2.) tartoztak bele. Később, 1981-ben a biztonsági zónát kibővítették a Balassi Bálint utca 19. számú házzal is.[20] Az állampárt központja körüli biztosítási terület lényegében összeért a pártállam hatalmi centrumát jelképező, az Elnöki Tanácsnak, a kormánynak és az Országgyűlésnek helyet adó Országház körüli biztonsági zónával. A Kossuth Lajos tér és környéke mindazonáltal 1979-ig nem képezett külön elhárítási objektumot, csak ekkor jelölték ki a pontos határait: a térre néző házak mellett az ide torkolló utcák elején, illetve a Földművelésügyi Minisztérium és a volt Kúria mögötti utcákon álló épületek tartoztak bele.[21]

A Kádár-korszakban szintén a főváros V. kerületében, a József Attila utca és a Roosevelt (ma Széchenyi István) tér sarkán volt a Belügyminisztérium székháza, amely elfoglalt a Mérleg és a Nádor (Münnich Ferenc) utcák által határolt egész háztömböt. A biztosítási terület gyakorlatilag az összes környező épületre kiterjedt, amelyről rálátás nyílott a minisztériumra (József Attila u. 1–5., Nádor u. 1–5., 6., Mérleg u. 2–10.), beleszámítva a Gresham épületét is. A pártközponttal történt csere után a belügy használatába került az Akadémia utca 13., a Nádor utca 28. és az Árpád utca 10. szám alatti házak, ám ezek környékén már 1962-ben megszüntették az operatív elhárító munkát. A hetvenes évek végén viszont az állambiztonsági szervek átköltözése következtében szükségessé vált a Néphadsereg (ma Falk Miksa) utca 9. számú épület biztosítása. Az elhárítási terület itt is a környező házakra (Néphadsereg u. 7., 10–20., Markó u. 7., Stollár Béla u. 4–6.) terjedt ki.[22]

18 Majtényi György: *K-vonal. Uralmi elit és luxus a szocializmusban.* Nyitott Könyvműhely, Budapest, 2009. 204–205.
19 ÁBTL 3.1.5. O-20007/1. 22–26. Intézkedési terv a pártközpont költözésére, 1961. november 21. Az átköltözésről lásd még: Tabajdi Gábor: *Budapest a titkosszolgálatok hálójában. 1945–1989.* Jaffa Kiadó, Budapest, 2015. 27–29.
20 ÁBTL 3.1.5. O-20007/1. ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.
21 ÁBTL 3.1.5. O-20007/2. ÁBTL 3.1.5. O-20007/3. ÁBTL 3.1.5. O-20006/15.
22 ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.

A többi védett objektum a központtól távolabb helyezkedett el. A pártállami rendszerben eredeti funkciójukat elvesztő, hivatallá alakított szakszervezetek központjai közül ide tartoztak a Szakszervezetek Országos Tanácsa (SZOT), az élelmiszeripari (ÉDOSZ), az építőipari (MÉMOSZ) szakszervezet egymás közelében, a Dózsa György út és a Gorkij (ma Városligeti) fasor találkozásánál lévő, továbbá a Vasas szakszervezet távolabb, a VIII. kerületi Magdolna utcában található székházai. Különösen az előbbi terület bírt jelentőséggel, a hatvanas évektől ugyanis az MSZMP rendszeresen a MÉMOSZ nagyterében tartotta kongresszusait, országos értekezleteit. Ezek operatív biztosítása megkövetelte a környék (Gorkij fasor 39–49., 42–48., Dózsa György út 82–86., Benczúr utca 39–47., 42–48.) ellenőrzését is, különösen e rendezvények idején.[23] Operatív védelemben részesült a budapesti pártbizottság Köztársaság téri székháza is. Az épületen kívül a környék biztonságáról sokáig a kerületi rendőrség gondoskodott, az állambiztonság csak 1979-ben intézkedett a szomszédos lakóépületek (Kenyérmező utca 3/a. és 8., Köztársaság tér 25.) lakóinak, továbbá a téren parkgondozást végző (illetve az 1956-os emlékmű építésén dolgozó) munkások ellenőrzésére.[24] Az MSZMP MSZP-vé alakulásával „a székház funkciója teljes mértékben átalakult", így az épület fizikai és operatív biztosítását 1990 elején beszüntették.[25]

A rendszer irányítóinak munkahelyeként lehet értelmezni a hivatalos állami protokoll rendezvényeknek helyet adó tereket is. Az ilyen jellegű események nagy részét az Erkel Színházban és az Operaházban tartották, de a vezetők magánemberként rendszeresen felkeresték a Nemzeti Színházat (ahol páholyokat tartottak fenn a részükre) és alkalmanként a Fővárosi Operettszínházat is. Ezen objektumok esetében a terror és diverzió elleni elhárító munka az épületekre korlátozódott, a környékre nem terjedt ki.[26] A protokoll ebédeket és vacsorákat a Gundel Étterem bonyolította le, illetve a hetvenes évek elejéig-közepéig a Gundelhez tartozó Hármashatárhegy Éttermet is rendszeresen igénybe vették protokolláris események lebonyolítására, ezt követően azonban lassan teljesen megszűntek az ilyen jellegű rendezvények, így 1982-ben megszüntették az ott folyó elhárító munkát.[27]

A nyílt terek közül kettő érdemelte ki az állambiztonság figyelmét. Kossuth tér 1979-ben elsősorban azért lett külön elhárítási objektum, mert a legmagasabb szintű külföldi vendégek ünnepélyes fogadására szolgáló területnek jelölték ki. A Hősök tere az itt megrendezendő protokolláris és politikai rendezvények okán még később, 1989 októberében lett biztosítandó terület. Ebbe a Szépművészeti Múzeum, a Műcsarnok és a műjégpálya épülete mellett a Dózsa György út 90–102. számú, a Délibáb utca és a MÁV Kórház között elhelyezkedő házak tartoztak bele.[28]

A második világháború után kiépülő sztálinista diktatúra legfőbb irányítói a budai hegyvidéken, a város zajától és a köznéptől távoli II. és XII. kerületi utcákban lévő villákban leltek otthonra. Itt élték a nyilvánosság elől elzárt mindennapjaikat a Kádár-korszak állami és pártvezetői is.[29] A vezetők lakásai csak abban az időszakban képeztek védendő objektumot, amíg lakóik pozícióban voltak, leváltásuk, nyugdíjazásuk esetén megszüntették az operatív védelmet, a lakással kapcsolatban keletkezett iratanyagot pedig selejtezték. Legszemléletesebb példái ennek azok a dossziék, amelyeknek csak a borítói kerültek a levéltárba[30], illetve az a jegyzőkönyv, amely egy védettségét elvesztő objektum kapcsán keletkezett, 154 oldalnyi iratanyag megsemmisítéséről vettek fel.[31]

23 ÁBTL 3.1.5. O-20007/5. ÁBTL 3.1.5. O-20007/6. ÁBTL 3.1.5. O-20006/8.
24 ÁBTL 3.1.5. O-20007/5.
25 ÁBTL 3.1.5. O-20007/5. 104. Határozat operatív ellenőrző munka megszüntetésére, 1990. április 19.
26 ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.
27 ÁBTL 3.1.5. O-20004/3.
28 ÁBTL 3.1.5. O-20006/13.
29 Majtényi: i. m. 22–37.
30 ÁBTL 3.1.5. O-20006/4. ÁBTL 3.1.5. O-20006/6.
31 ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 123–125. Megsemmisítési jegyzőkönyv, 1988. szeptember 2.

Ma már tehát csak néhány, a nyolcvanas években irányító pozícióba került személyre vonatkozó dosszié maradt fenn, ám ebből az időszakból sem az összes. Nézzük, melyek ezek. Egy PB-tag és KB-titkár 1979-ben a rózsadombi Sarolta utcából költözött a szintén a II. kerületben található Bogár utca 20/b. számú házba, amelynek ekkor szervezték meg a védelmét. Az 1988-as pártértekezleten leváltották, ezért lakóhelyének védelmét is megszüntették. (A pozíciók alapján Óvári Miklós volt az illető.[32]) Horváth István belügyminiszter, KB-tag XII. kerület Gyimes utca 1. szám alatti lakásának operatív biztosítását 1980-ban, miniszteri kinevezése után szervezték meg.[33] Németh Miklós 1987-ben lett az MSZMP KB titkára, a Vár alatt található Sziklai Sándor utca (ma Lovas út) 35–36. számú házban lévő lakását ekkortól biztosította a kormányőrség és az állambiztonság. 1988 novemberétől már miniszterelnökként járt neki a védelem, lakásának biztosítását így csak 1990 áprilisában szüntették meg, amikor elköltözött innen.[34] A hagyományos kádernegyedektől távol, a XI. kerületi Sasadon, a Gulyás köz 9. szám alatt lévő házban lakott a Minisztertanács 1987 decemberében kinevezett elnökhelyettese, Medgyessy Péter.[35] Pozsgay Imrét, a Hazafias Népfront főtitkárát az 1988. májusi pártértekezleten választották be az állampárt Politikai Bizottságának tagjai sorába. Pasaréti, Gábor Áron utca 40. alatti lakása ekkor lett védett objektum.[36] Szintén 1988-ban kellett megszervezni az ugyancsak PB-taggá választott Nyers Rezső ugyancsak pasaréti, Csévi utca 13/a. számú házának biztosítását. Az akkor már az MSZP elnöki posztját betöltő vezető és lakóhelye védett jellege 1990 áprilisában szűnt meg.[37] A fővároson kívül csupán két védett lakóhelyről maradtak fenn dokumentumok. Havasi Ferenc KB-titkár és PB-tag Tata, Vágó utca 1. szám alatti lakásának operatív védelmét 1980-ban, Szűrös Mátyás KB-titkár Kesztölc-Klastrompusztán lévő hétvégi házáét 1984-ben szervezte meg a Komárom Megyei Rendőr-főkapitányság III/III. Osztálya. (A jelek szerint tehát a BM III/III-A Alosztály közvetlenül kizárólag a budapesti objektumok védelmét látta el.) Havasi lakásának védelmét 1988-ban, Szűrös házának biztosítását 1989 februárjában megszüntették meg, igaz, utóbbival kapcsolatban még márciusban is született jelentés – úgy tűnik nehéz volt abbahagyni a munkát.[38]

Miután a diktatúra irányítói jellemzően Budán laktak, ám Pesten dolgoztak, így naponta nagy utat tettek meg a fővárosban. A hidak és az utcahálózat szerkezete miatt sok variációs lehetőség nem volt, a vezetők rendszeresen ugyanazokon az útvonalakon közlekedtek. Ezek közül a legfontosabbakat szintén operatív ellenőrzés alá vonták. „Karádi Józsefné" informátor beszervezési javaslatából kiderül, hogy az egyik ilyen volt a 3-as számú: „Ezen útvonalon közlekednek a vezető elvtársak, amikor a Lánchídon jönnek át Pestre" – indokolták, miért szükséges reaktiválni a „Karádi Józsefné" fedőnevű hálózati személyt.[39] „Karádiné", valamint az „Építész József" fedőnevű ügynök[40] 1958–1959 folyamán a fenti útvonal mellett található Attila út 65–67. számú házban lakó kompromittált (a Horthy-korban vezető funkciót betöltött, az operatív nyilvántartásban szereplő) személyeket figyelték meg.

Az útvonal biztonsági szempontból egyik legproblémásabb pontja a Várhegy alatti alagútnál volt, amelynek budai kijáratánál, a Krisztina körút és az Alagút utca kereszteződésében, az ún. „7-es forgalmi gócban" elhárító munkát végeztek. Ez kezdetben a Krisztina körút 65. és 67. számú házaira korlátozódott, majd 1969-ben kibővítették az Alagút utcában lévő épületekkel, valamint az alagút másik kijáratánál a Clark Ádám térre néző házakkal (Hunyadi János u. 1., Lánchíd u. 5. Lánchíd presszó). Utóbbiak 1969-ig „10-es őrs" fedőnevű objektum

32 ÁBTL 3.1.5. O-20006/14.
33 ÁBTL 3.1.5. O-20006/7.
34 ÁBTL 3.1.5. O-20006/3.
35 ÁBTL 3.1.5. O-20006/10.
36 ÁBTL 3.1.5. O-20006/3.
37 ÁBTL 3.1.5. O-20006/14.
38 ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.
39 ÁBTL 3.1.1. B-88801. 20–21. Kapcsolat-újrafelvételi javaslat, 1958. június 8.
40 ÁBTL 3.1.2. M-20614.

– a legfelső állami és pártvezetés részére fenntartott óvóhely[41] – körüli elhárítási területet alkották, ekkor a létesítmény vezetési pont jellege megszűnt. 1988-ban a forgalmi góc ellenőrzését kiterjesztették az Attila út teljes hosszára, és ezzel összefüggésben az objektum nevét 3-as felhajtási útvonalra változtatták.[42] (Biztosítási objektumot képeztek a külföldi párt- és állami vezetők, delegációk fogadása esetén rendszeresen igénybe vett útvonalak is, mint a Ferihegyi repülőtér és a Béla király úti vendégházak közötti útvonal, illetve a Nyugati pályaudvar környéke.[43])

A Kádár-kori káderelit szórakozása részben összefüggött hivatalos, protokolláris feladataik elvégzésével, ezek helyeiről (színházakról, éttermekről) részben már esett szó. Léteztek azonban olyan formái is, amelyek valóban szabadidős tevékenységnek számítottak. Ilyen volt a vadászat és az üdülés, amelyek helyszínei térben is elkülönültek a vezetők által a hétköznapokban használt, jellemzően fővárosi helyszínektől. Ha a „vezető elvtársak" kikapcsolódásra vágytak, elhagyták Budapestet, és a nekik fenntartott üdülőket, vadászházakat keresték fel.[44] A vezetőknek fenntartott vadászatoknak helyet adó Budavidéki Állami Erdő- és Vadgazdaság operatív védelmét 1966-ban szervezte meg a BM III/III-A Alosztály. A következő évben az objektumot átadták a katonai elhárításnak, mert az erdőgazdaság a Honvédelmi Minisztérium Erdészeti Főosztálya kezelésébe került. 1969-ben aztán az erdő a mezőgazdasági minisztériumhoz, operatív biztosítása pedig a III/III-hoz került (vissza). 1977-ben az elhárítási terület kibővült a gödöllői vadgazdasággal (amelyet ekkor vontak össze a telkivel).[45]

A pártállami vezetők – az ország lakosságának többségéhez hasonlóan – elsősorban a Balatont vették célba felüdülés céljából. Itt – az ország lakosságának többségétől elzárva – csak számukra fenntartott helyeken pihenhették ki az ország vezetésének fáradalmait: Balatonaligán (azon belül a II. részlegben) és Balatonarácson (bár ezt csak alkalomszerűen keresték fel, forgalma a hatvanas években nőtt meg valamelyest), ahol pártüdülők működtek, illetve Balatonszemesen, ahol a kormányüdülőt nemcsak a miniszterek, hanem esetenként a PB-tagok is látogatták. Szintén a PB és a KB tagjainak volt fenntartva a leányfalui pártüdülő, amely leginkább kirándulóhelyként funkcionált, a vezető káderek elsősorban hétvégéken és ünnepnapokon vették igénybe, jobbára csak étkezés céljából, megszállni ritkán szálltak meg itt. Az állambiztonság figyelme elsősorban ezekre az üdülőkre irányult, bár operatív biztosítás alatt álltak a balatonaligai I., a balatonföldvári, (1971-től) a tihanyi és (1984-től) a római-parti pártüdülők is (irányítási szempontból utóbbihoz tartoztak a szigethalmi és a gárdonyi horgászházak is), amelyek a központi és a vidéki apparátus tagjainak, a pártintézmények vezetőinek és dolgozóinak a pihenését szolgálták. Ebbe a körbe tartozott a dobogókői üdülő is, leszámítva a IV. villát, amelyet Kádár János vett igénybe (a nyolcvanas években már egy teljes hónapot töltött itt), ezért külön figyelmet fordítottak a biztonságára (például külön szerezték be az élelmiszereket).[46] „Horváth Márton" informátort 1969 nyarán utasították: „Fokozott mértékben ellenőrizze és kísérje figyelemmel a konyhai személyzet munkáját, az objektum környékén történő mozgást, amíg a Vezető ts. [így!] a 4-es villában tartózkodik."[47]

Az ország vezetőit betegségük esetén a Kútvölgyi úti Állami Kórház és Rendelőintézetben részesültek orvosi kezelésben, így természetesen ez az intézmény is bekerült a biztosított objektumok körébe. A kórház

41 Az óvóhelyet még a második világháború előtt építették, majd az ötvenes években kibővítették. Ungváry Krisztián–Tabajdi Gábor: *Budapest a diktatúrák árnyékában. Titkos helyszínek, szimbolikus terek és emlékhelyek a fővárosban.* Jaffa Kiadó, Budapest, 2012. 69–73.
42 ÁBTL 3.1.5. O-20006/5.
43 ÁBTL 3.1.5. O-20006/9. ÁBTL 3.1.5. O-20006/5.
44 A szocialista kori elit vadászatairól lásd: Majtényi: i. m. 77–125.
45 ÁBTL 3.1.5. O-20010.
46 ÁBTL 3.1.5. O-20005.
47 ÁBTL 3.1.2. M-30860. 58. Feljegyzés, 1969. június 6.

operatív védelmét csak 1963-ban szervezték meg. A fő veszélyforrást itt az jelentette, hogy az intézményt nem csak a legfőbb állami és pártvezetők vehették igénybe, a jogosultak köre már a hatvanas években elérte a 15-20 ezer főt (ami később tovább emelkedett). Ennek következtében, különösen látogatási időben, „bárki" szabadon bejuthatott az épületbe, amiben az állambiztonság illetékesei jelentős biztonsági kockázatot láttak. Ezt a kockázatot csökkentendő, a „vezető elvtársak" ellátása külön épületszárnyban történt, és kezelésüket igyekeztek mindenben elkülöníteni a többi betegétől.[48]

A biztosítás: eszközök és módszerek

Az említett objektumok védelmét alapvetően két területen szervezték meg: egyrészt az intézményen belül, másrészt annak meghatározott környékén. A pártszékházban, a Parlamentben és a védett vezetők többi munkahelyén, továbbá az általuk látogatott színházakban, üdülőkben és vadgazdaságokban operatív ellenőrzés alá vonták az ott dolgozó technikai személyzetet (karbantartókat, takarítókat, raktárosokat, telefonközpontosokat, segédhivatali dolgozókat, felszolgálókat, vadászokat stb.). Elsősorban az ellenséges kategóriákba sorolt személyek (politikai elítéltek, osztályellenségek, „ellenforradalmárok" stb.) kiszűrésével, igyekeztek a védett vezetők biztonságáról gondoskodni, róluk feltételezve leginkább a „rombolásra és merényletre" való hajlandóságot. A felderítésük érdekében a technikai személyzet tagjait ellenőrizték a különböző belügyi nyilvántartásokban.

Az állambiztonság nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy az állampárt vezetőinek közvetlen környezetében nem egyszerűen csak hozzáértő és feltétlenül megbízható, hanem kifejezetten „osztályhű" személyek dolgozhassanak. Ennek érdekében minden olyan alkalmazottat eltávolíttattak, akiknek hűségében származása vagy múltbeli magatartása folytán kételkedni lehetett: a nyilvántartásban szereplő, „kompromittált" személyeket igyekeztek eltávolítani az objektumokból. Az ötvenes évek végén például az Akadémia utcai pártközpontból elbocsátották azt a konyhai dolgozót, aki „mindenáron feleségül akart menni" egy 1956-os „ellenforradalmárhoz", egy takarítónőt, aki férjhez is ment egy volt csendőrhöz, vagy egy raktárost, akit már korábban lopáson értek, később pedig az is kiderült róla, hogy kulák származású.[49] Hasonló indokokkal (továbbá köztörvényes bűncselekmények elkövetése miatt) a többi objektumból is távolítottak el alkalmazottakat, aminek eredményeként a hetvenes és a nyolcvanas években megnyugodva konstatálhatták, hogy a védett vezetők munkahelyein dolgozók becsületes, munkájukat tisztességesen elvégző emberek, akik ellenséges beállítottságra utaló megjegyzéseket nem tettek.

A technikai alkalmazottak helyben történő megfigyelését (különösen azokét a kompromittált személyekét, akik esetében úgy ítélték meg, hogy elbocsátásukra nincs szükség) jellemzően hivatalos és társadalmi kapcsolatokon keresztül tartották szemmel. (A Jászai Mari téri pártközpontban a hivatalos kapcsolatok száma 3-6, a társadalmi kapcsolatoké 8-15 között mozgott a beköltözéskor 112, a nyolcvanas években már majdnem 150 főt foglalkoztató épületben.) A korszak elején még majdnem minden objektumban foglalkoztattak informátorokat is, a hetvenes-nyolcvanas években azonban már sehol sem. Ez nyilván összefüggött azzal, hogy az ellenségesnek tekintett személyeket sikerült kiszorítani az objektumokból, így „házon belül" nem volt szükség hálózat működtetésére. A folyamatot jól szemlélteti az Országház példája, ahol 1959 elején még hat informátor működött, 1963-ban már csak három, 1970-ben kettő, később pedig egy sem. Ugyanakkor a társadalmi kapcsolatok száma az 1963 és 1970 között megduplázódott (15-ről 30-ra), és bár később vissza-

48 ÁBTL 3.1.5. O-20009. Vö. Majtényi: i. m. 68–71.
49 ÁBTL 3.1.5. O-20007/1. 9–11. Jelentés, 1959. február 11.

esett, még 1988-ban is 17-en voltak. (A hivatalos kapcsolatok száma 8-11 között változott, csökkenő tendenciát mutatva.) Emellett – mint azt egy összefoglaló jelentés megállapította – a ház dolgozóinak többségével „olyan közvetlen elvtársi, emberi viszonyt" sikerült kialakítani, ami jelentősen megkönnyítette az információszerzés folyamatát.[50]

A biztosítást megnehezítette, hogy a védett objektumok többsége jelentős ügyfélforgalmat bonyolított le, aminek köszönhetően idegenek is rendszeresen megfordultak azokban. A biztosítást végző szervek attól tartottak, hogy ezek a személyek robbanóanyagot helyeznek el, esetleg fizikai erőszakot alkalmaznak a vezetőkkel szemben. Különösen az Országház állította kihívás elé a politikai rendőrséget, ahova nemcsak hivatalos ügyben érkeztek sokan, hanem a közkönyvtárként funkcionáló Országgyűlési Könyvtár olvasói és az épületet megtekintő turisták tízezrei is. Éppen ezért arra törekedtek, hogy a látogatók által használt tereket hermetikusan elzárják az állami vezetők munkaszobáitól. Szintén meg kellett szervezni az időről időre szükségessé vált felújítási, átépítési munkákat végző külső dolgozók ellenőrzését is. A védett objektumokban rendszeres építési, felújítási, átalakítási és szerelési feladatokat ellátó Minőségi (majd Fővárosi) Építői és Műszaki Vállalatot állandó ellenőrzés alatt tartották.[51] A nyolcvanas években már előfordult, hogy nyugati (német és osztrák) cégek is részt vettek a pártközpont vagy a Parlament felújítási munkálataiban; az ő ellenőrzésüket a kémelhárítás illetékeseivel együttműködve végezték.[52] (Az aligai pártüdülőbe nem mehettek be illetéktelenek, ám problémát okozott, hogy a vendégeket friss zöldséggel és gyümölccsel ellátó gazdaság területén 1962-ig szabad volt az átjárás; ekkor aztán teljesen körbekerítették a kertészetet.[53])

A védett vezetők körül dolgozó „személyzetbe" beletartozott a védelmükre kirendelt őrszemélyzet is: az állambiztonság ennek megfelelően kontroll alatt tartotta magukat a kormányőröket is. „Virág Miklós" és „Olasz Béla" informátorok például 1960 tavaszától a József Attila utcai B/750-es őrs beosztottjairól, majd más objektumok őreiről jelentettek.[54] A kormányőrség feladata volt a védett vezetők (és a külföldi küldöttségek) által használt járművek biztonságos üzemeltetése is. Az állambiztonság a maga eszközeivel járult hozzá, hogy az üzemeltetés biztonságos legyen. A hivatalos és társadalmi kapcsolatok mellett itt is igénybe vettek hálózati személyeket is. „Kondorosi" informátor a hatvanas évek végén tájékoztatta megbízóit a pártgarázs szerelőműhelyében dolgozó személyekről, ellenségesnek tekintett kijelentéseikről, megnyilvánulásaikról, a hanyag munkáról, a laza munkafegyelemről, a maszekolásról és így tovább. Az állambiztonság figyelme még arra is kiterjedt, hogy milyen alkatrészek kerülnek az autókba. Fellépésük nyomán a kormányőrség vezetése intézkedett is, hogy a „vezető elvtársak" részére biztosított gépkocsikba csak új alkatrészt lehessen beszerelni.[55] (Úgy tűnik, a kormányőrök megfigyelése a hatvanas évek közepén megszűnt, ez a feladat vélhetően a Belbiztonsági Osztály hatáskörébe került.)

Az objektumok védelme érdekében – mint láthattuk – a különböző intézmények, valamint a vezetők lakásai körül elhárítási területet jelöltek ki, amely az azok meghatározott körzetében elhelyezkedő épületekre terjedt ki. (Továbbá az operatív védelmet élvező, illetve valamilyen hivatalos rendezvénynek helyet adó épületek, közterületek alatti csatornahálózatra.[56]) Az elhárítási területen lakókat, alkalmasint több száz személyt, időről időre szintén ellenőrizték a belügyi nyilvántartásokban, hogy felderítsék, laknak-e politikailag kompromittált személyek a kommunista vezetők környezetében, akik veszélyt jelenthettek a biztonságukra. (Az ellenőrzésből csak a gyerekek és az idősek, továbbá a belügyi, honvédelmi és pártalkalmazottak maradtak

50 ÁBTL 3.1.5. O-20007/2. 78–92. Összefoglaló jelentés az Országházról, 1970. május 27.
51 ÁBTL 3.1.5. O-20007/4.
52 Lásd pl. ÁBTL 3.1.5. O-20007/1. 88. Jelentés az MSZMP KB székházában végzett műszaki munkákról, 1983. február 14.
53 ÁBTL 3.1.2. M-29548. 67. Feljegyzés, 1962. május 16.
54 ÁBTL 3.1.2. M-17374. ÁBTL 3.1.2. M-18507.
55 ÁBTL 3.1.2. M-29910.
56 Ezzel összefüggésben elhárító munka folyt a Fővárosi Csatornázási Műveken belül: ÁBTL 3.1.5. O-20006/8.

ki, feltételezve a veszélytelenségüket, illetve megbízhatóságukat.) Az illetékeseknek azonban nem sok aggódnivalójuk volt, a vezető káderek közelében alig akadt nyilvántartott személy. Főleg a lakóhelyükre volt ez igaz, már csak azért is, mert a diktatúra fő funkcionáriusai többnyire a hozzájuk hasonlók között laktak. A Németh Miklós lakóhelyéül szolgáló kétemeletes társasházat az operatív biztosításért felelős tiszt úgy írta le, mint aminek a „lakói különböző vezető beosztásokat betöltő személyek".[57] (A volt miniszterelnök visszaemlékezéseiben megemlíti, hogy a ház egy lakásépítő szövetkezet kivitelezésében épült meg a nyolcvanas években, amikor az MSZMP KB gazdaságpolitikai osztályának ifjú kádere volt. Némethéknek a rákosszentmihályi lakásuk eladásával kellett beszállniuk, ám az építkezés régészeti feltárások miatt elhúzódott, így a pártközpont segítségét kérte, amely egy egyszobás lakást utalt ki a kétgyerekes családnak egy terézvárosi bérház harmadik emeletén. Bezzeg az agitprop vagy a párt- és tömegszervezeti osztály munkatársainak budai ingatlanokat osztogattak, míg a „gazdasági szakértők" gangos házban lévő szobával voltak kénytelenek beérni – érzékeltette a pártközpontbeli viszonyokat Németh.[58]) Medgyessy Péter olyan sorházban lakott, melynek „lakói vezető beosztású értelmiségiek" voltak.[59] Pozsgay Imre lakóhelyének a környékét ekképpen jellemezte az objektumért felelős operatív beosztott: „A területen 1-3 szintes kertes villalakások találhatók, melyek részben tanácsi, részben pedig magánkezelésben vannak, ahol többnyire vezető beosztású értelmiségiek, kisebb részben fizikai dolgozók élnek."[60]

A problémásnak tekintett személyek elköltöztetésére a Kádár-korszakban már nem került sor, a tanácsok lakásosztályain keresztül azonban az állambiztonság igyekezett megakadályozni, hogy politikailag megbízhatatlan személyeknek utaljanak ki lakást a környéken. A nyilvántartásban szereplő politikailag kompromittált személyek, továbbá a köztörvényes bűncselekményt elkövető „szokásos bűnözők", valamint a védett vezetőkhöz és a védett objektumokhoz túl közel kerülő, IBUSZ-szobákba érkező külföldiek, elsősorban nyugatiak[61], szemmel tartása képezte az elhárító munka gerincét. Ennek során az állambiztonság illetékesei nemcsak a kormányőrséggel, hanem a területileg illetékes (kerületi) rendőrkapitányságokkal is együttműködtek. Ez utóbbiak feladata volt ugyanis a közbiztonság fenntartása. Ebből a szempontból leginkább a fiatalok csoportosulásai keltették fel a politikai rendőrség figyelmét: minden összefoglaló megemlíti, hogy működött-e olyan „galeri" a környéken (többnyire nem működött), amely zavarta volna a lakosság és a védett vezetők nyugalmát.

A pártállami intézmények környékének és a vezetők lakókörnyezetének megfigyelését a korszak nagy részében túlnyomórészt hálózaton kívüli – hivatalos és társadalmi – kapcsolatok végezték. Ez természetesen nem zárta ki, hogy a társervek által foglalkoztatott hálózati személyeket nem vették volna igénybe: ha ezek a vezetők biztonságával összefüggő értesülést szereztek, arról tájékoztatniuk kellett az operatív biztosításért felelős alosztályt. Ezen felül az alosztály is rendelkezett egy-két informátorral. A „fehér ház" környékén például a hetvenes években egyedül az épülethez legközelebb eső Balassi Bálint utca 25. számú házban dolgozott hálózati személy. A „Török Magdolna" fedőnevű informátor (vélhetően házmester) elsősorban a lakókról jelentett, de helyzetéből adódóan szemmel tudta tartani a pártház melletti parkot is.[62] Jellemző feladata volt például: „Az elhárítási terület Duna-parti részén tartózkodó személyek magatartását ellenőrizze a déli órákban és munkaidő befejezésekor, amikor a vezető elvtársak ott gyalog közlekednek. Állapítsa meg, hogy az ott tartózkodó személyek fejtenek-e ki olyan tevékenységet, melyből ellenséges cselekményre lehet következtetni."[63]

57 ÁBTL 3.1.5. O-20006/3. 10–17. Összefoglaló jelentés a „Z-3." fsz. objektum környékének operatív helyzetéről, 1987. október 19.
58 Oplatka András: *Németh Miklós. „Mert ez az ország érdeke."* Helikon, Budapest, 2014. 111.
59 ÁBTL 3.1.5. O-20006/10. 38–43. Összefoglaló jelentés a Z-5. fsz. objektum operatív helyzetéről, d. n. [1988. május.]
60 ÁBTL 3.1.5. O-20006/3. 21–27. Összefoglaló jelentés a „Z-26." fsz. objektum operatív helyzetéről, 1988. október 4.
61 Az állambiztonság időről-időre megkérte az IBUSZ vezetését, hogy az elhárítási területen lévő lakásokba csak szocialista országból érkező vendégeket küldjenek.
62 ÁBTL 3.1.2. M-37158.
63 ÁBTL 3.1.2. M-37158. 40. „Török Magdolna" fn. informátor jelentése, 1972. május 13.

A vezetők lakókörnyezetének megfigyelésére is alkalmaztak hálózati személyeket, főleg a korszak első felében. Az ötvenes évek végén, a hatvanas évek elején a Rózsadombot legalább két informátor tartotta szemmel, akik beszámoltak a környéken lakók, elsősorban a „kompromittált" személyek magatartásáról, az utcákon feltűnő külföldi és diplomáciai rendszámú autókról, a közhangulatról, a rendkívüli eseményekről és általában mindenről, ami tartótisztjeik és az ő megítélésük szerint veszélyeztethette a „vezető elvtársak", valamint a Rózsadombon elhelyezkedő más belügyi objektumok biztonságát. „Pataki Eszter" informátor 1952-től folytatta a káderdűlő utcáinak ellenőrzését. Helyzetét megkönnyítette, hogy a házkezelőségnél dolgozott, így állandó kapcsolatban állt a házfelügyelőkkel, és ennek köszönhetően feltűnés nélkül érdeklődhetett a lakók után, illetve a nyilvántartásokba is betekinthetett. A forradalom leverése után egészen 1966-ig végezte megfigyelői munkáját a nagyjából a Bimbó út–Vérhalom utca–Török utca–Mártírok útja (ma Margit körút) által határolt területen.[64]

Hasonló feladatot látott el 1959-től „Váradi Péter" ügynök, bár ő elsősorban a Szemlőhegy utca 1. számú házban és annak közvetlen közelében lakókról jelentett. Működésének első hónapjaiban a reggeli vagy az esti órákban rendszeresen végigjárta a vezetők (Kádár János, Apró Antal, Kiss Károly) lakásának környékét, bár sok érdemleges dologról nem tudott beszámolni. Ám ha történt valami, mint 1959. június 7-én és 8-án késő este, amikor lövések dördültek a környéken, arról csak napokkal az eset után tájékoztatta megbízóit, arra hivatkozva, hogy az utcai telefon elnyelte az egyetlen érméjét.[65] A következő év augusztusában már időben jelentette, hogy egy „huligánokból" álló, 8-10 fős társaság garázdálkodik a környéken (petárdát dobtak egy házba, köveket dobáltak egy óvoda udvarára, lopáson is kapták őket), ám a rendőrség nem lép fel ellenük. A hálózati személy megjegyezte: „Véleményem az, hogy ezt a tevékenységet ki kellene vizsgálni, mert ez később irányulhat a környéken lakó vezető elvtársak ellen is." Tartótisztje, Farkas Gyula főhadnagy hasonlóan vélekedett, és intézkedési tervet dolgozott ki annak megállapítására, „hogy vezető et-ak lakása vagy személye ellen nem-e [így!] merült fel gyújtogatási vagy kővel dobálási szándék".[66] (Körülbelül 1960–61-től munkájának iránya megváltozott, és ezután jobbára már a hazai cukoriparról szóltak a jelentései.)

„Váradi" máskor is hasonló buzgóságot tanúsított. Amikor egy, a Barsi utca és a Füge utca sarkán lévő ház házmesteréről valaki azt mesélte neki, hogy az mindenkivel igyekszik a másik szája íze szerint beszélni, egyesek előtt szidja a vezető elvtársakat, mások előtt meg dicséri őket, azt javasolta: „A környékről való eltávolítása, elhelyezése feltétlenül kedvező lenne." (Tartótisztje azonban hiányosnak értékelte a jelentés, mert konkrét kijelentéseket nem tartalmazott.[67]) Ügybuzgalma megmutatkozott abban is, hogy 1959. augusztus 1-jén feladatán kívül részt vett a szegedi ünnepi játékokon, és az előadásokon közvetlenül a párt és a kormány vezetői (Marosán, Aczél és mások) mögött ült, a szünetekben is a közelükben tartózkodott. A bankett során (a Hungária szálló éttermében) végig szemmel tartotta a különteremhez vezető lépcsőt. Az ügynököt megdicsérték „figyelmességéért".[68] (Pár hónappal korábban még utasításra vett részt az április 3-i koszorúzás biztosításában a Hősök terén. Feladata volt „az esetleges rendzavarást megelőzni vagy a rendzavarók ártalmatlanná tételében részt venni". Rendzavarást, ellenséges kijelentést nem tapasztalt: „Az ünnepség alatt főleg a tér baloldalán tartózkodtam a kordont körülvevő tömegben, túlnyomórészt azon a tájon, ahol az előkészített virágkoszorúk és a kormány, valamint a párt tagjai helyezkedtek el. Az ünnepség végén pedig a tér jobboldalán, az elvonuló autók melletti sorfalnál tartózkodtam."[69])

64 ÁBTL 3.1.2. M-29162. ÁBTL 3.1.2. M-29162/1.
65 ÁBTL 3.1.2. M-27806. 51–52. „Váradi Péter" fn. ügynök jelentése, 1959. június 16.
66 ÁBTL 3.1.2. M-27806/1. 15–18. „Váradi Péter" fn. ügynök jelentése, 1960. augusztus 26.
67 ÁBTL 3.1.2. M-27806. 98. „Váradi Péter" fn. ügynök jelentése, 1960. február 13.
68 ÁBTL 3.1.2. M-27806. 61. „Váradi Péter" fn. ügynök jelentése, 1959. augusztus 5
69 ÁBTL 3.1.2. M-27806. 32–33. „Váradi Péter" fn. ügynök jelentése, 1959. április 13.

A „káderdűlő" más részein is dolgoztak hálózati személyek az ott lakó vezetők biztosításában. „Váradi Márta" informátor 1958-tól 1965-ig jelentett a Virányos út környékéről. Speciális feladatát képezte az 1958-as országgyűlési és tanácsi választások alkalmával a Virányosi úti iskolában kialakított szavazókör szemmel tartása: „kísérje figyelemmel a szavazóhelyiséget és környékét, amikor a vezető elvtársak szavazni mennek, az estleges terrorcselekményt akadályozza meg".[70] Az informátor sokat foglalkozott a Virányos út és a Fészek utca sarkán lévő közért állapotával, az áruellátás zavaraival és a kiszolgálás minőségével. „A terület lakói, köztük az ott lakó vezető elvtársak családtagjai is panaszkodnak, hogy az üzletben az utóbbi időben semmit sem lehet kapni, még a legszükségesebb közszükségleti cikkeket sem" – írta például 1960 nyarán.[71] A boltvezető hozzáállásával is gondok voltak: arról panaszkodott az informátor előtt, hogy „ő azelőtt a Rózsadombon volt alkalmazva, ahol valóban urak laknak, nem is volt semmi baj, itt pedig fejesek laknak, és azok alkalmazottai állandóan jelentgetik és … az embert". A boltvezető által használt kifejezést a hálózati személy szégyellte leírni, ám sejthető, mi hangzott el. Az illetőt egyébként – feltehetően az állambiztonság jelzése alapján – le is váltották.[72] Áruhiány később is előfordult, amit az itt lakók azért sem értettek, mert a „Virányosi úti közértben vásárolnak a területen lakó vezető elvtársak is (Fehér, Losonczi, Gáspár, Biszku, Illyés [tartótiszt beszúrása: elvtársak])".[73]

„Kovács Imréné" informátort a hatvanas évek második felében foglalkoztatták a Trombitás út végén lévő, valamint az Alvinczi út és a Garas utca sarkánál található objektumok és lakóik operatív védelmében. Neki is adott feladatot a választás (konkrétan az 1967. márciusi): mivel egy vezető elvtársat a Marczibányi téri lőtéren kialakított szavazókörbe osztottak be, az informátornak jellemzést kellett adnia a szavazatszedő bizottság tagjairól és elnökéről, akit a tisztek fel kívántak keresni a szavazófülkék ellenőrzése, biztosítása érdekében.[74]

A vadgazdaságok esetében a legtöbb munkát az engedély nélkül itt vadászó hazai, valamint az engedéllyel itt vadászó nyugati személyek adták. Előbbiek károsították a vezető káderekнek fenntartott vadállományt, míg utóbbiak esetében – bár jelentős valutaforrást jelentettek a népgazdaság számára – attól tartott a politikai rendőrség, hogy hírszerzéssel (esetleg terrorcselekmény elkövetésével) megbízott személy kerül a rendszer irányítóinak közvetlen közelébe. Különösen 1984-től nőtt meg ez a veszély, amikor a rendszer legfőbb irányítóit tömörítő Egyetértés vadásztársaság vezetősége úgy határozott, hogy a négy kiemelt vadrezervátum (Gemenc, Gyulaj, Mezőföld, Budavidék) addig kizárólag protokoll területként kezelt részein is engedélyezi a nyugatiak bérvadászatát. Ellenőrzésükre külön intézkedési tervet dolgoztak ki, ám rendre azt állapították meg, hogy a többségében nyugatnémet és osztrák vadászok semmi érdeklődést sem mutattak a terület, illetve az ott megforduló védett vezetők személye iránt. 1989-ben az „operatív helyzetben" is változást hozott, hogy a kádári vezetés reprezentatív vadásztársasága, az Egyetértés feloszlatta magát. Ennek hátterében nyilván az állt, hogy a régi garnitúra tagjai kiöregedtek, kihulltak a vezetésből (és ezért a nyugdíjas elvtársaknak fenntartott Barátsághoz csatlakoztak). A – hozzájuk képest – fiatalabb generációhoz tartozó állami és pártvezetők Grósz Károlytól Pozsgay Imréig az újonnan létrehozott Silvanus Vadásztársaságba tömörültek. (Úgy tűnik, a nyilvánosság előtt is egyre nyilvánvalóbb nézetkülönbségek ellenére az állampárti vezetők a nyilvánosságtól elzárva jól megférték egy társaságban.[75])

A pártüdülők elsősorban a nyári üdülési szezonban adtak munkát az operatív biztosításért felelős állambiztonsági tiszteknek és az ott dolgozó hálózati személyeknek, télen legfeljebb az építési, felújítási tevékenységet

70 ÁBTL 3.1.2. M-31054. 39. „Váradi Márta" fn. informátor jelentése, 1958.november 12.
71 ÁBTL 3.1.2. M-31054. 170. „Váradi Márta" fn. informátor jelentése, 1960. június 28.
72 ÁBTL 3.1.2. M-31054. 171. „Váradi Márta" fn. informátor jelentése, 1960. augusztus 4.
73 ÁBTL 3.1.2. M-31054. 203. „Váradi Márta" fn. informátor jelentése, 1960. november 9.
74 ÁBTL 3.1.2. M-29826. 36–37. „Kovács Imréné" fn. ügynök jelentése, 1967. február 16.
75 ÁBTL 3.1.5. O-20010. 98–100. Feljegyzés a vezető elvtársak köréből megalakult vadásztársaságokról, 1989. május 4.

végző munkásokat kellett szemmel tartaniuk. Az 1959-től 1968-ig informátorként tevékenykedő (szobalányként, majd szobaasszony-helyettesként dolgozó) „Fehérvári Etelka" fő feladata a Balatonaligára érkező vezetők szobáinak ellenőrzése, a tapasztalt hiányosságok megszüntetése volt. Külön felhívták erre a figyelmét, ha igazán magas rangú vendég pihenéséről volt szó: „Kádár et. érkezése előtt és utána folyamatosan ellenőrizze az Et. részére fenntartott IV-es villát, hogy oda a beosztott személyzeten kívül más idegen személy ne juthasson be. Rendszeresen vizsgálja át az Et. szálláshelyét, és akadályozza meg, hogy oda életre káros anyagok kerülhessenek. Az Et. biztonságát veszélyeztető legkisebb körülmény esetén is azonnal értesítsen."[76] Az informátor lelkiismeretesen végrehajtotta feladatát, amikor például a jégszekrényt javították a villában, ő mindvégig a szerelő mellett tartózkodott.[77]

„Faragó Péter" informátor „Fehérvárival" szinte egy időben, 1959 és 1969 között jelentett az aligai üdülő kertészetéről. Neki is elsősorban az üdülési szezonban kellett ébernek lennie, de helyzete folytán azon kívül is akadt tennivalója. 1960 őszén például feladatul kapta, „hogy a téli időszakra való átállás idején a Vez. Et.-ak villáiból a melegházba kerülő szobanövények elhelyezésénél és téli tárolásánál kísérje figyelemmel az azokkal dolgozó személyeket, és időnként ellenőrizze a növények cserepeiben lévő földet, nehogy idegen személyek esetleg robbanóanyagot helyezhessenek el benne".[78] A kertészet dolgozójaként fő feladata persze az üdülő részére szállított zöldség és gyümölcs, illetve a gazdaságban használt vegyszerek alkalmazásának ellenőrzése volt, megakadályozandó, hogy mérgezett áru kerüljön a konyhára. „Biztosítsa, hogy a felhasználásra kerülő zöldségfélék csak a permetezés után előírt várakozási idő leteltével kerüljenek szállításra" – utasították például 1967 júniusában.[79] Ám nem csak a mérgezésre kellett ügyelnie: „Állandóan ellenőrizze [az] Aliga II.-re küldött áru minőségét, és csak jó minőségű árut küldjön oda" kapta feladatul 1963-ban.[80] (Egyébként „Fehérvári Etelkának" is figyelnie kellett, hogy „a villákban lévő jégszekrényben csak originált [így!] italok lehetnek, valamint hogy a fogyasztásra kerülő gyümölcs megfelelően van-e tárolva, megmosva, a hygénia [így!] be van e [így!] tartva".[81])

1989-re az üdülők terén is nagyot változott a világ. Egy állambiztonsági jelentés azt rögzítette, hogy az egykori ellenség és veszélyforrás üzleti partnerré vált: a régóta kihasználatlan balatonarácsi üdülőt az MSZMP KB Gazdasági Osztálya egy nyugatnémet személynek adta bérbe, aki fel is kívánta újítani az épületet, hogy azután kizárólag nyugati vendégeket fogadjon ott.[82]

Természetesen nem csak az Aligán működő informátoroknak volt feladatuk az étel és ital minőségének ellenőrzése. A vezetők biztonságának egyik neuralgikus pontja az étkezés volt, így az állambiztonság különösen ügyelt arra, hogy a „vezető elvtársak" asztalára ne kerülhessen mérgezett vagy romlott étel, ital. Ennek érdekében mindenhol különös figyelmet fordítottak a konyhákra és éttermekre, illetve a pártközpontot és az alárendelt intézményeit, konyhákat, büféket, éttermeket, üdülőket élelmiszerrel ellátó – a Budapest, Széchenyi utca 9. szám alatt található – MSZMP Központi Raktárra, amely mint objektum is operatív ellenőrzés alatt állt.[83]

A „fehér házban" nem építettek konyhát, az apparátus tagjai, valamint a Központi Bizottság ülései alkalmával annak résztvevői a BM Katona József utcai éttermében ebédelhettek, míg a Politikai Bizottság tagjainak egy büfé állt rendelkezésre, melyet a fővárosi pártüdülő, hivatalos nevén az MSZMP Külügyi Szálló üzemeltetett. PB-ülések alkalmával szintén a szállóból szállították át és szolgálták fel az ételeket, és a KB-tagok

76 ÁBTL 3.1.2. M-29827. 49. Feljegyzés, 1961. július 16.
77 ÁBTL 3.1.2. M-29827. 50. Feljegyzés, 1961. július 30. Uo. 51. Feljegyzés, 1961. augusztus 14.
78 ÁBTL 3.1.2. M-29548. 48. Feljegyzés, 1960. október 3.
79 ÁBTL 3.1.2. M-29548. 158. Jelentés, 1967. június 5.
80 ÁBTL 3.1.2. M-29548. 98. Jelentés, 1963. augusztus 13.
81 ÁBTL 3.1.2. M-29827. 77. Jelentés, 1963. augusztus 13.
82 ÁBTL 3.1.5. O-20005. 68–69. Feljegyzés a balatonarácsi üdülőről, 1989. szeptember 15.
83 ÁBTL 3.1.5. O-20007/1.

tízóraijáról és uzsonnájáról is ők gondoskodtak. Nem véletlen tehát, hogy a Külügyi Szálló alkalmazottai is titkosszolgálati kontroll alatt dolgoztak, sőt a Munkácsy Mihály utcai intézmény környékét is biztosították. (Az elhárítási területbe beleesett a BM – később a kormány – vendégházának a Népköztársaság útja [ma Andrássy út] és Munkácsy utca sarkán található épülete is.[84]) A legmagasabb szintű pártdelegációk elutazása, illetve megérkezése alkalmával a Ferihegy 1. repülőtér kormányvárójában is a Külügyi Szálló dolgozói készítették el és szolgálták fel az ételeket és italokat. Egyéb esetben ezt a feladatot a Pannónia Szálloda és Vendéglátóipari Vállalat Ferihegyi Igazgatóságának alkalmazottai látták el, amelyet 1978-tól vontak operatív ellenőrzés alá.[85] Hasonló „védelmet" kapott a protokolláris állami és pártrendezvényekre, pártkongresszusokra aprósüteményt szállító Vörösmarty Cukrászda.[86]

A protokolláris jellegű állami és pártrendezvényeket a Gundel Vállalat bonyolította le, így nem meglepő az állambiztonság jelenléte az intézményben. A nyolcvanas években esetenként a magyar vezetők külföldi látogatása alkalmával a kinti magyar nagykövetségeken rendezett fogadásokat is ők bonyolították le. Nem csupán az ételeket elkészítő szakácsok, hanem a védett vezetők közvetlen környezetébe kerülő felszolgálók ellenőrzése is fontos volt a politikai rendőrség számára, akiket a többi objektumhoz hasonlóan ellenőriztek a belügyi nyilvántartásokban, és megfigyelték őket hivatalos és társadalmi kapcsolatokon, továbbá hálózati személyeken keresztül. (Ez utóbbiakat jellemzően a pincérek közül szervezték be.) Ugyancsak a többi védett intézményhez hasonlóan, a biztosítás itt is kiterjedt a környékre is, ahol – a közelben lévő állatkertnek, vidámparknak és cirkusznak köszönhetően – rendszerint sok ember fordult meg. A Gundelt 1973 decemberében bezárták, az 1981-ig elhúzódó felújítás és átépítés idején a protokoll rendezvényeket a Gellért Szállóban tartották meg, természetesen itt is az állambiztonság operatív biztosítása mellett.[87]

Az állambiztonság dolgát nehezítette, hogy az étterem nagy forgalmat bonyolított le, és sok nyugati vendég is megfordult itt. A másik fő problémát az jelentette, hogy az alkalmazottak, különösen a felszolgálók és a szakácsok körében nagy volt a fluktuáció, illetve a pincérek alkalmanként – engedéllyel – nyugati országokban vállalhattak munkát. A politikai rendőrség természetesen igyekezett eltávolíttatni az intézményből a politikai vagy egyéb (pl. erkölcsi) okból megbízhatatlannak minősített dolgozókat, esetleg – enyhébb esetben – csak a „bizalmas rendezvényeken" való közreműködésüket tiltotta meg. Bármennyire is jól végezte munkáját Hegedüs András volt miniszterelnök fia, aki a Gundel Vállalatnál volt ipari tanuló, az állambiztonság 1969 márciusában nem engedélyezte a protokolláris eseményeken való részvételét, ami nyilván összefüggött apjának a csehszlovákiai bevonulással kapcsolatban megfogalmazott kritikájával.[88] Ám az is könnyen gyanússá válhatott, aki túl jól dolgozott. A „Gálos" fedőnevű informátornak például azért kellett jellemzést írnia egy pincér társáról, mert az „feltűnő rövid idő alatt bedolgozta magát a protokollt ellátó felszolgálók közé". A jelentésből aztán kiderült, hogy egyszerűen egy „szorgalmas, igyekvő" személyről van szó, aki politikailag is megbízható.[89] A politikai rendőrség, bár ügyet nem csinált belőle, de odafigyelt arra is, hogy a személyzet figyelmes legyen a rangos vendégekhez. A Gundel étteremvezetője többször is kijelentette, hogy nem ért egyet a régi felfogású munkával: „Szerintem nincs személyi kultusz, nincsen Tóth Laci bácsi, nincs Miniszertanács, vendég van. […] Te hülye vagy, megszűnt már a régi munka, más már a légkör" – mondta az egyik hálózati személynek. Amikor ez figyelmeztette egy vezető elvtárs érkezésére, az étteremvezető csak annyit mondott, már nyugdíjas. A tartótiszt úgy értékelte: „az étt[erem-]. főnök részéről az odafigyeléssel van némi

84 ÁBTL 3.1.5. O-20007/1. ÁBTL 3.1.5. O-20006/12.
85 ÁBTL 3.1.5. O-20004/2.
86 ÁBTL 3.1.5. O-20004/1.
87 ÁBTL 3.1.5. O-20004/3.
88 ÁBTL 3.1.2. M-36054. 48–49. „Honti" fn. informátor jelentése, 1969. március 10.
89 ÁBTL 3.1.2. M-36010. 23. „Gálos" fn. informátor jelentése, 1967. március 1.

probléma, ami a különböző rendezvények irányában mutat közömbösséget". Ezt a problémát – név említése nélkül – az igazgató tudomására is kívánta hozni.[90]

Vészhelyzet?

A rendszeresen elkészített összefoglaló jelentések kivétel nélkül azt állapították meg, hogy a védett objektumok környékén jó a közbiztonság. Ebben nyilván közrejátszott a fokozott hatósági jelenlét. Csupán egy-két ellenséges politikai jellegű firkálás tűnt fel itt-ott, azok is inkább csak a nyolcvanas években. (1983-ban például a párt központi székháza közelében, a Duna-parton egy padra filctollal kommunistaellenes és a Szolidaritást éltető jelszavakat írt valaki.[91]) Mivel ilyen jellegű feliratok főváros-szerte felbukkantak, nem tudni, az elkövetők tudatosan helyezték-e el azokat a pártállami rendszer hatalmi központjaihoz közel. Egyetlen, e hatalmi központokat – szimbolikusan – fenyegető akcióról van tudomásunk: 1984. március 15-én egy kb. 300 fős ellenzéki csoport az MSZMP székházát is érintő felvonulást tervezett, a hatóságok azonban a csoportosulást feloszlatták, és megakadályozták a demonstrációt.[92]

A kormányőrség jelenlétének és a titkos ellenőrzésnek is köszönhetően a védett objektumokban még ritkábban történt olyan esemény, amely megzavarhatta a vezetők nyugalmát. A legtöbb rendkívüli eseményt az Országházban rögzítettek, ami vélhetően az épület méreteivel függött össze. Itt még falfirkálásra is sor került: 1962 elején észlelték, hogy Kádár Jánosnak az Országházban lévő dolgozószobája előtti folyosón, az egyik márványoszlopra két horogkeresztet karcoltak. Az objektumért felelős operatív tiszt csoportvezetőjével egyetértésben az ott szolgálatot teljesítő kormányőröket gyanúsította, ugyanis az oszlop folyamatosan az őr látószögébe esett, és Kádár szobája előtt senki sem tartózkodhatott – idegen személy tehát nem véshette a horogkeresztet a márványba (ami 10-15 perces művelet lehetett). Az eszükbe sem jutott, amire Kovács István osztályvezető-helyettes hívta fel a figyelmüket, hogy a karcolás esetleg korábbi eredetű is lehet.[93] (Az elkövetők felderítésére a kormányőrség parancsnoksága által indított vizsgálat eredménytelen maradt.) A felújítások során többször találtak fegyvereket és fegyveralkatrészeket is az Országházban, amelyeket az őrök hagytak itt, esetleg 1956-ban vagy a második világháború idején kerültek ide, de az 1800-as évekből származó iratok rendezése közben egy valószínűleg az első világháború előtt itt felejtett Colt is előkerült.

A védett objektumok jellege – és a titkosszolgálat természete – miatt az állambiztonság politikai kérdésként kezelte az objektumokban bekövetkezett baleseteket és lopásokat is. „Fehérvári Etelka" például fontosnak tartotta jelezni 1962 júliusában, „hogy az elmúlt napokban, egyik éjjel a VIII. villával szemben, a XV. villa melletti fáról egy nagy ág letörött, ami riadalmat okozott, az őrség is kivonult". (A faág letörését a kormányőrök is jelentették.[94]) Lopások, kisebb-nagyobb leltárhiányok gyakorlatilag mindenhol előfordultak. Aligánál maradva: az 1963-as szezon végén „herendi dolgokban és kisebb textíliákban" mutatkozott hiány.[95] Azt, hogy az állambiztonság milyen jelentőséget tulajdonított a dolognak, jól mutatja, hogy amikor 1984

90 ÁBTL 3.1.2. M-36054. 61. „Honti" fn. informátor jelentése, 1972. március 1. (2-i értékelés)
91 ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 98. Jelentés az MSZMP KB székháza közelében történt ellenséges tartalmú firkálásról, 1983. szeptember 14.
92 ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 60–64. Összefoglaló jelentés az MSZMP székháza környékén kijelölt elhárítási terület operatív helyzetéről, 1972. július 18. Uo. 85–91. Összefoglaló jelentés az MSZMP KB székháza környékén kijelölt elhárítási terület operatív helyzetéről, 1981. szeptember 28. Uo. 107–118. Összefoglaló jelentés az MSZMP KB székháza környékén kijelölt elhárítási terület operatív helyzetéről, 1985. június 24.
93 ÁBTL 3.1.5. O-20007/2. 51. Jelentés, 1962. január 25.
94 ÁBTL 3.1.2. M-29827. 62. Feljegyzés, 1962. július 8.
95 ÁBTL 3.1.2. M-29827. 80. Jelentés, 1963.november 15.

márciusában a pártközpontból egy videomagnó eltűnését jelentették, maga Harangozó Szilveszter vezérőrnagy, III/III. csoportfőnök, főcsoportfőnök-helyettes adott utasítást az elkövető felderítésére.[96] Mindazonáltal arra is akadt példa, hogy használati tárgyak feltűnése (és nem eltűnése) okozott problémát: 1963 szeptemberében „Fehérvári" informátor és egy társadalmi kapcsolat is beszámolt arról, hogy régi királyi címeres asztalterítőket találtak a balatonaligai pártüdülő raktárában.[97]

Más jellegű anyagi károkozás is előfordult Aligán. 1964 telén a vetőburgonyát a gazdaságvezető hanyagsága miatt nem megfelelően vermelték el (szalma helyett falevéllel takarták be, a szellőzést sem biztosították), aminek következtében 25 mázsa krumpli megrohadt. Mintegy 6-8000 forintnyi kár keletkezett, amit – a központ engedélyével – egyszerűen veszteségként elkönyveltek, a vezető ellen pedig semmilyen eljárást sem indítottak. Az operatív tiszt helytelenítette az eljárást, mert igen rossz hangulatot szült a dolgozók körében, hogy a vezetőt nem vonták felelősségre, miközben az egyszerű alkalmazottakkal az általuk okozott legkisebb kárt is kifizettetik.[98] Az állambiztonság egyébként általában is figyelte a hasonló jelenségeket, és az illetékesek figyelmét felhívta a jogosnak tekintett dolgozói panaszokra, hiszen a védett személyek biztonsága, nyugalma szempontjából nem volt közömbös a környezetükben dolgozók közérzete, hangulata.

A fentebb ismertetett rendkívüli események egyáltalán nem veszélyeztették a vezetők életét, de még nyugalmukat sem igen zavarhatták meg. Előfordult persze olyan eset is, amely már közvetlenebb veszélyforrást jelentett a fő káderek fizikai épségére, ám itt sem feltétlenül szándékos cselekedetekre, inkább csak emberi felelőtlenségre kell gondolni. A parlamenti konyha főszakácsa – „indokolatlan takarékossági szándékkal" – a használt zsiradékot újra felhasználta a sütéshez-főzéshez, ami a közétkeztetésben tilos, mert az ételmérgezés veszélyét hordozza magában. A Minisztertanács Gazdasági Osztálya úgy ítélte meg, hogy a szakácsot nem ellenséges szándék, hanem „a takarékosság helytelen értelmezése" vezette. Az állambiztonság mindenesetre kérte az osztály vezetőjét, hogy intézkedjen a helytelen gyakorlat felszámolására.[99] A dobogókői pártüdülőben 1967 tavaszán „a vendégek részére feldolgozott húsárú sorozatosan stikkesen, vagyis büdösen lett, sok áztatás és sózás után, feldolgozva, amiatt már több vendégnek volt gyomorrontása, szerencsére nem súlyos" – jelentette az itt dolgozó informátor. Volt, hogy a szaga miatt nem is ették meg a borjúsültet. A hálózati személy szerint a probléma okozója a januárban odahelyezett konyhavezető volt. (Az állambiztonság ez esetben is tájékoztatta a kormányőrség és az MSZMP illetékeseit.[100]) Ennél közvetlenebb veszélyben volt Biszku Béla 1963-ban, amikor a Kútvölgyi úti kórházban romlott pirított májat szolgáltak fel neki (és másoknak is), de végül nem fogyasztott az ételből.[101]

A kormányőrségnek és az állambiztonságnak hivatalból komolyan kellett venni, és ki kellett vizsgálni minden olyan – utólag üresnek bizonyult – fenyegetést, amelyek a rendszer legfőbb képviselői és a hatalmat megtestesítő intézmények elleni támadásokat helyeztek kilátásba. 1961. november 15-én a BM József Attila utcai épületében lévő eligazítóval egy rekedtes hangú férfi telefonon közölte, hogy aznap délután 5 és 6 óra között Pap János belügyminiszter ellen merénylet készül. Az esetről azonnal értesítették a kormányőrség parancsnokát, aki azonban nem Papnak, hanem Biszku Béla miniszterelnök-helyettesnek (nem mellesleg a belügyi tárca előző vezetőjének) jelentette a dolgot. A kormányőrség megerősítette Pap János személyi védelmét, míg a II/5-h alosztály intézkedett a miniszter új lakókörnyezetének fokozott operatív biztosításáról.[102] 1966.

96 ÁBTL 3.1.5. O-20007/1. 103. Jelentés a pártközpontban történt lopásról, 1984. március 14. Vö. uo. 105. Jelentés az MSZMP KB székházában történt lopással kapcsolatos nyomozás megszüntetéséről, 1984. szeptember 3.
97 ÁBTL 3.1.2. M-29827. 78. Jelentés, 1963. szeptember 9.
98 ÁBTL 3.1.2. M-29548. 106. Jelentés, 1964. február 21.
99 ÁBTL 3.1.5. O-20007/2. 67. Jelentés a parlamenti konyha ellenőrzésének tapasztalatairól, 1965. július 24.
100 ÁBTL 3.1.2. M-27847. 39–40. Feljegyzés „Kiss Géza" fn. informátorral megtartott találkozóról, 1967. április 17. Uo. 42. „Kiss Géza" fn. informátor jelentése, 1967. április 28.
101 ÁBTL 2.1.5. O-20009. 30–31. Jelentés romlott étel felszolgálásáról, 1963. június 4.
102 ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 52–53. Jelentés ismeretlen telefonáló ügyében, 1961. november 20.

március 15-én egy névtelen telefonáló Kállai Gyula miniszterelnök elleni terrorcselekményre utaló bejelentést tett. Ennek nyomán megerősítették a Parlament és Kállai XII. kerületi, az Orbán tér és az Istenhegyi út találkozásánál lévő lakásának operatív védelmét.[103] 1989 elején Pozsgay Imrét egy névtelen levélíró fenyegette meg azzal, hogy március 15-én kivégzi. Mivel ezen a napon az államminiszter Győrbe látogatott, a levélről tájékoztatták az út operatív biztosítását végző helyi III/III. Osztály illetékeseit is.[104]

Pozsgayt pár hónappal később is érte hasonló fenyegetés, és ez esetben a fenyegető személye is ismert volt. Egy, a házánál biztosítási feladatot ellátó, később szolgálatra való alkalmatlanság miatt leszerelt kormányőr baráti körben olyan kijelentést tett, hogy önvédelmi fegyverével lelövi a politikust. Az illetőnek nem volt fegyvere, handabandázását mégsem tekintették veszélytelennek: a házat védő kormányőröknek feladatul adták, ha egykori kollégájuk megjelenik az objektumnál, „tanácsolják el" onnan. A III/III-A Alosztály ezzel egy időben arról is értesült, hogy egy közelben lakó főiskolás, aki rendszeresen fogad nyugati állampolgárokat, „igen aktívan érdeklődik" a Németh Miklós lakásának helyet adó Sziklai utcai ház iránt, „keresi a kapcsolatot a szolgálatukat ott teljesítő kormányőrök irányába". A biztonság kedvéért megszervezték az illető ellenőrzését.[105] Pár évvel korábban Horváth István belügyminiszter házánál tapasztaltak ehhez hasonló, gyanús érdeklődést: egy nyugati (a jelentés szerint amerikai, a neve alapján azonban inkább német) cég tulajdonában lévő személyautóból kiszálló férfi akarta megnézni a házat belülről, azzal az ürüggyel, hogy gyerekkorában itt lakott a nagynénje. Az őrségnek kiadták, hogy amennyiben újra megjelenne, igazoltassák.[106] (Nincs nyoma, hogy újra megjelent volna.)

A nyolcvanas években megszaporodtak a különböző hatalmi intézmények elleni támadással fenyegetőző hívások is. 1981-ben a fővárosi pártbizottság felgyújtásával[107], 1985 elején – diósgyőri és csepeli munkások nevében – a „fehér ház" felrobbantásával fenyegetőztek ismeretlenek; utóbbi esetben az áremelések visszavonását követelték.[108] Az 1985-ben megválasztott Országgyűlés alakuló ülése közben egy férfi azt közölte a Parlament házi telefonközpontjának kezelőjével, hogy az épületben több bomba van elhelyezve.[109] 1987-ben ismét az áremelések miatt fenyegetőztek többször is az Országház felrobbantásával.[110]

A jelek szerint a kommunista vezetők életét közvetlenül veszélyeztető cselekményekre nem került sor a Kádár-korszakban, legfeljebb egy-két, üresnek tűnő, és végül alaptalannak is bizonyult fenyegetést kaptak. Illetve vélhetően nem kaptak, hiszen – mint Pap János belügyminiszter esetében is láthattuk – nem jutottak el a címzettekhez. (Mint ahogy arról sem igen szereztek tudomást, hogy időről időre agresszíven viselkedő ügyfelekkel, panaszosokkal, esetleg elmebetegekkel szemben kellett fellépni, akik velük kívántak találkozni, hogy ügyes-bajos dolgaikat előadják.) A vezetők operatív biztosítása során keletkezett iratok alapján egyetlen egyszer fogott veszélyben védett vezető élete: 1964. december 6-án egy „vezető elvtárs" vadászott Telki területén, amikor tőle 250-300 méterre lövéseket adtak le. A helyszínen egy lenyúzott vaddisznóbőrt találták, a motorkerékpárral Budakeszi felől érkező, majd Törökbálint irányába távozó orvvadászoknak azonban nem sikerült a nyomára akadni.[111]

---

103 ÁBTL 3.1.5. O-20007/2. 72–73. Feljegyzés vezető elvtárs védelmében tett intézkedésről, 1966. március 16.
104 ÁBTL 3.1.5. O-20006/3. 29. Átirat, 1989. március 1.
105 ÁBTL 3.1.5. O-20006/3. 30–31. Átirat a Z-7. és a Z-26. sz. objektumokkal kapcsolatos információkról, 1989. június 28.
106 ÁBTL 3.1.5. O-20006/7. 39–40. Feljegyzés a V-15. fn. objektum környékén történt eseményről, 1983. augusztus 10.
107 ÁBTL 3.1.5. O-20007/5. 71–78. Összefoglaló jelentés az MSZMP Budapesti Bizottság székházában dolgozó technikai személyzet operatív helyzetéről, 1983. december 22.
108 ÁBTL 3.1.5. O-20007/1. 106. Feljegyzés névtelen telefonbejelentésekről, 1985. január 21.
109 ÁBTL 3.1.5. O-20007/2. 136–137. Jelentés fenyegető telefonhívásról, 1985. július 1.
110 ÁBTL 3.1.5. O-20007/2. 145. Jelentés névtelen telefonálásról, 1987. április 14. Uo. 146. Jelentés fenyegető telefonhívásról, 1987. július 23.
111 ÁBTL 3.1.5. O-20010. 6–7. Javaslat a Budavidéki Állami Erdő- és Vadgazdaság (Telki) folyamatos biztosítására, 1966. március 14.

Összegzés

A hatalmon lévők koroktól és rendszerektől függetlenül törekszenek arra, hogy a maguk számára biztosítsák a fizikai terek feletti ellenőrzést. Ez a törekvés fokozottan jellemzi a modern államokat, és még inkább a diktatórikus rezsimeket, amelyek – mint a Kádár-rendszer is – a szokásos fegyelmezési technikák mellett jellemzően a titkosrendőrséget is igénybe vették a köztereknek a hatalom részéről normálisnak tekintett rendjének fenntartására. A „rombolás és merénylet elhárítása" érdekében végzett munka bemutatása tehát arra vonatkozóan is információval szolgált, hogy milyen is volt a vezető káderek által igénybe vett helyeknek – igazából az egész országnak – az állambiztonság által elképzelt ideális rendje, amelyet a rendelkezésére álló minden eszközzel biztosítani igyekezett. Ez a tér tiszta, rendezett, sehol egy falfirka, sehol egy röplap, nem hangzik fel egyetlen ellenségesnek tekinthető megjegyzés sem. A környéken csak megbízható személyek laknak, a politikailag kompromittáltak és a problémás fiatalok még a köztereken sem tűnnek fel. A „vezető elvtársak" körül is csak megbízható emberek dolgoznak, akik egyetértenek a hivatalos vonallal – és nem utolsósorban csendesen, szinte láthatatlanul szolgálják ki az uraikat. „Szóbelileg jelentette, hogy a zárt területen rendkívüli eseményt nem tapasztalt, a Vendégek ittléte alatt a személyzet igyekezett úgy végezni a munkáját, hogy ne lássák őket a Vendégek" – olvashatjuk az aligai pártüdülő szobalányairól és takarítóiról egy informátor jelentésében.[112]

A pártállami vezetők körül végzett operatív biztosítási tevékenység bemutatása tehát konkréttá, kézzelfoghatóvá teszi a Kádár-rendszer politikai rendőrségének a működését, azáltal, hogy konkrét fizikai térbe helyezi azt. Az e tevékenység során született iratok mindamellett más szempontból is figyelmet érdemelnek, hiszen azt a munkát dokumentálják, amelyet az állambiztonság nem általában a rendszer fenntartásáért, vezetőinek hatalmon maradásáért, hanem konkrétan a rendszer irányítóinak a védelme érdekében végzett. Ez ismételten ráirányítja a figyelmet arra, hogy a Kádár-korszak titkosszolgálata nem légüres térben folytatta „szakmai" tevékenységét, hanem a diktatúra (irányítóinak) kiszolgálója volt, működését nem lehet kiszakítani ebből a tágabb kontextusából.

A vezetők védelme során keletkezett dokumentumok ugyanakkor nemcsak az állambiztonság tevékenységéről, hanem a diktatúra vezetésének hétköznapjairól is szolgálnak információval. Mindenekelőtt a hatalom térbeli elhelyezkedéséről. Az persze a kortársak előtt sem volt feltétlenül titok, hogy a rendszer irányítói hol laktak és dolgoztak, ám ezen iratokból kissé más szemszögből tekinthetünk a jól ismert épületekre és terekre: egy műemlék épület vagy egy szimbólum itt és most „objektumként" jelenik meg, amelynek – például – „operatív helyzete" van. Ezen túl a dokumentumok magáról a Kádár-kori hatalmi elitről is szólnak, és segíthetnek megérteni a rendszer jellegét. Munkám nem vállalkozhatott a posztsztálinista diktatúra vezetőinek védelme során kifejtett titkosszolgálati tevékenység kimerítő, minden részletre kiterjedő bemutatására. Célom sokkal inkább az, hogy felhívjam a figyelmet erre a – kevésbé közismert – tevékenységre, és arra a lehetőségre, amelyet e forráscsoport kutatása még magában rejt.

112 ÁBTL 3.1.2. M-29827. 46. Feljegyzés, 1961. június 24.

A közölt dokumentumok jegyzéke

A szabályok

ÁBTL 4.2. 10-21/4/1975. A belügyminiszter 04. sz. parancsa a Politikai Bizottság 1974. szeptember 24-i határozatának végrehajtásáról, 1975. március 13.

ÁBTL 4.2. A belügyminiszter 8/1989. sz. parancsa a meghatározott hazai és külföldi személyiségek személyi védelmének, kiemelkedő rendezvények, politikai események biztosításának, egyes fontos objektumok őrzésének feladatairól, 1989. április 21.

A Jászai Mari téri pártközpont és környéke, a budapesti pártbizottság szákháza

ÁBTL 3.1.5. O-20007/1. 22–26. Intézkedési terv a pártközpont költözésére, 1961. november 21.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 39–45. Jelentés az MSZMP központi épülete környékének és a BM központi konyhájának operatív biztosításáról, 1962. január 24.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 46. 1. sz. melléklet [1962. január 24.]

ÁBTL 3.1.5. O-20007/5. 13–16. Jelentés a budapesti pártbizottság technikai személyzete operatív helyzetéről, 1962. július 11.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 60–64. Összefoglaló jelentés az MSZMP székháza környékén kijelölt elhárítási terület operatív helyzetéről, 1972. július 18.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 68. 2. sz. melléklet [1972. július 18.]

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 98. Jelentés az MSZMP KB székháza közelében történt ellenséges tartalmú firkálásról, 1983. szeptember 14.

ÁBTL 3.1.5. O-20007/5. 104. Határozat operatív ellenőrző munka megszüntetésére, 1990. április 19.

A Parlament és a Kossuth Lajos tér

ÁBTL 3.1.5. O-20007/2. 67. Jelentés a parlamenti konyha ellenőrzésének tapasztalatairól, 1965. július 24.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/15. 18–23. Összefoglaló jelentés a Kossuth Lajos tér elhárítási területének operatív helyzetéről, 1980. március 12.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/15. 24. Melléklet [1980. március 12.]

ÁBTL 3.1.5. O-20007/3. 21. Jelentés technikai átvizsgálásról, 1989. október 2.

Lakások, villák

MNL OL XIX. B. 1. ai. 1-1594/a/1957. 43/1957. Jelentés, 1957. március 16. (1. doboz.)

ÁBTL 3.1.2. M-29162/1. 79. „Pataki Eszter" fn. informátor jelentése, 1960. június 28.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 52–53. Jelentés ismeretlen telefonáló ügyében, 1961. november 20.

ÁBTL 3.1.5. O-20007/2. 72–73. Feljegyzés vezető elvtárs védelmében tett intézkedésről, 1966. március 16.

ÁBTL 3.1.2. M-29162/1. 164. „Pataki Eszter" fn. informátor jelentése, 1966. október 13.

ÁBTL 3.1.2. M-29826. 36–37. „Kovács Imréné" fn. informátor jelentése, 1967. február 16.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/7. 29. Határozat az operatív ellenőrző munka megszervezésére, 1980. november 28.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/7. 30. Melléklet [1980. november 28.]

ÁBTL 3.1.5. O-20006/10. 38–43. Összefoglaló jelentés a Z-5. fsz. objektum operatív helyzetéről, 1988.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/10. 44. Melléklet [1988.]

ÁBTL 3.1.5. O-20006/3. 29. Jelentés merénylettel fenyegető névtelen levélről, 1989. március 1.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/14. 42. Határozat az operatív ellenőrző munka megszüntetésére, 1990. április 19.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 41. Átirat, 1984. április 10.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 48–54. Intézkedési terv a V-12-es védett vezető elvtárs operatív biztosítására, 1984. június 11.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 56–58. Jelentés a V-12-es számú védett vezető elvtárs védelmére tett operatív intézkedésekről, 1984. július 12.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 79–80. Jelentés a „Trófea" fn. bizalmas nyomozásról, 1985. január 14.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 101–102. Jelentés a „Zoltán-24" védett vezetőről, 1986. december 1.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.122. Határozat a 11-OD-2377. számú dosszié 24. kötete 1. részének megszüntetésére, 1988. szeptember 2.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 123–125. Megsemmisítési jegyzőkönyv, 1988. szeptember 2.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. [oldalszám nélkül] Átirat, 1989. február 28.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. [oldalszám nélkül] Jelentés, 1989. március 14.

Üdülők

ÁBTL 3.1.2. M-29827. 111. Feljegyzés a „Fehérvári Etelka" fn. informátorral tartott találkozóról, 1965. december 27.

ÁBTL 3.1.2. M-29827. 127. Feljegyzés a „Fehérvári Etelka" fn. informátorral tartott találkozóról, 1967. február 23.

ÁBTL 3.1.2. M-29827. 134. Feljegyzés a „Fehérvári Etelka" fn. informátorral tartott találkozóról, 1967. július 10.

ÁBTL 3.1.5. O-20005. 7–13. Összefoglaló jelentés az MSZMP balatonaligai, balatonarácsi, balatonföldvári és a Minisztertanács balatonszemesi üdülőiről, 1969. január 31.

ÁBTL 3.1.5. O-20005. 14–17. Jelentés az MSZMP leányfalui üdülőjének operatív helyzetéről, 1969. november 12.

ÁBTL 3.1.5. O-20005. 33–38. Összefoglaló jelentés az MSZMP dobogókői üdülőjének operatív helyzetéről, 1986. december 18.

ÁBTL 3.1.5. O-20005. 68–69. Feljegyzés a balatonarácsi üdülőről, 1989. szeptember 15.

Vadászat

ÁBTL 3.1.5. O-20010. 6–7. Javaslat a Budavidéki Állami Erdő- és Vadgazdaság (Telki) folyamatos biztosítására, 1966. március 14.

ÁBTL 3.1.5. O-20010. 43–46. Jelentés az Egyetértés Vadásztársaság által igénybe vett területek operatív helyzetéről, 1980. december 20.

ÁBTL 3.1.5. O-20010. 98–100. Feljegyzés a vezető elvtársak köréből megalakult vadásztársaságokról, 1989. május 4.

ÁBTL 3.1.5. O-20010. 101–104. Javaslat a Budavidéki Erdő- és Vadgazdaság és az Egyetértés Vadásztársaság megszűnése után a további operatív feladatok végrehajtására, 1989. május 8.

Éttermek

ÁBTL 3.1.5. O-20004/3. 8–13. Jelentés a Gundel Étterem operatív helyzetéről, 1961. június 8.

ÁBTL 3.1.5. O-20004/3. 14–15. Jelentés a Gundel vállalat környékének operatív helyzetéről, 1962. augusztus 1.

ÁBTL 3.1.5. O-20004/2. 6–11. Összefoglaló jelentés a Pannónia Szálloda és Vendéglátóipari Vállalat Ferihegyi Igazgatósága operatív helyzetéről, 1986. december 16.

Színházak

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1. 6–11. Jelentés a vezető elvtársak által látogatott kulturális objektumok és sportlétesítmények operatív helyzetéről, 1963. június 21.

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1. 16–25. Monográfia a Magyar Állami Operaházról, 1969. július 4.

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1. 90–91. Jelentés az Operaházban történt eseményről, 1989. március 17.

A Kútvölgyi

ÁBTL 3.1.5. O-20009. 8–9. Jelentés romlott étel felszolgálásáról, 1963. június 4.

Úton

ÁBTL 3.1.5. O-20006/5. 31. Javaslat a „10-es őrs" objektum körzetében az elhárító munka megszüntetésére, és a 7-es forgalmi góc elhárítási területének a kibővítésére, 1969. február 28.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/5. 32–33. Melléklet [1969. február 28.]

ÁBTL 3.1.5. O-20006/13. 18. Határozat operatív ellenőrzés alá vont terület kialakítására, 1989. október 24.

A szabályok

ÁBTL 4.2. 10-21/4/1975. A belügyminiszter 04. sz. parancsa a Politikai Bizottság 1974. szeptember 24-i határozatának végrehajtásáról, 1975. március 13.

ÁBTL 4.2. A belügyminiszter 8/1989. sz. parancsa a meghatározott hazai és külföldi személyiségek személyi védelmének, kiemelkedő rendezvények, politikai események biztosításának, egyes fontos objektumok őrzésének feladatairól, 1989. április 21.

BELÜGYMINISZTÉRIUM **SZIGORÚAN TITKOS!**

10—21/4/1975.

A MINŐSÍTÉS MEGSZŰNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK 04. számú PARANCSA

Budapest, 1975. évi március hó 13-án.

Tárgy: A Politikai Bizottság 1974. szeptember 24-i határozatának belügyminisztériumi végrehajtása.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága 1974. szeptember 24-i határozatában a felgyorsult társadalmi és gazdasági életünkkel, nemzetközi kapcsolataink bővülésével, valamint a nemzetközi jelenségekkel összefüggően értékelte a párt-, az állam- és a kormányvezetők személyi védelmének helyzetét. Megállapította, hogy lényegesen gyakoribbá vált a biztosított vezetők munkahelyen kívül végzett közéleti tevékenysége, megjelenése, bel- és külföldi utazásaik. Növekedtek a külföldi delegációk biztosításával kapcsolatos feladatok is.

A Politikai Bizottság a változásoknak és a kialakult helyzetnek megfelelően újólag szabályozta a biztosított személyek körét és a vezető elvtársak személyi védelmével kapcsolatos biztonsági feladatokat. A határozat egyértelmű állásfoglalást tartalmaz arra is, hogy a biztosítás rendszerét és rendjét egyéni elhatározással megváltoztatni nem lehet.

A párthatározatban foglalt elvek érvényesítése és a feladatok végrehajtása érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A Belügyminisztérium által szervezett biztosítás — a Politikai Bizottság határozatában foglaltaknak megfelelően — terjedjen ki a Központi Bizottság első titkára, az Elnöki Tanács elnöke, a

ÁBTL 4.2.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK

kormány elnöke, a Politikai Bizottság tagjai, a Központi Bizottság titkárai, a kormány elnökhelyettesei, a belügyminiszter és a honvédelmi miniszter (a továbbiakban: biztosított vezető) személyére.

2. A Belügyminisztérium teljes személyi állománya a biztosított vezetők életének, testi épségének védelmét, és ezzel összefüggő minden szolgálati tevékenységet kiemelten fontos feladatának tekintse.

   A biztonsági követelmény elsődleges érvényesítése mellett törekedjenek a kevésbé látványos, kulturált biztosításra.

3. A biztosított vezetők megelőző operatív védelmét növelni kell. A BM II. és III. főcsoportfőnök intézkedjen, hogy az alárendeltségében, szakirányítása alá tartozó szervek fordítsanak fokozott figyelmet a biztosított vezetők személye ellen irányuló ellenséges cselekmények, erre utaló magatartások, jelenségek, valamint a vezető elvtársak tevékenységét és nyugalmát zavaró személyek felderítésére. A BM szervek az ilyen tartalmú információikat — az elsődleges intézkedések megtétele mellett — központi elemzés, értékelés, további intézkedés céljából soron kívül küldjék meg a III/III. Csoportfőnökségnek.

4. A biztosított vezetők, a magas szintű külföldi párt- és kormányküldöttségek részvételével szervezett programok, látogatások, rendezvények — BM szervek által végzett biztosítási feladatainak — koordinálását a Kormányőrség parancsnoka végezze.

5. A BM Kormányőrség a munka tervezésében, szervezésében és végrehajtásában szorosan működjön együtt a BM illetékes (országos parancsnokságok, csoportfőnökségek, főkapitányságok) vezetőivel. A biztosításban részt vevő vezetők a biztosítási tervben meghatározott és jóváhagyott feladatok végrehajtását személyesen irányítsák.

6. A biztosítás tervezéséért, szervezéséért és végrehajtásáért felelős (parancsnokok) vezetők:

   — a fizikai és operatív biztosítás mértékének meghatározásánál körültekintően mérlegeljék a terület operatív és közbiztonsági helyzetét,

   — fordítsanak nagy gondot a látogatott helyek, létesítmények (üzemek, építkezések, stb.) területén a baleseti veszélyhelyzetek felderítésére és kiküszöbölésére,

   — gondoskodjanak arról, hogy a biztosításban részt vevő állomány a feladatát és a biztosítás helyszínét időben megismerje.

ÁBTL 4.2.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

— a beosztottak szolgálati tevékenységét személyesen ellenőrizzék, ellenőriztessék.

7. Amennyiben a jóváhagyott program végrehajtása során előre nem látott olyan akadály merülne fel, amely veszélyeztetné a jelenlevő vezető személyes biztonságát, a biztosításért felelős kormányőr köteles azonnal jelenteni szolgálati elöljárójának és a biztosított vezető elvtársnak. Ha a veszélyhelyzetet biztonságosan, rövid úton elhárítani nem lehet, a várható következmények elkerülése érdekében kérje a vezető elvtársat a program megváltoztatására.

8. A belügyminisztériumi államtitkár — a Politikai Bizottság határozata alapján — intézkedjen a Kormányőrség hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtására.

Az egységes biztosítási gyakorlat kialakítása céljából évenként egy alkalommal tartson vezetői értekezletet a végrehajtásban résztvevő vezetők részére. A tapasztalatok értékelése alapján határozza meg a további feladatokat.

9. A BM II. főcsoportfőnök vizsgáltassa meg a biztosított vezetők gépkocsijainak zavartalanabb közúti forgalmát szolgáló — elsőbbséget biztosító — intézkedések, szabályok bevezetésének lehetőségeit. A feladat végrehajtására vonatkozó Intézkedési Tervet 1975. április 30-ig jóváhagyásra terjessze fel.

10. Ez a parancsom a kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg a 009/1961. sz. belügyminiszter-helyettesi utasítás hatályát veszti.

Felkérem az MSZMP BM szervek pártbizottságait, pártvezetőségeit, hogy parancsom végrehajtásához nyújtsanak segítséget.

Parancsomban foglaltakat az érintett vezetői és személyi állománnyal ismertetni kell.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Készült: 155 példányban.
Kapják: államtitkár,
miniszterhelyettesek,
főcsoportfőnök-helyettesek,
Hőr. országos parancsnoka,
Kormányőrség parancsnoka,
III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei, csoportfőnökhelyettesei,
II/II., III/II., III/III. Csoportfőnökség osztályvezetői,
budapesti, megyei rendőr-főkapitányok, helyetteseik.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ABTL 4.2.

BELÜGYMINISZTÉRIUM
Szám: 10—22/8/1989.

SZIGORÚAN TITKOS!
(Selejtezésig)

18/1
1989. május 8.

30
Az 1995. évi LXV. törvény 10. § (1) bekezdé alapján minősítését — törlöm.
... fenntartom.
2000. 3 nap. 18.
... aláírás, beosztás

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK 8/1989. PARANCSA

meghatározott hazai és külföldi személyiségek személyi védelmének, kiemelkedő rendezvények, politikai események biztosításának, egyes fontos objektumok őrzésének belügyminisztériumi feladatairól

Budapest, 1989. április 21-én.

Meghatározott hazai és külföldi személyiségek személyi védelmének, kiemelkedő rendezvények, politikai események biztosításának, egyes fontos objektumok őrzésének belügyminisztériumi feladatainak végrehajtása érdekében,

m e g p a r a n c s o l o m

1./ A legmagasabb szintü állami és politikai vezetők, külföldi személyiségek (a továbbiakban: védett vezetők) személyi biztonsága, a nagy jelentőségü politikai és állami rendezvények (országgyűlés, kongresszus, pártértekezlet, magas szintü nemzetközi tanácskozás stb.) zavartalansága, egyes fontos objektumok megbízható őrzése elsőrendű állami érdek.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
LEVÉLTÁR

ÁBTL 4.2.

2./ A fentiekhez kapcsolódó szolgálati tevékenységeket az érintett személyi állomány tekintse kiemelten fontos feladatának. A biztosítási feladatból következő intézkedéseket soron kívül kell megtenni.

3./ Állandó jelleggel kell megszervezni az MSZMP elnöke, főtitkára, az Elnöki Tanács elnöke, a Minisztertanács elnöke és elnökhelyettese, az államminiszterek és a belügyminiszter személyi védelmét.

4./ Kiemelten kell kezelni a párt elnökének, főtitkárának, az Elnöki Tanács elnökének és a Minisztertanács elnökének biztosítását.

5./ A belügyminiszter vagy az általa felhatalmazott vezető külön intézkedésére más személyek biztosításáról is a parancsban rögzített elvek alapulvételével kell gondoskodni.

6./ A biztosítás terjedjen ki a védett vezetők

a./ lakására - a területi rendőri szervekkel összehangoltan - azok körzetére, illetve az oda vezető egyes útvonalakra (lakásbiztosítás, gépkocsizó járőrszolgálat),

b./ a 4./ pontban meghatározott vezetők személyére (közvetlen személyi kíséret),

c./ munkahelyére (objektumőrzés),

d./ részvételével lebonyolított hivatalos programokra, a 4./ pontban meghatározott vezetők magánprogramjaira (helyszínbiztosítás),

e./ belföldi és külföldi hivatalos utazásaira.

7./ A 4./ pontban nem említett védett vezetők magánprogramjaira a biztosítást csak kérésükre - illetve fenyegetettségük esetén velük egyetértésben - kell kiterjeszteni.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 4.2.

8./ A magyar és külföldi védett vezetők, valamint a részvételükkel tartott kiemelkedő rendezvények, politikai események biztosításának megszervezését és végrehajtását a BM Kormányőrség Parancsnokság koordinálja, illetve ügyrendjében meghatározott körben végezze. Ennek érdekében hatékonyan működjön együtt az érdekelt és illetékes állami szervekkel, társadalmi szervezetekkel, ezek vezetőivel.

9./ Tovább kell erősíteni a védett vezetők megelőző operatív védelmét. Az ezzel összefüggő feladatok végrehajtását a BM III. főcsoportfőnök szervezze meg. A védelem szempontjából jelentős információk elemzését és értékelését soron kívül végeztesse el és tájékoztassa a BM Kormányőrség parancsnokát.

10./ A biztosítás differenciáltan igazodjék az aktuális nemzetközi, belpolitikai és operatív helyzet értékeléséből valósínűsíthető reális veszélyeztetettség mértékéhez.

11./ Messzemenően figyelembe kell venni az érintett vezető politikai, közéleti tevékenységének konkrét körülményeit, a programja során vele kapcsolatba kerülő személyekkel, szervezetekkel való érintkezés általa szándékolt formáit, a programhelyek jellegét, sajátosságait. A biztosítás nem zavarhatja a vezető munkáját.

12./ A biztosítás a szakmailag szükséges szintet és mértéket ne haladja meg.

Ennek érdekében:

a./ ki kell küszöbölni az érintett szervek párhuzamos biztosítási intézkedéseit,

b./ az alkalmazott erőket és eszközöket körültekintően kell meghatározni, illetve a biztosítás folyamatában szükség- és lehetőség szerint rugalmasan változtatni,

c./ az erők és eszközök elhelyezésénél kerülni kell a feltűnést, a látványosságot, az egymáshoz térben közel eső rendezvények külső biztosítását összehangoltan kell szervezni és végrehajtani,

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 4.2.

d./ a biztosítás módszereit úgy kell meghatározni, illetve megválasztani, hogy a végrehajtás során tett intézkedések az érintett területek szokásos rendjét csak a legszükségesebb mértékben befolyásolják,

e./ a védett vezető részvételével lebonyolított programok sajtó és egyéb nyilvánosságát a rendező szerv által igényelt, illetve az érintett vezető által elfogadott módon és formában lehetővé kell tenni, ennek zavartalansága érdekében - ha szükséges - a rendező szervtől felelős személy kijelölését kell kérni,

f./ a védett vezetők üzemekben, intézményekben lebonyolított programjai biztosításába a helyi szerveket (közületi szerv rendészete, polgári fegyveres őrség, egyéb közreműködők) a szükséges mértékben kell bevonni, a résztvevők számát, illetve tőlük a biztosítás érdekében igényelt intézkedések körét az előkészítés során konkrétan meg kell határozni,

g./ a biztosítások előkészítése és végrehajtása során fokozott figyelmet kell fordítani azokra a helyszínekre, ahol veszélyes munka vagy más tevékenység folyik, illetve a baleseti veszélyforrásokat fel kell deríteni, meg kell szüntetni. A munka vagy az adott helyen szokásos egyéb tevékenység felfüggesztését, illetőleg berendezés üzemeltetésének szüneteltetését csak biztonsági vagy egyéb fontos okból lehet igényelni, erre a biztosítási dokumentumokban utalni kell,

h./ a védett vezetők közterületen való közlekedésének biztosítása során törekedni kell arra, hogy jelenlétének lehetőleg a spontán jellege érvényesüljön. A járókelők távoltartása céljából udvarias határozottsággal akkor kell fellépni, ha az biztonsági okból szükséges, vagy a vezető a találkozást nem kívánja.

13./ A külföldi utazások biztosítása a következők szerint történjen:

a./ a védett vezetők nem szocialista országba történő utazásai alkalmával a BM Kormányőrség parancsnoka vagy illetékes helyettese konzultáljon és működjön együtt a BM III/I. Csoportfőnökség vezetőivel, munkatársaival.

ÁBTL 4.2.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

b./ kiemelten kell kezelni a párt elnökének, főtitkárának, az Elnöki Tanács elnökének, valamint a Minisztertanács elnökének személyi védelmét külföldön is. Az utazásokat a Külügyminisztérium munkatársaival közösen elő kell készíteni.

c./ a b./ alpontban nem említett védett vezetők nem szocialista országokba történő hivatalos, külföldi utazásaihoz a személyi védelem biztosítását - a viszonosság alapján a Külügyminisztérium illetékes szervén keresztül - az adott ország biztonsági szervétől kell kérni.

14./ A hazánkba látogató külföldi személyiségek védelmét - az ország nemzetközi tekintélyének megőrzése, kapcsolatainak fejlesztése érdekében - különös figyelemmel kell előkészíteni és végrehajtani. A biztosítás az igénynek és a - viszonosság alapulvételével megállapítható - szintnek megfelelően terjedjen ki a külföldi személyiség

- érkezésére,
- szálláshelyére,
- személyére,
- közlekedésére,
- részvételével lebonyolított programokra,
- elutazására.

15./ A BM Kormányőrség Parancsnokság feladata az alábbi objektumok biztosítása, őrzése:

a./ a 3./ pontban felsorolt vezetők lakása, illetve lakáson kívüli szálláshelye,

b./ a 14./ pontban meghatározott személyiség szálláshelye,

c./ az MSZMP Központi Bizottságának székháza,

d./ az Országház épülete,

e./ a Belügyminisztérium egyes objektumai,

f./ a belügyminiszter által meghatározott egyéb objektumok,

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

A'BTL 4.2.

g./ a külföldi kormányzati közlekedési eszközök megbízás, illetve a vonatkozó megállapodás szerint.

16./ Az objektumok biztosítására, őrzésére vonatkozó dokumentumokat a BM Kormányőrség parancsnoka hagyja jóvá.

17./ A programok helyszínbiztosítását, valamint a védett vezetők hazai utazásainak biztosítását - ideértve a külföldi személyiségek közlekedését is - a vonatkozó parancs alapján kell tervezni, szervezni és végrehajtani.

18./ A biztosítással összefüggő feladatokat, a végrehajtásért felelősöket biztosítási tervben kell meghatározni. A tervek tartalmazzák mindazokat az intézkedéseket, amelyek adott körülmények között a legoptimálisabb biztonsági feltételeket teremtik meg.

19./ A 4./ pontban felsorolt, illetve velük azonos szintű külföldi személyiségek részvételével rendezett programok biztosítási tervét jóváhagyásra a belügyminiszterhez kell felterjeszteni.

20./ Egyéb biztosítások terveit budapesti program esetén a BM Kormányőrség parancsnoka, vidéki program esetén az illetékes megyei rendőr-főkapitányság vezetője hagyja jóvá.

21./ A BM Kormányőrség által koordinált biztosításokban résztvevő BM szervek - kivéve az állambiztonsági szerveket - jóváhagyott biztosítási terveiket a BM Kormányőrség parancsnokának küldjék meg.

22./ A biztosítási tervben meghatározott feladatok végrehajtásáért felelős vezetők, parancsnokok a személyi állományt részletesen igazítsák el, tevékenységét személyesen irányítsák és ellenőrizzék. Fordítsanak fokozott figyelmet a biztosítást közvetlenül ellátó beosztottak kiválasztására, politikai, szakmai és speciális képzésükre, fizikai állóképességük növelésére.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 4.2.

23./ Amennyiben a jóváhagyott program végrehajtása során előre nem látott, olyan körülmény merülne fel, amely veszélyeztetné a jelenlevő védett vezető biztonságát, a biztositásért felelős személy ezt köteles azonnal jelenteni szolgálati elöljárójának és a biztositott vezetőnek, egyidejüleg minden célszerü intézkedést meg kell tennie a veszély elhárítása érdekében.

24./ A védett vezetők biztonságát veszélyeztető konkrét esetekben - az esemény előzetes, illetve soron kivüli jelentése mellett - a BM Kormányőrség parancsnoka intézkedjen a biztositás megerősitésére és a szükségnek megfelelően a 28/1982. számu belügyminiszteri parancs rendelkezéseinek bevezetésére.

25./ A BM Kormányőrség parancsnoka gondoskodjon a biztositások előirás szerinti végrehajtásának rendszeres ellenőrzéséről, az állomány fegyelmezett, kulturált, a követelményeknek megfelelő szolgálati tevékenysége érdekében tegye meg a szükséges intézkedéseket.

26./ A BM I. Főcsoportfőnökség a BM Kormányőrség személyi védelemmel kapcsolatos feladatának ellátásához szükséges fegyverzeti és egyéb technikai eszközök rendszerbe állitásának tervezését, valamint az ellátást kiemelten kezelje.

27./ A BM Kormányőrség parancsnoka a biztositási feladatok végrehajtásában rendszeresen résztvevő társszervek illetékes vezetőivel a szükségnek megfelelően értékelje az együttmüködés tapasztalatait.

28./ Ez a parancs kiadása napján lép hatályba, ezzel egyidejüleg a ~~11/1984~~. belügyminiszteri parancs és a ~~2/1984.~~ államtitkári intézkedés hatályát veszti. A parancsban foglaltakat az érintett vezetői állománnyal teljes, a személyi állománnyal a szükséges mértékben ismertetni kell.

Megj: 76-48/28058/1989.

Megj: 76-48/28058/1989.

DR. HORVÁTH ISTVÁN
belügyminiszter

Készült: 150 példányban
Kapják : elosztó szerint

ÁBTL 4.2.

A Jászai Mari téri pártközpont és környéke, a budapesti pártbizottság székháza

ÁBTL 3.1.5. O-20007/1. 22–26. Intézkedési terv a pártközpont költözésére, 1961. november 21.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 39–45. Jelentés az MSZMP központi épülete környékének és a BM központi konyhájának operatív biztosításáról, 1962. január 24.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 46. 1. sz. melléklet [1962. január 24.]

ÁBTL 3.1.5. O-20007/5. 13–16. Jelentés a budapesti pártbizottság technikai személyzete operatív helyzetéről, 1962. július 11.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 60–64. Összefoglaló jelentés az MSZMP székháza környékén kijelölt elhárítási terület operatív helyzetéről, 1972. július 18.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 68. 2. sz. melléklet [1972. július 18.]

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 98. Jelentés az MSZMP KB székháza közelében történt ellenséges tartalmú firkálásról, 1983. szeptember 14.

ÁBTL 3.1.5. O-20007/5. 104. Határozat operatív ellenőrző munka megszüntetésére, 1990. április 19.

22
~~60~~
44

[illegible]

Belügyminisztérium
II/5.h.alosztály.

Beszéljük meg XII.19-én

Szigoruan titkos!

Bagi Mihály r. alezr.:
Egyetértek. Egyidejüleg tervet kell késziteni az objektum közvetlen környékének biztositására. Hasonlóan, mint a BM. központi épületének biztositásával kapcsolatos tervezet. (Lakóházak, [illegible])

Tárgy: A Pártközpont költözésével kapcsolatos -

INTÉZKEDÉSI TERV.

Budapest, 1961. november 21.

XI.23
[illegible]

A Pártközpont és a KISZ szervei ez év november 25-től folyamatosan 1962. jan. 30.-ig négy ütemben a Jászai Mari téri épületbe költözik.

Az első ütem végrehajtása ez év november 25-26-án történik az alábbi elhelyezés szerint:

I. emeletre:	Pártgazdasági és ügykezelési osztály.
III. "	Központi Ellenőrző Bizottság, Párt és Tömegszervezetek osztálya, Pártélet Szerkesztősége.
IV. "	Agitációs és Propaganda Osztály, Tudományos és Kulturális Osztály, Külügyi Osztály.
VI. "	Kommunista Ifjusági Szövetség.

A második ütem 1961. dec. 3.-án történik:

I. emeletre:	Adminisztrativ Osztály, P.G.O. ügykezelési alosztálya és irattára,
II. "	Központi Reviziós Bizottság.

A harmadik ütem 1961. dec. 16-17-18.-án történik:

I. emeletre:	A miniszteri rezidenciába Kádár János et. Földes et. volt szobáiba Gáspár Sándor et. Karasz et. volt szobáiba Szirmai István et.
II. "	A főtanácsadó et. volt helyiségeibe, és azt még néhány helyiséggel kiegészitve: Marosán György és Fehér Lajos elvtársak. Ugyancsak a II.emeleti részre Nemes Dezső et. Ezenkivül a K.B. irodái, az Ipari Osztály és a Társadalmi Szemle Szerkesztősége.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. ./. O-20007/1.

V. emeletre: a K.B. Államgazdasági, Mezőgazdasági Osztálya, valamint az I. emeletről a Pártgazdasági osztály.

A negyedik ütem 1961. december 20.-án kezdődik:

átköltöztetésre kerülnek a még visszamaradt szervek, technikai stb. részlegek.

Már a költözést megelőző időkben a Jászai Mari-téri épületben különböző átépitési, javitási ,szerelési munkákat folytatnak az ÉM. 41 sz. Épitőipari Vállalat és alvállalatai - kb. 150 dolgozóval - a Posta különböző telefonvezetékek épitését végzi - kb. 22 fővel.- Ezen kivül a költözködésben résztvesznek a Pártközpont technikai dolgozóin kivül a Belspedtől kb. 16 fő, a TEFU-tól 4 db. zárt butorszállitó gépkocsi 8 fővel, a Közlekedési és Müszaki Vállalattól 6 tehergépkocsi 12 fővel, a Fővárosi Takaritó Vállalattól kb. 35 fő.

Az épitkezések és az átköltöztetés tág lehetőséget nyujt ellenséges tevékenység előkészitésére s végrehajtására. Ennek megakadályozására s időben való felderitésére és megszakitása végett az alábbi op. intézkedések végrehajtását javasoljuk:

1./ Szoros kapcsolatot tartunk a Pártközpont Gazdasági osztály helyettes vezetőjével, aki összefogja s irányitja a költözködéssel kapcsolatos feladatokat. Ennek célja, hogy időben tudomást szerezzünk a költözködéssel kapcsolatos olyan intézkedésekről, amelyek operativ intézkedések megtételét teszik szükségessé.

Ugyancsak szoros kapcsolatot tartunk a Kormányőrség Parancsnokával, hogy a fizikai és az operativ biztositást összhangban végezzük. Kölcsönösen tájékoztatjuk egymást ellenséges, vagy erre utaló jelzésekről s olyan változásokról, amelyek biztonsági intézkedést tesznek szükségessé.

Felelős: Bagi Mihály r.alezr.
Határidő: az átköltözés befejezéséig folyamatos.

2./ A Pártközpont gazdasági osztálya a költözködéssel kapcsolatos feladatok - úgy mint szállitási, takaritási, épitkezési, telefonszerelési és technikai berendezések.kivitelezésének - végrehajtására saját állományából reszortfelelősöket bizott meg. A gazdasági osztály helyettes vezetőjével történt előzetes megbeszélés alapján a megbizott reszort-felelős feladata az is, hogy kb. 2 nappal előbb beszerezzék az illetékes vállalatoktól azoknak a dolgozóknak a névsorát, akik az épületek javitása, vagy az átköltöztetéssel kapcsolatban igénybe lesznek véve.

a./ A kijelölt reszortfelelősökkel kapcsolatot tartunk. Felhivtuk figyelmüket a fokozott éberségre, valamint az általuk tapasztalt ellenséges tevékenységre utaló észrevételeikről azonnal tájékoztassanak. Az általuk adott névsoron szereplő személyeket a BM.op. és bü.nyt-ban prioráljuk.

Felelős: Németh Ferenc r.szds.
Hi: folyamatos az átköltözés befejezéséig.

ÁBTL 3.1.5. O-20007/1.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI LEVÉLTÁR

b./ A priorálás eredményétől függően - figyelembevéve a kompromittáló s terhelő adatok súlyosságát - a reszortfelelősök útján intézkedünk azok helyett megfelelő személyek munkábaállitásáról.

Felelős: Németh Ferenc r.szds.
Előadesz György r.örgy.
Határidő: folyamatos.

c./ A priorálás eredménye alapján tájékoztatjuk a Kormányőrséget, hogy kik azok a személyek, akiket az épületbe beengedhetnek.

Felelős: Németh Ferenc r.szds.
Határidő: folyamatos.

3./ A 41-es Épitőipari Vállalatnak az épületben dolgozó alkalmazottait szakmájuk szerint feltérképezzük és közöttük szakmánkénti alkalmi kapcsolatot létesitünk. É-téren figyelembevesszük a nyilvántartásban szereplő hálózati személyeket. Feladatuk lesz ellenséges tevékenység, vagy annak előkészitésére utaló jelzések felderitése.

Felelős: Németh Ferenc r.szds.
Határidő: folyamatos.

4./ A Posta részéről a telefonvezetékek szerelésével dolgozó személyek között - amennyiben hálózati személy hiánya miatt szükséges - szükségszerüen alkalmi kapcsolatokat létesitünk, elsősorban azok között, akik a Vezető Elvtársak telefonjának szerelésével foglalkoznak. Feladatuk lesz felderiteni s megakadályozni, hogy a telefonkészülékekbe, központokba s a vezetékek épitése során idegen s ellenséges tevékenységra alkalmas anyagokat, tárgyakat be épitsenek s a berendezések üzembiztosak legyenek.

Felelős: Lunczer Ferenc r.szds.
Határidő: folyamatos a munkák befejezéséig.

5./ Az épület belső takaritását az MSZMP. gazdasági osztály technikai személyzete, valamint a Fővárosi Takarító Vállalat dolgozói végzik.
A Pártközpont gazdasági osztály vezetőjével való előzetes megbeszélés alapján intézkedést teszünk, hogy a gazdasági osztály takaritói a Fővárosi Takarító Vállalat dolgozóival együtt végezzék a takaritást.

Felelős: Németh Ferenc r.szds.
Határidő: XI.2~~1~~.

a./ A Pártközpont takarító személyzete között lévő kapcsolatainkat eligazitjuk, feladatuk lesz a Főv. Takarító Váll.

./.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20007/1.

25.
~~63~~
44

dolgozói között felderiteni azokat a személyeket, akik ellenséges tevékenységet, vagy ilyen irányu cselekmény előkészitését tervezik.

Felelős: Németh Ferenc r.szds.
Határidő:folyamatos.

6./ Az átköltözéssel kapcsolatos feladatokat az MSZMP. gazdasági osztály technikai személyzete, a Belsped szállitói, a TEFU Vállalat, valamint a Közlekedési Müszaki Vállalat végzi. A Pártközpont részéről az átköltöztetésért felelős reszort vezetővel megbeszéljük, hogy a Belsped, valamint más vállalatoktól a szállitással kapcsolatosan bevont dolgozókat ugy osszák be brigádokba, hogy azok között a Pártközpont gazdasági osztály technikai személyzetéből is néhány szállitómunkás résztvegyen. E brigádok kialakitását ugy irányitjuk, hogy a brigádok között már meglévő kapcsolataink legyenek.

Felelős: Németh Ferenc r.szds.
Határidő: XI.21.

a./ A kapcsolatok feladata lesz felderiteni a szállitási munkálatokkal foglalkozó dolgozók között azokat, akik ellenséges tevékenység elkövetését, vagy annak előkészitését tervezik. Ezen kivül a Belsped, valamint a TEFU dolgozói között 2-2 fő alkalmi kapcsolatot létesitünk.

Felelős: Németh Ferenc r.szds.
Határidő: folyamatos.

b./ A Közlekedési Müszaki Vállalati vezetőjével megbeszéljük, hogy a szállitási munkálatokra megbizható gépkocsivezetőket, valamint segéd-vezetőket osszanak be. Ezek beosztását ugy irányitjuk, hogy közöttük megfelelő számu kapcsolattal rendelkezzünk, akiknek feladata lesz főként a külső vállalattól bevont szállitómunkások között ellenséges tevékenység felderitése, s megakadályozása.

Felelős: Rózsa József r.fhdgy.
Határidő: megbeszélésre:XI.23.
kapcsolatok eligazitása:
november 25.

7./ Az MSZMP és a KISZ Bpesti Bizottság irattárának átszállitását az MSZMP. gazdasági osztály technikai személyzete végzi. Az átszállitáshoz segitséget nyujt a Kormányőrség-i Zlj. szabadnapos őrszemélyzete társadalmi munkában. Az iratokat az illetékes osztályok zárható ládába helyezik el és azt beosztott politikai munkatársak kisérik át a Jászai Mari-téri épületbe a meghatározott helyiségig.
A titkos iratok védelmével kapcsolatban az alábbi intézkedéseket tesszük:

a./ Az MSZMP. gazdasági osztály technikai személyzete közül e feladatok elvégzésére kiválasztást ugy irányitjuk,

./.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20007/1.

hogy megfelelő számu kapcsolatunk legyen az átszállitást végző dolgozók között. Ezeket az iratok védelmével bizzuk meg, hogy azokhoz illetéktelen személyek hozzá ne jussanak.

Felelős: Németh Ferenc r.szds.
Határidő: XI.23-tól folyamatos.

b./ A Kormányőrség zlj. elháritó tisztjével megbeszéljük, hogy az iratok átszállitásába bevont őr-személyzeti katonákat lehetőleg hálózati személyekből válasszák ki, és bizzák meg a titkos iratok védelmével.

Felelős: Eliádesz György r.örgy.
Határidő: XI.24.

8./ Az Árpád-u. Nádor-u. és Akadémia-utcai épületekben, ahova a BM. különböző szervei költöznek, a 45-ös Épitőipari Vállalat és a Minőségi Épitőipari Vállalat dolgozói végzik a javitási munkálatokat. Ezzel kapcsolatban az alábbi intézkedéseket tesszük:

a./ Mindkét vállalat dolgozóit az épületbe való belépés előtti a BM. op. és bü. nyilvántartásában ellenőrizzük. Az ellenőrzés és az egyes személyekre vonatkozó kompromittáló, terhelő anyagok sulyosságától függően - hivatalos kapcsolatunk utján - intézkedést teszünk a kompromittált személyek kivonására, s megfelelő személyek munkába állitására.

Felelős: Lunczer Ferenc r.szds.
Határidő: folyamatos.

b./ Ugy a 45 sz. Épitőipari Vállalat, mint a Minőségi Vállalatnál lévő hivatalos kapcsolataink utján a dolgozók kijelölését ugy irányitjuk, hogy azok között szakmánként megfelelő számu kapcsolatunk legyen. Azokban a szak-brigádokban, ahol kapcsolattal nem rendelkezünk, ott alkalmi kapcsolatot létesitünk.

Felelős: Lunczer Ferenc r.szds.
Határidő: folyamatos.

c./ A kapcsolatok feladata lesz a vállalatok dolgozói között felderiteni azokat a személyeket, akik ellenséges cselekményt szándékoznak elkövetni.

Felelős: Lunczer Ferenc r.szds.
Határidő: folyamatos.

Bagi Mihály r.alezr.
osztályvezető

Készült: 4 pld.
Nytsz:9-1363.

ÁBTL 3.1.5. O-20007/1.

R.

BELÜGYMINISZTÉRIUM
II/5.h.alosztály.

SZIGORUAN TITKOS !
KÜLÖNÖSEN FONTOS !

Tárgy: MSZMP. központi épülete környékének és a BM. központi konyha operativ biztositásáról -

J E L E N T É S.

Budapest,1962. január 24.-én.

Holló Ervin r. alez. et.:

Tájékoztatásul, kérelmezésére feltüntettem. A terület csökkentését javaslom, a meglévőek formában.

T. Zs.
Kovács

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

60-281/67

65-587/62

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.

309

Belügyminisatérium
II/5.h.alosztály.

Szigoruan titkos!
Különösen Fontos!

Tárgy: MSZMP. Központi épülete környékének és a BM. központi konyha operativ biztositásáról -

J E L E N T É S .
Budapest,1962. január 24.-én.

Az alosztály a MSZMP. Központi épületének környékén az 1 sz. mellékleten feltüntetett területen operativ elháritást végez, melynek célja: felderitehi az objektum környékén lakó ellenséges elemeket, azok ellenséges tevékenységét és irányát.

A pártközpont épületének nagy-tanácstermét rendszeresen igénybeveszik, ezenkivül a pártközpont dolgozói a BM. központi konyhájában étkeznek. Ezért szükségesnek tartottuk a terület kibővitését azokkal a házakkal, amelyek közvetlen az étterem mellett vannak valamint ahonnan a házak lakóinak a nagy-tanácsteremre rálátásuk van. Ezért a Jászai Mari-tér 1, 4/a, 4/b. 5, 6, valamint a Szt. István krt. 2 sz. házakat a területhez csatoljuk.

Az elháritás alá vont területen az alábbi intézmények vannak s ezek operativ elháritás alatt nem állnak:

1./ Jászai Mari-tér 5 sz. Lakóház. Szerelvényértékesitő és Elosztó Vállalat raktárai és irodái vannak az utcai üzlethelyiségekben. Dolgozóinak létszáma kb. 10-12 fő.

2./ Balassi B.-u. 25 sz: Román Hajózási Vállalat 3-4 helyiségből álló földszinti irodái, ahol a Bpesten átmenő román hajósok ügyeit intézik. A földszinten és emeleten lakók laknak.

3./ Balassi B.-u. 21-23 sz. Terv Nyomda a földszinten, az emeleten lakások vannak. A nyomda dolgozóinak száma kb. 80 fő.

4./ Markó-u. 1/a sz. Budapesti angol és USA követségek diplomatái és családtagjai laknak. A lakások egy részéből rálátás van a Pártközpontra.

./.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

41. 61
28
47

Az alosztály munkaterületéhez tartozó 19 lakóház közül 10 lakóházban lakó személyeket a BM. op.nyilvántartási rendszerében prioráltuk. Ezek közül 32 fő szerepel a BM. op.nyilvántartásában, a 2. sz. mellékleten feltüntetett adatokkal.

A területen jelenleg 2 társadalmi kapcsolatunk van. Társosztályok 2 kapcsolata lakik a területen. A II/5.c.alosztály "Doktor" és a BRFK. XIII.ker. Kapitányság "Ács" fn. ügynöke.

A nyilvántartásba vett személyek közül 6 fő kompromittált személyt vontunk ellenőrzés alá jelenlegi tevékenységük megállapitása végett. Adataink szerint ellenséges tevékenységet nem folytatnak.

A Margit-híd pesti hidfőjénél a 15-ös villamos végállomásánál a párt és kormányvezető elvtársak gépkocsijai a hídra való felhajtás előtt megálltak és hosszabb ideig várakoztak a Szt.István krt.- i forgalom miatt. Javaslatunkra a XIII.ker.-i Rendőrkapitányság a Margithid pesti hidfőjéhez forgalomirányitó rendőrt vezényelt állandó jelleggel. Igy a vezető elvtársak gépkocsijai megállás nélkül hajtanak fel a Margithidra. Ez az intézkedés fokozta a vezető elvtársak biztonságát.

A pártközpont dolgozói, a Központi Bizottság tagjai a pártközpont önálló konyhájának felállitásáig - kb. 1963-ig - a BM. központi konyha éttermében fognak étkezni. A pártközpontban dolgozó politikai bizottsági tagok ebédjét átszállitják a Pártközpontba és ott fogyasztják el.

A BM. központi konyha és a hozzá tartozó éttermek - Roosewelt-téri, Nádor-utcai stb. - dolgozóinak létszáma 133 fő. Ebből 70 fő dolgozikaa központi konyhában s annak éttermében. Négy hivatásos belügyi dolgozó kivételével szerződéses alkalmazottak. A személyi állomány operativ elháritását a BM. Felügyeleti Csoportja végzi. Jelenleg a személyi állomány között 1 fő kapcsolatuk van. A 133 dolgozó között 11 olyan személy dolgozik, akik - vagy hozzátartozóik - a 3. sz. mellékleten felsorolt kompromittáló, terhelő adatokkal szerepelnek a BM. nyilvántartásában. A nyilvántartásban szereplő személyek közül 5 fő dolgozik a központi konyhán és annak éttermében.

A biztositás hatásfokának növelése végett az alábbi intézkedések végrehajtását javasoljuk:

1./ A területen lévő lakóházak lakóit, akiket a BM. operativ nyilvántartásában még nem ellenőriztünk, azokat leprioráljuk.

Határidő: II.15. végrehajtva Törjék
Felelős: Törjék Ferenc hdgy.

2./ Hivatalos kapcsolatot létesitünk a területen lévő intézmények, s vállalatok vezetőivel. Beszerezzük az ott dolgozók névsorát, s azokat a BM. nyilvántartási rendszerében prioráljuk.

Határidő: II.20. végrehajtva Törjék
Felelős: Törjék Ferenc hdgy.

3./ A területen a kompromittált személyek elhelyezkedésétől függően kapcsolatokat létesitünk, azok jelenlegi magatartásuk s ellenséges tevékenységük felderitése céljából, az alábbi ütem szerint:

./.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.

62
87
42

Balassi Bálint-u. 25.	1 fő, Hi:	II 15.	Tanáni B-né
Balassi Bálint-u. 7	1 " "	III. 1.	Terv. Kerti G.
Markó-u. 1/b.	1 " "	III.15.	Jánai M.J. Hedvig G.
Stollár Béla-u. 3/a.	1 " "	III.15.	

A fenti ütemezésben a további priorálások eredményétől függően szükség szerint változtatunk.

Határidő: folyamatos,
Felelős: Törjék Ferenc hdgy.

4./ A területen lakó és a BM. nyilvántartásában kompromittáló, terhelő adatokkal szereplő személyek nyilvántartási anyagát tanulmányozzuk s kompromittáló adatok alapján, fontossági sorrendben folyamatos ellenőrzés alá vonjuk jelenlegi tevékenységük s ellenséges szándékuk felderitése végett.

Határidő: folyamatos, ✓
Felelős: Törjék Ferenc hdgy.

5./ A Pártközpont környékének, valamint a pártközpont és az étkezde közötti utvonal biztositására kapcsolatot létesitünk. Az elháritási területen dolgozó uttisztitót ellenőrizzük, megállapitjuk, alkalmas-e kapcsolafelvételre. Amennyiben erre nem alkalmas, hivatalos kapcsolatunk utján intézkedést teszünk, hogy az elháritási területre politikai szempontból megbizható uttisztitót helyezzenek, és azt terror-diverzió elháritó feladattal bizzuk meg.

Határidő: II.15. ?
Felelős: Törjék Ferenc hdgy.
Mátyás Vilmos r.szds.

6./ A BM. II/2. osztály vezetőjének figyelmét felhivjuk, hogy a Markó-u. 1 sz. alatt lakó imperialista országok diplomatái között foglalkoztatott hálózati személyek foglalkoztatása során, ha olyan adat jut tudomásukra, amely a pártközpont és dolgozói ellen irányul, arról soronkivül értesitsék a II/5.osztályt.

Határidő: II. 1. ?
Felelős: Bagi Mihály r.alezr.

7./ A Kormányőrség Parancsnokság II. századának 2-2 beosztottja az MSZMP. központ körül rendőr egyenruhában járőrszolgálatot teljesit. A járőrszolgálatot teljesitőkkel rendszeresen kapcsolatot tartunk. Felhivjuk figyelmüket, szolgálatuk alatt tapasztalt ellenséges tevékenységről, vagy ilyen irányu jelzésekről főként, amely a pártközpont és annak dolgozói ellen irányul, azonnal tegyenek jelentést.

Határidő: II.1. ?
Felelős: Mátyás Vilmos r.szds.

8./ Felvesszük a kapcsolatot az V. és a XIII.ker.-i Rendőrkapitányságok vezetőivel, a területileg illetékes KMB-al, s bevonjuk őket - lehetőségeikhez mérten - a területen lakó kompromittált személyek ellenőrzésére.

./.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.

Felhivjuk figyelmüket, hogy minden olyan irányu ellenséges tevékenységet, mely a pártközpont és dolgozói ellen irányul, azt soronkivül jelentsék.

Határidő: II. 1.
Felelős: Mátyás Vilmos szds.
Törjék Ferenc hdgy.

9./ A Pártközpont épületének környékén az ellenséges beszürődés megakadályozása végett felvesszük a kapcsolatot az V. és a XIII.ker.-i Tanács elnökével, a lakáshivatal vezetőjével és megbeszéljük, hogy uj lakók beköltöztetése esetén még a lakás kiutalása előtt közöljék velünk azok személyadatait. Ezeket a személyeket a BM. op. nyilvántartásában ellenőrizzük, amennyiben sulyos terhelő adatokkal szerepelnek,a nyilvántartásban, úgy a Tanácsok utján intézkedést teszünk, hogy politikailag megbizható személynek utalják ki a lakást.

Határidő: II.1.
Felelős: Mátyás Vilmos szds.
Törjék Ferenc hdgy.

10./ Az Országos Pártközpont, még önálló konyhával nem rendelkezik, addig a BM. központi - Katona József utcai - konyha és étterem dolgozói között az op. elháritó munkát a II/5.h.alosztály végezze. E területet a további op. biztositás végett a Felügyeleti Csoporttól a II/5.h.alosztály vegye át.

Határidő: II. 1.
Felelős: Bagi Mihály r.alezr.

11./ A BM. gazdasági szervek személyzeti osztályának vezetőjével és a központi konyha parancsnokával megbeszélni, hogy a központi konyhára és étterembe felvételt, vagy áthelyezést csak a II/5. osztállyal történt megbeszélés alapján hajthat végre.

Határidő: folyamatos,
Felelős: Eliádesz György örgy.

12./ A központi konyhára felvételre, vagy áthelyezésre kerülő személyeket munkába való beállitás előtt a BM. op.nyilvántartási rendszerében és egyéb op. eszközök alkalmazásával ellenőrizzük megakadályozzuk, hogy a központi konyhában es étteremben ellenséges személyek dolgozzanak.

Határidő: folyamatos,
Felelős:Miljanovics Pál szds.

13./ A konyha és étterem dolgozói között a terror-diverzió elháritást megszervezzük, e célra kapcsolatokat létesitünk, akiknek feladatuk lesz a terror-diverzió elháritáson kivül a dolgozók között megbuvó ellenséges elemek és azok tevékenységének felderitése. A kapcsolatlétesitést az alábbi ütemben hajtjuk végre:

./.

ÁSTL 3.1.5. O-20006/2.

Felszolgálók között	1 fő, Hi:	II. 20.	X 10
Szakácsok között	1 "	III. 1.	X 15
Irodai dolgozók között	1 "	III.20.	XII 1
Cukrászok között	1 "	III.30.	XI 1
Előkészitőben	1 "	III.30.	XI 15
Kézilányok között	1 "	IV,20.	XI 20

Felelős: Miljanovics Pál szds.

14./ A központi konyhán dolgozó s a BM. op.nyilvántartásában szereplő 5 fő kompromittált személyt az objektumból a meglévő terhelő adatok és jelenlegi tevékenységük alapján szükség esetén folyamatosan kiszoritani. Kiszoritásukra javaslatot tenni.

Határidő: III.15.
Felelős: Miljanovics Pál szds.

15./ Az MSZMP. Politikai Bizottság tagjai részére az ebédet a központi konyhából szállitják. A személyek kijelölését hivatalos kapcsolataink utján minden esetben ugy irányitjuk, hogy azok politikai szempontból megbizhatók legyenek, s velük kapcsolatot tartunk. Feladatuk lesz megakadályozni, hogy az ételekhez, italokhoz illetéktelen személyek hozzáférjenek, azt megfertőzzék.

Határidő: folyamatos,
Felelős: Miljanovics Pál szds.

16./ Az MSZMP. Politikai Bizottsága és a Központi Bizottság ülésein résztvevő elvtársak a pártközpontban lévő ebédlőben ebédelnek, ahová az ebédet a központi konyhából gépkocsival szállitják. Hivatalos kapcsolatunk utján intézkedünk, hogy az ebéd szállitásával megbizott dolgozók között azok a személyek is résztvegyenek, akik a Politikai Bizottság tagjain részére rendszeresen, naponként az ebédet szállitják. Ezekkel a személyekkel kapcsolatot tartunk. Feladatuk lesz: megakadályozni, hogy az ételhez, italhoz illetéktelen személyek hozzáférjenek s azt megfertőzzék.

Határidő: I.30.
Felelős: Miljanovics Pál szds.

17./ Felvesszük a kapcsolatot a Kormányőrség Parancsnokával s megbeszéljük, hogy a Kormányőrség vegyésze a központi konyhában rendszeresen ellenőrizze a felhasználásra kerülő nyersanyagokat, kész ételeket, valamint a konyha higiéniai állapotát, főként Politikai Bizottság és Központi Vezetőség ülései alkalmával.

Határidő: I.30.
Felelős: Bagi Mihály r.alezr.

./.

A'BTL 3.1.5. O-20006/2.

45. ~~65~~ 30 54

18./ A Kormányőrség Parancsnokával megbeszélni, az étterem bejáratánál a belépők ellenőrzésére rendszeresitett szerződéses alkalmazott helyett az ellenőrzést - polgári ruhában - kormányőrségi beosztott végezze. Feladata: megakadályozni, hogy illetéktelen személyek a konyhára és annak éttermébe bejussanak.

Határidő: I.25.
Felelős: Bagi Mihály r.alezr.

Hollós Ervin r.alezr.
osztályvezető

Bagi Mihály r.alezr.
alosztályvezető

Készült: 4 pld.
Nytsz: 32/54

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.

A Parlament és a Kossuth Lajos tér

ÁBTL 3.1.5. O-20007/2. 67. Jelentés a parlamenti konyha ellenőrzésének tapasztalatairól, 1965. július 24.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/15. 18–23. Összefoglaló jelentés a Kossuth Lajos tér elhárítási területének operatív helyzetéről, 1980. március 12.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/15. 24. Melléklet [1980. március 12.]

ÁBTL 3.1.5. O-20007/3. 21. Jelentés technikai átvizsgálásról, 1989. október 2.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA
ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.

13. 21

BELÜGYMINISZTÉRIUM
II/5.h.alosztály.

SZIGORUAN TITKOS!
KÜLÖNÖSEN FONTOS!-

18

Tárgy: Bp-i Pártbizottság technikai személyzete operativ helyzetéről -

J E L E N T É S .
Budapest, 1962. julius 11.

Az MSZMP. Budapesti Pártbizottság müszaki és technikai személyzete között operativ elháritást végzünk. A müszaki és technikai személyzet feladata a székház technikai és berendezési tárgyainak üzemeltetése, javitása, az épület takaritása. A konyhai személyzet készitti a Bp.-i Pártbizottság tagjai, valamint a P.B. üléseken megjelenő vezető elvtársak és esetenként az ott látogatást tevő külföldi delegációk részére az ételeket.

A müszaki és technikai dolgozók felvételével,munkaügyi irányitásával a Bp-i Pártbizottság gazdasági osztálya foglalkozik. A felvételre kerülő dolgozók döntő többsége a Pártbizottság munkatársai, vagy a már régóta ott dolgozó technikai személyzet ajánlására kerülnek az objektumba. Az uj dolgozókat felvételük előtt a BM. nyilvántartási rendszerében és kapcsolataink utján ellenőrizzük. Az operativ munkával összhangban hivatalos kapcsolatunk irásbeli jellemzést szerez be az uj felvételes előző munkahelyéről és a lakhelye szerint illetékes Tanácstól.

A technikai dolgozók összlétszáma 36 fő. Többsége már az ellenforradalom előtt is a Pártbizottság alkalmazottja volt. Közöttük 10 fő MSZMP. tag van. Politikailag kompromittált személy nincs. A jelenlegi dolgozók közül 2 fő szerepel a BM. bünügyi nyilvántartásában.

1./ Vörös Lászlóné - 36 éves takaritónőt 1952-ben tervgazdaság elleni büntett miatt 15 %-os bércsökkentéssel, 2 hónapi javitó-nevelő-munkára itélték.

2./ Klein Zoltánné - 52 éves konyhai segédmunkás 1956-ban tt.csalás büntette miatt 10 %-os bércsökkentéssel 6 hó javitó-nevelő munkára lett itélve.

A két személlyel kapcsolatban az ellenforradalom után semmiféle terhelő adat nem merült fel.

./.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20007/15.

A dolgozók között 2 fő hivatalos kapcsolattal, 1 fő informátorral 4 fő társadalmi kapcsolattal rendelkezünk. A 36 fő az alábbi beosztásban dolgozik:

Konyhai személyzet:	8 fő,	hiv.kapcs. 1 fő,	tk. 1 fő,
Éttermi "	3 fő,		inf.1 fő
Büfé "	2 fő,		tk. 1 fő,
Müszaki "	lo fő,	hiv.kapcs. 1 fő,	tk. 1 fő,
Takarító "	13 fő,		tk. 1 fő.

A konyha, étterem, büfé dolgozói között elegendő létszámu kapcsolatunk van. Az operativ elháritó munka még nem kielégitő a takarító és müszaki személyzet vonalán, szükséges közöttük 1-1 tk. létesitése.

Hivatalos kapcsolatainkkal az együttmüködés jó, rendszeresen tájékoztatjuk egymást az objektumban történt eseményekről. Ha valami olyan jelzés jut tudomásukra, ami bennünket érdekelhet, azonnal értesitenek bennünket, a technikai személyzettel kapcsolatos egyéb problémáik megoldásában is szivesen fogadják tanácsainkat.

Felvétel után az objektum dolgozóit hálózati ellenőrzés alá vonjuk. Az ellenőrzés célja megismerni emberi tulajdonságaikat, politikai beállitottságukat, fejtenek-e ki ellenséges tevékenységet, stb. Az ellenőrzés annál is inkább szükséges, mivel a felvételre kerülő dolgozókról előzőleg Kt. nem készül. Kapcsolataink utján megállapitottuk, hogy a Bp. Pártbizottság technikai személyzete közé néhány környezete által kompromittált személy került felvételre. Megállapitásainkat hivatalos kapcsolatunkkal közöltük, aki intézkedést tett ezen személyek eltávolitására.

Az utóbbi években az alábbi személyek lettek elbocsájtva:

1./ Szabó Katalin - akkor 22 éves, szegényparaszt családból származik, volt konyhai dolgozó. Vőlegénye ellenforradalmi cselekmény miatt 1958-ban lo évi börtönre lett itélve. Szabó Katalin rendszeresen hangoztatta, hogy nem kiván szakitani ellenforradalmár vőlegényével. Kijelentette, hogy annak kiszabadulása után feleségül kiván menni hozzá. Amikor nevezett tudomást szerzett arról, hogy a gazdasági osztály vezetője előtt ismeretessé vált megnyilvánulása, akkor-1959. márciusában - felmondott és eltávozott az objektumból.

2./ Mayer Józsefné 49 éves, szegényparaszt származásu, pártonkivüli volt szakácsnő, 1959-ben rendszeresen intrikus, összeférhetetlen magatartást tanusitott munkatársai körében. Erről hivatalos kapcsolatunkat tájékoztattuk. Mayerné többszöri figyelmeztetés ellenére sem változtatott magatartásán, ezért 1960. áprilisában a gazdasági osztály vezetője felmondással eltávolitotta az objektumból.

./.

ÁBTL 3.1.5. O-20007/5.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

15 23/20

3./ Hári Gyuláné - 38 éves, szegényparaszt családból származik, pártonkivüli, volt konyhai segédmunkás. Ellenőrzött hálózati jelentések alapján megállapitottuk, hogy több esetben tett gyalázkodó kijelentéseket a Szovjetunióra, gyülölettel beszélt a szovjet katonákról, stb. Megnyilvánulásairól tájékoztattuk a gazdasági osztály vezetőjét, aki 1961. áprilisában eltávolitotta az objektumból.

Kapcsolatunk utján arról értesültünk, hogy Sebestyén István ellen aki a Pártbizottságon mint sokszorositó dolgozik, olyan irányu bejelentés érkezett, hogy az ellenforradalom alatt fegyveresen tevékenykedett. A bejelentést kivizsgáltuk, megállapitottuk, hogy az alaptalan volt. Sebestyénnel szemben az ellenőrzést beszüntettük.

A Kormányőrségtől 1962. januárjában jelentést kaptunk, mely szerint a Bp. Pártbizottság székház kazánháza egyik utcai ablakán lévő rács a helyéből ki volt emelve. Megállapitottuk, hogy a rács kiemelése korábban a pincéből öntözés céljából kivezetett gumislaggal történt. A nyiláson ellenséges elemek behatolni nem tudtak. Hivatalos kapcsolatunkon keresztül intézkedtünk a rács visszahelyezésére és biztonságos megerősitésére.

Kapcsolataink jelezték, hogy 1962. második negyedévében több esetben előfordult, hogy a Pártbizottság tulajdonát képező asztalteritők, konyharuhák, munkaköpenyek vesztek el. A jelzésekre felhivtuk hivatalos kapcsolatunk figyelmét és javasoltuk, hogy a PB. tulajdonát képező anyagokat lássák el bélyegzővel. Az utóbbi időben ilyen jellegü lopás nem fordult elő.

Az objektumban a müszaki személyzet és a takaritónőket kivéve, terror-diverzió elháritás szempontjából megfelelő létszámu kapcsolattal rendelkezünk. Kapcsolatainkon keresztül időben szerzünk tudomást az objektumban történő eseményekről.

A dolgozók felvétel előtti ellenőrzése nem kielégitő. A BM. nyilvántartási rendszerében való ellenőrzés és a munkahelyről beszerzett jellemzések nem minden esetben elegendők arra, hogy ellenséges elemek vagy ilyen kapcsolattal rendelkező személyek beszürődését meg tudjuk akadályozni. Mivel a felvételre kerülő dolgozók többségét a Pártbizottsági dolgozók ajánlották, hivatalos kapcsolataink idegenkedtek attól, hogy a felvételesekről környezettanulmányt készittessenek.

A vezető elvtársak biztonsága érdekében továbbra is fő feladatunknak tekintjük a kompromittált személyek beszürődésének megakadályozását, a dolgozók magatartásának, tevékenységének ellenőrzését, esetleges terror-diverzió előkészitésének végrehajtásának megakadályozását.

A biztonság hatásfokának növelése céljából az alábbi intézkedések végrehajtását javasoljuk:

./.

ÁBTL 3.1.5. O-20007/5.

1./ Felvenni a kapcsolatot a VIII.ker. Rendőrkapitányság bünügyi osztály vezetőjével és kmb-el. Célja: az általuk tapasztalt olyan irányu ellenséges tevékenységről vagy jelzésről, amely az objektum vagy az objektum dolgozói ellen irányul, tudomást szerezzünk. Továbbá, hogy megismerjük az objektum környéke lakóinak összetételét.

2./ Hivatalos kapcsolataink felé javaslatot teszünk, hogy a jövőben minden felvételre kerülő személyről, alkalmaztatásuk előtt a Kormányőrséggel készittessenek környezettanulmányt. Továbbá javasoljuk, hogy a már jelenleg ott dolgozó személyekről - akikről Kt. még nem lett készitve - folyamatosan készittessenek.

3./ Az operativ biztonság fokozása érdekében kapcsolatot létesitünk; takaritó személyzet közé: 1 fő tk. / Hi: VII. 2o.
müszaki személyzet közé: 1 fő tk. Hi: VIII. 5.

Bagi Mihály r.alezr.
alosztályvezető.

Miljanovits Pál r.őrgy.

Készült: 3 pld./Mné.
Nyt.sz.: 32/552.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20007/5.

60
108

Belügyminisatérium
III/III.A.alosztály.

"Szigoruan Titkos "

Tárgy: Az MSzMP.Székháza környékén kijelölt elháritási terület operativ helyzetéről -

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

Az MSzMP. Székház elháritási területén lakó személyek 1962-ben voltak ellenőrizve a BM. egyetemes nyilvántartási rendszerében. Feladatként határoztam meg, hogy az 1972 évi tervidőszak alatt elvégzem a területen lakó felnőtt lakosság ujra ellenőrzését.

Az elháritási terület operativ helyzetével foglalkozó 1962-ben készült összefoglaló jelentésben a felnőtt lakosság számszerü adatát nem rögzitették. Jelenleg 1.15o felnőtt él a lakóházakban, ez lényegesen a jövőben sem változik, mivel épitkezési lehetőség nincs.

A megelőző operativ munka szempontjából figyelmet érdemel a felhajtási utvonalon - a Jászai Mari téren - lévő Elektromodul, Patyolat, Röltex, Tejbolt, Szabó KTSZ, Órások Szövetkezete, valamint a Balassi Bálint utcában lévő Margit-hid cukrászda.A nagyobb létszámu és a társszervek ellenőrzése alatt nem álló üzletek dolgozóit kétévenként ellenőriztük, ez ideig kompromittált személyek itt nem dolgoztak.

I.

Az MSzMP. Székház elháritási területén lakó felnőtt személyeket a BM. egyetemes nyilvántartásában prioráltuk,melynek során megállapitottuk, hogy közülük az antidemokratikus elemek operativ nyilvántartásában 25 fő szerepel.
1 sz. melléklet.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA LEVÉLTÁRA

ABTL 3.1.5. O-20006/2.

A BM. operativ alapnyilvántartásában 9 fő szerepel:

1 fő volt SS. katona
1 fő 1956-ban fegyveres nemzetőr volt
5 fő szervezkedésben vett részt
1 fő 1956-ban munkástanács titkára volt
1 fő devizagazdálkodást sértő büntettet követett el

A BM. Kutató nyilvántartásban 16 fő szerepel:

1 fő volt nyilas párttag
3 fő volt hivatásos tiszt
1 fő volt r. tanácsos
2 fő izgatást követett el
1 fő fegyvert rejtegetett
1 fő 1956-ban szervezte a FKGP.-t
1 fő 1956-ban USA. követségre bejárt
2 fő tiltott határátlépést kisérelt meg
1 fő valutával üzérkedett
1 fő börtönből megszökött
2 fő volt disszidens

A BM. operativ hálózati nyilvántartásában 46 fő szerepel.

1 fő saját hálózat
1 fő hálózati személy kapcsolata
11 fő más társosztály által foglalkoztatva
13 fő B. dossziéja irattárban van
2o fő anyaga megsemmisült

A BM. operativ hálózati nyilvántartó irattárában lévő 13 fő volt "H" személy B. dossziéjába betekintettünk. Megállapitottuk, hogy idős koruk, valamint az állambiztonsági munkához való rossz viszonyuk miatt, informátori, valamint társadalmi kapcsolatkénti foglalkoztatásra nem alkalmasak. Más társosztályok által foglalkoztatott hálózati személyek tartóit megkerestük. Munkánkhoz segitséget nem tudtak adni, a kapcsolatok egyéb irányu elfoglaltsága miatt.

A BM. ORFK. bünügyi nyilvántartóban 41 fő szerepel, e személyek között 1 fő szokásos bünöző van. A többi személy különböző köztörvényes büncselekmények - lopás, orgazdaság, ittas, gondatlan vezetés elkövetéséért pénzbüntetésre, ill. rövidebb idejü szabadságvesztésre voltak itélve.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.

II.

Az MSzMP. Székház környékén kijelölt elháritási terület az 1962-es felmérés óta csökkent. Megszünt az elháritás azon épületekben, melyek a védett objektumtól távolabb esnek, illetve amelyekből nincs rálátás a székházra.

Az elháritási területen a korábban felsorolt üzletek és a következő lakóépületek helyezkednek el:

XIII. ker. Jászai Mari tér 4/a, 4/b, 5, 6 sz.
XIII. ker. Pozsonyi ut 1, 4 sz.
XIII. ker. Szt. István krt. 2 sz.
V. ker. Szt. István krt. 1 sz.
V. ker. Balassi Bálint u. 21-23, 25, 27 sz.

2 sz. melléklet.

A felmérés alapján megállapitható, hogy az elháritási területen lakó kompromittált személyek létszámában változás történt. Az 1962-es felmérés szerint 38 fő kompromittált személyt ellenőriztünk.

Az elháritási terület csökkentése, operativ nyilvántartásból való törlés, ill. elköltözés miatt jelenleg 25 fő kompromittált személy lakik a jelzett területen. A felnőtt lakosság lényegében nem változott, nem cserélődött ki. Kisebb fluktuáció elsősorban az ideiglenesen bejelentettek körében tapasztalható.

A védett területen végzett folyamatos ellenőrzésünk során az ott lakó kompromittált személyekről beszerzett adatokat értékeltük, elemeztük. Az igy elvégzett értékelés alapján 23 fő ellenőrzését megszüntettük, 2 fő ellenőrzését tovább folytatjuk.

Köztörvényes büncselekményeket elkövető személyek ellenőrzését jelenleg 1 fő kivételével nem tartjuk szükségesnek. A területen lakó SZANYI RUDOLF 25 éves szokásos bünözőt 1967-től folyamatosan ellenőrizzük, lakó és munkahelyén. A védett területen - Jászai Mari téri parkban - 197o-ben 15-2o főből álló galeri tevékenykedett, tagjai molesztálták a Párt-központban dolgozó elvtársnőket, zavarták a parkban pihenő idősebb személyek nyugalmát. Az illetékes rendőri szervek a galerit felszámolták, néhány fiatalt a térről kitiltottak.

Az elháritó operativ munkát 1 fő "H" személy és 4 fő társadalmi kapcsolat segitségével végezzük. Az eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy feladatunk végrehajtását

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

ABTL 3.1.5. O-20006/2.

körültekintőbb foglalkoztatásukkal a jövőben is megtudjuk oldani. Az V. és a XIII. kerületi Rendőrkapitányságok,az elháritási területre beköltöző uj lakókról, nyugati országokból érkező turistákról rendszeresen és időben tájékoztatnak, igy a szükségessé váló intézkedések megtételére lehetőségünk volt és a jövőben is lesz.

III.

Az elháritó operativ munkánk a székházban megforduló Vezető Elvtársak - a Központi Bizottság ülésein résztvevő elvtársak - külföldi delegációk biztonságának fokozására, merénylet-rombolás megelőzésére,illetve megakadályozására irányul a jövőben is. E feladat megvalósitására javaslom a következő feladatok végrehajtását:

1./ A Balassi Bálint utcában lévő Margit-hid cukrászda, és a Phőnix Kötőüzem dolgozóinak adatait beszerzem és őket a BM. egyetemes nyilvántartási rendszerében ellenőrzöm.Amennyiben szükséges a kompromittált személyek ellenőrzését megszervezem,hivatalos és társadalmi kapcsolatokon keresztül.

Határidő: október 15.

2./ Dr. Speer József, Varga Tiborné, Szanyi Rudolf kompromittált személyek ellenőrzésének tovább folytatása, hogy megismerjük politikai állásfoglalásukat,tevékenységüket.

Határidő: november 15.

a./ A Jászai Mari téren megforduló személyek - elsősorban fiatalok - tevékenységének,megnyilvánulásának külső figyelése hálózati és társadalmi kapcsolatokkal,annak megállapitása céljából,hogy tevékenységükkel nem veszélyeztetik-e a Vezető Elvtársak biztonságát,ill.nincs-e galeri kialakulóban.

Határidő: folyamatos.

3./ Az V. és XIII. kerületi Rendőrkapitányságok Közrendvédelmi és Igazgatásrendészeti Osztály Vezetőivel, ifjusági előadóival továbbra is tartani a kialakult jó

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

A12

viszonyt,hogy kapcsolataikon keresztül a jövőben is adjanak segitséget és továbbra is tájékoztassanak bennünket minden olyan általuk észlelt eseményről mely a Vezető Elvtársak biztonságát veszélyeztetheti.

Határidő: folyamatos.

Budapest, 1972 julius 18.

Mayer József r.szds.

készült: 1 pld.
kapja : 11-OD-
nytsz : 5/1-543

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA LEVÉLTÁR

ABTL 3.1.5. O-20006/2.

2. számú melléklet

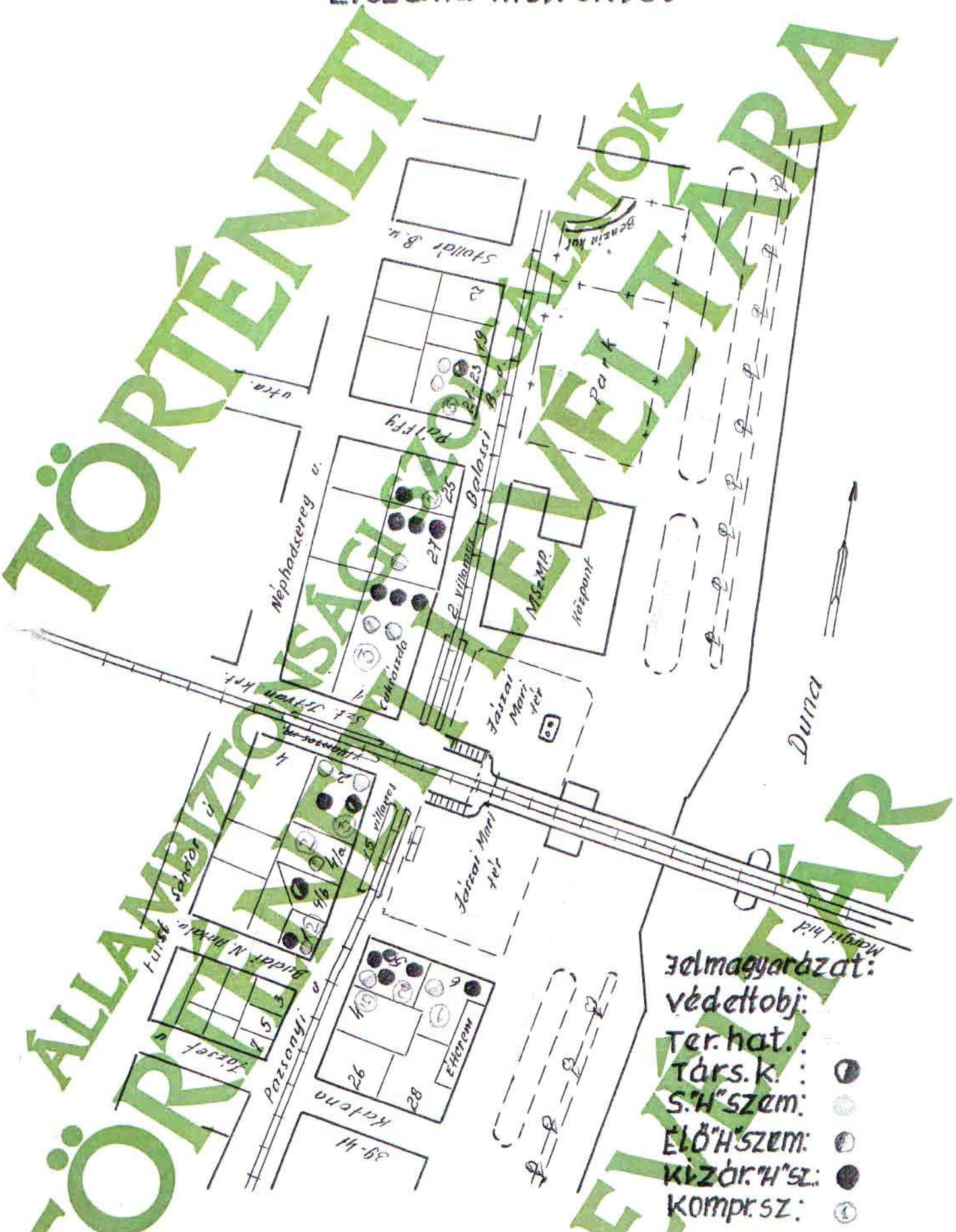

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.

98
~~117~~.

Belügyminisztérium
III/III-A.Önálló Alosztály.

Szigoruan titkos!

Tárgy: MSZMP.KB. Székház közelében történt ellenséges tartalmu firkálásról-

JELENTÉS.

A BM. Kormányőrség 3-as Osztályáról Kovács László r. őrgy. 1983. szeptember 14-én 15.00 órakor az alábbiakról tájékoztatta Alosztályunkat:

Cserbik János r. ftőrm. az MSZMP. KB. Székház közelében a dunaparti járdán elhelyezett padon, az alábbi filctollal, kb. 15 mm. magas nyomtatott betükkel irt szöveget találta: " Le a kommunistákkal", "Éljen! Szolidalitás", Szabad Szakszervezet", "Ne tartsuk el a katonatiszteket".

Intézkedés:

A rendkivüli eseményről értesitettük a BM.III/III-3. Osztályt és intézkedtek a helyszin biztositásáról, és a helyszini szemle végrehajtásáról. A helyszinre 15 óra 15 perckor értem ki, ahol az V. kerületi Rendőrkapitányság beosztottját, Grád László r. zls-t KMB-t találtam, aki a helyszin biztositással és a rendőri intézkedéssel volt megbizva. Az ujjnyomok rögzitését és a helyszin fotózását Árva Sándor tzls. a BRFK. technikusa végezte el. A padról a feliratokat Grád zls. üvegdarabbal lekaparta. Az elkövetőre utaló adatot az ujjlenyomaton kivül nem sikerült felderiteni. A BRFK. a nyomozást tovább folytatja.

Budapest, 1983. szeptember 14.

A zapcsolatot vegyéter fel a nyomozást folytató szesvel az ügy ismeretelét illetően.

Nyomozás lezárva, tettes ismeretlen.
Bp. 1983.10.15. Kovács hdgy.

Kovács Lajos hdgy
Kovács Lajos r.hdgy.

Készült: 1 pld.
Kapja. : 11-OD-2377/4. sz.dosszié.

Nytsz: 7/1-611./1983.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.

104

BM KORMÁNYŐRSÉG PARANCSNOKSÁGA
OPERATIV BIZTOSITÓ ALOSZTÁLYA

SZIGORÚAN TITKOS!
"Selejtezésig!"

JÓVÁHAGYOM:

Tóth Kálmán őrnagy
alosztályvezető

Tárgy: Operatív ellenőrző munka megszüntetésére

H A T Á R O Z A T

Budapest, 1990. 04. hó. 19-én.

Alosztályunk 1968. 09.hó 09-től - jóváhagyott határozat alapján - merénylet - rombolás elhárítási vonalon operatív ellenőrző munkát végzett, az MSZP - korábban MSZMP - Budapesti Bizottsága Székházának technikai személyzete körében.

Az MSZP megalakulása után védett vezetői körbe történő személy az objektumba nem dolgozók a székház funkciója teljes mértékben átalakult.
Fizikai biztositását a BM Kormányőrség 1990. 01. hó. 01-től megszüntette.

A fentiek alapján javasolom Alosztályunk részéről az operatív ellenőrző munka megszüntetését, valamint a 11-OD-2378/IV. dossziéban az objektumra vonatkozó anyagok TÜK-szabály szerinti rendezését, a nyitó határozatból való törlését.

Zámbó Árpád őrnagy

Nytsz. ...../1990.
Készült: 1 pld/1 lap
Kapja: Do.
Készitette: Z.Á./Lné

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20007/5.

BM.III/III-3.Osztály
C. alosztály.

Szigoruan titkos !

Tárgy: A parlamenti konyha ellenőrzésének tapasztalatairól -

J e l e n t é s
Budapest, 1965. julius 24.

A BM. Kormányőrség Parancsnoksága vegyi- laboratoriuma rendszeres ellenőrzést végez a Parlament konyháján. Az utóbbi időben végrehajtott ellenőrzéseik során több esetben tapasztalták, hogy Papp Jenő, a konyha főszakácsa indokolatlan takarékossági szándékkal az előző napon a főzéshez felhasznált zsiradékot, pecsenyezsirt és egyéb zsiradékokat rendszeresen összegyüjti és a főzéshöz ismét felhasználja. Tapasztalatuk az, hogy a már egyszer felhasznált és ismét igénybe vett ételzsiradékok ételmérgezés veszélyét rejtik magukban, az idevonatkozó szabályok értelmében közétkeztetés terén nem használhatók fel.
Fenti észrevételükről a MT. Gazdasági Osztályát, a konyha vezetőjét és a főszakácsot tájékoztatták, ugyanakkor felhivták figyelmüket a főszakács helytelen módszerének veszélyességére.

Az emlitett főszakács 1964.őszén, elődjének katonai szolgálatra való bevonulása után került a konyhára nem végleges beosztással. Megitélésük szerint nem rossz vagy ellenséges szándékból, hanem a takarékosság helytelen értelmezéséből ragaszkodik helytelen módszeréhez többszöri figyelmeztetésük ellenére.

Intézkedés:

Megkérjük a MT. Gazdasági Osztály vezetőjét, hogy fegyelmi felelősség terhe mellett kötelezzék a főszakácsot helytelen és szabályellenes gyakorlatának félbehagyására.

Operativ uton ellenőrizzük, hogy a jövőben, ha alkalomszerüen is, megszegi-e a fenti szabályt. Ilyen tapasztalat vagy észrevétel esetén a gazdasági osztályt tájékoztatjuk és felelősségrevonását kérjük.

Sónka Dezső r. őrgy.

Készült: 1 pld.
Lerakva: O-2378/I.dossziéba.
Nytsz: 318-827

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Lutényi et. 18

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III-A. Önálló alosztály.

" Szigoruan titkos "

Csf. et. máteli utasítása az OD-ban szereplő pol. kap. szerelpek anyagainak nyelvezetére-nem répeznek nyilv. tot. a TÖK nob. szerint utasítást adott
Bp. 87. 09. 04.

Jóváhagyom:

Solti László r.alez.
alosztályvezető

Tárgy: A Kossuth Lajos tér elháritási területének operativ helyzetéről -

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS.

Az MSZMP KB. és a Külügyminisztérium kezdeményezésére, a hazánkba hivatalos látogatásra érkező legmagasabb szintü párt és állami vezetők ünnepélyes fogadása, a jövőben a Kossuth Lajos téren fog történni. Ugyanakkor itt helyezkedik el a Parlament épülete, ahol több védett vezető elvtáes dolgozik és ugyanitt rendszeresen rendeznek párt és állami fogadásokat.

Ezért alosztályunk az V. ker. Kossuth Lajos tér környékén - kijelölt területen - merénylet-rombolás megelőzése, illetve megakadályozása céljából, operativ elhárító munkát szervez és fog végezni a jövőben.

Az elháritási terület határvonalát az alábbiak szerint állapitottuk meg:

Budapest,	V. ker.	Kossuth Lajos tér 4-18 számig,
"	"	Néphadsereg u. 1-2 sz,
"	"	Szalai u. 2 sz.,
"	"	Alkotmány u, 9-11. 2-8 számig,
"	"	Ságvári Endre tér 1, 2, 3 sz,
"	"	Vécsey u. 5 sz,
"	"	Garibaldi u. 1, 2 sz.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5.0-20006/15.

Az elháritás alá vont terület határainak megállapitása után, indokolttá vált az ott lakók összetételének, valamint a környék operativ helyzetének megismerése. Továbbá a biztonságot érintő, befolyásoló körülmények felderitése, az ebből adódó feladatok meghatározása, szükségessé tette az operativ helyzet felmérését.

A területen IKV. kezelésében lévő öt és hat emeletes lakóházak vannak. Ezen-kivül többségében az alábbi intézmények, vállalatok, illetve hivatalok helyezkednek el:

1./ Budapest, V. ker. Kossuth Lajos tér 4 sz.
Épitésügyi és Városfejlesztési Minisztérium.

2./ Budapest, V. ker. Kossuth Lajos tér 6-8 sz.
Magyar Kereskedelmi Kamara, Müszaki és Természettudományi Egyesülés Szövetsége, METRO állomás.

3./ Budapest, V. ker. Kossuth Lajos tér 9 sz.
METRIMPEX Külkereskedelmi Vállalat,

4./ Budapest, V. ker. Kossuth Lajos tér 9 sz.
MÉM

5./ Budapest, V. ker. Kossuth Lajos tér 12 sz.
Néprajzi Muzeum

6./ Budapest, V. ker. Kossuth Lajos tér 13-15 sz.
SZÓFIA Étterem, Fővárosi Egészségügyi Szervezési Tervezési és információs központ, Európa Könyvkiadó Vállalat, Állami Biztositó, Coopturist Idegenforgalmi Iroda.

7./ Budapest, V. ker. Kossuth Lajos tér 16-17 sz.
PIÉRT 4 sz. lerakat,

8./ Budapest, V. ker. Kossuth Lajos tér 18 sz.
Vegygépszer Vállalat,

9./ Széchenyi rakpart 12/b. USA ház.

lo./ Budapest, V. ker. Néphadsereg u. 1 sz.
Külkereskedelmi Főiskola,

11./ Budapest, V. ker. Néphadsereg u. 2 sz.
Állami Pénzügyőrség,

12./ Budapest, V. ker. Szalai u. 2 sz.
Müvelődési és Oktatási Minisztérium ovodája,

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI OLVASÓTERMI LEVÉLTÁRA

13./ Budapest, V. ker. Alkotmány u. 2 sz.
MSZMP Munkásmozgalmi Intézet,

14./ Budapest, V. ker. Alkotmány u. 4 sz.
Papiripari Vállalat, Főv. Nyomdaipari Vállalat 11 sz. üzeme.

15./ Budapest, V. ker. Alkotmány u. 9-11 sz.
Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola,

16./ Budapest, V. ker. Alkotmány u. 3 sz.
Kossuth Nyomda

17./ Budapest, V. ker. Ságvári Endre tér 1 sz.
Központi Házasságkötő terem, Centrum Étterem,

18./ Budapest, V. ker. Ságvári Endre tér 3 sz.
Mezőgazdasági Könyvesbolt,

19./ Budapest, V. ker. Vécsey u. 5 sz.
Mezőgazdasági Könyvkiadó Vállalat,

2o./ Budapest, V. ker. Garibaldi u. 2 sz.
Országos Találmányi Hivatal, Országos Méhészeti Szövetkezet,

A felsoroltak között több intézmény van, amely társosztályok által biztositott objektum.

Felméréseink alapján megállapitottuk, hogy az elháritási területen lakó felnőtt lakosság száma 1.272 fő. Ebből 987 főt ellenőriztünk a BM. nyilvántartási rendszerében.

A BM. Adatfeldolgozó Csoportfőnökség Állambiztonsági Operativ Nyilvántartó Osztály nyilvántartásában szerepel:

Alap nyilvántartásban:	6 fő	
Kutató nyilvántartásban:	17 "	
"F" dossziés személy:	2 "	
Összesen:	25 fő	
HÁLÓZATI NYILVÁNTARTÁSBAN:		36 fő
Társszervek által foglalkoztatott "H"		8 "
Irattári anyaga megsemmisült:		1o "
Anyaga Irattárban:		18 "

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/15.

A BM. Adatfeldolgozó Csoportfőnökség bünügyi nyilvántartásában: 32 fő
Veszélyes bünözők nyilvántartásában: 2 fő

BÜNÜGYI HÁLÓZATI NYILVÁNTARTÁSBAN: 2 fő

Anyaga irattárban: 2 fő

Az elháritási területen, az operativ helyzet kielégitő, olyan politikai, vagy köztörvényes, helyszines bünselekmény elkövetéséről nincs tudomásunk, mely a biztonság szempontjából külön figyelmet érdemelne. A lakosság összetétele eléggé heterogén, értelmiségi, munkás és egyéb foglalkozásuakból tevődik ki. Magas a politikailag kompromittált és köztörvényes bünselekményért elitéltek száma. A területen való elhelyezkedésük részünkről kedvezőtlen, mivel többségük a Kossuth Lajos téren lakik.

A BRFK. V. ker. Rendőrkapitányságtól kapott tájékoztatás szerint, a területen fiatalkoru veszélyes csoportosulások, galerik nincsének, a közbiztonság jó.

Az operativ biztonság érdekében, az alábbi feladatok végrehajtását javaslom:

1./ A területen lakó politikailag kompromittált személyek elsődleges ellenőrzését elvégezzük, annak eredményétől függően teszünk javaslatot a további intézkedésekre.

Határidő: 198o október 31.

2./ Az "F" doszziés személyek ellenőrzötteségéről a BRFK. Politikai Osztályánál tájékozódunk, szükség esetén közösen szervezzük meg fokozottabb ellenőrzésüket.

Határidő: 198o junius 15.

3./ A veszélyes bünözők ellenőrzését a BRFK. V. ker. Rendőrkapitányság bünügyi osztálya végzi. Lakókörnyezetükben tanusitott magatartásukat, tevékenységüket Tk. létesitésén keresztül figyelemmel kisérjük. Indokolt esetben közösen teszünk intézkedést személyüket illetően.

Határidő: 198o junius 3o.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/15.

4./ Az elháritási területen lakó kompromittált személyek, valamint a terület ellenőrzésére, 5 fő társadalmi kapcsolatot létesitünk.

Határidő: 198o julius 31.

5./ Megszervezzük az együttmüködést a Budapest, V. ker. Tanács népességnyilvántartó osztályával, az uj beköltözők adatainak megállapitása céljából. Továbbá az ujonnan beköltözőket ellenőrizzük a BM. egyetemes nyilvántartási rendszerében. A biztonság szempontjából figyelmet érdemlő személyekkel szemben, a szükséges intézkedéseket megtesszük.

Határidő: 198o junius 3o.

6./ A védett területen lévő IBUSz lakásokat felmérjük. Az oda bejelentkező, vagy egyéb célból a területen tartózkodó nyugati állampolgárokat, szükség szerint, a BM. nyilvántartásában ellenőrizzük. Magatartásukat, tevékenységüket kapcsolatainkon keresztül figyelemmel kisérjük. A nyilvántartásban szereplő személyeknél, ha szükséges, a megfelelő intézkedéseket megtesszük.

Határidő: 198o augusztus 2o. utána folyamatos.

7./ A biztonság fokozása érdekében felvesszük és rendszeres kapcsolatot tartunk a területen lévő intézményekkel operativ céllal foglalkozó társosztályokkal.

Határidő: 198o augusztus 2o.

8./ A területen több olyan "H" személy lakik, kiket társoperativ osztályok foglalkoztatnak. Felvesszük a kapcsolatot az illetékes osztályvezető elvtársakkal és kérjük, hogy kapcsolataikat a biztonsággal összefüggő feladatokra igazitsák el.

Határidő: 198o junius 15.

9./ Megszervezzük az együttmüködést a BRFK. V. ker. Rendőrkapitányság illetékes osztályvezetőivel, ifjuságvédelmi előadójával, valamint a területileg illetékes kmb.-s elvtársal. Kölcsönösen tájékoztatjuk egymást, a biztonságot érintő kérdésekben, szükség esetén közösen teszünk intézkedést a megelőzés érdekében.

Határidő: 198o junius 3o.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/15.

lo./ Magasszintü párt és állami vezetők tiszteletére a Parlamentben tartandó diszvacsora, illetve fogadás alkalmával:

a./ A Fővr. Csatornázási Müvek Hálózatfenntartási Osztályával, átvizsgáltatjuk a Kossuth Lajos téren elhelyezkedő csatornahálózatot, az ide tartozó mütárgyakkal együtt, rombolásmerénylet megelőzése, illetve megakadályozása céljából. A rendezvény befejezéséig a főgyüjtőcsatorna északi és déli oldalán lévő lejárati aknában kétoldali biztositást végeznek.

b./ Kapcsolatainkkal süritett találkozókat tartunk és eligazitjuk a vezető elvtársak védelmének érdekében.

11./ A hazánkba hivatalos látogatásra érkező legmagasabb szintü párt és állami vezetők ünnepélyes fogadása alkalmával, a 10. pontban meghatározottakon túl:

a./ A BRFK. III/III. osztályával és a Kormányőrség 2-es osztályával koordinálva határozzuk meg és hajtjuk végre a szükséges feladatokat.

Budapest, 1980 március 12.

Unatényi József r.szds.

Egyetértek:

Csonka Dezső r.alez.
vonalvezető

készült: 1 pld.
kapja: 11-OD-
nytsz: 7/1- 230/80

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

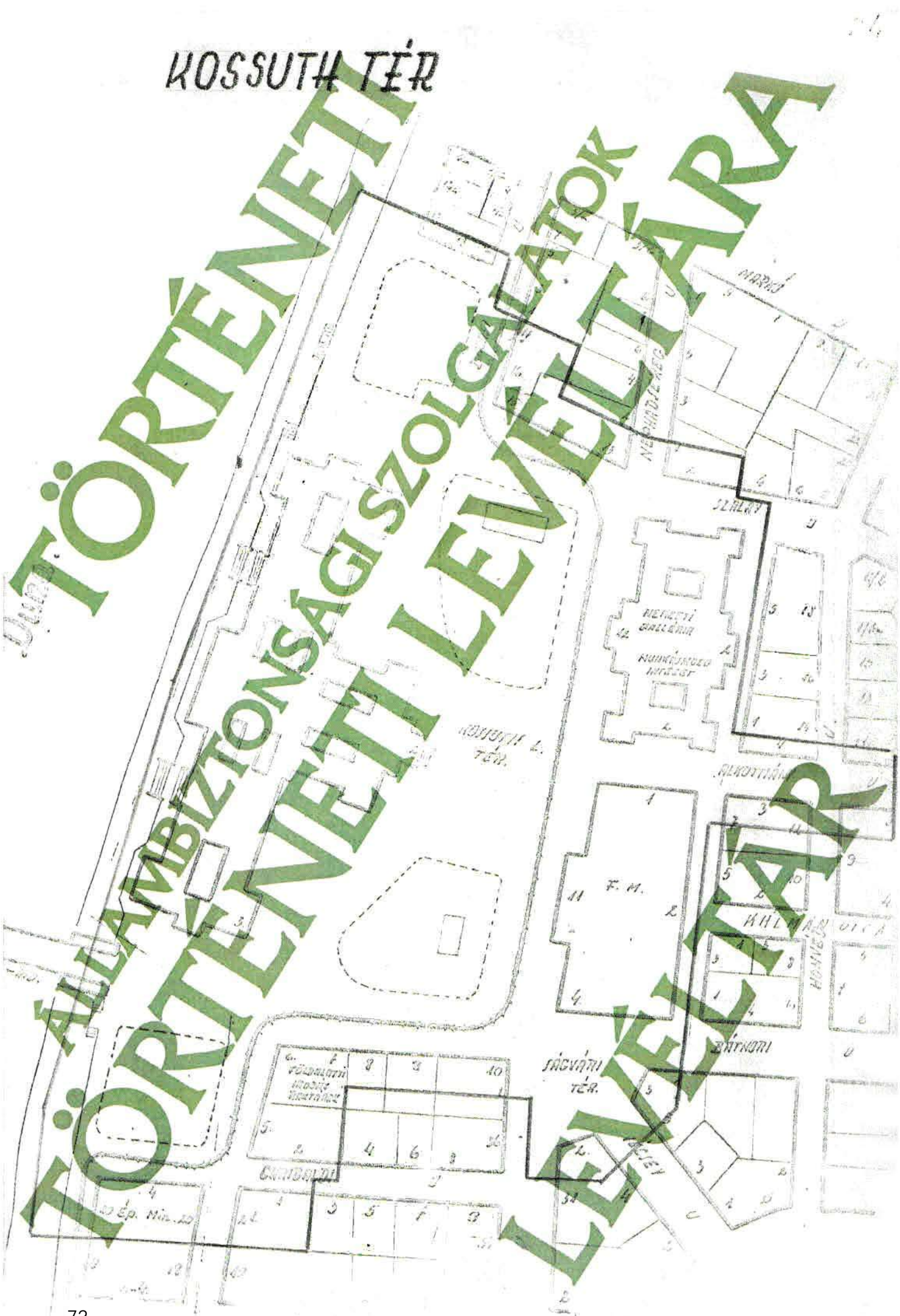

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20006/15.

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III-A ÖNÁLLÓ ALOSZTÁLY

SZIGORUAN TITKOS!

Tárgy: Technikai átvizsgálásról-

J E L E N T É S
Budapest, 1989. október 2-án

Jelentem, hogy a Parlament épületében, az Országgyülési termet közel egyévi munkával felújitották. Ennek során szavazatszámláló berendezést és új hozzászólási rendszert épitettek be. A munkálatok, majd a terem berendezése és müszaki átadása szeptember 22-én befejeződött.

A felújitást az Országgyülés Müszaki és Ellátási Főosztálya külső szakipari vállalatokkal végeztette el. A munkavégzés céljából beléptetett dolgozókat a BM. nyilvántartási rendszerében ellenőriztettük, magatartásukat, tevékenységüket kapcsolataink útján figyelemmel kisértük. Intézkedést igénylő esemény nem történt.

Tekintettel az Országgyülési terem funkciójára, a Csoportfőnök elvtársson keresztül lehallgatás elleni védelem céljából technikai vizsgálatot kértünk a BM. III/V. Csoportfőnökségtől, melynek 1. Osztálya szeptember 25-én délelött a szükséges méréseket elvégezte. A helyiségen túl a karzatokra, az elektromos rendszerre, a hangositásra és a számitógép által vezérelt szavazatszámlálóra kiterjedt vizsgálat során gyanús, azonositatlan kisugárzást nem észleltek.

A terem tüzszerészeti átvizsgálását a BM. Kormányőrség hajtja végre.

Szemenyei Pál r.fhdgy.

Nyt.szám : 8/1-546 /1989.
Készült : 1 pld.
Készitette: SZP.
Kapja : OD-2378/II/2.kötet/I.

ÁBTL 3.1.5. O-20007/3.

Lakások, villák

MNL OL XIX. B. 1. ai. 1-1594/a/1957. 43/1957. Jelentés, 1957. március 16. (1. doboz.)

ÁBTL 3.1.2. M-29162/1. 79. „Pataki Eszter" fn. informátor jelentése, 1960. június 28.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/2. 52–53. Jelentés ismeretlen telefonáló ügyében, 1961. november 20.

ÁBTL 3.1.5. O-20007/2. 72–73. Feljegyzés vezető elvtárs védelmében tett intézkedésről, 1966. március 16.

ÁBTL 3.1.2. M-29162/1. 164. „Pataki Eszter" fn. informátor jelentése, 1966. október 13.

ÁBTL 3.1.2. M-29826. 36–37. „Kovács Imréné" fn. informátor jelentése, 1967. február 16.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/7. 29. Határozat az operatív ellenőrző munka megszervezésére, 1980. november 28.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/7. 30. Melléklet [1980. november 28.]

ÁBTL 3.1.5. O-20006/10. 38–43. Összefoglaló jelentés a Z-5. fsz. objektum operatív helyzetéről, 1988.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/10. 44. Melléklet [1988.]

ÁBTL 3.1.5. O-20006/3. 29. Jelentés merénylettel fenyegető névtelen levélről, 1989. március 1.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/14. 42. Határozat az operatív ellenőrző munka megszüntetésére, 1990. április 19.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 41. Átirat, 1984. április 10.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 48–54. Intézkedési terv a V-12-es védett vezető elvtárs operatív biztosítására, 1984. június 11.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 56–58. Jelentés a V-12-es számú védett vezető elvtárs védelmére tett operatív intézkedésekről, 1984. július 12.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 79–80. Jelentés a „Trófea" fn. bizalmas nyomozásról, 1985. január 14.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 101–102. Jelentés a „Zoltán-24" védett vezetőről, 1986. december 1.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.122. Határozat a 11-OD-2377. számú dosszié 24. kötete 1. részének megszüntetésére, 1988. szeptember 2.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. 123–125. Megsemmisítési jegyzőkönyv, 1988. szeptember 2.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. [oldalszám nélkül] Átirat, 1989. február 28.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16. [oldalszám nélkül] Jelentés, 1989. március 14.

Belügyminisztérium.
Kormányőrség.

" Szigoruan titkos! "

43/1957.

A MINŐSÍTÉS MEGSZŰNT
az 1995. évi LXV. tv. 23. §-ára
tekintettel

Belügyminiszter Elvtársnak!

Jelentem, hogy folyó hó 15-én 17 órakor Münnich elvtárs lakásánál - II. Barsi u.lo. - kb. 12 8-14 éves korban lévő gyerekek megdobálták a házat kővel. Véleményem szerint helyesen járt el az őr, hogy nem lőtt, mivel az utcában sok békés járókelő sétált.

Én ugy értékelem, hogy gyerekes csiny volt, amit alátámaszt az is, hogy a riadócsoport 3 perc alatt megérkezett, a gyerekek az utcában voltak még, s akkor futottak el, amikor a riadócsoport odaérkezett.

Ez esemény után minden lakáson lévő őrséget megerősitettem, a járőröket süritettem, ezenkivül a parancsnokság az ellenőrzést a lakások környékén fokozta.

Március 16-17-re a vezető elvtársak lakására, különösen Münnich elvtárs lakása környékére civilruhás elvtársakat küldtem folyamatos portyázásra.

Galambos alhdgy. bajtárs saját magát megsebezte. Ez fegyelmezetlenség miatt történt, mert tulbuzgalmában parancs nélkül leugrott a gépkocsiról, a sulyzár fennakadt és a fegyver elsült. Sebesülése nem sulyos. Felépülése után megfenyitem.

Budapest, 1957. március hó 16.

/ Virág Ede /
r.ezredes
a Kormányőrség Parancsnoka

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
MAGYAR ORSZÁGOS LEVÉLTÁR
Ez a dokumentum a Magyar Országos Levéltár gyűjteményébe tartozik.
This document belongs to the collection of the National Archives of Hungary
MAGYAR ORSZÁGOS LEVÉLTÁR

1-15791/a-17

79/

Belügyminisztérium
II/5.h.alosztály.

Szigoruan titkos !

Adta: "Pataki Eszter" inf.
Vette: Paróczai fhdgy.
Idő: 1960.jun.3.
Tárgy: Tóth Sándornéről

J e l e n t é s.
Budapest, 1960. junius 28.-án.

Azt a feladatot kaptam, hogy a II.ker.Ady Endre-u.26 sz. ház házfelügyelőjéről rövid jellemzést adjak. Tóth Sándorné, mint házfelügyelő munkáját rendesen végzi. Férje Kőbányán a Szerszámgyárban dolgozik, mint müvezető. Egyébként végzett technikus. Két lánya van, iskolába járnak. Elbeszélgettem vele. Azt mondta, hogy Münnich elvtársék hosszu idő óta szomszédjuk, nagy szeretettel beszélt róla és arról, hogy azegész környéken szeretik, mert nagyon barátságos. Olyan megnyilvánulást nem láttam, mely arra volna következtető, hogy a demokráciával szemben állk.

Budapest, 1960.V.30.

Pataki Eszter sk.

Értékelés:

Az inf. feladatát jól hajtotta végre, jellemzést szerzett be a Tóth családról, kik az A/20-as obj. szomszédságában laknak. Cél a család ellenőrzése, hogy mennyiben lehet rájuk számitani adott esetben, vagy tartani tőlük. A jelentés adatai megegyeznek a korábban beszerzett információval, melyet társadalmi kapcsolattol kaptam.

Intézkedés:

A jelentés intézkedést nem igényel.

Feladat:

Az 1 sz. jelentésén van feltüntetve.

Budapest, 1960.junius 4.

Paróczai fhdgy.

Készül: 1 pld./JA.
Nytsz: 19/210.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.2. M-29162/1

52 5/60

Belügyminisztérium
II/5.h.alosztály.

Szigoruan titkos !

65-6784/61

Hollós Erwin r.alez. et.
Tájékoztatás céljából felterjesztem.
A javasolt intézkedésekkel egyetértek.
XI.23.
Kovács

Tárgy: Ismeretlen telefonáló ügyében -

L. Hollós

J E L E N T É S .
Budapest, 1961. november 20.

1961. nov. 15.-én 17.- órakor a BM. Épületparancsnokságtól Lalik alezr. et. jelentette Sebestyén alezr. et.-nak, a Kormányőrség Parancsnokának, hogy a BM. József Attila-utcai épületében lévő eligazitóba egy ismeretlen személy telefonon keresztül közölte, hogy a "Miniszter Elvtárs ellen 5 és 6 óra között merénylet készül."

Sebestyén alezr.et. az eseményt jelentette Biszku Béla elvtársnak, a Minisztertanács elnökhelyettesének, akinek utasitására Sebestyén r.alezr. et. megszervezte a Belügyminiszter Et. fokozottabb fizikai biztositását.
A Belügyminiszter Elvtárssal nem lett közölve a bejelentés és a megtett intézkedések.

Az ismeretlen telefonáló felderitése céljából felkerestük az eligazitóban dolgozó Ludvig Istvánné elvtársnőt, aki a telefonértesitést vette s a következőket mondotta el:

Az eligazitóban két telefon van, mindkettő házi vonalu. 1961. XI.15.-én 16,50 órakor csengetett a telefon és egy rekedtes hangu férfi megkérdezte:
Eligazitó?
Igen. Tessék !
Ma 5 és 6 óra között a Miniszter ellen merénylet készül.
Kivel beszélek? - a telefonáló letette a kagylót.

Az Elvtársnő elmondása szerint nagyon megijdet és azonnal jelentette a történteket az Épület parancsnokának, Lalik r.alezr. elvtársnak.

Megjegyzés:

A BM. Roosevelt-téri bejárati kapuja mellett egy tábla va kitéve "Belügyminisztérium kérelmek, panaszok, bejelentések irodája". Ezen a kapun jönnek be a polgári személyek.

./.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
ÁLLAMIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁBTL 3.1.5. O-20006/2.

A városszobában két tábla van, az egyik piros, fetünő betüvel rá van irva :"ELIGAZITÓ" és nyillal jelzi a szobát, mig a másik táblán "PANASZIRODA" Felirás van.

Feltevésünk az, hogy a telefonáló helyi ismerettel rendelkező személy lehetett, aki tudta azt, hogy az utcán feltüntetett "Panaszok és bejelentések" irodáján kivül még van egy eligazitó iroda is.

Az eligazitóba naponta több polgári személy megjelenik, köztük több egzaltált személy is, akik panaszukat, vélt sérelmüket feldult lelkiállapotban adják elő. Előfordult legutóbb, hogy az egyik, nem beszámitható panaszos azt követelte, hogy Ludvig et.-nő adjon belépőt részére az étterembe, hogy rendszeresen ott ebédeljen. Az eligazitót felkeresik leszerelt, volt BM. beosztottak is, akik vélt sérelmüket előadják és nem egy esetben meg nem engedhető hangot ütnek meg.

A továbbiakban az alábbi intézkedések megtételét javasoljuk:

1./ A Belügyminiszter et. uj lakókörnyezetében lakásának közvetlen közelében a legrövidebb idő alatt megfelelő terrordiverziót elháritó kapcsolatok létesitését.

2./ Hasonló eset előfordulása alkalmával javaslatot teszünk technika alkalmazásával a tettes felderitésére.

3./ Az eligazitóban dolgozó elvtársnőket a területet tartó op. tiszt rendszeresen keresse fel, beszélje meg velük, hogy hasonló esetben ne a telefonáló neve után érdeklődjenek, hanem a cselekmény végrehajtásának részletei felöl. Valamint az eligazitóban megjelenő, vélt sérelmet ért személyek és egzaltáltak neveit minden esetben irják fel.

Bagi Mihály r.alezr.
alosztályvezető

Mátyás Vilmos r.szds.
csoportvezető.

Készült: 3 pld.
Készitette: MV/JA.
Nytsz: 9 -1359.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ABTL 3.1.5. O-20006/2.

~~177~~ ~~171~~ 122.72

BM.III/III-3 osztály
C.alosztály

Szigoruan titkos!

1. kiáli Kmi. in.19

Tárgy: Vezető elvtárs védelmében tett intézkedésről-

F E L J E G Y Z É S
Budapest,1966.március 16.

1966.március 15-én a Parlamentbe egy ismeretlen személy telefonon a Minisztertanács Elnökével kapcsolatos terror-cselekményre utaló bejelentést tett.

Ennek alapján a vezető elvtárs védelme érdekében az alábbi intézkedéseket tesszük:

1./ A Parlament környékén dolgozó H.L. D.F.nevü társadalmi kapcsolatainkat eligazitjuk, hogy egész munkaidejük alatt, de különösképpen 7.3o-tól lo óráig fokozottan kisérjék figyelemmel a Parlament környékén tartózkodó személyeket, elsősorban a XVII. kapu körzetét.

Ha valakinél gyanus viselkedést tapasztalnak - hosszu ideig való ott tartózkodás, az épület bejáratainak és az érkező gk-nak feltünő figyelése - a kapuk bejáratánál szolgálatot teljesitő őrséget azonnal értesitse.

a./ Az őrség parancsnokával megbeszéljük, ha valamilyen gyanus mozgásról szereznek tudomást, bennünket azonnal értesitsenek.

Hi: III.16.
F.: Csonka Dezső r.őrgy.

2./ A biztositott személy közvetlen környezetében dolgozik H.S-né tk-unk. Eligazitjuk, hogy a takaritás során legyen körültekintő, ha a berendezési tárgyakban valami rendellenességet tapasztal, vagy olyan idegen tárgyat észlel, aminek nem ismeri a rendeltetését, értesitse szakmai vezetőjét, vagy az őrséget. Ha a körülmények lehetővé teszik az eseményt felénk is jelezze.

Hi: III.16.
F.: Csonka Dezső r.őrgy.

3./ Az V.ker.Rendőrkapitányság közrendvédelmi parancsnokával megbeszéljük, hogy a Parlament környékén szolgálatot teljesitő KMB. elvtársat igazitsa el, hogy ezen a területen,különösképpen a XVII.kapu térségében az ellenőrzést az érintett vezető et. védelmében fokozottabban végezze.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20007/2.

Az ellenőrzést főként 7.3o-1o óra és 16-2o óra közötti időszakokra szervezze meg.

Hi: III.16.
F.: Csonka Dezső r.őrgy.

4./ F.hó 16-án felvettük a kapcsolatot a XII.ker. Rendőrkapitányság vezetőjével, Éder ales. elvtárssal és megbeszéltük, hogy a mai naptól egy héten át egy egyenruhás rendőr, aki széleskörü helyi ismerettel rendelkezik, reggel 7-9 óráig és d.u. 17-21 óráig figyelő szolgálatot lásson el. Megállapodtunk abban, hogy egy rendőrt vezényelnek minden nap, hogy megfigyelései alaposabbak legyenek.
Feladata: figyelemmel kisérni a V-22 objektum környékén /Orbán tér- Istenhegyi ut / megforduló személyeket, különösen azokat, akik nem a környéken laknak. A gyanusan viselkedő személyeket kisérje figyelemmel és szükség esetén igazoltassa. A rendőr elvtárssal a közrendvédelmi parancsnokon keresztül a kapcsolatot Ferencz József r.sz. et. tartja.

5./ A V/22. objektum környékén lévő kapcsolatainkat, különösen az Orbán téri italboltban lévőt eligazitjuk az ott megforduló idegen személyek figyelemmel való kisérésére.

F.: Ferencz József r.szds.

Sándor György r.őrgy.
alosztályvezető

Készült: 2 pld/Mné.
Nyt.sz.: 3/8-392

ÁBTL 3.1.5. O-20007/2.

BM. III/III.C_sf.-ség
A-alosztály.

Okja.

"Szigoruan titkos!"

Adta:"Pataki Eszter" inf.
Vette: Medvegy őrgy.
Idő: 1966.X.13.
Tárgy: Szemlőhegyi u.28-3o.sz. házzal kapcsolatban

J e l e n t é s .

Budapest, 1966. október 13.-án.

Kapcsolatunk "Pataki Eszter" fn. informátor a II., Szemlőhegyi u. 28-3o.sz. alatt épült 4 lakásos villával kapcsolatban az alábbiakat mondta el:

A lo.sz. Házkezelőség helyiségében, ahol jelen volt Hollósné a házkezelőség vezetője, Jandura technikus, Pálfyné a 7.sz. házkezelőségtől, valamint a 7.sz. házkezelőség technikusa.

Hollósné beszélgetés közben elmondotta, hogy a Szemlőhegyi uton épült uj házban kintjárt és az milyen pazar módon van berendezve. 9 millió Ft-ba került az épitkezés. Jelenleg az első beköltöző a Korom Mihály. Arról is beszélt, hogy az épület átadásánál jelen volt, mivel a házkezelőséghez fog tartozni javitás végett.

Értékelés:

Kapcsolatunk jelentése megbizható, de nem ellenőrzött. Hollósné a lo.sz. házkezelőség vezetője, és a korábbi időben már felmerült hogy fecsegő természetü nő. G.J. társadalmi kapcsolatunknak is elmondott bizalmas dolgokat. Eddigi adataink szerint az összevont házkezelőség vezetője Hollósné lesz. Az eddigi magatartása, fecsegő természete miatt a terület konspiráltsága nem lesz biztositva.

Feladat:

A leirtakkal kapcsolatban feladatot nem adtam. A terület hangulatát kisérje figyelemmel és a hangulatról adjon jelentést a legközelebbi találkozón.

Medvegy Mihály r.őrgy.

Készült: 1 pld./MM.
Kapja : "M" d.
Nyt.sz.: 5/1-423

Megjegyzés: Korábbi tapasztalatom az, hogy Hollósné-val nem tudtunk együttműködni, [illegible] a BM-el egyes területeken [illegible]. Hiv. kapcs-nak nem adtam [illegible] tudomásul, hogy figyelmeztessék magatartására.

Mátyás [illegible] X.20.

Hivatalos kapcsolatunkkal [illegible] vállalta, hogy figyelmeztetni a konspiráció betartására valamint arra, hogy [illegible] ellenőrizze. Bp. 1966. X. 12. Medvegy őrgy

ÁBTL 3.1.2.
M-2[illegible]62/1

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III-A. Önálló alosztály.

" Szigoruan titkos "

129
29

Jóváhagyom:

Gereb Sándor r.ezredes
Csoportfőnökhelyettes

H a t á r o z a t.

Az operativ ellenőrző munka megszervezésére.

Budapest, XII. kerület, Gyimesi út 1 szám alatt lakik, az MSZMP Központi Bizottság tagja, Belügyminiszter. A BM. Kormányőrség Parancsnoksága V/15-ös fedőnéven megszervezte az objektum fegyveres védelmét.

Javaslom a 04/1975 sz. BM. parancsban, valamint a III/III. Csoportfőnökség Ügyrendjében meghatározott, az alosztály hatáskörébe utalt védett vezetők operativ biztositásával kapcsolatos feladatok végrehajtására, az objektum körzetében kijelölt területen, merénylet-rombolás elháritási vonalon az operativ ellenőrző munka megszervezését.

A keletkezett anyagokat a 002/1977 sz. BM. parancsban meghatározottak szerint, a 11-OD-2377/14 sz. "Rombolás-merénylet elháritás céljából kiemelt objektumok környéke" elnevezésü dossziéba kell lerakni.

Az objektum tartója: BODNÁR GÉZA r.alhdgy.

Budapest, 198o november 28.

Solti László r.alez.
alosztályvezető

készült: 1 pld.
kapja: 11-OD-2377
nytsz: 7/1-641/80

ÁBTL 3.1.5. O-20006/7.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

14.oe. 36

BM.III/III.Csf.-ség.
A. alosztály.

Szigoruan titkos !

Adta: "Kovács Imréné" fn.inf.
Vette: Mátyás őrgy.
1967.II.14.
Tárgy: V-10-es objektumhoz tartozó szavazókörzet, szavazatszedő bizottságáról -

J E L E N T É S .
Budapest,1967. február 16.-án.

"Kovácsné" fn. inf. szóban az alábbiakat jelentette:

A környezetében lakó vezető elvtárs /V-10 obj./ a 65-ös szavazókörzethez fog tartozni. A szavazás helyszine még nincs eldöntve, valószinü, hogy a Marcibányi-téri lőtér termében lesz.

A szavazatszedő bizottság elnöke:

dr.Zemplényi Sándor, II.ker. Alvinczi u. 8 sz. alatti lakos. dr.Zemplényi pártonkivüli, idős ember, a Közgazdasági Egyetem tanára, jelenleg a Földmüves Szövetkezetek Országos Központjában dolgozik, a könyvelésen. Egyszerü, becsületes ember, akit lakókörnyezetében igen szeretnek, megbecsülnek. Ugyanezen funkciót látta el az előző választásoknál is.

Szavazatszedő Bizottságnak 3 tagja van:

1./ Erdőfi János, II.ker. Fillér u. 53/e.sz.alatti lakos. Kisiparos, órásmester. Mühelye a Retek-utca és Fillér-utca sarkán van. Igen régóta lakik a területen. Rendes embernek ismerik, aki ugyszólván minden társadalmi munkából aktivan kiveszi a részét.

2./ Pekarik Ede, lakik a Garas és Fillér utca sarki házában. Hosszu évek óta lakóbizottsági elnök, volt gyári munkás. Magatartása kifogás alá nem esik.

3./ Kiss János lakása: II.ker. Rókushegyi lépcső, nyugdijas, a Hajógyár volt igazgatója.

"Kovácsné" tájékoztatása szerint minden szavazóhelység biztositására ki van jelölve egy "társadalmi rendőr" akinek az a feladata, hogy a szavazatszedő bizottságot segitse munkájában. A 65-ös szavazókörzetbe informátorunk férje van megbizva a ker.-i Tanács részéről a társadalmi rendőri szolgálattal.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

841 BTL 3.1.2. M-29826

Értékelés:

Az inf. jelentése szerint a fenti szavazatszedő bizottsági elnök és bizottsági tagok a korábbi választásokon is jelen voltak. A kőrzetbe tartozó lakókat ismerik, igy meg van a biztositék arra, hogy ha idegen személy megy be a szavazóhelységbe, az feltünővé válik, és ellenőrzés alatt tudják tartani.

Intézkedés:

Munkatervben meghatározott ideig felkeresni dr. Zemplényit és megbeszélni a szavazó-fülkék ellenőrzését, illetve annak biztositását.

Feladat:

Választásokkal kapcsolatos hangulat-gyüjtés.

Mátyás Vilmos r.őrgy.

Készült: 2 pld:/JA.
Kapja:1 pld. M.d.
2 " OD.
Nyt.sz:5/1-184

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

V-15-ös OBJEKTUM ÉS KÖRNYÉKE

JELMAGYARÁZAT:

TERÜLETI HATÁRVONAL---
VÉDETT OBJEKTUM ------
INTÉZMÉNYEK ----------
KOMPROMITÁLTAK -------
TÁRSADALMI KAPCSOLAT -
TÁRS.SZERV. "H" ------
SAJÁT "H" ------------

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20006/7.

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III-A Önálló Alosztály

SZIGORUAN TITKOS!

Jóváhagyom:

Tárgy: a Z-5 fsz. objektum operativ helyzetéről -

Tóth Kálmán r.őrnagy
alosztályvezető

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

Budapest, XI. Gulyás köz 9/d.sz. alatt lakik az MSZMP. KB. tagja a Minisztertanács elnökhelyettese.

A BM. Kormányőrség 1-es Osztálya, Z-5 fedőszámon megszervezte a vezető elvtárs és az objektum biztositását, melyet gépkocsizó-járőrszolgálattal végeznek.

Alosztályunk az objektum környékén kijelölt területen, merénylet-rombolás elháritása céljából - a 8/1-758/87. sz. alatt jóváhagyott Határozat alapján - intézkedett az operativ ellenőrző munka megszervezésére.

Az elháritási terület határát az alábbiak szerint állapitottuk meg:

Budapest, XI.	Gulyás köz	1-9/d
Budapest, XI.	Gulyás u.	24,27
Budapest, XI.	Eper u.	3o,39,41
Budapest, XI.	Katafa u.	9/11

Térkép mellékelve.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/10.

A védett vezető elvtárs egy négylakásos, földszintes sorházban lakik, melynek lakói vezető beosztásu értelmiségiek.
A kijelölt területen egy illetve kétszintes épületek vannak, melyek többsége az elmúlt 2-3 év során épült.

Az általános operativ helyzet felmérése céljából a területen élők személyi adatait beszereztük a BM. Adatfeldolgozó és Tájékoztatási Csoportfőnökség Gépi Adatfeldolgozó és Rendszerfejlesztő Osztályától.
Ennek alapján 94 főt ellenőriztünk a BM. egyetemes nyilvántartási rendszerében.

A BM. Adatfeldolgozó és Tájékoztatási Csoportfőnökség

ÁB. Operativ Nyilvántartó Osztály hálózati nyilvántartásában szerepel:

Társszerv által foglalkoztatott	1 fő
Kizárt, anyaga irattárban	1 fő

Bünügyi Nyilvántartó Osztály nyilvántartásában szerepel:

Kisebb súlyu büncselekmények elkövetésével	3 fő

A bünügyi nyilvántartásban szereplők operativ ellenőrzése, - az elkövetett cselekmények társadalomra veszélyességének csekély foka, valamint az elkövetés időpontja óta bekövetkezett mentességek alapján - nem indokolt.

A kijelölt elháritási területen alap-, kutató-, illetve különnyilvántartásban szereplő, valamint veszélyes bünözőként nyilvántartott személy nem él.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/10.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Az ott lakók többsége fiatal értelmiségi, átlagéletkoruk 42 év.

A belügyi társszervektől kapott tájékoztatás szerint a területen a politikai hangulat kielégitő, merénylet-rombolás előkészületéről, a nyugalom megzavarására irányuló tevékenységről, galeri-jellegü bünözésről nincs tudomásuk.

A védett vezető elvtárs biztonsága, valamint operativ pozicióink kialakitása érdekében az alábbi feladatok végrehajtását javasoljuk:

1./ A vezető elvtárs védelme, operativ pozicióink megteremtése céljából a kijelölt területen 3 fő társadalmi kapcsolatot létesitünk.

Határidő: 1988.VI. 3o. 2 fő
VIII.15. 1 fő

2./ Az elháritási területen lakó, illetve a továbbiakban oda beköltöző, társszerveink által foglalkoztatott hálózat esetében felvesszük a kapcsolatot az illetékes osztály vezetőjével. Megbeszéljük, hogy kapcsolataikat igazitsák el merénylet-rombolás elháritásával összefüggő feladatok ellátására. A felszinre kerülő információkról Alosztályunkat soron kivül tájékoztassák.

Határidő: 1988. IV. 1.
folyamatos

3./ Operativ pozicióink erősitése céljából kutatást végzünk hálózati feladatok ellátására alkalmas személyek felderitésére.

Határidő: folyamatos

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/10.

4./ A BM. Adatfeldolgozó és Tájékoztatási Csoportfőnökség ÁB. Operativ Nyilvántartó Osztály hálózati nyilvántartásában szereplő kizárt hálózati személy irattári anyagába betekintünk, és annak ismeretében döntünk az esetleges kapcsolatfelvétel lehetőségéről.

Határidő: 1988. VI. 1.

5./ Felvesszük a kapcsolatot a BM.III/II-7. Osztály illetékes vezetőjével és beszerezzük a területen dolgozó postai alkalmazottak adatait, akiket ellenőrzünk a BM. nyilvántartási rendszerében.

Határidő: 1988. VI. 1.

6./ A területre beköltöző személyek adatainak beszerzése céljából felvesszük a kapcsolatot a Budapest, XI.ker. Tanács VB. Népességnyilvántartó Csoportjának vezetőjével. A beköltözőket ellenőrizzük a BM. nyilvántartási rendszerében.

Határidő: folyamatos

7./ az előforduló, politikailag kompromittált személyek elsődleges ellenőrzését 2 hónapon belül elvégezzük, és annak eredményétől függően teszünk javaslatot további ellenőrzésükre.

Határidő: folyamatos

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/10.

- a felmerülő, különnyilvántartásban szereplő valamint veszélyes bünözőként nyilvántartottak esetében a szükséges információkat soron kivül beszerezzük. Az együttmüködés érdekében felvesszük a kapcsolatot az ellenőrzésüket végző társszervvel.

Határidő: folyamatos

7./ A kijelölt területen jelenlegi ismereteink szerint 2, fizetővendégszolgálatba bevont lakás található. Változásukat folyamatosan figyelemmel kisérjük, az oda bejelentkező tőkés országok állampolgárainak adatait a BRFK. XI.ker.RK. Igazgatásrendészeti Osztályától megkérjük és ellenőrzésüket elvégezzük a BM. nyilvántartási rendszerében. Politikai magatartásukat, tevékenységüket kapcsolatainkon keresztül figyelemmel kisérjük.

Határidő: folyamatos

8./ Az elháritási területen kezdődő épitkezések, közmüvek, utak felújitását - javitását végző dolgozók adatait beszerezzük, ellenőrzésüket elvégezzük. Indokolt esetben a politikailag kompromittált, vagy súlyos köztörvényes büncselekményt elkövetett személyek kiszoritására kapcsolataink, illetve társszerveink bevonásával intézkedünk.

Határidő: folyamatos

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/10.

9./ Rendkivüli események, jelzések kivizsgálását merénylet-rombolás elkövetésére, előkészületére utaló infomációk ellenőrzését soron kivül elvégezzük, a szükséges intézkedéseket megtesszük.

Határidő: folyamatos

10./ A BRFK. XI.ker. Rendőrkapitányság osztályvezetőivel felvesszük és folyamatosan tartjuk a kapcsolatot. A biztonsággal összefüggő kérdésekről - a konspirációs szabályok betartása mellett - kölcsönösen tájékoztatjuk egymást.

Határidő: folyamatos

Lázár Rezső r.hdgy.

Egyetértek:

Unatényi József r.őrnagy
vonalvezető

Készült: 1 pld.
Kapja: 11-OD-2377/18.sz.do.
Nyt.sz.: 8/1-331/1988.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20006/10.

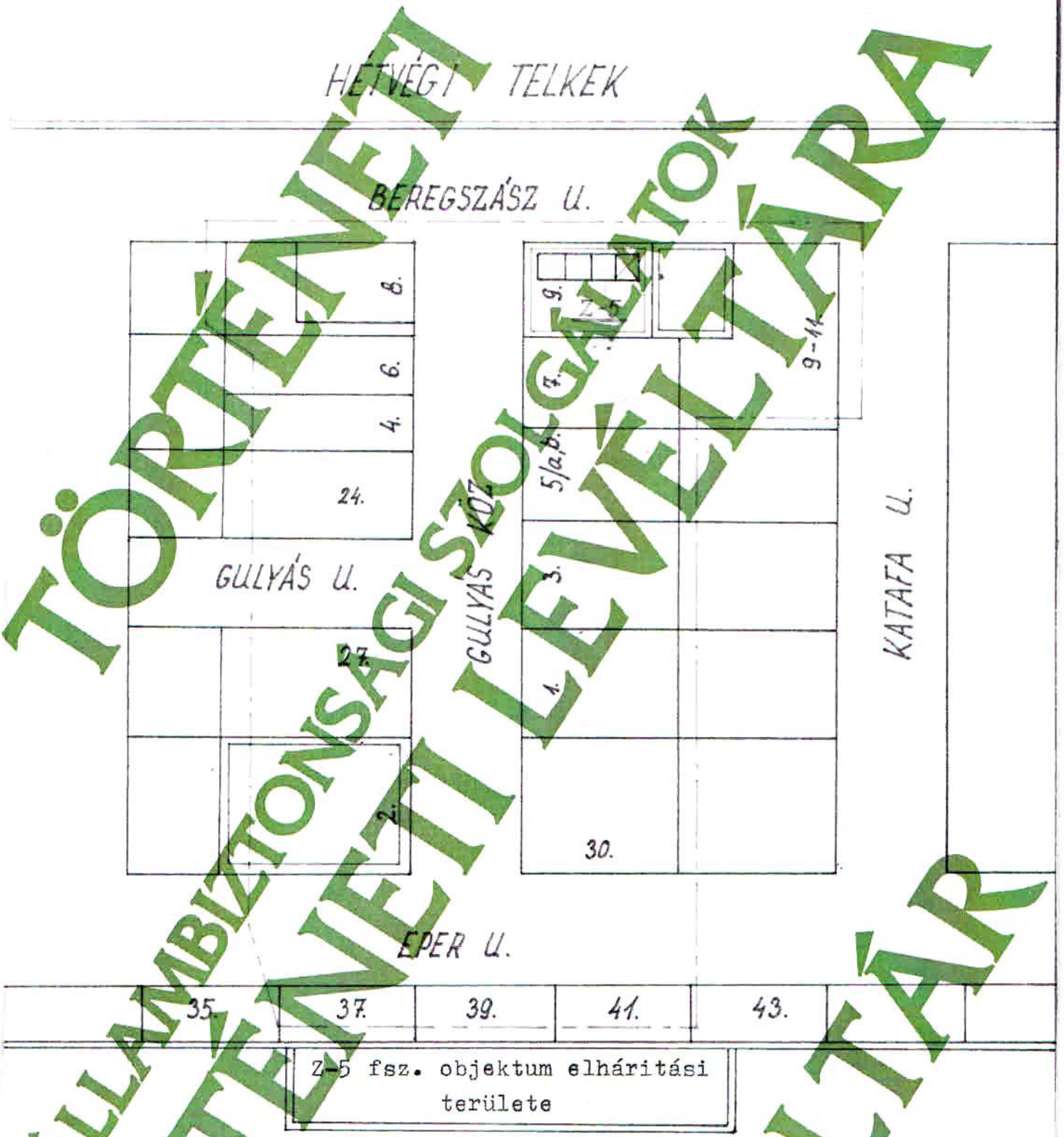

Jelmagyarázat:

Elháritási terület határa

Védett objektum

Társadalmi kapcsolat

Társszerv kapcsolata

Kompromittált személyek

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III-3-b.alosztály.

SZIGORUAN TITKOS!
/Selejtezésig/

Iktsz: II-826/89.

Tárgy: Merénylettel fenyegető névtelen levélről

TÓTH KÁLMÁN r.őrnagy Elvtársnak!
BM. III/III-A Önálló Alosztály Vezetője

B U D A P E S T

A BM. III/3 Osztály 1989. február 21-én egy "Pozsgai Imre államminiszter Budapest MSZMP KB" címzésű "Kovács János Budapest József krt 22" fiktiv feladóju névtelen levelet emelt ki a belföldi postaforgalomból.
A levél szövege? "Te nagyfejű hernyó! Maradt 12 db. lőszerem az elleforradalom idejéről. Ebből 11-et neked szántam, amiért tönkretettél. Március 15-én kivégezlek! X.Y. volt iskolatársad."

Közöljük, hogy a kézirással irott levélnek a Központi Gép- és Kézirásminta Irattárban nincs előzménye és a fenyegetés tényéről a BM. III/II-13 Osztályt is tájékoztattuk.

Budapest,1989. március 1.

Sóty Tibor r.őrnagy
alosztályvezető

Készült: 1 lap/2 pld.
Kapja: Cim
Irattár
Nytsz: 3/1-122/89.
3-338/89.
Készitette:CSK/Ané.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/3.

42

BM KORMÁNYŐRSÉG PARANCSNOKSÁGA
OPERATIV BIZTOSITÓ ÖNÁLLÓ ALOSZTÁLY

SZIGORÚAN TITKOS!
"Selejtezésig!"

JÓVÁHAGYOM:

Tóth Kálmán r. őrnagy
osztályvezető

Tárgy: operatív ellenőrző munka megszüntetésére

HATÁROZAT
Budapest, 1990. 04. hó. 19.

Alosztályunk 1988. június 9-től jóváhagyott határozat alapján, merénylet - rombolás elhárítási vonalon operatív védelmi ellenőrző munkát végzett, a Budapest, II., Csévi u. 13/a. sz. alatt lévő Z-19 fsz. objektum környékén kijelölt területen.

A BM Kormányőrség Parancsnoksága az MSZP elnöke és az objektum fizikai biztosítását 1990. 04. hó. 19-i hatállyal megszüntette, mivel funkciója nem tartozik védett vezetői kategóriába.

A fentiek alapján javasoljuk a kijelölt területen az operatív védelmi munka megszüntetését, a keletkezett anyagok TÜK-szabály szerinti rendezését.

Zámbó Árpád őrnagy
vonalvezető

Nytsz. ...../90.
Kapja: 11-00-2377/22.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20006/14.

BM III. FŐCSOPORTFŐNÖK
I. HELYETTES

SZIGORUAN TITKOS!

SZIGORUAN TITKOS!
Ikt. sz.: 210—360 | Lap. sz.: 1
Érk.: 1984. április 24.
Ügyintéző: III/III

Dr. K E R É K JÓZSEF r.ezredes elvtárs
BM Komárom megyei Rendőr-főkapitányság
vezetője

T A T A B Á N Y A

Kedves Kerék Elvtárs!

Kérem intézkedésedet, hogy a Kesztölc-Klastrompuszta Kigyó u.2. szám alatt lévő, védett vezető elvtárs hétvégi háza környékének operatív helyzetét a III/III. osztály mérje fel, a vezető elvtárs védelmét szervezze meg. Amennyiben ott politikailag kompromittáltak, veszélyes bünözők találhatók, folyamatos ellenőrzésükre intézkedjen.

A feladatok koordinálásával a BM. III/III-A. Önálló Alosztályt bizom meg. /Solti László r.alezredes elvtárs/

B u d a p e s t , 1984. április 10-én.

BELÜGYMINISZTÉRIUM 80

Elvtársi üdvözlettel:

Harangozó Szilveszter
r.vezérőrnagy

9680-566/84

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Komárom megyei Rendőrfőkapitányság
III/III. Osztálya

"Szigoruan titkos"
"Különösen fontos"

Jóváhagyom:

Dr Kerék József r. ezredes
Főkapitányság Vezetője

Tárgy: "V 12"-es védett vezető elvtárs operativ biztosítására

INTÉZKEDÉSI TERV
Tatabánya, 1984. június 11.

A "V 12"-es védett vezető elvtársnak megyénkben - elháritási területünkön - Kesztölc-Klastrompuszta Kigyó u. 2. szám alatt hétvégi háza van, melyet rendszeresen felkeres, és ott hosszabb-rövidebb ideig tartózkodik.

Az objektum földrajzi elhelyezkedése és a terület operativ helyzete:

A védett objektum a Pilis hegységben Kesztölc községtől 2 km-re lévő Klastrompusztai kiránduló és üdülő övezetben, erdős területen helyezkedik el. Megközelithető a 10-es számu főutvonalról leágazó kiépitett bitumenes uton Kesztölc községen keresztül, valamint Piliscsév község irányából erdei földuton. A megközelitési utak csak Klastrompusztáig vezetnek.
Az érintett terület operativ helyzetének megitélése szempontjából meghatározó Kesztölc község, amelynek lakói döntő többségükben szlovák nemzetiségüek. A község általános és politikai hangulata jó. Kiemelt államelleni, közrendet vagy közbiztonságot sértő esemény, büncselekmény az elmult években nem történt. E pozitivumok mellett azonban figyelembe kell venni a községnek az 1956-os ellenforradalom alatt játszott negativ szerepét.
A községben jelenleg 7 fő különnyilvántartásba sorolt és 9 fő volt politikai elitélt személy él. Többségük a társadalomba beilleszkedett, 2-3 fő az, aki a kül és belpolitikai események kapcsán szükebb körben ellenséges nézeteket hangoztat.

./.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.

A védett objektum környezetében mintegy 80-90 hétvégi ház, valamint két turistaház helyezkedik el. A hétvégi házak tulajdonosai részben Esztergom, Dorog és környékbeli, részben budapesti lakosok. Klastrompuszta mint kirándulóhely sokak által látogatott. Gyakoriak a többszáz főt megmozgató rendezvények.

Az operativ feladatok meghatározása szempontjából jelentőséggel birnak azok a körülmények is, hogy Kesztölc és Klastrompuszta térsége vadászterület, a környéken külszini kőbánya, mélymüvelésü szénbánya is müködik, amelyek ipari robbanóanyagot használnak fel. A hétvégi házakat hegyvonulat övezi, melynek ellentétes oldalán az esztergomi Szovjet katonai alakulat harckocsizó lőtere helyezkedik el.

Figyelembe véve a terület sajátosságait, operativ helyzetét, a védett vezető elvtárs védelme érdekében a következő intézkedések végrehajtását tervezzük:

- Az eddigi operativ helyzetről meglévő ismereteinket folyamatosan bővitjük, és kiegészitjük, éves viszonylatban operativ helyzetelemzést végzünk, amely alapján meghatározzuk a következő év feladatait.

  Határidő: folyamatos 84.dec. 31.
  Felelős: Csillag Péter r. fhdgy.

- Pontositjuk a védett objektumról meglévő ismereteinket. Ennek során felmérjük a közvetlen szomszédságban lévő vikendházakat, azok tulajdonosait, azokat akik rendszeresen megfordulnak a védett objektum környezetében.
  Az igy látókörbe kerülő személyekről - ahol szükséges - kimutatást készitünk, ennek alapján végrehajtjuk ellenőrzésüket a BM. EGPR adattáraiban. A változásokat folyamatosan figyelemmel kisérjük.

  Határidő: 1984. október 15.
  Felelős: Szabó Balázs r. hdgy

- Pontos kimutatást készitünk a területen élő KVB és VB, ref. alá helyezett személyekről a megyei és városi bünügyi osztályokkal közösen. Felmérjük azoknak a személyeknek a körét, akik terrorista cselekmények elkövetése során számitásba jöhetnek.

  Határidő: 1984. szeptember 15.
  Felelős: Szabó Balázs r. hdgy

- Az operativ preventiv feladatok maradéktalan teljesitése érdekében felmérjük saját és a társszervek operativ hálózati pozicióit. A hálózati személyek részére egyéniesitett foglalkoztatási terveket dolgozunk ki.

./.

ÁBTL 3.1.5.O-20006/16

Ezzel párhuzamosan végezzük a hivatalos és társadalmi kapcsolatok felmérését, illetve kiépitését.

Határidő: 1984. szeptember 30.
Felelős: Csillag Péter r. fhdgy.
Szabó Balázs r. hdgy.

- Folyamatos és perspektivikus operativ biztositás érdekében saját hálózati pozíciót létesitünk.

Határidő: 1984. december 31.
Felelős: Csillag Péter r. fhdgy.

- A védett objektum elhelyezkedésének területe iparilag fejlett, két olyan munkahely is üzemel, ahol ipari robbanóanyag felhasználás történik. E területeken - Dorogi Szénbányák, Kesztölci MGTSZ kőbányája - a robbanóanyag tárolására, kezelésére vonatkozó előirások betartását a MRFK. Igazgatásrendészeti Osztályával közösen fokozottan ellenőrizzük.

Határidő: folyamatos
1984. december 31.
Felelős: Csillag Péter r. fhdgy.

- Kesztölc község és Klastrom-puszta környékén több vadásztársaság működik. Az esetleges balesetek megelőzése érdekében, a BM. III/III-A Önálló Alosztállyal együttmüködve megkeressük az érintett vadásztársaságok vezetőit, fővadászait, s azokat megfelelő eligazitásban részesitjük.

Határidő: 1984. november 30.
Felelős: Csillag Péter r. fhdgy.
BM. III/III-A. Alosztály

- Mivel az operativ biztositás szempontjából érintett terület szomszédságában szovjet katonai lőtér helyezkedik el, és az elmúlt években már történtek átlövések, a hasonló esetek megelőzése érdekében, a III/II. Osztály segitségével felvesszük a kapcsolatot az érintett szovjet katonai alakulat különleges osztályával és segitségüket kérjük az esetleges baleset megelőzéséhez.

Határidő: 1984. október 01.
Felelős: Csillag Péter r. fhdgy.
III/II. Osztály

- Klastrom-puszta a turisták által kedvelt kirándulóhely. Két turistaház működik. A turistaházakat látogató személyeket folyamatosan figyelemmel kisérjük. A házak vezetőit tanulmányozzuk, s alkalmasságuk esetén velük operativ, illetve társadalmi kapcsolatot létesitünk annak érdekében, hogy a jelentkező rendkivüli események esetén a szükséges intézkedéseket meg tudják tenni.

Határidő: folyamatos
Felelős: Szabó Balázs r. hdgy.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

- A kirándulóhelyen évente több alkalommal is nagyobb rendezvényeket tartanak. Abban az esetben, ha a védett vezető elvtárs ilyenkor hétvégi házában tartózkodna, biztositására a megrendezett eseményhez igazodva külön biztositási, illetve védelmi intézkedéseket hajtunk végre.

Határidő: folyamatos
Felelős: Csillag Péter r. fhdgy

- Az operativ biztositás hatékonyságának növelése érdekében folyamatosan kapcsolatot tartunk a Kesztölc községi Tanács elnökével. Együttmüködési és intézkedési tervben rögzitjük az Esztergom-~~Dorog~~ Rendőrkapitányság feladatait.

Határidő: folyamatos
Felelős: Csillag Péter r. fhdgy

- Folyamatosan kapcsolatot tartunk a BM. III/III-A Önálló Alosztállyal. Ennek során rendszeres tájékoztatást adunk az operativ helyzet változásairól, a felmerült esetleges negativumokról. Segitségüket kérjük a feladatok maradéktalan végrehajtásához.

Határidő: folyamatos
Felelős: Csillag Péter r. fhdgy.

- A védett vezető elvtárs biztonsága, a feladatok aktualizálása érdekében intézkedéseket teszünk arra, hogy megfelelő jelző és jelentő szolgálatot épitsünk ki a helyi és központi szervek között.

Határidő: 1984. szeptember 15.
Felelős: Csillag Péter r. fhdgy

Kérem a "V 12" számú védett Vezető Elvtárs operativ biztositására készitett intézkedési terv, illetve az abban meghatározott feladatok végrehajtásának engedélyezését és jóváhagyását.

Csillag Péter r. fhdgy

Javasolom:

Ács Péter r. őrnagy
Osztályvezető,

Egyetértek:

Gász Vilmos r. alezredes
Főkapitány ÁB. Helyettese

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.

Komárom megyei Rendőr-főkapitányság
III/III. Osztálya

"Szigoruan titkos!"

Tárgy: "V-12"-es számú védett vezető elvtárs védelmére tett operatiy intézkedésekről -

J E L E N T É S

Tatabánya, 1984. július 12.

Jelentem a "V-12"-es számú védett vezető elvtárs Kesztölc Klastrom-puszta Kigyó ut 2 szám alatt lévő hétvégi házának, valamint ott tartózkodásának idején személyének, rombolásmerénylet elleni preventiv védelme érdekében az alábbi operativ és nyilt intézkedéseket foganatositottuk.

A tervszerű és célirányos preventiv operativ munka megszervezésére részletes "Intézkedési terv"-et készitettünk, s megkezdtük az abban foglaltak végrehajtását.

- Kesztölc és Klastrompuszta térségében, az érintett területen megkezdtük és folyamatosan végezzük az operativ helyzet felmérését.

- Felvettük a helyi tanácsi szervvel a kapcsolatot. Részükre a szükséges mértékű tájékoztatást megadtuk, s egyben kértük, hogy a Klastrom-pusztán beálló személyi és tárgyi változásokról folyamatosan adjanak tájékoztatást. Rendkivüli esetben soron kivül lépjenek kapcsolatba szervünkkel.

- Az Esztergom-i Rendőrkapitányság Vezetőjével megbeszéltük, hogy amig részükre az"Intézkedési terv" nem készül el, addig is az érintett területre járőrözés, rendkivüli események szempontjából fokozott figyelmet forditanak. A területen történt rendkivüli eseményekről soron kivül jelentést tesznek szervünknek.
A kapitányságvezető elvtárs egyetértésével eligazitottuk a helyi körzeti megbizott elvtársat is azzal, hogy Klastrompusztára az új szempontok figyelembe vételével a jövőben fokozottabb figyelmet forditson.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

- Folyamatba tettük társadalmi kapcsolatok kiépítését. Megkezdtük a saját és más szervek által foglalkoztatott operatív poziciók felmérését, részükre foglalkoztatási tervek kidolgozását.

Jelentem továbbá, hogy "V-33-"as védett vezető elvtárs tatai lakókörnyezetében az érvényes intézkedési terv alapján a védelmi operatív munkát folyamatosan végezzük.

Csillag Péter r. fhdgy.

L á t t a m :

Ács Péter r. őrnagy
Osztályvezető

Készült: 2 pld-ban
Kapja: 1 sz. pld. BM. III.Fcsf. I.H.
2 sz. pld. OD. 2377/24 sz.d.
Nyt.sz: 61/1203.
Gépelte: HJné.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

Komárom megyei Rendőrfőkapitányság
III/III. Osztálya

"Szigoruan titkos"
3 12. pld.

Tárgy: "Trófea" fn. bizalmas nyomozás

J E L E N T É S
Tatabánya, 1985. január 14.

A BM. III/III-A Önálló Alosztály tájékoztatott arról, hogy a "V-21" számu védett vezető elvtárs 1985. I. 23-tól II. 17-ig Dobogókőn, illetve környékén - Hoffmann kunyhó - Visegrád - tartózkodik.

A jelzett térségben, lőfegyverrel és lőszerrel való visszaélés gyanuja miatt "Trófea" fedőnéven bizalmas nyomozást folytat osztályunk. Az ügy jellegére figyelemmel, az intézkedési tervben foglaltaknak megfelelően az alábbi soronkivüli intézkedéseket tettük meg:

- Az Esztergom Rendőrkapitányság vezetőjét tájékoztattuk a kialakult helyzetről. Felkértük az azonnalos intézkedések megtételére:
  - Kesztölc - Piliscsév - Dobogókői ut környékén a járőrözést erősitse meg, és süritse. Fokozott figyelemmel az erdei utakra.
  - Meglévő önkéntes rendőri erőiket igazitsák el az orvvadászatoknak az exponált időben történő felderitésére, megelőzése érdekében, azonnali jelzésadás mellett.
  - A jelzett területen fokozzák a rendőri igazoltatásokat. Az igazoltatások alkalmával ismertté vált személyekről soron kivül adjanak tájékoztatást.
  - Soron kivül tájékoztassanak minden rendkivüli eseményről, amely az érintett területen történik - élet elleni büncselekmény, sulyos baleset, orvvadászat, gyanus mozgás - oly módon, hogy a szükséges intézkedéseket hatáskörükben megtesszik.

  Az intézkedések eredményessége érdekében soron kivüli parancsnoki ellenőrzéseket is vezessenek be.

- Saját erők és eszközök igénybevétele.
  - 1985. I. 16-án részletes eligazitást tartunk hivatalos és társadalmi kapcsolataink részére. Feladatuk a célszemély mozgásainak, tevékenységének fokozott figyelemmel kisérése, ezekről soronkivüli jelzés adása. Kapcsolatainkkal a találkozókat süritjük.

./.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.

- Soronkivül ellenőrzéseket hajtunk végre a célszemély munka és lakóhelyén. Felkészülünk arra, hogy szükség esetén kivonására intézkedni tudjunk.

- Saját operativ tiszti erők bevonásával, portyaszolgálatot hajtunk végre. A feladat végrehajtását egyeztetjük a BM. III/III-A. Önálló Alosztállyal, az érintett vadásztársasággal, erdőgazdasággal. Az intézkedés célja a prevenció.

- Fokozatosan gyorsitjuk a bizalmas nyomozás intézkedési tervében rögzitett feladatok végrehajtását.

- Egyéb intézkedések:

- A III/II. Osztály segitségével tájékoztatjuk a DHSCS Esztergomi alakulat különleges osztály vezetőjét, és kérjük segitségüket abban, hogy amennyiben operativ munkájuk során az üggyel összefüggő adat kerül birtokukba, arról soron kivül tájékoztassanak.

- 1985. I. 23-án 00.00 h-tól - II. 17-én 24.00 h-ig három fős operativ készenléti csoportot szervezünk, melynek feladata az esetlegesen jelentkező rendkivüli eseményekben az intézkedések megtétele, illetve a beérkező információk ellenőrzésének végrehajtása.

- Az érintett időszakban szoros kapcsolatot tartunk fenn az intézkedésekben résztvevő szervekkel és a BM. III/III-A. Önálló Alosztállyal.

Csillag Péter r. fhdgy

Egyetértek:

Ács Péter r. őrnagy
Osztályvezető

Ny.t.sz.: 61/60
Készült: 3 pld-ban
Kapja: 1.sz. pld. "Trófea" b.ny.
2.sz. pld. BM. III/III-A. Ön.Alo.
3.sz. pld. OD-2377.
Gépelte: IFné

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.

IC 1

Komárom megyei Rendőrfőkapitányság
III/III.Osztálya "Szigorúan titkos !"

Tárgy: "Zoltán -24" védett vezető-

F E L J E G Y Z É S
Tatabánya, 1986. december 1.

M.I. /:Dorog, 1949. a: Zalaba Anna:/ Dorog, Zalka M. ltp. 26 szám alatti lakós tanulmányozás alá vont személyt preventiv céllal, mint a kesztőlci Jószerencsét MGTSZ. rendészét eligazitottam a "Zoltán -24" számú védett vezető operativ biztositásával kapcsolaots feladatokra.
Az eligazitásokra folyamatosan több beszélgetés keretében, október és november hónapok folyamán került sor.

E beszélgetések során elmondtam számára, hogy Klastrompusztán a Kigyó út 2 szám alatt található a védett vezető hétvégi háza. Az objektum védelme alapvetően a mi feladatunk, de ennek a hivatalos kapcsolatok segitsége nélkül nem tudnánk maradéktalanul eleget tenni. Ő mint rendész és a területen rendszeresen mozgó, bizonyos szempontból hatósági, illetve hivatalos személy, sok esetben észlelhet olyan eseményt, jelenséget, amely zavarhatja, vagy veszélyeztetheti a védett vezető nyugalmát, biztonságát. Arra szeretnénk felkérni, hogy munkája során forditson figyelmet a müködési területükön észlelt rendkivüli eseményekre, jelzésekre abból a szempontból is, hogy az milyen hatással lehet a védett vezetőre, és erről tájékoztasson bennünket.
Néhány konkrét példán - betörés , garázdaság - orvvadászat - keresztül érzékeltettem vele a bennünket érdeklő rendkivüli eseményt, de felhivtam figyelmét arra is, hogy ha valaki a védett vezető hétvégi háza iránt érdeklődik, akkor arra kell törekedni, hogy az érdeklődő kilétét,esetleg érdeklődésének célját is megismerjük.

M.I. a felvetettekkel kapcsolatban elmondta, a kérés nem újkeletü, hisz tudtak róla, hogy Klastromban jelentős politikai vezető szokott tartózkodni. Ezzel összefüggésben korábban is kaptak instrukciókat a községi tanács elnökétől. A jelen beszélgetés kapcsán egyértelmübbé vált a feladat, és szükség esetén az intézkedés. Mindent elfog követni annak érdekében, hogy a lehetőségéhez mérten nyújtson segitséget a feladatok megoldásához.

A beszélgetés befejezéseként utaltam korábbi , jó

./.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.

IC 1

Komárom megyei Rendőrfőkapitányság
III/III.Osztálya

"Szigorúan titkos !"

Tárgy: "Zoltán -24" védett vezető-

F E L J E G Y Z É S
Tatabánya, 1986. december 1.

M.I. /:Dorog, 1949. a: Zalaba Anna:/ Dorog, Zalka M. ltp. 26 szám alatti lakós tanulmányozás alá vont személyt preventiv céllal, mint a kesztőlci Jószerencsét MGTSZ. rendészét eligazitottam a "Zoltán -24" számú védett vezető operativ biztositásával kapcsolaots feladatokra.
Az eligazitásokra folyamatosan több beszélgetés keretében, október és november hónapok folyamán került sor.

E beszélgetések során elmondtam számára, hogy Klastrompusztán a Kigyó út 2 szám alatt található a védett vezető hétvégi háza. Az objektum védelme alapvetően a mi feladatunk, de ennek a hivatalos kapcsolatok segitsége nélkül nem tudnánk maradéktalanul eleget tenni. Ő mint rendész és a területen rendszeresen mozgó, bizonyos szempontból hatósági, illetve hivatalos személy, sok esetben észlelhet olyan eseményt, jelenséget, amely zavarhatja, vagy veszélyeztetheti a védett vezető nyugalmát, biztonságát. Arra szeretnénk felkérni, hogy munkája során forditson figyelmet a müködési területükön észlelt rendkivüli eseményekre, jelzésekre abból a szempontból is, hogy az milyen hatással lehet a védett vezetőre, és erről tájékoztasson bennünket.
Néhány konkrét példán - betörés , garázdaság - orvvadászat - keresztül érzékeltettem vele a bennünket érdeklő rendkivüli eseményt, de felhivtam figyelmét arra is, hogy ha valaki a védett vezető hétvégi háza iránt érdeklődik, akkor arra kell törekedni, hogy az érdeklődő kilétét,esetleg érdeklődésének célját is megismerjük.

M.I. a felvetettekkel kapcsolatban elmondta, a kérés nem újkeletü, hisz tudtak róla, hogy Klastromban jelentős politikai vezető szokott tartózkodni. Ezzel összefüggésben korábban is kaptak instrukciókat a községi tanács elnökétől. A jelen beszélgetés kapcsán egyértelmübbé vált a feladat, és szükség esetén az intézkedés. Mindent elfog követni annak érdekében, hogy a lehetőségéhez mérten nyújtson segitséget a feladatok megoldásához.

A beszélgetés befejezéseként utaltam korábbi , jó

./.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.

102

még az önkéntes rendőri időszakból származó együttműködésre.

Csillag Péter r.szds.

L á t t a m :

/:Nagy Lajos r.százados:/
Osztályvezető

Nyt.sz: 61/2123
Készült: 1 pld-ban / 1 lap/
Kapja: Merénylet, romb. do.
Gépelte: SzG-né.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Komárom megyei Rendőrfőkapitányság
III/III.Osztálya

"Szigorúan titkos!"

J ó v á h a g y o m :

Gász Vilmos r.ezredes
Főkapitány ÁB.Helyettese

Tárgy: 11-0D-2377. 24. kötet
1.rész megszüntetésére

H A T Á R O Z A T
Tatabánya, 1988. szeptember 2-án

A 04/1975. számú BM. Parancs alapján 1980. június 11-én.rom - bolás-merénylet elhárítás vonalán objektumdossziét nyitottunk a "Zoltán 9" számú védett vezető elvtárs Tata Vágó út 1. szám alatt lévő lakásának operatív külső biztosítása érdekében.

1984. május 22-én ugyancsak objektumdosszié keretében kezd - tük meg "Zoltán 24" számú védett vezető Kesztölc-Klastrompuszta Kigyó u. 1. szám alatt lévő hétvégi pihenőházának opera - tív külső biztosítását.

1988. junius 6-án "Zoltán 9" számú védett vezető elvtárs nyug-állományba vonult, ezért a 19/1984. számú BM. Parancs alapján úgy

H a t á r o z t a m ,

hogy a 11-0D-2377. számú objektumdosszié 24. kötetének 1. részét, amely "Zoltán 9" számú védett vezető elvtárs opera - tív külső biztosításával kapcsolatos anyagokat tartalmazza megszüntetem, és mivel operatív értéket nem képeznek, meg - semmisítem.

Az objektumdosszié 2. részét továbbra is fenntartom, mert "Zoltán 24" számú védett vezető elvtárs hétvégi pihenőházának operatív külső biztosítását a vonatkozó parancs alapján a jövőben is végrehajtjuk.

A jóváhagyást követően a határozat és megsemmisítési jegyzőkönyv egy-egy példányát a BM. III/III. Csoportfőnökség operatív nyilvántartójának megküldöm.

Csillag Péter r.szds.

Egyetértek:

Nagy Lajos r.szds.
osztályvezető

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.

Komárom megyei Rendőrfőkapitányság
III/III.Osztálya

"Szigorúan titkos!"

MEGSEMMISÍTÉSI JEGYZŐKÖNYV

Készült: 1988. szeptember 2-án a Komárom megyei RFK. III/III. Osztály hivatalos helyiségében a 11-OD-2377. számú objektumdosszié 24. kötet 1. rész megsemmisítése alkalmával.

Jelen vannak: Nagy Lajos r.szds. osztályvezető
Csillag Péter r.szds. operatív tiszt
Szabó Tiborné II.o.iti. jegyzőkönyvvezető

A fenti objektumdosszié 1. része megszüntetésre került. Mivel a keletkezett anyagok operatív értéket nem képeznek, javaslom azok megsemmisítését.

Megsemmisítésre kerül:

Tartalomjegyzék	1-7 oldal
Betűsoros névmutató	8-40 "
BM.III/III-A Alosztály átirata	41 "
Javaslat az OD nyitására	42 "
Összefoglaló jelentés	43-45 "
Védett objektum térképe	46 "
Külföldi állampolgárokról feljegyzés	47 "
IBUSZ fizető vendégszolg-ról jelentés	48-51 "
Tata Városk RK. Intézkedéséről jelentés	52-56 "
Veszélyes bűnözőkről és ref-ről kimutatás	57 "
Rozgonyi utca lakóiról jelentés	58-59 "
Közvilágításról tájékoztató jelentés	60 "
Tájékoztató jelentés a védett objektumról	61 "
Közvilágitásról feljegyzés	62 "
Tájékoztató jelentés a Rozgonyi utcáról	63 "
Sorállományu katonákról jelentés	64 "
Újonnan beköltözőkről jelentés	65-66 "
Hálózati jelentés kivonat	67-68 "
II/I-2. Osztálynak átirat	69 "
Összefoglaló jelentés objektumról	70-73 "
Objektumról térkép	74 "
Foglalkoztatási terv	75-76 "
III/II. Osztálynak átirat	77 "
Tatabánya VRK-nak átirat	78 "
"Nagy Márton" fn.tmt-ről feljegyzés	79 "
BM. dolgozóval kapcsolatos feljegyzés	80 "
Közlekedési ügyben jelzéről feljegyzés	81 "

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.

BM. III/III-A Alosztálynak átirat	82-83	oldal
OD átadásáról határozat	84	"
BM. III/III-A Alosztálynak átirat	85	"
Hálózati személy átvételére átirat	86	"
Közlekedési rendről feljegyzés	87	"
"Gosztonyi" fn.tmb. foglalkoztatási terv	88-89	"
Jelentés (hiv.tiszt. Szakács hdgy)	90	"
"Várkonyi" fn.tmb. foglalkozt.tervéből kiv.	91	"
"Várkonyi" fn.tmb. jelentéséből kivonat	92	"
"Gosztonyi" fn. tmb. jelentéséből kivonat	93	"
"Várkonyi" fn. tmb. jelentéséből kivonat	94	"
"Gosztonyi" fn. tmb. jelentéséből kivonat	95	"
"Várkonyi" fn.tmb. jelentéséből kivonat	96	"
"Gosztonyi" fn. tmb. jelentéséből kivonat	97	"
Szakács r.hdgy. jelentése	98	"
"Várkonyi" fn. tmb. jelentéséből kivonat	99	"
Szakács r.hdgy. jelentése	100	"
Távmondat	101-103	"
"Várkonyi" fn. tmb. jelentéséből kivonat	104	"
Új lakosokról jelentés	105	"
Új lakosokról jelentés	106	"
BM. III/IV-3/d Alosztálynak átirat	107	"
"Várkonyi" fn. tmb. jelentéséből kivonat	108	"
"Tatai" fn. tmb. jelentéséből kivonat	109	"
Boríték (szig.törzslap 3 db priusz 16 db)	110	"
"Tatai" fn. tmb. jelentéséből kivonat	111	"
"Tatai" fn. - " - - " -	112	"
Tata VRK. vezetőjének átirat	113	"
Az új lakóhelyről térkép	114	"
Igazoltató lapok megküldése	115	"
"Tatai" fn. tmb. jelentéséből kivonat	116	"
"Várkonyi" fn.tmb. jelentéséből kivonat	117	"
Rendőri jelentés megküldése	118-119	"
Javaslat	120	"
Rendőri szervnek átirat	121-122	"
ÉDÁSZ-ról feljegyzés	123	"
"Gosztonyi" fn. tmb. jelentéséből kivonat	124-125	"
"Tatai" fn. tmb. jelentéséből kivonat	126-127	"
Tata RK. Vezetőjének intézkedési terve	128-134	"
Közuti forgalomról feljegyzés	135	"
"Tatai" fn. tmb. jelentéséből kivonat	136	"
Rendőri jelentés	137-138	"
Tata RK. Vezetőjének átirat	139	"
"Gosztonyi" fn.tmb. jelentéséből kivonat	140	"
Tata VRK. Vezetőjének átirat	141	"
"Tatai" fn. tmb. jelentéséből kivonat	142-143	"
Külföldi gépkocsikról feljegyzés	144	"
Bencsik Károly veszélyes bűnözőről jelentés	145-146	"
Előállításról jelentés	147-148	"
"Tatai" fn.tmb. hálózati jelentés kivonat	149-152	"
Op.külső biztosítás megszüneséről feljegyzés	153	"

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.

Op. külső biztosítás megszüntéséről átirat
Tata RK-nak 154 oldal

K.m.f.

Nagy Lajos r.szds.
osztályvezető

Csillag Péter r.szds.
operatív tiszt

Szabó Tiborné
jegyzőkönyvvezető

A 11-OD-2377. 24. kötet 1. rész anyagainak megsemmisítését jóváhagyom:

Gász Vilmos r.ezredes
Főkapitány ÁB. Helyettese

Nyt.sz.: 61/1626
Készült: 2 pld-ban
Kapja: BM. III/III Csoportfőnökség Op.Nytt.
11-OD-2377. 24. kötet 2. rész

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

829
89.03.08.

BELÜGYMINISZTÉRIUM
MINISZTERHELYETTES

SZIGORUAN TITKOS!
Selejtezésig!

Szám: 50-115/1989

Dr.KERÉK JÓZSEF r.vezérőrnagy elvtársnak,
Komárom megyei Rendőr-főkapitányság vezetője -

T a t a b á n y a

Értesitem Főkapitány Elvtársat, hogy az MSZMP Politikai Bizottsága 1988.december 27-i határozata alapján a biztositott vezetők köre megváltozott, ezért a "párt állami vezetők személyes biztonsága" tárgyu 50-188/1986.szám alatt kiadott intézkedésem alapján

SZÜRÖS MÁTYÁS elvtárs
Kesztölc, Klastrompuszta Kigyó u.2.sz. alatt

lévő hétvégi házának fokozott ellenőrzését szüntesse meg.

Budapest, 1989. február 28 -n

Ladvánszky Károly
rendőr altábornagy

SZIGORUAN TITKOS!
Ikt. sz.: 210-124/89 Lap. sz.: 1
Érk.: 1989.03.8.
Ügyintéző: III/III.Okt -

Katonai ügyéni jkv-se véve

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.

BM. III/III-3-osztály.
C-alosztály.

Szigoruan titkos!

F e l j e g y z é s.
Budapest, 1965. december 27.

"Fehérvári Etelka" fn. inf-al f.hó 24-én a találkozót munkahelyén megtartottam. Az inf. szóban jelentette, hogy az objektumban különös eseményt nem tapasztalt. Elözö feladatát végrehajtani nem tudta mert nem volt megfelelő lehetősége arra, hogy a jelentést elkészitse, a megjelölt személlyel sem tudott még érdemlegesen elbeszélgetni.

A karácsonyi ünnepekre érkező vendégek fogadására a munkák zavartalanul folytak. A vendégek érkezése előtt minden villát ellenőrzött különös észrevétele nem volt. A kisebb hiányosságok megszüntetésére megtette a szükséges intézkedést. Az ünnepek alatt mint szobalány Kádár ets. villájában dolgozik és a takaritás mellett a fütést is munkatársával fogja végezni.

Az árrendezéssel kapcsolatban elmondotta, hogy munkatársaival beszélgettek erről a kérdésről, azonban ellenséges megnyilvánulát azok részéről nem tapasztalt. Olyan megnyilvánulások voltak, hogy majd több olyan élelmiszert fognak fogyasztani amelynek az ára lement és az elözetes számitgatások szerint az objektum dolgozóit a tüzelő emelkedésén kivül más nem nagyon érinti negativ vonatkozásban.

Feladata: Az elözö feladat végrehajtása mellett, kisérje figyelemmel a dolgozók hangulatát, különösen ha megjelenik a nyilvánosság előtt hogy konkrétan mi mennyivel csökken vagy emelkedik.
A vendégek öp. védelmére eligazitva, különösen felhivtam a figyelmét arravonatkozóan, hogy az Ets-villáját ellenőrizzék, hogy amikor a vendég nincs bent oda senki illetéktelen be ne menjen.

Sólti László r. szds.

Készült: 1 pld.
Kapja: M.d.
Nytsz: 3/8-1496

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK

ÁBTL 3.1.2. M-29827

Komárom megyei Rendőrfőkapitányság
III/III.Osztálya

"Szigorúan titkos!"
(Selejtezésig)

Tárgy: Héjj Imréné budapesti la -
kossal kapcsolatban -

JELENTÉS
Tatabánya, 1989. március 14.

Jelentem, hogy a mai napon telefonon felhívott Ács Péter r.alezredes elvtárs, a BM. III/III-1-b Alosztály Vezetője és a következő információt közölte:

"K" ellenőrzés útján tudomásukra jutott, hogy **Héjj Imréné 1053 Budapest, Cukor utca 4. szám** alatti lakos (2517, Kesztölc Pf. 9 a Kesztölc-Klastrompuszta-i "Kakukk Panzió KFT" tulajdonosa levélben megkereste Kovács Angelus Róma V., Vittorió Veneta 27. szám alatti reakciós, ellenséges beállítottságú lelkészt abból a célból, hogy nyújtson anyagi támogatást a Klastrompuszta mellett lévő 1250-ből származó romok feltárásához. Ennek megvalósítása érdekében Héjjné a nyáron hazai és külföldi diákok részvételével tábort akar szervezni.

Megjegyzés:

Kesztölc Klastrompusztán van a védett vezető elvtársnak a hétvégi háza.
A fenti körülményekre figyelemmel a jelentés eredeti példányát javaslom átadni a védett vezető elvtárs operatív biztosítását ellátó volt politikai elítéltek vonalának.

Szabó Balázs r.fhdgy.

Egyetértek:

Nagy Lajos r.szds.
Osztályvezető

Nyt.sz.: 61/506
készült: 2 pld-ban
kapja: 1.sz.pld. Volt Politikai Elítéltek vonala
2.sz.pld. 24/9 do.
Gépelte: Sz.T.-né

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20006/16.

BM.III/III-^{C}sf-ség.
A-alosztály.

Szigoruan titkos!

Egyszer már meg volt beszélve a férjel. Miért e lesz ebből probléma, hogy minden találkozó előtt tudatni kell a kapcsolatunk munkahelyét?
Kálmándy
II. 25

F e l j e g y z é s.
Budapest,1967,február,23-án.

"Fehérvári Etelka"fn.inf-al,f.hó,21-én munkahelyén találkozót tartottam.Kapcsolatunk szóban közölte,hogy Aliga II-n különös eseményt nem tapasztalt.

A találkozón érdeklődtem az inf-től,hogy 1966 novemberében és decemberében kik dolgoztak az V- és V/A-bal villa közötti területen és az ott dolgozók részéről nem tapasztalt e különös magatartást.Közöltem vele,hogy a jelzett területen lévő parti sétány melletti fasor egyik fájába valaki horogkeresztet vésett.

Az inf.elmondotta,hogy az V-ös villa mellett legtöbbet a Székesfehérvári Épitőipari V.központifütés szerelői dolgoztak,akiknek a hegegsztőaparát és munkapad a villa mellett volt felállitva. A szerelők reggeltől késő estig dolgoztak és előfordult olyan időszak amikor rajtuk kivül más Aliga II-n nem tartózkodott. A télihónapokban kapcsolatunk másodmagával dolgozik,munkaidejük 15.3o-ig tart,a szerelők viszont továbbmaradtak.1966 novemberében munkatársa beteg volt,őt pedig Aliga I-re vitték dolgozni igy több napon keresztül az üdülő részéről senki sem tartózkodott Aliga II-n és nem ellenőrizte az épitőket.Olyan eseményt körülményt mely gyanussá tette volna a szerelőket nem tapasztalt.A horogkeresztről nem tudott.

Az inf.elmondotta még,hogy a nyár folyamán több alkalommal tapasztalta,hogy Aliga II sport termében,a vendégek 14-15-éves gyermekei a szabadeurópa rádió adását hallgatták.Rájuk vagy szüleiknek szólni nem mert,de az észleleteket sem velem sem az üdülővezetőjével nem közölte.

Feladata:Részletesen eligazitottam a hangulat figyelemmel kisérésérel,valamint az épitőipari munkások által végzett munkahelyek és ezek magatartásának ellenőrzésére.Megbeszéltem kapcsolatunkkal,hogy a jövőben ha az elmult évekhez hasonlóan tapasztalja a Szer.hallgatását nekem vagy az üdülővezetőjének azonal szóljon.Kioktattam kapcsolatunkat az esetlegesen előforduló ellenséges falfirkálás észlelése esetén teendő intézkedésekre is.

Megjegyzés: Az inf-al megbeszéltem,hogy a szezon beindulás után havonta egyszer az objektumtól távol fogunk találkozni,ahová szabadnapjából utazik el.Kapcsolatunk szerint ennek akadálya nem lesz de kérte,hogy előtte férjével ezt beszéljük meg.

Készült: 1 pld.
Kapja: M.d.

Solti László r.szds.

5/1-200
ÁBTL 3.1.2. M-29827

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

BM.III/III-Csf-ség.
A-alosztály.

Szigoruan titkos!

F e l j e g y z é s.
Budapest,1967. julius,1o-én.

"Fehérvári Etelka" fn.inf-al,f.hó,9-én munkahelyén találkozót tartottam. Kapcsolatunk szóban jelentette,hogy Aliga II-n ez évben a takaritó és konyha személyzet 5o% uj,fiatal dolgozóból tevődik össze.A beosztásokat ugy oldották meg,hogy egy egy régi dolgozó mellé tettek egy ujat,azonban mégis szükséges,hogy fokozottan segitsék és ellenőrizzék őket a kisebb hibák vagy hiányosságok elkövetésének megelőzése érdekébe.

Informátorunk szóban közölte,hogy az utóbbi hetekben két alkalommal olyan cselekményt követtek el Aliga II-n melyhez hasonló még nem fordult elő.
Az elmult hó elején a XI-es villa egyik lakosztályába lévő éjjeli-edényét,a mult héten pedig az V-ös villa egyik lakosztályának fürdőszobáját piszkitották be.Mind két esetben feltehetően felnőt személy lehetett a tettes.Gyanusitani senkit sem tudnak.
A cselekményeket takaritás után a vendégek érkezése előtt hajtották végre.Szerencsére a területre beosztott takaritónők felfedezték és rendbe tették a szobákat amikorra a vendégek megérkeztek.

Feladata:Fokozott mértékben ellenőrizze és ellenőriztettesse a lakosztályokba történő bejárásokat.Akadályozzák meg,hogy oda illetéktelen személyek ne mehessenek be.Amennyiben olyan személy bemenetelét tapasztalja aki erre nem jogosult azonal jelentse az üdülő vezetőjének.Kisérje figyelemmel az uj személyzet magatartását munkájukat és az észlelt hiányosságok megszüntetésére tegyen intézkedést.

Bolti László r.szds.

Készült: 1 pld.
Kapja: M.d.
Ntsz: 571-733

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

ÁBTI 3.1.2. M-29827

Üdülők

ÁBTL 3.1.2. M-29827. 111. Feljegyzés a „Fehérvári Etelka" fn. informátorral tartott találkozóról, 1965. december 27.

ÁBTL 3.1.2. M-29827. 127. Feljegyzés a „Fehérvári Etelka" fn. informátorral tartott találkozóról, 1967. február 23.

ÁBTL 3.1.2. M-29827. 134. Feljegyzés a „Fehérvári Etelka" fn. informátorral tartott találkozóról, 1967. július 10.

ÁBTL 3.1.5. O-20005. 7–13. Összefoglaló jelentés az MSZMP balatonaligai, balatonarácsi, balatonföldvári és a Minisztertanács balatonszemesi üdülőiről, 1969. január 31.

ÁBTL 3.1.5. O-20005. 14–17. Jelentés az MSZMP leányfalui üdülőjének operatív helyzetéről, 1969. november 12.

ÁBTL 3.1.5. O-20005. 33–38. Összefoglaló jelentés az MSZMP dobogókői üdülőjének operatív helyzetéről, 1986. december 18.

ÁBTL 3.1.5. O-20005. 68–69. Feljegyzés a balatonarácsi üdülőről, 1989. szeptember 15.

Belügyminisatérium
III/III-A.alosztály.

" Szigoruan titkos "

Tárgy: Az MSzMP. Balatonaliga-i, Balatonarács-i, Balatonföldvár-i és a MT. Balatonszemesi üdülőkről.

Összefoglaló jelentés

Budapest, 1969 január hó 31.-én.

A "rombolás, merénylet elháritás céljából kiemelt pártüdülők" szerveztileg az MSzMP. KB. Pgo. irányitása alá tartoznak. A balatonszemesi üdülő felügyeletét a MT. Titkársága látja el.

Balatonaliga:

Az objektum igazgatója: Erdei Tibor K. vonal száma: 22-56

1949-től üzemel, mint pártüdülő. Azt megelőzően a területen lévő villák magánszemélyek, a szállodák társulás tulajdonában voltak. A tulajdonosok közül, akik nem mentek nyugatra, a kisajátitás után megfelelő kártalanitásban részesültek.

Az 1956-os ellenforradalom idején a helyi ÁVH. őrs felszámolása után az üdülő védelmét a Lepsényben állomásozó honvédség egy szakasza vette át. Ennek köszönhető, hogy az épületben és berendezésben kárnem keletkezett. A balatonvilágosi "Forradalmi Bizottság" megkezdte ugyan a leltározást, de befejezni és az üdülő felügyeletét átvenni már nem tudták.

Aliga I.

Az ellenforradalom után 1957-ben "Hungária Balaton" néven teljesen nyitott volt, fizető vendégszolgáltatással. Többségében nyugati diplomaták és turisták vették igénybe. 1958-tól ismét, mint pártüdülő üzemel.

Az üdülő négy részre tagozódik:

Balatonaliga:

Az MSzMP. és a KISz. apparátusának munkatársai, valamint elő és utószezonban a SzOT. által beutalt üzemi és hivatali dolgozók veszik igénybe. A nyári hónapokban a szállodákban, villákban és a faházakban egy-egy turnus ideje alatt 450-500 vendéget tudnak fogadni. Hétvégi és ünnepnapokon ez a szám még növekszik 100-150 fővel, amikor egy-egy pártbizottság vikkendszerüen keresi fel az objektumot.

ÁBTL 3.1.5. O-20005

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLTATÓK LEVÉLTÁRA

Aliga I.-n nyáron egy üdülő vezető irányitja a munkálatokat.

Balatonaliga II.

Az MSzMP. PB., KB. KEB. tagjai és hozzátartozóik és hasonló beosztásu külföldi testvérpártok funkcionáriusai részére van fenntartva. Az üdülőt rendszeresen felkeresik a hazánkban tartózkodó baráti országok párt és kormány küldöttségei.

Balatonaliga II. zárt terület, melyet a BM. Kormányőrség fegyveres őrséggel biztosit. Az őrs Aliga I. területén van, amely ellátja a környéken a rendőri feladatokat is és 1968-ig Aliga I. őrzését is végezte. Aliga II.-re a személyzethez nem tartozó idegen személy /:külső szerv dolgozója:/ csak alapos okkal, kellő ellenőrzés után, kisérettel léphet be és dolgozhat a területen. Aliga II.-n nyáron egy üdülővezető irányitja a munkálatokat.

Balatonaliga üdülő gazdasága:

Nyolc kat.hold földön gazdálkodik, melyen, szőllőt, gyümölcsöt virágot és zöldségfélét termelnek. Termékeit Balatonföldvár-i, Balatonarács-i, Tihanyi-i üdülők, a Külügyi Szálló és az MSzMP. gondnokság szállitja el és használja fel. A gazdaság dolgozói végzik a területen lévő park fenntartási munkálatokat is,

Balatonaligai müszaki részleg:

Saját üdülőn kivül a balatonföldvári és tihanyi pártüdülők müszaki karbantartási-javitási munkálatait és e részleg végzi.

Az emlitett négy részleg szervezeti egységet képez, amely irányitását a Balatonaliga-i üdülő igazgatója végzi. Aliga I. és Aliga II. üdülővezetőjének, a gazdasági és müszaki részleg vezetőjének bevonásával.

Az üdülőben felahsználásra kerülő élelmiszer nyersanyagokat a Veszprém-megyei tanács által kijelölt beszerzőhelyek biztositják. Balatonaliga II.-t, amikor vezető elvtársak, vagy delegációk tartózkodnak ott, az MSzMP. központi raktára látja el áruval. Aliga I.-nek és II.-nek külön-külön konyhája van.

Az üdülő össz dolgozóinak létszáma nyáron 26o, télen 15o fő. A felvételre kerülő személyeket alkalmazásuk előtt ellenőrizzük a BM. nyilvántartási rendszerében. Aliga II. müszak park össz- Aliga I. konyha és étterem szakszemélyzetéről a BM. Kormányőrség az MSzMP. KB.Pgo. kérésére felvételük előtt kt.-t készit. A csak igy ellenőrzött, mindenvonatkozásban megbizható személyek kerülhetnek alkalmazásra.

Az objektumban egy önálló pártalapszervezet és szakszervezeti bizottság müködik.

Alosztályunk 195o től évgez elháritómunkát az objektumban. Az ellenforradalmi események következtében az objektumdosszié és az objektumra vonatkozó anyagok megsemmisültek. A vezető elvtársak operativ védelmét hálózati társadalmi és hivatalos kapcsolat-

ÁBTL 3.1.5. O-20005

latokon keresztül biztositjuk. Fő feladatunk a megelőzés és ennek érdekében történik a fent emlitett ellenőrzés a dolgozók irányában. A rombolásra és merényletre érzékeny helyeket kapcsolatainkkal megfelelően áttudjuk fogni. Jelenleg 6 fő hálózallat és 2o fő társadalmi és 4 fő hivatalos /:nyáron 6 fő:/ kapcsolattal rendelkezünk.

Amióta elhárítást végzünk az objektumban, konkrét ellenséges tevékenység, mely az ott megjelenő Vezető Elvtársak ellen irányult volna nem fordult elő. Több alkalommal intézkedtünk a II. világháboru és az ellenforradalom alatt szétszórt visszamaradt lőszer, robbanó anyag felkutatására és összeszedésére, valamint egyes személyek politikai multuk miatti eltávolitására.

Balatonarács:

Objektum vezetője: Czinke István, K. vonal sz: 26-31
Az üdülő 1948-tól, az államositástól van a párt kezelésében és üzemel, mint pártobjektum. Tulajdonosa Brázai, sósborszesz és likőrgyáros volt, aki az egyik szeretőjének épitette a villát és készitette el annak márványszobrát, amely jelenleg is a villa előtt van felállitva és müemlékként kezelve. Brázai 1944-ben nyugatra távozott és azóta ott is él családjával együtt.

A villa 2 x 2 szobás öszkomfortból, egy három, egy kettő, két egy ágyas szobákból társalgókkal és konyhákból áll. Egyszerre két család helyezhető el, kisérettel és személyzettel együtt.

A terület bejáratánál van a személyzeti épület, ahol az üdülő vezetője és két dolgozó család lakik. A villától észak-keletre van a présház és pince, ahol a bort tárolják.

Az üdülőhöz tartozik még 4 1/2 kh. szőllő, 1.ooo négyszögöl konyhakert és 1 1/2 kh. a Balaton partján, ahol egy-két helységes vikkendház is van.

Az objektum az MSzMP. PB. tagjai és KB. titkárai és hozzátartozók, valamint hasonló beosztásu külföldi testvérpártok funkcionáriusai és pártdelegációk részére van fenntartva. Igénybevétele változó, egész évben, de alkalomszerüen üzemel. Az utóbbi években a korábbiakhoz viszonyitva növekedett az igénybevétele.

A területen lévő szőllő termésből keletkezett bort az évi kb. szükségletnek megfelelően a Badacsonyvidéki Állami Pincegazdaságból töltik fel. A bort társüdülők /:Balatonaliga, Balatonföldvár, Tihany:/ MSzMP. központi raktár és nagyobb párt rendezvényekre szállitják el. Ezen kivül a nyári hónapokban különböző szintü és létszámu pártdelegációkat visznek a pincébe borkóstolóra. Évi borforgalmuk 25o-3oo hkl.

Az üdülő élelmiszer nyersanyag ellátását amikor vendég tartózkodik ott 6o %-ban az MSzMP. Központi raktára, vagy valamely társüdülő, 4o %-ban a helyi Füszért. lerakat biztositja.

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

10.

Az állandó dolgozók létszáma 8 fő, amely évközben 10-12 főre emelkedik. Amikor vendég van az üdülőben, szakácsot és felszolgálót más üdülő biztosit. A dolgozókról felvételük előtt a BM. Kormányőrség kt.-t készit és csak minden vonatkozásban megbizható, becsületes, hozzánk közel álló személy nyer alkalmazást. A fenti személyeken kivül egy könyvelőt és egy borszakértőt alkalmaznak másodállásban.

Az üdülő müszaki karbantartását az MSzMP. balatonaligai üdülő müszaki részlege látja el.

Az objektumban 1950-től végez alosztályunk operativ elháritást. Ez idő alatt olyan esemény előkészületéről, amely az ott megjelenő vendég ellen irányult volna, nem szereztünk tudomást. Az 1956-os ellenforradalom ideje alatt a balatonvilágosi forradalmi bizottság akarta átvenni az üdülőt. Kijelölte a vezetőt is, azonban végrehajtani terüket már nem tudták. A balatonfüredi nemzetőrség október végén megjelent az objektumban, a villát lezárták és fegyveres őrséggel biztositották. Az épületben és berendezési tárgyakban kár nem keletkezett. Az akkori üdülővezetőt kötelezték arra, hogy lakásán tartózkodjon és azt el nem hagyhatja.

Jelenleg egy társadalmi és egy hivatalos kapcsolattal rendelkezünk az üdülőben. Amikor vendég érkezés van, a társüdülőkből olyan személyeket irányitottatunk át, akik kapcsolataink, s igy a merényletre érzékeny helyeket áttudjuk fogni. Az üdülőben az operativ biztonság jó.

Balatonföldvár:

Objektum igazgatója: Bodnár József, K. vonal: 23-72

Az üdülő 1949-ben lett államositva és azóta üzemel, mint párt objektum. A területen lévő épületek ezt megelőzően a Pénzügyminisztérium és magánszemélyek tulajdonában voltak. A központi épületet, az orvosi és személyzeti villát 1938-ban épitették amelyeket árverezés folytán a Pénzügyminisztérium Nyugdij-járulék alapja vette meg és pansió rendszerben 1949-ig üzemeltetett. Az I-es villa Haliczer Géza Egyesült Központi Villamossági Vállalat mérnökének a tulajdonában volt, aki 1945-ben nyugatra távozott. A II-es villa Eizele Tiborné magánzóé volt, akit 1949-ben kártalanitottak.

A párt 1955-ban épitette a külföldi szállót, 1962-ben a kulturteremmel összefüggő III-as szállót.

Az üdülő, mint önálló egység az utóbbi években egész évben üzemel. Májustól októberig a belföldi vendégek, az MSzMP. apparátusának munkatársai és a SZOT. által beutalt üzemi, hivatali dokgozókból tevődik össze. 1957-ben "Hungária Balaton" elnevezéssel pansió rendszerben üzemelt és az vette igénybe, aki akarta.

A külföldi szállóban bonyolitják le az MSzMP. és testvérpártok közötti pártközi és csere üdültetést.. Az itt elhelyezett külföldi vendégek között rendszeresen van magasabb beosztásu testvérpárt funkcionáriusa.

ÁBTL 3.1.5. O-20005

Az I-es és II-es villát esetenként az MSzMP. PB. tagjai és hozzátartozóik veszik igénybe.
Esetenként külföldi testvérpártok delegációikat is elviszik hosszabb-rövidebb időre az üdülőbe.

A téli hónapokban az objektumban karácsony és husvét kivételével különböző szintü és idejü pártiskolák vannak szervezve. Karácsonyi és husvéti ünnepek alatt az MSzMP. apparátusának munkatársai töltik szabad idejüket az üdülőben.

A szükséges élelmiszer nyersanyagot a Somogy-megyei Tanács által kijelölt beszerző helyekről és az MSzMP. Központi raktárából biztositják. Az utóbbi években ellátási problémák nem merültek fel.

Az üdülő dolgozóinak létszáma télen 85, nyáron 14o fő. Kompromittált, vagy ellenséges beállitottságu személy tudomásunk szerint az objektumban nem dolgozik. A személyzetet felvételük előtt ellenőrizzük a BM. nyilvántartási rendszerében. A szakterületen dolgozókról /:konyha, felszolgálók, külföldi szálló, presszó:/ A BM. Kormányőrség az MSzMP. KB. Pgo. kérése alapján kt.-t készit. Csak becsületes, megbizható, hozzánk közel álló személyek nyernek felvételt. Az üdülőben egy szakszervezeti bizottság működik.

Az üdülő müszaki karbantartását az MSzMP. balatonaligai üdülő müszaki részlege végzi.

Az objektumban 195o-től végez alosztályunk elháritást, mely idő alatt olyan esemény előkészületéről, amely az ott megjelenő vendégek ellen irányult volna, nem szereztünk tudomást.
Az 1956-os ellenforradalom alatt a helyi forradalmi bizottság zár alá helyezte az üdülőt. Azépületekbe és berendezésekbe kár nem keletkezett.

Az üdülőben télen 4 - nyáron 6 fő társadalmi és 2 fő hivatalos kapcsolattal rendelkezünk. Kapcsolatainkkkal akkor találkozunk gyakrabban, amikor biztositott vendég érkezése várható.
A merényletre és kártevésre érzékeny pontokat áttudjuk fogni és a biztositott vendégek operativ védelmét meglévő kapcsolatainkkal eltudjuk látni.

Balatonszemes:

Objektum igazgatója: Tóth Zoltán K. vonal: 23-71

A MT. Központi üdülője Balatonszemes keleti részéről a Balaton partján van. Kb. 35-4o kh. földterület tartozik hozzá. Közigazgatásilag Balatonszemes községhez van kapcsolva. 195o-től van a MT. kezelésében, közben 1957-ben egy évig pansió rendszerben üzemelt és az vette igénybe, aki akarta. 1951 előtt a központi épület a KMP. üdülője volt. A vasut melleti villa-sor és telkek magánszemélyek és egyházi tulajdonban voltak, kisajátitásuk fokozatosan történt meg. A volt tulajdonosok megfelelő kártalanitásban részesültek. 1958-tól több régi villát felujitottak és uj reprezentativ villákat épitettek. Fejlesztése fokozatosan történik ez évben és a jövőben és komoly beruházási összegeket fordi-tanak fejlesztésére.

ÁBTL 3.1.5. O-20005

Az objektumhoz tartozik a tihanyi "Honthy" villa, 4 kh. szőllővel, amelyet az ellenforradalom után vettek meg és Balatonszemesen egy gyermek üdülő.

Balatonszemesen lévő területen van a központi épület, az irodaház, borozó, csónakház és 2o db. villa. A központi épületben van az Elnöki Tanács Elnökének fenntartott lakosztálya. Jelentkezés és igénybevétel esetén a 3-as, 19-es,vagy 2o-as villákba helyezik el a MT. Elnökét és Helyetteseit, valamint hasonló beosztásu kormány vendégeket. A tihanyi "Honthy" villát általában magas beosztásu külföldi kormány vendégek veszik igénybe. Ugy Balatonszemest, mint Tihanyt esetenként igénybe szokták venni az MSzMP. PB. tagjai és hozzátartozóik, viszont rendszeresen felkeresik mindkét üdülőt a hazánkban tartózkodó külföldi különböző szintü kormánydelegációk.

Az üdülő szezonális jelleggel májustól októberig üzemel. Karácsony és husvét alkalmával vikkendszerüen veszik igénybe, mint önálló gazdasági egység müködik,

A vendég beutalásokat a MT. titkársága központilag irányitja. Belföldi vendégek beutalását a szakminisztériumok az igényelt és engedélyezett keretszámnak megfelelően a MT. titkárságán keresztül hajtják végre. A MT. itt bonyolitja le a szocialista országok kormányaival fenálló csereüdültetési és kormányközi üdültetéseket.

Élelmiszer nyersanyag ellátását önállóan részben a megyei tanács által kijelölt beszerzőhelyekről, TSz.-től, husféleségeket a budapesti vágóhidakról saját elszállitással biztositja.

Az üdülő dolgozóinak létszáma télen 6o-65, nyáron 16o-17o fő. A személyzetet felvételük előtt ellenőrizzük a BM. nyilvántartásában és csak olyanok nyernek alkalmazást,akik politikailag nem kompromittáltak, vagy akikkel szemben komoly köztörvényes büncselekmény elkövetéséért eljárást nem folytattak. A személyzet ellenőrzöttsége gyengébb, mint a pártüdülőkben. Személyzeti anyaguk nincs, 1968-ban javaslatunkra a MT. személyzeti osztálya elmondotta, hogy azon részlegek dolgozói, akik érintkeznek a vendégekkel kérdőivet töltenek ki és az objektumban rakják le. Az üdülőben egy pártalapszerv és szakszervezeti bizottság müködik.

Alosztályunk 196o-tól végez operativ elháritást az üdülőben, azonban ez nem volt hivatalosan is rögzitve és a munka sem volt olyan mértékben végezve, ahogy kellett volna. Operativ ismereteink ennek következtében gyengébb, mint a pártüdülőkben. Jelenleg 6 fő társadalmi és 2 fő hivatalos kapcsolattal rendelkezünk az üdülőben.

Kapcsolataink elhelyezkedése jó, reagálni tudnak az esetleges eseményekre, azonban nem mindegyik felel meg a követelményeknek és ezért a jövőben kapcsolat bővitést és személyi cseréket kell végrehajtani, amely az érzékeny pontok átfogását és biztositását teljessé teszik.

ÁBTL 3.1.5. O-20005

Az összefoglalóban szereplő objektumok környékén élő politikailag kompromittált személyek ellenőrzését a megyei politikai osztályok végzik. Ennek érdekében e szervekkel /:Veszrpém'm. Nyitrai őrgy. III-as osztály vezetője:/ Siófok Toldi'őrgy. e. kirendeltség vezető, szoros kapcsolatot tartunk fenn. Szezon indulások előtt az érintett op. tisztekkel értékeljük a bennünket érdeklő személyeket, azok életében, vagy magatartásukban beállt esetleges változásokat.

A balatonaligai, balatonarácsi, balatonföldvári és balatonszemesi kmb-vel év közben több alkalommal tartunk megbeszélést, melynek célja a fent emlitett személyek figyelemmel kisérése, és az objektumok környékén történt eseményekről való tájékoztatás.

Amikor Balatonarácsra, Balatonföldvárra, vagy Balatonszemesre biztositott vendég érkezése várható, arról a balatonfüredi, vagy balatonföldvári őrsparancsnokát értesitjük, megbeszélve az objektum környékének fokozott ellenőrzését.

Solti László r.őrgy.

69. II. 4.

készült: 1 pld.
kapja: OD-2376
nytsz: 5/1-91

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

14.

Belügyminisatérium
III/III-A.alosztály.

" Szigoruan titkos "

Jóváhagyom:

Sándor György r.alez.
alosztályvezető

Tárgy: Az MSzMP. Leányfalu-i üdülő operativ helyzetéről -

J e l e n t é s

Budapest, 1969 november hó 12.

Az MSzMP. Leányfalu-i üdülője, Leányfalu, Móricz Zsigmond u. 117 sz. alatt van.
Az objektumhoz 13 kh. föld tartozik, melyen gyümölcsöt, zöldségféléket és virágot termelnek. Termékeiket zömében pártobjektumok veszik meg /:MSzMP. Központ, Külügyi Szálló, Dőbogókő, Római-part:/de eladnak virágot kivülálló személyeknek is.

Az üdülő egész évben üzemelő egység. Igénybe vétele változó, hét végi és ünnepnapok alkalmával van a legtöbb vendég, akik általában a nappali órákban tartózkodnak a területen, reggel érkeznek és este távoznak. Az objektumot főleg étkezés miatt veszik igénybe.

Az objektum az MSzMP. KB. Pártgazdasági Osztály Üdültetési Alosztály felügyelete és irányitása alá tartozik. Az üdülőt az MSzMP. PB. és KB. tagjai, ezek hozzátartozói, valamint hasonló beosztásu külföldi testvérpártok funkcionáriusai és delegációi vehetik igénybe. Esetenként külföldi testvérpártok delegációival tárgyalásokat folytatnak a főépületben.

Az élelmiszernyersanyag és ital ellátást, az MSzMP. KB. Központi Raktára, rendelés alapján hetenként kétszer házhoz szállitja. Tej, kenyér és néhány árucikket a helyi közértben vesznek meg.

Az üdülő állandó dolgozóinak létszáma 25 fő. Ezen kivül 4 fő nyugdijast is alkalmaznak. Ünnepnapok alkalmával az MSzMP. Külügyi Szállója egy felszolgálót biztosit, aki a vendégeket kiszolgálja. Nagyobb pártdelegáció vendéglátása során a Külügyi Szálló küld ki szakácsot és felszolgálókat. A dolgozók munkahely szerint az alábbiakban oszlanak meg:

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

Üdülő vezető 1 fő, akivel az együttmüködésünk, munkakapcsolatunk jó. A felmerülő eseményekről kölcsönösen tájékoztatjuk egymást.

Vezető könyvelő:	1 fő	
Gazdaságvezető:	1 "	
Gazdaasszony:	1 "	
Szakácsnő:	1 "	+ 1 fő nyugdijas.
Kézilány:	2 "	
Takaritónő:	2 "	
Mosónő:	1 "	
Fütő-bevásárló:	1 "	
Portás:	3 "	+ 2 fő nyugdijas.
Kertészeti csop.vez.	2 "	
Kertészeti sm.	9 "	+ 1 fő nyugdijas.

A dolgozók között 6 MSzMP. tag van, akik a községi pártalapszervezethez tartoznak. Közülük kettő fő vezetőségi tag. Müködik az üdülőben egy üzemi szakszervezeti bizottság, amely az elmult évben alakult és igy még jelentős eredményeket felmutatni nem tud.

A dolgozók között alosztályunk végez operativ felderitő és elháritó munkát. Fő feladatunk a megelőzés, az objektumban megjelenő vendégek operativ biztonságának megteremtése. Ennek megfelelően a felvételre kerülő uj dolgozókat ellenőrizzük a BM. egyetemes nyilvántartásában, majd a BM. Kormányőrség a Pártközpont kérése alapján kt.-t készit róluk. Az igy leellenőrzött személyek közül, csak azok nyernek felvételt, akik korábban politikai, vagy sulyosabb köztörvényes büncselekményt nem követtek el, vagy olyan kapcsolatokkal nem rendelkeznek, amely kizárná alkalmazásukat.

A rombolás és merénylet elkövetésére érzékeny helyek átfogását jelenleg hivatalos és társadalmi kapcsolatokon keresztül biztositjuk. Ez év tavaszán hálózatunk az objektumból kilépett és más területen vállalt munkát. Helyette uj kiválasztás és tanulmányozás van folyamatban.

Kapcsolataink elhelyezkedése:

Konyha:	1 fő	Tk.
Főép. takaritó:	1 "	"
Fütő-bevásárló:	1 "	"
Porta:	1 "	"
Kertészet:	1 "	"

Társadalmi kapcsolatink adott munkahelyeiken, igyekeznek eleget tenni kérésünknek, lehetőségeikhez mérten segitik munkánkat és tájékoztatnak az általuk észlelt eseményekről és felmerülő problémákról. Azonban, mivel velük mélyrehatóan foglalkozni, nyilvános helyeken találkozókat tartani nem tudunk, igy ismereteink sok esetben hézagosak és ezért szükséges a beszervezés mielőbbi végrehajtása.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI OSZTÁLY LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

Az elmult években konkrét ellenséges tevékenységre utaló jelzéseink nem voltak. Több esetben kaptunk azonban olyan hálózati jelzéseket, amelyek az objektum biztonságával, az oda bejáró idegen személyek korábbi magatartásával, vagy a dolgozók nemkivánatos nyugati kapcsolataikkal függtek össze. Jelzéseinket mely esetenként, a Vezető Elvtársak biztonságát is veszélyeztették, az MSzMP. KB. Pártgazdasági Osztály tudomására hoztuk, akik intézkedéseket tettek az észlelt hiányosságok, illetve egyes személyek objektumba való bejárásának megszüntetésére.

A dolgozók politikai hangulata jó. Ellenséges kijelentéseket, megnyilvánulásokat nem tapasztaltunk részükről. Esetenként előfordult, hogy többen kifogásolták az üdülő vezető magatartását, vagy keveselték a fizetéseket /:amely jelenleg is elég alacsony:/ és ebből eredően többen is el mentek más területre dolgozni. A fizetések rendezésére a pártközpont tájékoztatása szerint 197o-ben kerül sor.

Az üdülőbe bejáró idegen személyekről - virágvásárlások - /:hétköznapokon, amikor nincs vendég:/ más vállalatok dolgozóiról a portán nyilvántartást vezetnek. Ezek közül a főépülethez csak azok mehetnek fel, akik részére az üdülő vezetője, vagy a vezető könyvelő engedélyt ad.

Az objektumban tartózkodó vendégek gyakran sétálnak a községben. Az utóbbi években több Vezető Elvtárs telket vásárolt és vikkendházat épitett közel az üdülőhöz. Szükségessé tette ez az objektum környékén élő politikailag kompromittált személyek feltérképezését. Korábbi Főosztályvezetői utasitás értelmében a BM. Pest-megyei Rendőrfőkapitányság Politikai Osztályának kellett volna a politikailag kompromittált személyek ellenőrzését megszervezni, azonban ez nem történt meg. Leányfalun "F" dossziés személy nincs és igy a Megyei Politikai nyomozó szerv csak akkor tevékenykedik a községben, ha valamilyen konkrét jelzésük van ellenséges tevékenység folytatásáról.

A fentiekben vázolt helyzet miatt a községben élő politikailag kompromittált személyeket mi térképeztük fel. A Szentendre-i Járási Rendőrkapitányság Vezetőjének engedélyével évenkénti ellenőrzésüket a körzeti megbizotton keresztül hajtjuk végre, aki valamennyi érdekelt személyt ismer és magatartásukat, életkörülményeiket, kapcsolataik községben történő alakulását figyelemmel tudja kisérni.

1969 áprilisi ellenőrzésünk során szerzett adatok szerint /:Kmb. op. nyilvántartó és lakcim figyelőztetés adatai:/ a községben 14 fő szerepel alap és 9 fő kutató nyilvántartásban, Olyan jelzésről nem szereztünk tudomást, amely arra utalna, hogy ezek a személyek ellenséges tevékenységet folytatnak.

Az objektumban és a községben megjelenő Vezető Elvtársak biztonságának fokozása céljából az alábbi intézkedések végrehajtását javaslom:

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

1./ A felvételre kerülő dolgozókat alkalmazásuk előtt továbbra is ellenőrizzük és az alkalmatlan személyek elutasitására javaslatot teszünk az MSzMP. KB. Pgo.-nak. A már felvett uj személyek operativ ellenőrzését megszervezzük.

Határidő: folyamatos.
Felelős: Solti László r.őrgy.

2./ Az üdülő dolgozói között lévő kapcsolataink politikai nevelése, éberségük fokozása az esetelgesen felmerülhető ellenséges magatartások, vagy hiányosságok felismerésére és megakadályozása érdekében.

Határidő: folyamatos.
Felelős: Solti László r.őrgy.

3./ A helyi körzeti megbizottal kialakult kapcsolat tovább mélyitése. Évenként egyszeri közös megbeszélés, amelyen közösen értékeljük a politikailag kompromittált személyek körében történő változásokat és magatartásukat.

Egyetértek:

Nyolczas Béla r.alez.
csoportvezető

Solti László r.őrgy.

készült: 1 pld.
kapja:
nytsz: 5/1-1172

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III-A-ÖNÁLLÓ ALOSZTÁLY.

SZIGORUAN TITKOS !

Jóváhagyom:

Soltí László r. alezredes
alosztályvezető.

Tárgy: Az MSZMP KB dobogókői üdülőjének operativ helyzetéről-

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

Az MSZMP KB dobogókői üdülője, Dobogókő Pihenő ut 7 szám alatt található, mint pártüdülő 1949-től üzemel. Felügyeleti és irányitó szerve az MSZMP KB Pártgazdasági és Ügykezelési Osztály.

Az objektum négy egymástól távolabb eső épületből áll. Az I-es és II-es épület együtt alkot keritéssel zárt egységet, ahol a kapuban portaszolgálat van, mig a III-as és IV-es külön-külön helyezkedik el.

Az I-es a központi épület, mely 1983 februárjától 1986 szeptemberéig felujitás alatt állt, ahol a Fővárosi Épitő és Müszaki Vállalat szakemberei valamint a BM Határörség Adiligeti sorozott állománya dolgozott. Az épités vezetőivel és a reszort felelősökkel alkalmi kapcsolatot létesitettünk, akikkel az épitkezés ideje alatt folyamatosan tartottuk a kapcsolatot.

Az épületben található a korszerüsitett konyha, étterem, különterem, presszó, társalgó, az üdölővezető és helyettese szobái, az alagsorban a főkönyvelő és az irodák, valamint a raktárak. 26 db egyágyas és 8 db kétágyas

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

lakrészekben 84 fő beutalt vendéget tudnak elhelyezni, ami 3o fővel több mint a régi épületben volt.

A II-es épületben van társalgó, ezermester bolt, fodrászat, valamint a főkönyvelő szolgálati lakása. A 34 fő vendéget 9 db egyszobás és 4 db kétszobás lakrészekben lehet elhelyezni.

A fenti két épületben az MSZMP KB központi és vidéki, pártintézmények, a KISZ aparátusának minkatársait valamint SZOT beutaltakat üdültetnek.

A III-as szállóban az üdülő dolgozói laknak munkásszálló elhelyezéssel.

A IV-es villá négy lakosztályra tagozódik, melyből egyet 1984-ben épitettek az épülethez. A villában konyha, ebédlő, társalgó, játékszoba és a gondnok szolgálati lakása található. A hozzá-tartozó parkkal együtt keritéssel zárt terület, portaszolgálat nélkül. A villát az MSZMP PB,KB,KEB tagjai és hozzátartozói, valamint hasonló beosztású külföldi testvérpártok funkcionárusai és családtagjai, esetenként delegációk veszik igénybe. Az MSZMP főtitkára több év óta rendszeresen januárban és májusban egy-egy hónapot pihen a villában. Ilyenkor más vendéget nem fogadnak és a felszolgálót, szakácsot a MSZMP KB Külügyi Szállója biztositja.

A IV-es villa vendégeinek ellátását külön rendelés alapján az MSZMP KB Központi Beszerző és Ellátó Egységétől szállitott nyersanyagokból készitik el a központi épület konyhájában és személygépkocsival szállitják át a villába.

Az élelmiszer nyersanyagokat, hus és hentesárú, illetve italféleségeket az MSZMP KB Központi Beszerző és Ellátó

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

Egysége rendelés alapján szállitja. Gyümölcsöt a leányfalui társüdülőből, tejet és tejterméket a Kelenföldi Tejüzemtől, kenyeret, péksüteményt az Észak-Pesti Sütőipari Vállalattól szerzik be.

Az üdülő müszaki személyzete a kisebb javitásokat, a jelentősebb munkákat az MSZMP KB Müszaki és Ellátó Egysége végzi.

Az üdülő saját igényeinek kielégitésére egy kis teljesitményü mosodával rendelkezik.

Az orvosi ellátás a Központi Állami Kórház és Rendelőintezet ügyeletén keresztül van biztositva, sürgős esetekben a pilisszentkereszti körzeti orvos áll rendelkezésre, aki hetenként egy alkalommal az üdülőben is tart rendelést.

Az állandó személyzeti létszám 45 fő. Az épitkezés következtében 5o %-a kicserélődött, akik maradtak a törzsgárdához tartoznak, munkájukat szeretik, körülményeikkel elégedettek. Az elmult hónapokban történt felvételek során 2 fő foglalkoztatását nem javasoltuk, mellyel az üdülő vezetése egyetértett. Jelenleg politikailag kompromittált, vagy sulyos köztörvényes büncselekményt elkövetett személy nincs közöttük.

Az üdülő 8 fős párttagsága a BM üdülő, a NIMRÓD Szálló és a turistaház párttagjaival közös alapszervezetet alkotnak, a titkár az objektum müszaki egységének a vezetője. Önálló KISZ és szakszervezeti bizottság müködik.

Rombolás-merénylettel kapcsolatos konkrét ellenséges tevékenységre utaló jelzésünk, vagy a védett vezető elvtársak nyugalmát zavaró esemény eddig nem merült fel.

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Alosztályunk folyamatos állambiztonsági védelmi munkát végez az objektumban rombolás-merénylet elhárítási vonalon. Feladatunk a hálózati operativ felderitő munka szervezése, végrehajtása, a védett vezető elvtársak operativ védelme, a megelőzés, az ellenséges beállitottságú személyek behatolásának megakadályozása. Ennek megfelelően a felvételre jelentkezőket a BM nyilvántartási rendszerében ellenörizzük és annak alapján javaslatot teszünk az üdülő vezetője esetenként a felettes szerve felé a nemkivánatos politikailag kompromittált, vagy sulyos köztörvényes büncselekményt elkövető, garázdaságra hajlamos személyek alkalmazásának elutasitására. Figyelemmel kisérjük a dolgozók magatartását, munkáját. Felderiteni és megelőzni az estleges ellenséges szándékú büncselekmények, hanyag az életre káros mulasztásokat, azokat a jelenségeket amelyek a biztonságot, nyugalmat negativan befolyásolhatják.

Az objektumból kapitalista országokba utazó személyeket differenciáltan a vonatkozó miniszteri parancs és az objektum védelme szempontjából eligazitjuk, hazaérkezésük után beszámoltatjuk őket, ha operativ értékkel biró adatot közölnek arról jelentést készitünk. Az év folyamán egy fő az üdülő vezetője járt nyugateurópai köruton.

Az objektumban 1 fő hálózat 4 fő hivatalos és 2 fő társadalmi kapcsolattal rendelkezünk.

A tmb életében az eltelt év alatt több változás történt melyekről jelentéseket készitettünk és a "B" dossziéba helyeztünk el. November hónapban fegyelmileg elbocsájtották de munkahelye még az üdülő mivel betegállományban van. Kórházi kezelése huzamossabb időt vesz igénybe, ezért 1987 áprilisáig pihentetjük, ügyében gyógyulása után foglalunk állást.

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Hivatalos kapcsolataink

- üdülővezető
- üdülővezető-helyettes
- főkönyvelő
- párttitkár

Hivatalos kapcsolatainknál jelenleg változás van folyamatban, az üdülő vezetője november 15-én más munkahelyre került, a helyettese október 15-én lett beiktatva. A személyi cserék megtörténte után, velük az együttmüködéssel kapcsolatos feladatokról elbeszélgetünk, melyen részt vesz a volt vezető is.

Társadalmi kapcsolataink

- gondnok
- konyhavezető

Társadalmi kapcsolatainkkal az együttmüködés rendszeres, az épitkezés miatt létszámuk 3 fővel csökkent, potlásukat az 1987-es évi munkatervben határozzuk meg.

Az objektumban az alapvető feladatainkon túl az operativ pozicióink erősitésére az alábbi feladatok végrehajtását javaslom.

1. Az üdülő technikai személyzete körében olyan hálózatnak alkalmas személy kiválasztása, tanulmányozása, beszervezése, aki jó hirszerző lehetőséggel rendelkezik, súlyponti területen dolgozik, élvezi az üdülő dolgozóinak bizalmát, szabad mozgása van.

Határidő: 1987 március 1.

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

2. 4 fő társadalmi kapcsolat létesitése:

- gk-vez
- müszak
- presszó
- iroda

Határidő: 1987 március 31.

3. A Pest-megyei RFK ÁB szervével és a Szentendre-i Kapitányság vezetőjével a meglévő jó kapcsolat további erősitése.

Budapest 1986 december 18.

Keresztes Mihály r.szds.

Készült: 1 pld.
Kapja : OD-2376/II.
Nytsz. : 7/1-...15...../84.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III.A.Önálló Alosztály

SZIGORUAN TITKOS!
Selejtezésig!

64

Tárgy: Balatonarács üdülőről

FELJEGYZÉS

Balatonarács MSZMP KB üdülő vezetője C.I. elvtárs 1989. 09. hó. 12-én tájékoztatott az üdülő jelenlegi, és a jövőbeli helyzetéről.

Nevezett elmondta, hogy az objektum hasznositása érdekében több külföldi személlyel tárgyaltak az elmúlt időszakban.
Az MSZMP KB Gazdasági Osztálya: HANZ OTTÓ NSZK állampolgár, nyomda tulajdonossal kötött szerződést, melynek időtartama: 5 évra szól, ezért 75.000 DM-t fizet évente az MSZMP KB Gazdasági Osztálynak és plusz 25.000 márka adót térit meg.

A vendégkört HANZ OTTÓ szervezi, családja és baráti köréből. Ez év nyarán, családtagjai több hetet tartózkodtak az objektumban.
Az étkeztetést az üdülő saját dolgozóival végzi el, amit a bérleten felül fizetnek.

A jövőben belső felújitásokat terveznek, / pl.: tapétázás, fürdőszoba felújitás, parabola antenna felszere-

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

8/1-543189.
ÁBTL 3.1.5. O-20005.

69.

relés, stb. / amihez a bérlő szakmunkásokat kér, az anyagokat külföldről biztositja.

A fentiek alapján a következő 5 évben magyar állampolgár az üdülőben nem fog üdülés céljából tartózkodni.

B u d a p e s t, 1989. 09. hó 15-én.

Bodnár Géza r. fhdgy.

Nytsz. 8/1...543./89.
Készült: 1 pld.
Kapja objektum do.
Készitette B.G/Lné

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20005.

Vadászat

ÁBTL 3.1.5. O-20010. 6–7. Javaslat a Budavidéki Állami Erdő- és Vadgazdaság (Telki) folyamatos biztosítására, 1966. március 14.

ÁBTL 3.1.5. O-20010. 43–46. Jelentés az Egyetértés Vadásztársaság által igénybe vett területek operatív helyzetéről, 1980. december 20.

ÁBTL 3.1.5. O-20010. 98–100. Feljegyzés a vezető elvtársak köréből megalakult vadásztársaságokról, 1989. május 4.

ÁBTL 3.1.5. O-20010. 101–104. Javaslat a Budavidéki Erdő- és Vadgazdaság és az Egyetértés Vadásztársaság megszűnése után a további operatív feladatok végrehajtására, 1989. május 8.

BM.III/III-3 osztály
C.alosztály

Szigoruan titkos!

Jóváhagyom:

Osáki Ernő r.őrgy.
osztályvezető

Tárgy: Budavidéki Állami Erdő- és Vadgazdaság /Telki/ folyamatos biztositására -

J A V A S L A T
Budapest,1966.március 14.

Pest megye területén a Budavidéki Állami Erdő- és Vadgazdaságot, /Telki/ rendszeresen felkeresik Párt és Kormányvezetők, valamint külföldi Párt- és Kormánydelegációk tagjai, vadászat céljából.

Telki rezervátum látogatottságát tekintve sajátos helyzetben van az ország többi - vezetők által felkeresett - rezervátumokhoz viszonyitva. Kiemelkedő helyzete Budapesthez való közelségéből adódik, melynek folytán vezetők többször hétközben is felkeresik esti, vagy korareggeli órákban.

A Pest m-i RFK.politikai osztálya operativ biztositás szempontjából folyamatos operativ munkát Telkin nem folytat. Tájékozódásunk szerint egy op.tiszt az egész járás területén dolgozik jelzések, rendkivüli események felderitésében.

Telkin 1962-63-ig rendszeresen folyt nyugatról - Nyugat-Németországból, Ausztriából - hazánkba érkező külföldiek vadásztatása. Ismereteink szerint többen folyamatosan vissza-visszatértek Telkire vadászni. Itt tartózkodásaik során a vadásztatásukat végző vadgazdasági alkalmazottakkal, különböző mélységü kapcsolataik alakultak ki.

Telki környezetére jellemző, hogy több személyt 1946-ban kitelepitettek, akiken keresztül jelenleg is /Budakeszi,Nagykovácsi/ meglévő rokoni, illetve ismerősi kapcsolatok vannak nyugat felé. Az állami Erdő és Vadgazdaságban többnyire ezen környező községekben lakók vannak alkalmazva ugy az erdészet, mint a vadgazdaság területén, sőt a Telki területén lévő kőbányában is.

Legutóbb 1966 februárban szükségessé vált egy - az objektumban dolgozó - hiv.vadász kiutazásának megakadályozása Nyugat-Németországba, ahová 1946-ban kitelepitettek, volt SS katonák "ismerősi viszony" alapján hivták meg családjával együtt.

Az utóbbi években több orvvadászat is történt Telkiben, amelyek veszélyesek a kint tartózkodó vezető elvtársak szempontjából.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK

ÁBTL 3.1.5. O-20010

7

Többek között 1964.dec.6-án egyik vezető elvtárs kint tartózkodása alkalmával is orvvadász adott le lövést, a kb.300 méterre lévő vezető elvtárstól. Az ügyben a Katonai Ügyészség folytatott le eljárást. Korábban 1962-ben egy orvvadász lövése súlyos sérülést okozott egy erdőben járó személyben.

Figyelembevéve Telki rezervátumnak jelentőségét, a biztositott vezető elvtársak által gyakori igénybevétel következtében kialakult helyzetét, javasolom a Budavidéki Állami Erdő- és Vadgazdaságban objektumi elv alapján alosztályunk által az elháritás megszervezését és folyamatossá tételét.

Operativ munkánkat szoros kooperációban végezzük a Pestmegyei RFK.politikai osztályával a rendkivüli események felderitésében, valamint Telki környezetével összefüggő jelzések felderitésében. A Pestmegyei politikai osztály vezetője elvben egyetért javaslatunkkal.

Sándor György r.őrgy.
alosztályvezető

Nyolczas Béla r.őrgy.

Készült: 2 pld/Mné.
Nyt.sz.: 3/8-317

ÁBTL 3.1.5. O-20010

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III-A Önálló Alosztály

SZIGORUAN TITKOS!

Jóváhagyom:

.....

Tárgy: Az "Egyetértés" Vadásztársaság által igénybe vett területek operatív helyzetéről -

J E L E N T É S

Az "Egyetértés" Vadásztársaság tagjai, illetve a Hazánkba látogató magasszintü párt- és kormány-delegációk protokoll-vadászatok, valamint magánprogramok alkalmával az alábbi közigazgatási területeken elhelyezkedő vadrezervátumokat veszik igénybe tárgyalás, vadászat és pihenés céljából:

Bács-Kiskun megye: Lenes, a Gemenci Állami Erdő- és Vadgazdaság területe.

Fejér megye: Soponya, Báránd a Mezőföldi Állami Erdő- és Vadgazdaság területe.

Pest megye: Telki, Gödöllő a Budavidéki Állami Erdő- és Vadgazdaság területe.

Tolna megye: Gemenc, a Gemenci Állami Erdő- és Vadgazdaság területe.

Gyulaj, a Gyulaj-i Állami Erdő- és Vadgazdaság területe.

I.

A fenti vadgazdaságokban az "Egyetértés" Vadásztársaság használatára kijelölt területek a MEM Vadászati Főosztály közvetlen irányítása alá tartoznak. Innen történik intézkedés a vadásztatással kapcsolatos programok előkészítésére, lebonyolítására. A területeket, mint vadrezervátumokat kezelik, melynek zártságát vadkerítéssel, illetve az oda bevezető útvonalakon elhelyezett tiltó táblákkal - behajtani tilos, üzemi út, zárt-terület - biztosítják. Az eddigi tapasztalatok szerint ez a módszer megfelelően biztosítja az illetéktelenek távoltartását.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20010

Vadászatok alkalmával a vezető elvtársak saját fegyvereiket használják, melyekhez lőszereket a Vadászati Főosztály biztosít, évi javadalmazás alapján. Tartalék fegyvereket, lőszereket a gazdaságok központjaiban a biztonsági előírásoknak megfelelően tárolják, melyet a területileg illetékes megyei és járási rendőrkapitányságok az igazgatásrendészeti szakelőadók által rendszeresen ellenőriznek.

A vendégek élelmiszerrel történő ellátását az érintett vadászházak gondnokai végzik kisegitő személyzettel. A szükséges nyersanyagok beszerzését, a környező üzletekből oldják meg. A kiemeltebben látogatott Telki és Gyarmatpuszta-i vadászházaknál az MSZMP KB központi raktárából is vásárolnak. Az élelmiszerek, nyersanyagok tárolását, feldolgozását a higiéniai követelményeknek megfelelően biztosítják.

A konyhai személyzet egészségügyi könyvét a vadászházak gondnokai évenként, a BM Kormányőrség Parancsnokság vegyészeti csoportja alkalomszerüen ellenőrzi.

II.

A nagyvadas területeken - Gödöllő, Gyulaj, Gemenc - főleg az őszi időszakokban nyugati állampolgárok, /többségében NSZK, osztrák/ rendszeres bérvadásztatás folyik az un. perem területeken- melyet a biztosított vezetők általában nem látogatnak.

Esetenként főleg Gyulaj és Gemenc vonatkozásában előfordul, hogy a külföldi vendégek nagy száma miatt a vezető elvtársak részére fenntartott vadászházakban is vendégeket kénytelenek hétközben elszállásolni.

Bizonyos vonatkozásban a külföldi bérvadásztatás negatív irányú morális és hangulati befolyásolással van a vadászok körében, a vendégektől kapott különböző juttatások, illetve ajándékok miatt, mivel ebből csak a velük közvetlenül foglalkozó vadászok részesülnek és ez anyagi előnyökkel jár részükre.

Az apróvadas területeken - Jakabszállás, Lenes, Soponya - hajtókat és vadfelszedőket egyrészt a gazdaság dolgozóinak köréből, másrészt nagyobb vadászatok alkalmából a környező községek lakosaiból, illetve iskolai tanulókból toboroznak. Többségük, különösen a környező lakosok közül kikerülők több éves ismert, rendszeresen alkalmazott személyek.

A kialakult hajtási rendszernek megfelelően a hajtóvezetők /beosztott vadászok, erdészek/ általában 10 fő, hajtó felett gyakorolnak ellenőrzést, akiknek mozgását tevékenységét, magatartását figyelemmel tudják kisérni, biztosítva ezzel, hogy idegen személyek a védett vezető elvtársak közvetlen közelébe nem kerülhetnek. E vonatkozásban probléma ezideig még egyik területen sem merült fel.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20010

A Budavidéki Állami Erdő- és Vadgazdaságban alosztályunk,a többi területeken a megyei Rendőrfőkapitányságok III/III. osztályai merénylet-rombolás elhárítási vonalon végeznek operatív ellenőrző munkát.

1976-ban az "Egyetértés" Vadásztársaság által igénybe vett területek operatív helyzetéről értékelő jelentések készültek az illetékes Rendőrfőkapitányságok III/III. osztályai által, amelyekben meghatározták a biztonsággal kapcsolatos feladatok körét, határidejét és felelősét.

Ebben az időben két megyénél /Bács-Kiskun, Fejér/ nem volt kialakítva a hivatalos kapcsolatokkal való együttmüködés és a kölcsönös tájékoztatás rendszere, igy nem is tudták a szükséges állambiztonsági feladatokat teljesíteni.

Az objektumokba érkező vezető elvtársakról egyáltalán nem, vagy utólag szereztek tudomást. A Budavidéki Állami Erdő- és Vadgazdaságot és a Tolna megyei Gemenci Állami Erdő- és Vadgazdaságot kivéve /az utóbbinál sem volt rendszeres a kapcsolattartás/ az állambiztonsági operatív munka nem volt megszervezve.

Az 1976-ban végzett felmérés óta az akkor javasolt feladatok végrehajtásának eredményeként a kiemelt vadászterületeken az operatív elháritó munka végzésében, az operatív poziciók megteremtésében lényeges fejlődés tapasztalható.

A vadrezervátumokba felvételre jelentkező személyeket, akik a vezető elvtársak közvetlen közelébe kerülhetnek, a BM nyilvántartási rendszerében ellenőrzik. A nem kivánatos személyek kiszorítására intézkednek.

Kialakitották a területeken a hivatalos és társadalmi kapcsolatok rendszerét, velük a kapcsolat-tartás folyamatos. Alosztályunkat kivéve hálózattal egyik területen sem rendelkeznek, hálózati beszervezést nem terveznek. A biztonsággal kapcsolatos feladatokat a fenti személyeken keresztül kivánják a jövőben is végezni.

Az érintett vadgazdaságok területén, illetve a közvetlen környékén található közigazgatási helységek fertőzöttsége, ugy ÁB, mint bünügyi vonatkozásban nem jelentős. Az előforduló politikailag kompromittált, bünügyi veszélyes személyek ellenőrzése az illetékes megyei szervek részéről megoldott.

Az esetleges rendkivüli eseményekről, illetve a biztonsággal összefüggő intézkedést igénylő cselekményekről, az elsődleges intézkedések megtétele mellett soron kivül tájékoztatnak bennünket. Munkakapcsolatunk a megyei társszervekkel jó, évente egy-két alkalommal közös megbeszéléseket tartunk, ahol a szükséges tennivalókat megbeszéljük.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI OSZTÁLYOK TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20010

Közös gondként jelentkezik, hogy a rezervátumokba érkező nyugati állampolgárságu személyek operatív ellenőrzése nincs megszervezve.

A biztonság tovább fokozása, a vezető elvtársak védelme érdekében az alábbi feladatok végrehajtását tartjuk indokoltnak:

1. A MÉM Vadászati Főosztálynál lévő hivatalos kapcsolaton keresztül biztosítani, hogy kellő időben kapjunk, illetve az érintett megyei III/III. osztályok kapjanak tájékoztatást a területekre érkező nyugati állampolgárságu vendégvadászokról.

2. A megyei Rendőrfőkapitányságok területén lévő vadgazdaságokban évenként mérjék fel operatív kapcsolataik lehetőségeit, amennyiben szükséges a megfelelő módositásokat hajtsák végre.

3. Állandóan figyelemmel kell kísérni, rendszeresen ellenőriztetni a vadászházaknál tárolt fegyverek, lőszerek, robbanóanyagok biztonságos tárolására vonatkozó szabályok megtartását.

Budapest, 1980. december 20.

Németh Ernő r.fhdgy.

Készült: 1 pld
Kapja: OD
Nyt.sz.: 7/1-722/1980.

ÁBTL 3.1.5. O-20010

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

Belügyminisztérium
III/III-A.Önálló Alosztály

SZIGORUAN TITKOS
/ Selejtezésig /

Tárgy : A Vezető elvtársak köréből megalakult vadásztársaságokról -

F E L J E G Y Z É S

/ Budapest.1989.o5.o4. /

Az "Egyetértés Vadásztársaság" az 1989.március.17-i Közgyülési határozata alapján feloszlatta önmagát. Ezzel egyidőben az Állami Vadgazdaságok területén vadászati jogaik is megszüntek.

1989.április.16-án a párt és állami vezetőink köréből, a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság Galgamácsa-i 5.600 hektáras üzemi területén " SILVÁNUS VADASZTARSASAG " néven uj vadásztársaság alakult. A társaság önálló jogi személyként, saját költségvetéséből folytat vadgazdálkodó, vadászó tevékenységet.

A "Silvánus Vadásztársaság" tagjainak névsora :

- Fejti György et.
- Grósz Károly et.
- Hámori Csaba et.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ABTL 3.1.5. O-20010

- Dr. Horváth István et.
- Iványi Pál et.
- Lakatos Ernő et.
- Lénárt Lajos et.
- Madarassi Attila et.
- Marjai József et.
- Maróthy László et.
- Papp Lajos et.
- Pál Lénárd et.
- Petrovszky István et.
- Pozsgay Imre et.
- Sebestyén Ferenc et.
- Szabó István et. / Szolnok /
- Szücs Ferenc et.
- Váncsa Jenő et.
- Villányi Miklós et.
- Jassó Mihály et.
- Kovács Jenő et.
- Kamara János et.

22 fő.

A Silvánus Vadásztársaság alkalmazottai :

- Zillai János fővadász
/ 6 fő beosztott állomány /

Az EVT mellett a nyugdijban lévő vezető elvtársak köréből a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság Vértestolna-i 6.800 hektáras üzemi területen szintén vadásztársaság müködött. A " BARÁTSÁG VADÁSZTÁRSASÁG " ugyanazon a területen 1989.április.13-i közgyüllésen ujjászerveződött - 11 fő uj nyugdijas vezető elvtárs került be a vadásztársaságba. Mint a másik társaság önálló jogi személyként, saját költségvetésből folytatnak vadgazdálkodást, vadászatot.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

A "Barátság Vadásztársaság" tagjainak névsora :

- Aczél György et.
- Andrikó Miklós et.
- Biszku Béla et.
- Borbély Sándor et.
- Foch Jenő et.
- Gáspár Sándor et.
- Lázár György et.
- Németh Károly et.
- Timár Mátyás et.
- Veres József et.
- Antos Zoltán et.
- Bálint József et.
- Bodnár Ferenc et.
- Gál László et.
- Kiss Dezső et.
- Kovács István et.
- Dr.László Andor et.
- Márta Ferenc et.
- Molnár Frigyes et.
- Oláh György et.
- Szabópál Antal et.
- Szili Géza et.
- Rónay Rudolf et.
- Faluvégi Lajos et.
- Szekér Gyula et.
- Szakali György et.
- Palkovics György et.

27 fő

A " Barátság Vadásztársaság " alkalmazottai :

- Prencsók János fővadász

/ 8 fő beosztott állomány /

Készült : 1 pld.
Kapja : 11-OD-3760
Nyt.sz. : 8/1-313 / 89.

Kocsis András r.őrnagy.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ABTL 3.1.5. O-20010

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III-A.ÖNÁLLÓ ALOSZTÁLY.

SZIGORUAN TITKOS
/ Selejtezésig /

Jóváhagyom :

Dr.Horváth József vőrgy.
csoportfőnök

Tárgy : A Budavidéki Állami Erdő és Vadgazdaság, az Egyetértés Vadásztársaság megszünése után Alosztályunk további operativ feladatainak végrehajtására -

J A V A S L A T

/ Budapest. 1989.05.08. /

Alosztályunk jóváhagyott határozat alapján, a hazai és külföldi biztositott vezetők vadász, illetve pihenőprogramjainak biztonságos, zavartalan lebonyolitása céljából a Budavidéki Állami Erdő és Vadgazdaság területén - 1966.november. 19-e óta objektum elv alapján, rombolás-merénylet elhárítási vonalon megelöző, ellenörző operativ munkát végez.

A vadászatot kedvelő vezető elvtársak tagjai voltak az " Egyetértés Vadásztársaságnak " rendszeresen vadásztak a Budavidéki, Gemenci, Mezőföldi Állami Erdő és Vadgazdaságok területein. A nyugdijban lévők a " Barátság Vadásztársaság" tagjai voltak - vadászterületük a Vértestolna-i üzemi területen volt.

ÁBTL 3.1.5. O-20010

A hazai és külföldi biztositott vezetők vadászprogramjait a MÉM Vadászati Főosztály szervezte, koordinálta.

A Budavidéki Állami Erdő és Vadgazdaság mint önálló gazdaság 1989.március.31-én megszünt, beolvasztásra került a Pilisi Állami Parkerdőgazdaságba, négy erdészetre tagozódva.

Az " Egyetértés Vadásztársaság " 1989.március.17-i Közgyülésén határozatban feloszlatta önmagát, majd 1989. április. 16-án a " Silvánus Vadásztársaság " néven ujjáalakult. Vadászterületük a Pilisi Állami Parterdőgazdaság Galgamácsa-i üzemi területe, önálló jogi személyként müködő és gazdálkodó vadásztársaságként müködik.

A hazánkba érkező állami, párt vezetők igény szerinti vadászprogramjait az illetékes minisztériumokkal egyeztetve, a MÉM Erdészeti Faipari Hivatal megbizottja szervezi meg. A vadászprogramokat továbbra is a Budakeszi, Gyarmatpuszta-i, Gödöllő-Jakabpuszta-i vadászterületeken kivánják lebonyolitani.

A Gyarmatpuszta-i vadászházat továbbra is igénybe veszik kormány vendégek elszállásolására, megbeszélések, tanácskozások lebonyolitására.
A vadászház jelenleg a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság Bajna-i Erdészet kezelésében van, dolgozói az erdészet beosztottjai.

A hazai és külföldi biztositott vezetők vadász és pihenőprogramjainak zavartalan, biztonságos lebonyolitása érdekében Alosztályunk rombolás-merénylet elháritási vonalon a kialakult helyzetnek megfelelően az alábbiak szerint szervezi megelöző, védelmi, ellenörző operativ munkáját:

- A Budavidéki Állami Erdő és Vadgazdaság területén,operativ ellenörző munkát megszüntetjük.
- Miután aprotokoll jellegü vadászatokat a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság vadászterületein kivánják lebonyolitani

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20010

- ennek megfelelően a Parkerdőgazdaságnál, vadászati vonalon megszervezzük a megelöző, védelmi jellegü munkánkat.
  Hivatalos kapcsolatot létesitünk a gazdaság igazgatójával, vadászati helyettesével, személyzeti vezetőjével, kérve segitségüket a megelöző munkánk támogatására.
- A személyzeti vezetőtől folyamatos tájékoztatást kérünk az uj felvételisek azon köréből akiket a gazdaság vadászati, vadászházi dolgozóként kiván alkalmazni. Ezen személyeket a BM. nyilvántartási rendszerében ellenőrizzük. Hivatalos kapcsolatainkon keresztül intézkedünk a sulyos köztörvényes, erőszakos vagy államellenes büncselekményt elkövetők kiszoritására.
- A Bajna-i Erdészethez tartozó Gyarmatpuszta-i vadászházat kormány vendégházként kivánják üzemeltetni. Alosztályunk a vadászházi dolgozók körében hálozat és társadalmi kapcsolatokkal rendelkezik. Fenntartjuk operativ pozicióinkat, azokat szükség szerint erősitjük, folytatjuk megelöző, ellenörző munkánkat.
- A Pilisi Állami Parkerdőgazdaság egész évben nagy létszámu nyugati bérvadászt fogad, akik a gazdaság vadászházaiban vannak elszállásolva, vadásztatásukat a kerületvezető vadászok, fővadászok végzik.
  A volt BUVAD területén, a vadászházvezetők, kerületvezető vadászok körében hálozati kapcsolattal, társadalmi és hivatalos kapcsolatokkal rendelkezünk, segitségükkel figyelemmel kisérjük a bérvadászok tevékenységét, magatartását - ha ellenséges tevékenységre utaló információ jut tudomásunkra, társszerveinkkel együttmüködve velük szemben a szükséges operativ intézkedéseket megtesszük.
  / A BM. nyilvántartási rendszerében való ellenőrzésüket szükség szerint végrehajtjuk - a nemkivánatos személyek kiszoritására hivatalos kapcsolatainkon keresztül intézkedünk. /

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20010

- A Pilisi Állami Parkerdőgazdaság Igazgatója tájékoztatása szerint - azon vadászházaknál, és vadászterületeken ahol hazai és külföldi biztositott vezetők tartózkodhatnak - kiépitjük operativ kapcsolatrendszerünket, szükség szerint létesitünk társadalmi és hivatalos kapcsolatokat.
- A vezető elvtársak köréből alakult " Silvánus Vadásztársaság " alkalmazottai körében társadalmi és hivatalos kapcsolatokkal rendelkezünk, a kialakult helyzetnek megfelelően erősitjük pozicióinkat.
- A nyugdijas vezető elvtársak " Barátság Vadásztársaság " alkalmazottai körében társadalmi és hivatalos kapcsolatokkal rendelkezünk, tájékoztatni tudnak a rendkivüli a biztonságot veszélyeztető eseményekről, velük alkalomszerüen tartjuk a kapcsolatot.
- A hazai és külföldi biztositott vezetők vadászprogramjainak időbeni megismerése céljából folyamatos kapcsolatot tartunk a MÉM Erdészeti Faipari Hivatal vezetőjével,vadászat szervezőjével hivatalos kapcsolatot létesitünk.
- Alosztályunk a BM. Kormányőrség Parancsnoksággal együttmüködve résztvesz a hazai és külföldi biztositott vezetők vadászprogramjainak - operativ biztositásának megszervezésében és végrehajtásában, szükség szerint a megyei Állambiztonsági szerv és Kormányőrség parancsnokság együttmüködését segiti, koordinál.

Javaslom, hogy a keletkezett irásos anyagok a volt "BUVAD" 11-OD-3760.sz. alosztályunk kezelésében lévő dossziéba kerüljenek lerakásra, a Pilisi Állami Parkerdőgazdaságot kiemelt védett objektumként kezeljük.

Kocsis András r.őrnagy.

Egyetértek :

Tóth Kálmán r.őrnagy.
alosztályvezető

Készült : 1 pld
Kapja : 11-OD-3760
Nyt.sz. : 8/1-314 / 89.

ÁBTL 3.1.5. O-20010

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Éttermek

ÁBTL 3.1.5. O-20004/3. 8–13. Jelentés a Gundel Étterem operatív helyzetéről, 1961. június 8.

ÁBTL 3.1.5. O-20004/3. 14–15. Jelentés a Gundel vállalat környékének operatív helyzetéről, 1962. augusztus 1.

ÁBTL 3.1.5. O-20004/2. 6–11. Összefoglaló jelentés a Pannónia Szálloda és Vendéglátóipari Vállalat Ferihegyi Igazgatósága operatív helyzetéről, 1986. december 16.

Belügyminisztérium
II/5. h.alosztály.

Szigoruan titkos!

A MINŐSÍTÉS MEGSZŰNT
a 2003. évi III. tv. 12. § (6)
bekezdésére figyelemmel.

Tárgy: Gundel étterem operativ helyzetéről -

J E L E N T É S.
Budapest, 1961. június 8.

A Gundel Étterem szervezetileg az Országos Idegenforgalmi Szálloda és Éttermi Vállalat felügyelete alá tartozik. Az étterem igazgatása alá tartozik még a Rózsadomb és a Hármashatárhegy Étterem is.

A Gundel Étterem bonyolitja le budapesti viszonylatban a protokolláris rendezvények zömét. Ennek ellenére fő forgalmát még sem a protokoll rendezvények, hanem az átmenő vendégforgalom képezi.

A vállalat forgalma területi jellegéből adódóan nem kiegyensulyozott. Amig a nyári hónapokban a megsokszorozódott forgalmat a felduzzasztott személyzettel is alig képesek ellátni, addig ez a forgalom a téli hónapokban a minimálisra csökken, ami a személyzet csökkentését vonja maga után.

E sajátságos helyzetből adódóan a vállalat személyzeti létszáma állandóan ingadozik, a vendégforgalomnak megfelelően. Ebből az következik, hogy a felduzzasztás idején jóformán válogatás nélkül, munkaközvetitő, ujsághirdetés, stb. utján veszik fel a személyzetet, akiket a szezon végén elbocsájtanak és csak a régi stabil személyzetet tartják meg.

A vállalat dolgozóinak anyagi jövedelme a vendégforgalomtól függ, ennek megfelelően a csucsszezonban elérik a szakmán belüli átlag keresetet, a forgalom csökkenésével párhuzamosan keresetük mélyen az átlag alá csökken és összegezve sem éri el az átlagot.

Ez a probléma közvetve kihat a dolgozók politikai hangulatára, az operativ helyzetre is. A vállalat rendszeresen bonyolit le párt- és kormány rendezvényeket ugy központi üzemében, mint házon kivül. Pld. Parlament, követségek, stb. Politikai szempontból jelentősebb delegációknak a vidéki rendezvényeket is a vállalat adja.

TÖRTÉNELMI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

ABTL 3.1.5. O-20004/3.

9. ~~98~~ ~~97~~ 91 ~~55~~

E rendezvényeken rendszeresen megjelennek a párt- és kormány vezetői, a főbb diplomáciai testületek vezetői.

A vállalat dolgozóinak zöme az ellenforradalom ideje alatt becsületesen helytállt. Közülük számosan végig a Parlament épületében dolgoztak és ellátták élelemmel a Parlamentben tartózkodó elvtársainkat.

A vállalat dolgozói közül 2 fő követett el ellenforradalmi jellegü cselekményeket.

Deák Ferenc volt üzletvezető nyilvánosan uszitott a szovjet csapatok, a Munkás-Paraszt Kormány ellen. Mint a "munkástanács" elnöke követelte és végrehajtotta a kommunista igazgató leváltását.

Horváth István volt konyhafőnök, volt "munkástanács" tag feltörte a pártiroda páncélszekrényét, káder anyagok után kutatott, uszitott a szovjet csapatok ellen és az ellenforradalmi sztrájkhullám idején, /eredménytelenül/ az üzemen belüli sztrájk szervezését kezdeményezte.

A fenti két személyt javaslatunkra elhelyezték a vállalattól.

A vállalattól az ellenforradalom idején 3 személy, köztük "Darázs" fn. informátorunk külföldre disszidált. Az inf. akinek anyagai megsemmisültek, 196o-ban hazatérési kérelmet adott be, hazatérése jelenleg folyamatban van.

A vállalatnál jelenleg 12o fő áll alkalmazásban, a dolgozóknak e létszáma a téli hónapokban 75-8o főre csökken, mert kb. 4o % szerződéses alkalmazott.
Nagyobb rendezvényeket a vállalat a saját dolgozóival nem tud lebonyolitani, ezért a Vendéglátóipari Vállalatoktól vesz igénybe rendszeresen 25-3o személyt /képzett szakácsokat, felszolgálókat/.

A vállalat dolgozói és a rendezvényekre más vállalattól bevont szakácsok, felszolgálók között 22 fő kapcsolattal rendelkezünk, ezek közül 2 inf. 2o fő tk. Ezenkivül 3 hiv.kapcsolatunk van.

A vállalat dolgozói és kapcsolataink az alábbi szakmai beosztásban dolgoznak:

Felszolgálók:	4o fő	/kisegitő 25 fő/ 2 inf.	12 tk.
szakácsok:	14 "	/ " 3 "/	3 tk.
raktári alk.	8 "		2 tk.
cukrászok	5 "		1 tk.
iparosok /asztalos, szerelő,festő,stb./	8 "		
segédmunkások	15 "		1 tk.
admin.személyzet	22 "		
szállitó munk.	8 "		1 tk.

A terror-diverzió elháritás ütőképessége a raktár és a szállitó dolgozók kivételével megfelelő.

ÁBTL 3.1.5. O-20004/3.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK

~~20~~ ~~99~~ ~~562~~ ~~168~~ 92 /10.

A vállalatnál jelenleg 3 fő kompromitált személy dolgozik.

1./ Geyer Gyula 67 éves felszolgáló. Geyernek a felszabadulás előtt és után 1949-ig saját kisvendéglője volt. 1949-ben vendéglőjében a zsidóság ellen uszitott és felekezet elleni izgatásért 3 hónapi börtönbüntetésre itélték.

Geyert hálózati uton ellenőriztük, jelenlegi magatartásában ellenséges megnyilvánulást nem tapasztaltunk. A protokol rendezvényeken nem vesz részt.

2./ Weisz Bertalan 57 éves, konyhai segédmunkás. Weisz a kutató nyt. adatai szerint egyszerü nyilas párttag volt. Ellenséges tevékenységet nem fejt ki. Ellenőrzést vezettünk be, megnyilvánulásai pozitivak voltak, rendezvényen rendszeresen részt vesz, időközönként ellenőrzés alá vonjuk.

3./ Jónás Antalné 39 éves kávéfőzőnő. A kutató nyt-ban mint volt nyilas párttag szerepel. Ellenséges tevékenységet nem tapasztaltunk részéről, rendezvényeken rendszeresen részt vesz, időközönként ellenőrizzük.

A vállalattól 1957-től számitva 4 fő sulyosabban kompromitált személyt szoritottunk ki.

1./ Lemhényi Ágostonné kávéfőző, az ellenforradalom idején nyugatra szökött. Az ellenséges imperialista hirszerző szervek beszervezték, legális hazatelepités utján a beszervezése után Magyarországra jött és a Gundel vállalatnál helyezkedett el. A beszervezés során feladatául kapta, hogy igyekezzen felkutatni a Párt- és a Kormány vezetők környezetét, kapcsolataikat, tanulmányozza viselkedésüket, életüket, szokásaikat.
A II/2. osztállyal való megbeszélés alapján az objektumból eltávolitottuk és a II/2. osztály feldolgozás alá vonta.

2./ Körmendi Lajos 62 éves pénzügyőr tiszt személyzeti portás a II/2. osztály áruló ügynöke. A Jugoszláv követség egyik diplomatájával lakik együtt. Munkahelyén rendszeresen ellenséges kijelentéseket tett. A vendégek és a vállalat dolgozói között csempész áruk eladásával foglalkozott.

A II/2. osztállyal való megbeszélés alapján a vállalattól más területre helyeztettük, anyagát a II/2. osztálynak megküldtük.

3./ Kaszab Lajos 27 éves felszolgáló az ellenforradalom idején az Orion gyárban dolgozott, tagja volt a nemzetőrségnek, benzines palakokat töltött a szovjet harckocsik elleni felhasználás céljából. Javaslatunkra más területre helyezték. Anyagát a Bp. Főosztálynak adtuk át.

./.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20004/3.

4./ Keresztesi Ödön 56 éves szerződéses asztalos, kulák származásu az ellenforradalom idején a Párt és a Kormány ellen uszitott. Javaslatunkra más területre helyezték.

Megakadályoztuk 7 fő kompromitált személy felvételét, köztük volt SS katonák, háborus és népellenes bünözők elkövetői, volt csendőrök, stb. voltak.

Jelzéseink alapján hálózati uton ellenőrzés alá vontunk 4 olyan személyt, is akik ugyan nem szerepeltek az op.nyt-ban, részükről ellenséges beállitottságra lehetett következtetni.

1./ Fried József 68 éves személyzeti portás adataink szerint magyar nyelven irt izraeli ujságot hozott be munkahelyére, amit egyes dolgozóknak szigoru titoktartás igérete mellett olvasásra adott át. Az ujságban Szovjetellenes, uszitó rágalmazó cikkek voltak. Nem ellenőrzött jelzésünk szerint kapcsolatban áll az Izraeli követséggel, onnan szerzi be az ujságot.

2./ Halmai László 56 éves üzletvezető volt vendéglőtulajdonos jelzéseink szerint időközönként ellenséges célzatu kijelentéseket tett. A bevezetett ellenőrzés során megállapitottuk, hogy rendezvények idején az ott megjelenő személyekkel szemben gunyos megjegyzéseket tett. Tájékoztatásunk alapján a vállalat vezetője figyelmeztetésben részesitette, azóta részéről nem tapasztaltunk ilyen kijelentéseket.

3./ Droskóczi Jánosné munkás származásu konyhai segédmunkás adataink szerint 30 évig apáca kolostorban dolgozott. Ellenőrzése során megállapitottuk, hogy fanatikus vallásos életet él, de ellenséges tevékenységet nem fejt ki. Időközben a vállalattól kilépett.

4./ Bapics Ferenc 40 éves felszolgáló, mint kisegitő pincér rendszeresen vállal munkát a vállalatnál. A BRFK.II/6. osztály adatai szerint ipari kémkedés és egyéb ellenséges cselekményekkel gyanusitható. A vállalaton belül ellenőrzés alá vontuk, rendezvényeken nem vesz részt.

A rendezvények előkészitése során több esetben tapasztaltuk, a higiéniai szabályok megsértéséből adódó olyan jelenségeket, melyek veszélyeztetik a felszolgálásra kerülő élelmiszereket, fertőzés veszélye áll fenn.

Előfordult pld. hogy Novoty-et. Csehszlovák Köztársasági elnök fogadására való felkészülés folyamán kapcsolatunk az elkészitendő ételek között egy egész kötözött sonkát romlott, egészségre ártalmas állapotban talált. A romlott áru felhasználását megakadályoztuk.

Előfordult szállitás közben a tehergépkocsin több hidegtál felborult és beszennyeződött. Egyes alkalmazottak, hogy gondatlanságukat leplezzék, a szennyes ételek felületes megtisztogatása, válogatása után a tálakat felszolgálásra tovább akarták adni. Kapcsolatunk az esetet időben jelentette és az áru felszolgálását hivatalos kapcsolatunk utján megakadályoztuk. A vállalat az illetékes személyeket felelősségre vonta.

ÁBTL 3.1.5. O-20004/3.

A vállalaton belül az u.n. gazdasági udvaron a konyha bejáratától kb. lo méterre van a moslék és szeméttároló, amely nincs megfelelően lezárva. A moslék és szeméttárolótól ugyancsak lo méterre van a raktár. A raktárból a nyersanyagokat a büzlő szeméttároló mellett visznek át a konyhába, közben az ott nagymértékben tanyázó legyek belepik a szállított élelmiszereket. A mosléktárolóból a konyhára beáradó szennyezett levegő, valamint az onnan betóduló legyek komoly fertőzési veszélyt rejtenek magukban.
A raktár helyiség a konyha és cukrászat belső tisztántartása is erősen kifogásolható.

A vállalatnál dolgozó felszolgáló személyzet közvetlen kapcsolatban van az oda bejáró kapitalista diplomatákkal, kereskedőkkel, a hazai reakciósokkal, akik részéről elég mély az ideológiai ráhatás, így a felszolgálók közt nincs meg az a harcos egyértelmü politikai kiállás, mint amilyent a politikai rendezvényeken való részvételük megkivánna.

A vállalaton belüli rendezvények op.biztositásának fokozása céljából felvettük a kapcsolatot a XIV.ker. Kapitányság vezetőjével. Megbeszélésünk alapján a vállalat környékén mozgó hálózatukat /fagylaltos, utcaseprő, stb./ terror elháritó feladattal bizzák meg. Az étterembe bejáró hálózatukat azzal a feladattal bizzák meg, hogy tanulmányozzák a Gundelhez bejáró személyek összetételét, magatartásukat, esetleges ellenséges szándékukat deritsék fel. A tapasztalatokról kölcsönösen tájékoztatjuk egymást.

Az együttmüködésnek már vannak kezdeti eredményei, ők jelezték Körmendi üzérkedését, és Rapics ellenséges tevékenységét.

A vállalat vezetőjével, személyzeti vezetőjével, párt és KISz szervezettel a kapcsolatunk jó. Kölcsönösen tájékoztatjuk és támogatjuk egymást a feladatok végrehajtásában.

J a v a s l a t:

A vállalaton belüli terror és div. elháritás hatásfokának növelése céljából az alábbi intézkedések és feladatok végrehajtását javasoljuk:

1./ Fried József személyzeti portás ügyében a II/2. osztály bevonásával ellenőrizzük és dokumentáljuk az Izraeli követség irányában lévő kapcsolatának jellegét, ellenséges tevékenységét. Ügyében javaslatot teszünk.

Hi: VIII. 15.

2./ A BRFK. II/6. osztállyal együttmüködve folytatjuk Rapics Ferenc ellenőrzését, dokumentáljuk ellenséges tevékenységét.

Hi: folyamatos.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20004/3.

3./ Szükséges kapcsolatokat létesiteni:

Kisegitő dolgozók közé 3 főt Hi: VII. 30.
raktár " " 1 " Hi: VII. 15.
szállitó munkások " 1 " Hi: VIII.15.

4./ A vállalat dolgozói között a harcosabb, politizálóbb légkör kialakitása érdekében társadalmi kapcsolatok elmélyültebb politikai nevelése utján elérni, hogy kapcsolataink tisztán lássák a napi bel- és külpolitikai eseményeket és munkahelyükön ennek megfelelően politizáljanak.
Ennek érdekében a pártszervezettel szorosan együttmüködve támogatni ezirányu munkájukat.

5./ Szoros együttmüködés a KÖJÁL illetékes szerveivel és a Kormányőrség vegyészével. Elérni azt, hogy a KÖJÁL az üzemet legalább 3 hónaponként ellenőrizze.

6./ A vállalat vezetőjének javasoljuk:

a./ Figyelembevéve a vállalat területén lévő zsufoltságot, és a jelenleg folyó épitkezéseket, a szemét és moslék tárolót olyan területre helyezzék, ahol nem veszélyezteti az élelmiszereket.

b./ A konyha ablakait és csapóajtóit lássák el szunyoghálóval.

c./ A vállalat vezetője fokozottabban ellenőrizze a raktárak, a konyha és cukrászat tisztántartását, a felmerült hiányosságok megszüntetése végett.

Bagi Mihály r.alezr.
alosztályvezető.

Kollár Elemér
Kollár Elemér r.fhdgy.

Hollós Ervin r.alezr.
osztályvezető.

Készült: 3 pld.
Nyt.sz.: 9-689

ÁBTL 3.1.5. O-20004/3.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

BELÜGYMINISZTÉRIUM
II/5. h.alosztály.

SZIGORUAN TITKOS!

14.

A MINŐSÍTÉS MEGSZŰNT
a 2003. évi [illegible] § (6)
bekezdésére figyelemmel.

Tárgy: A Gundel Vállalat környékének operativ helyzetéről -

J E L E N T É S.
Budapest, 1962. augusztus 1.

A Gundel Vállalat központi épületében lebonyolitásra kerülő párt- és kormány rendezvények biztonsága hatásfokának növelése céljából a XIV. ker. Rendőrkapitányság bünügyi alosztálya és az illetékes kmb-s elvtárs bevonásával tanulmányoztuk a Gundel Vállalat környékének operativ helyzetét.

A Vállalat környékén élénk, és nagy a forgalom. A közelben lévő Állatkert, s a távolabbi szórakozóhelyek vonzzák a tömegeket. A környéket látogató tömegek igen vegyes összetételüek, különböző nemzetiségü turistáktól kezdve a hazai rétegeződés minden képviselője megfordul a környéken.

Rendezvények alkalmával, esti órákban a járókelők széles sort képezve az objektum környékén, jóindulatu kiváncsisággal szemlélik a rendezvényre érkezőket. Az objektum közvetlen közelében az állatkerti bejáratnál tartózkodó árusok /fagylaltos, perecces, stb./ között a Kapitányság nem rendelkezik kapcsolatokkal. Legközelebbi kapcsolatuk a Cirkusz sörözőben dolgozik, akit a nagy távolság miatt terror-diverzió elháritásra foglalkoztatni nem tudunk.

Az objektumtól távolabb Vidám Park, Cirkusz söröző központtal egy 25-30 főből álló szervezett galeri garázdálkodik. A galeri egyes tagjai különböző büncselekmények elkövetése miatt jelenleg letartóztatásban vannak. A galeri módszereire az erőszakoskodáson, lopásokon kivül jellemző még a provokáció, gépkocsi lopás, rongálás, stb. A kerületben, igy a Városligetben, de az objektum külső utcai falán is találtak horogkereszt és OAS feliratot. Az objektum falán talált felirat a készités módjában, a betük alakjában megegyezik a kerületben talált más feliratokkal, feltehetően ugyanazon személy készitette.

A letartóztatásban lévő galeri tagokat kikérdezték, a rajzokat készitő ismeretlen tettes felderitésére, a kikérdezés nem vezetett eredményre.

./.

ÁBTL 3.1.5.O-20004/3.

25 ~~115~~ 76, 15.

A galeri tagjai esetenként lehuzódnak az állatkert bejáratáig, ilyen esetekben már a Gundelba járó vendégek is ki vannak téve provokációiknak. A környék biztonságának megszilárditása érdekében javaslom, hogy a Gundel Vállalatnak az Állatkert felé eső utcai büféjébe egy fő kapcsolatot szervezzünk.

Javaslom továbbá, hogy a jelentés egy példányát értékelés céljából küldjük meg a Kormányőrség Parancsnokságának.

Lunczer Ferenc
Lunczer Ferenc r.szds.
csoportvezető.

Kollár Elemér
Kollár Elemér r.fhdgy.

Bagi Mihály r.alezr.
alosztályvezető.

Készült:2 pld.
Készitette: KE/Mné.
Nyt.sz.: 32/665

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLAT TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

I/1 6

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III-A ÖNÁLLÓ ALOSZTÁLY

SZIGORUAN TITKOS!

A MINŐSÍTÉS MEGSZŰNT
a 2003. évi III. tv. 12. § (8)
bekezdésére figyelemmel.

Jóváhagyom:

Solti László r.alezredes
alosztályvezető

Tárgy: PSZVV Ferihegyi Igazgatóság operatív helyzetéről -

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

Alosztályunk 1978. március 31. óta jóváhagyott határozat alapján állambiztonsági operatív védelmi, ellenőrző és megelőző munkát végez "rombolás-merénylet elhárítás" céljából kiemelt vendéglátóipari objektumban a Pannónia Szálloda- és Vendéglátó Vállalat Ferihegyi Igazgatósága azon dolgozói között, akik a védett hazai és külföldi vezetők, delegációk utazásai során a repülőtéren a Kormányváróban a repülőgépeken a fogyasztásra kerülő étel-, italféleségeket készítik, szállítják és felszolgálják.

A Ferihegy 1. Kormányváróban a legfelsőbb szintű párt delegációk érkezései, elutazásai alkalmával a fenti feladatokat az MSZMP KB Külügyi Szálló dolgozói látják el. A kormánygépekre történő bekészítéseknél előfordul esetenként, - ha megfelelő nyersanyaggal nem rendelkeznek, - hogy azt az MSZMP Központi Beszerző- és Ellátó egységétől szerzik be.

A terület operatív helyzetének felmérésére 1984. májusában került sor. Az újrafelmérést indokolja, hogy 1985.november 1-től üzembe lett helyezve a Ferihegy 2. repülőtére, az új Catering, valamint az, hogy az igazgatóság 1986-ban gazdasági társulásra lépett a MALÉV-vel, s így a vendéglátóipari üzemeltetést a jövőben Pannónia MALÉV GT-ként fogják végezni.

ÁBTL 3.1.5. O-20004/2.

A Pannónia Ferihegyi Igazgatóság 19 üzletet üzemeltet, az ott dolgozók létszáma 526 fő, akik ellenőrzését a BM nyilvántartási rendszerében elvégeztük. A korábbi állapothoz viszonyítva nőtt a Catering dolgozóinak létszáma, s új egységekkel gyarapodott az általunk szorosabb ellenőrzés alatt tartott területek száma is. Ferihegy 2. repülőtéren a MALÉV járatgépeivel utazó vagy érkező delegációk, védett vezetők fogadására kormányvárót létesítettek, amely üzemeltetését az étterem végzi.

Az ott felszolgálást végző személyek kijelölését az igazgatóság és az étterem vezetőjével megbeszéltük.

Kisebb delegációk utaztatása,érkezése a MALÉV VIP váróin keresztül történik, melyek vendéglátóipari ellátását a Snack bár és a Presszó dolgozói végzik.

A korábbi és a jelenlegi általunk kiemelt területeken 356 fő dolgozik, de a felvételre kerülő dolgozók ellenőrzését minden területre elvégezzük, mivel esetenként a kiemelt területek személyekkel való feltöltése ezekről a perifériikus területekről történtik.

Az összlétszám növekedés az elmult felmérés óta 150 fő volt.

Az új felmérés alapján a BM Adatfeldolgozó és Tájékoztatási Csoportfőnökség Állambiztonsági Operatív Nyilvántartó Osztály "kutató nyilvántartásában szerepel: 2 fő. Ellenőrzésüket nem tartjuk indokoltnak kompromittáltságuk kismérve miatt

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5.O-20004/2.

A BM Adatfeldolgozó és Tájékoztatási Csoportfőnökség Bűnügyi Nyilvántartó Osztály "büntettesek nyilvántartásában" 14 fő szerepel. Cselekményük kisebb súlyú, ittas vezetés, deviza gazdálkodást sértő vétségek, orgazdaság vagy operatív feldolgozás volt ellenük. A fenti személyek egy része már Ferihegyre kerülése előtt elkövette cselekményét és felvételüket ennek megfelelően bíráltuk el, más részük pedig a cselekményt mint ottani dolgozó követte el.
Magatartásukkal, tevékenységükkel szemben azóta kifogás nem merült fel.
Az elkövetett cselekmények társadalomra való veszélyességének csekély volta miatt a személyek ellenőrzése részünkről nem indokolt.

A BM Adatfeldolgozó és Tájékoztatási Csoportfőnökség Bűnügyi Nyilvántartó Osztály hálózati nyilvántartásában 1 fő szerepel a BRFK II/1. osztály kapcsolata. A tartójával a kapcsolatfelvétel megvolt, eligazítása megtörtént.

Az objektum fertőzöttsége a magyarányu létszám növekedés, illetve fluktuáció következtében nem romlott. Az operatív helyzetet jónak lehet értékelni. Az elmult időben egy rendkívüli esemény volt, 1986. junius 8-án 15.00 órakor pontosan Gorbacsov elvtárs látogatása idején Ferihegy 2-én a Pannónia Ferihegyi Igazgatóság területén a személyzeti öltözőben tűz keletkezett. Az eseményt alosztályunk "Piros" fn. titkos megbizottja jelentette a Csoportfőnökség ügyeletére. Az ügyelet értesítése után a helyszínre menve az elkövető felderítésére a szükséges intézkedést megtettük, kapcsolatainkat a felderítésre eligazítottuk.

A fentiek eredményeként megállapítottuk, hogy az elkövető Csincse Sándor 15 éves felszolgáló tanuló. A rendészet által lefolytatott meghallgatás során cselekményét elismerte. Elmondta, hogy nem szándékosan cselekedett, hanem véletlenül okozta a tüzet. Mivel az okozott kár jelentéktelen és a tűz

ÁBTL 3.1.5. O-20004/2.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

oltását is elvégezte, különösebb felelősségre vonását nem tartották indokoltnak, azzal, hogy az objektumból való áthelyezését eszközölték más területre.

Ezen kívül történtek öltözői és egyéb lopások, valamint a személyzeti étkezdében egy betörésnek jelzett cselekmény. A lopások és a betörés tetteseit a rendészet felderítette, további eljárásra a BRFK XVIII. kerületi Kapitányságnak átadta. A tetteseket a kártérítés után elbocsájtották a vállalattól.

Kapcsolataink a biztonság szempontjai érdekében meghatározott súlyponti területeken helyezkednek el. Velük a kapcsolattartás az együttmüködés jó, folyamatos és elvtársias. Rajtuk keresztül ellenőrizni tudjuk a dolgozók hangulatát, biztosítani tudjuk, hogy a készítmények, a felszolgálás megfeleljen a minőségi és higiéniai követelményeknek. Lehetőségük van az észlelt hiányosságok, gondatlan mulasztások időbeni felismerésére, megszüntetésére, illetve kijavítására.

A tapasztalatokról minden esetben folyamatosan tájékoztatnak.

Elhelyezkedésük:

át hálózatok:
1 fő éttermi felszolgáló,
1 fő éttermi üzletvezető helyettes,
1 fő felszolgáló a kormányváróban.

Társadalmi kapcsolatok
1 fő kormányváró,
1 fő éttermi főnök,
1 fő felszolgáló Ferihegy 1.
1 fő felszolgáló Ferihegy 2.
2 fő Catering üzletvezető helyettes,
2 fő Catering szakács,
1 fő Catering gkv.
1 fő Catering cukrász.

ÁBTL 3.1.5. O-20004/2.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

17k, 10

Hivatalos kapcsolataink

igazgató,
igazgató helyettes,
áruforgalmi vezető,
rendészeti vezető és helyettese,
Catering igazgató,
éttermi igazgató.

Ezeken tul alkalmi kapcsolatokkal rendelkezünk a Catering vezetői és dolgozói, valamint az éttermek, presszók, drink bárok, snack bárok és a személyzeti étkezde vezetői, dolgozói között.

A merénylet-rombolás megelőzése, megakadályozása az érkező és utazó védett vezetők, delegációk biztonságának fokozása, az operatív pozicióink erősítése érdekében az alábbi intézkedések végrehajtását javaslom:

1. A vállalathoz felvételre jelentkező új dolgozókat folyamatosan ellenőrizzük a BM nyilvántartási rendszerében. Politikai kompromittáltsággal rendelkező, vagy súlyosabb köztörvényes bűncselekményt elkövető személyek felvételének megakadályozására hivatalos kapcsolataink felé intézkedünk. Ha felvételük elutasítására a törvényesség betartása miatt nincs lehetőség, anyagaikba való betekintést és adatgyűjtés után a BM Titkárság felé állást foglalunk.

2. A Cateringben lévő hálózatunk más munkaterületre történt áthelyezése miatt a fenti területen hálózatnak alkalmas személyeket keresünk. A kiválasztást és tanulmányozás elvégezzük a beszervezést végrehajtjuk.

Határidő: 1987. október 31.

ÁBTL 3.1.5. O-20004/2.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

3. Ferihegy 2. kormányvárójában a felszolgálást végző személyek közül 1 fő társadalmi kapcsolatot létesítünk.

Határidő: 1987. március 15.

4. Az objektumban dolgozó BM nyigdíjasok közül a vonatkozó parancsnak megfelelően 1 fő foglalkoztatásának lehetőségére javaslatot készítünk.

Határidő: 1987. szeptember 30.

5. Tovább erősítjük együttműködésünket a Ferihegyen dolgozó társbelügyi szervekkel, a BM III/II-7., 10. osztályokkal, a BM III/IV-7.Osztállyal, a BM Határőrséggel.

6. Az esetlegesen felmerülő jelzések ellenőrzésében ellenséges tevékenységre utaló információk felderítésében, vizsgálatában együttműködünk a társbelügyi szervekkel.

Határidő: folyamatos

7. Amennyiben a különböző személyi változások szükségessé teszik az érintett területeken megfelelő számu társadalmi kapcsolatot létesítünk.

8. Az objektumból hivatalos vagy magán jellegü nyugati országokba történő utazásoknál a kiutazók felkészítését, hazatérésük utáni beszámoltatását differenciáltan elvégezzük.

Határidő: folyamatos

Budapest, 1986. december 16.

Varga István r.szds.

Készült: 1 pld/6 lap
Kapja: 11-OD-2375/II.
Nyt.sz.: 7/1-.1139./1986.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20004/2.

Színházak

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1. 6–11. Jelentés a vezető elvtársak által látogatott kulturális objektumok és sportlétesítmények operatív helyzetéről, 1963. június 21.

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1. 16–25. Monográfia a Magyar Állami Operaházról, 1969. július 4.

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1. 90–91. Jelentés az Operaházban történt eseményről, 1989. március 17.

6 ✕

Belügyminisztérium
III/III/3-c. alosztály.

Szigoruan titkos!

Tárgy: Vezető elvtársak által látogatott kulturális objektumok és sportlétesitmények operativ helyzetéről

Herczeg Miklós

Jóváhagyom.
Egri s.k.
VII. 3.

J e l e n t é s

Budapest, 1963. junius 21.

A Csoportfőnökség határozata alapján az Állami Operaház, Erkel, Nemzeti, Fővárosi Operett, és Vigszinházakban alosztályunk végez terror, diverzió elleni elhárítást. A fent felsorolt objektumokban korábban a III/III/5-a. alosztály végzett operativ elhárító feladatokat. A Népstadion, Kis-Stadion, Sportcsarnok protokol részével a III/III/2-b. alosztály foglalkozott.

Az objektumok átvétele azért vált szükségessé, mert a szinházak vonalán dolgozó alosztály ügynökségét vonalas elv alapján - nem terror, diverzió vonalon - foglalkoztatta. Az ilyenirányu foglalkoztatás minimális mértékben és csak rendezvények idejére korlátozódott. A sportlétesitmények protokoláris részén teror, diverzió elleni operativ elhárító munka nem volt végezve.

Fenti objektumokban terror-diverzió elleni operativ elhárító munka megszervezése szükséges, mivel egyes ünnepek, diszelőadások, egyéb előadások és sportrendezvényeken a vezető elvtársak rendszeresen megjelennek. A szinházakban több esetben rendeznek diszelőadásokat, külföldi párt és kormánydelegációk tiszteletére.

Az objektumok operativ helyzete és feladataink:

Állami Operaház:

A vezető elvtársak protokol rendezvények, egyéb előadások alkalmával, s mint magánemberek is látogatják. Ebből adódóan az operativ munka főiránya rendezvények, vagy ünnepségek alkalmával a szinpad és környékének ellenőrzésére, a vezető elvtársak részére fenntartott páholyok környékén foglalkoztatott dolgozók ellenőrzésére, egyéni látogatásaik alkalmával a páholyok és a büffé környékén foglalkoztatott dolgozók ellenőrzésére terjed ki.

./.

~~135~~ - 2144/63
137

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

30168902

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Az objektum dolgozóinak száma 1.031 fő.
művészeti vezetés és adminisztrációs dolgozók: 121 fő
technikai személyzet: 345 fő
művészek 565 fő

Az objektum átvétele során 5 fő hivatalos kapcsolatot, 2 fő társadalmi kapcsolatot és 2 fő informátort - "Tatai Tamás", "Boglári János" - vettünk át.

A meglévő kapcsolatokkal elhelyezkedésüket, számukat a teror, diverzióra érzékeny területeket figyelembevéve az operatív elhárító munka nem oldható meg.

Az objektum dolgozóit az egyetemes nyilvántartási rendszerben leellenőriztük. Politikai kompromittáló anyaggal 39 fő, bűnügyi kompromittált 54 fő van nyilvántartva. A politikai kompromittáló adatokkal szereplő személyek közül a bennünket érdeklő területen dolgozó S z i l i József 54 éves asztalost, aki a szinpadi technikai munkák végzésében vesz részt, "Tatai" fn. informátorral tudjuk ellenőrizni. Nevezett ellenséges kijelentéseket tesz. A többi személlyel kapcsolatban olyan jelzésről nincs tudomásunk, ami a vezető elvtársak ellen irányuló ellenséges tevékenységre utalna.

A nyilvántartásban szereplők az alábbi csoportositásban szerepelnek:

ellenforradalmi cselekményért	6 fő
nyilaspárt tag	4 fő
VKF/2-es	2 fő
horthysta katonatiszt	2 fő
Az imperialista követségekkel való kapcsolatuk miatt	7 fő
kutató anyagban szerepel	18 fő

A felsorolt személyek az alábbi munkakörökben dolgoznak:

szinpad területén világositó	4 fő
diszitő	3 fő
kellékes	1 fő
fütő	1 fő
karmester	2 fő
balett táncos	7 fő
énekes	12 fő
énekkar tag	9 fő
zenész	7 fő
adminisztrátor	2 fő

Hálózati nyilvántartás adatai szerint korábban 26 fő volt foglalkoztatva. Ebből jelenleg 4 fő élő anyagban szerepel.

Az operativ munka javitása, a vezető elvtársak védelme céljából kapcsolatok létesitése az alábbi helyeken szükséges:

szinpadi diszletezők közé	1 fő
világositók közé	1 fő

./.

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

protokol páholyoknál foglalkoztatott dolgozók közé 2 fő
a vezető elvtársak által igénybevett büffé dolgozói közé 1 fő
egyéb technikai munkát végző dolgozók közé 1 fő
a zsinór padláson dolgozók közé 1 fő

Megjegyzés: A szinházak 1963. junius 30-tól szeptember 1-ig zárva lesznek. A fent felsorolt kapcsolatok létesitésének a határideje: 1963. október 30.

Erkel szinház:

A vezető elvtársak hasonlóan, mint az Állami Operaházban igen sürün igénybe veszik. A protokol rendezvények nagyrészét ebben az objektumban rendezik, nagyszámu befogadóképessége miatt. Ebből adódóan az operativ munka főiránya protokol rendezvények, vagy ünnepségek alkalmával a szinpad, és környékén dolgozók ellenőrzése, valamint a vezető elvtársak részére fenntartott páholyok környékén foglalkoztatott dolgozók ellenőrzésére terjed ki.

Az objektum dolgozóinak létszáma 264 fő.Ebből 85 fő müvész, és 179 technikai személy.

Az átvétel során 1 fő hivatalos kapcsolatot, 3 fő társadalmi kapcsolatot és 1 fő informátort - "Eperjesi" - vettünk át és foglalkoztatunk.

Az objektum dolgozóit a BM. egyetemes nyilvántartásában ellenőriztük, politikai kompromittáló anyaggal 9 fő, bünügyi kompromittált 18 fő szerepel. Kompromittált személyek közül 1 fő ifj. Varga Balázs diszitő 21 éves, szinpadi dolgozó ellenőrzése szükséges, ellenséges kijelentései miatt. Ellenőrzését "Eperjesi" fn. informátorral tudjuk megoldani.

A kompromittált személyekkel kapcsolatban olyan jelzésről nincs tudomásunk, ami vezető elvtársak ellen irányulna.

Az operativ nyilvántartásban szereplők közül ellenforradalmi cselekmény miatt 1 fő, nyilas párttag 2 fő, kutató anyagban 6 fő szerepel. Közülük 5 fő zenész, 1 fodrász, 1 ebédeltető, 1 diszitő, 1 fütő. A hálózati nyilvántartás adatai szerint 3 fő anyaga irattárban van.

A kapcsolatok elhelyezkedése és létszáma miatt az alábbi helyeken szükséges kapcsolat létesités:

szinpadi diszitők közé 1 fő
vezető elvtársak páholyai környékén dolgozók közé 2 fő
egyéb technikai személyzet közé 1 fő
zsinórpadláson dolgozók közé 1 fő

./.

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

Nemzeti szinház:

A szinházban protokolrendezvényeket nem tartanak. A vezető elvtársak, mint magánemberek látogatják a szinházat és veszik igénybe a részükre fenntartott páholyokat. Ezért az operativ munka főleg a vezető elvtársak által igénybevetett páholyok környékén foglalkoztatott dolgozók ellenőrzésére terjed ki.

Az objektum dolgozóinak száma: 397 fő. Közülük:

művészeti vezetés és ügykezelés	6o fő
művészek	86 fő
technikai személyzet	251 fő

Az átvétel során 3 fő hivatalos kapcsolatot vettünk, mint gazdasági és művészeti vezetőket, 2 fő társadalmi kapcsolatot, akik Szakszervezeti titkár és kárpitos, valamint 3 informátort - "Szabó István", "Éva", /ruhatáros/ "Parti Zoltán" /szinpadi díszitők között van foglalkoztatva.-

Az objektum dolgozóit a BM. egyetemi nyilvántartás rendszerében ellenőriztük, közülük 3 fő politikai, lo fő bünügyi kompromittáló adatokkal van nyilvántartásban. A politikai kompromittált személyek közül Barna János 33 éves díszitő és Balogh Ferenc 4o éves díszitő, kiknek ellenőrzését "Szabó István" fn. informátorral és P.S. társadalmi kapcsolattal tudjuk megoldani.

A nyilvántartásban szereplő többi személy munkájánál fogva nem kerül kapcsolatba a vezető elvtársakkal.

A nyilvántartásban lévők közül 1 volt csendőr, 2 kutató anyagban szerepel. Közülük 1 fő szinész, 2 fő díszitő.

A hálózati nyilvántartásban korábban foglalkoztatva volt 7 fő, ebből jelenleg 1 fő van foglalkoztatva, 6 fő anyaga irattárban van.

A vezető elvtársak által rendszeresen igénybevett páholyok környékén dolgozókközé 1 fő, és a büffé dolgozói közé 1 fő kapcsolat létesitése szükséges.

Fővárosi Operett szinház:

A vezető elvtársak a szinházat esetenként látogatják. Az operativ munka végzése elsősorban a páholyok környékén foglalkoztatott dolgozók közé terjed ki.

Az objektum dolgozóinak száma 326 fő. Közülük

művészeti vezetés és ügykezelés	24 fő
művészek	151 fő
technikai személyzet	151 fő

Az átvétel során 3 fő hivatalos kapcsolatot, 2 fő társadalmi kapcsolatot vettünk át.

Az objektum dolgozóit leellenőriztük, politikai kompromittáló anyaggal 7 fő, bünügyileg kompromittált 18 fő van.

./.

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

171

Nyilvántartásban lévők közül 1 fő földbirtokos, 1 fő volt horthysta katonatiszt, 1 fő külföldi /nyugati/ követséggel való kapcsolata miatt, 4 fő kutató nyilvántartásban szerepel.

A hálózati nyilvántartásban korábban foglalkoztatva volt 7 fő, ezek anyaga irattárban van.

A vezető elvtársak által igénybevett páholyok környékén dolgozó jegykezelők közé 1 fő, és a műszaki dolgozók közé 1 fő kapcsolat létesítése szükséges.

Vigszinház:

Vigszinházban protokol előadásokat ritka esetben tartanak, főleg a fegyveres erők napja alkalmával rendeznek díszelőadást. A vezető elvtársak közül 1-2 évente esetleg 1-2 alkalommal látogatja. Ilyenkor a részükre fenntartott páholyokat veszik igénybe. Ennek alapján az operativ munka sulya a vezető elvtársak által igénybevett páholyok környékén dolgozó és a szinpad területére irányul.

Az objektum dolgozóinak létszáma 243 fő. Közülük

művészeti vezetés és ügykezelés	27 fő
művészek	44 fő
technikai személyzet	172 fő

Az átvétel során 3 fő hivatalos kapcsolatot vettünk át, akik gazdasági és művészeti vezetők, 1 fő társadalmi kapcsolatot, aki mint színész dolgozik, és 1 fő informátort, "Zoli" fn., aki mint szinpadmester helyettesként van foglalkoztatva.

A szinház dolgozóit a BM. egyetemes nyilvántartási rendszerében ellenőriztük, politikai kompromittáló adattal 2 fő, bünügyi kompromittáló adattal 5 fő van nyilvántartásban. Közülük 1 fő volt VKF/2-es, 1 fő földbirtokos volt. A bünügyi nyilvántartásban szereplő személyek kisebb sulyu köztörvényes büncselekmények elkövetése miatt szerepel.

A politikai kompromittáló adatokkal szereplő személyek közül ellenséges tevékenységre utaló cselekmény nem merült fel, nincs olyan, kinek az ellenőrzését a vezető elvtársak védelme szempontjából meg kellene szervezni.

A hálózati nyilvántartásban korábban foglalkoztatva volt 4 fő, ebből 3 fő anyaga irattárban van. 1 fő élő anyagban szerepel.

A vezető elvtársak részére fenntartott páholyok környékén foglalkoztatott nézőtéri dolgozók közé 2 fő kapcsolat létesitése szükséges.

Sportlétesitmények:

A sportesemények alkalmával megjelenő vezető elvtársak biztonságának megszervezése céljából terror-diverzió elháritó kapcsolatokat szervezünk a Népstadion, Sportcsarnok és Kis-

./.

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLAT LEVÉLTÁRA

stadion protokoláris részén foglalkoztatott dolgozók körében. Ezeken a területeken az operativ elhárító munka eddig nem volt megszervezve.

Az érintett területeken dolgozókat a BM. egyetemes nyilvántartásában ellenőriztük /5o fő/ közülük az operativ nyilvántartóban 5 fő különböző köztörvényes bűncselekmények elkövetése miatt szerepel. A kompromittált személyek közül közvetlen 2 [illegible] kapcsolatba a munkája során egy sem kerül. Az elmult időszak folyamán semmi olyan jelzés nem jött felszinre, és nem kaptunk, ami ellenséges tevékenységre utalt volna.

Az objektumban 5 hivatalos kapcsolattal rendelkezünk, akik mint szakmai részlegvezetők dolgoznak. 1 fő társadalmi kapcsolatunk van, aki a rendészet vezetője.

Szükségesnek tartjuk a sportcsarnok technikai személyzete közé 2 fő kapcsolat szervezését, a Népstadion kormány páholy dolgozói közé 1 főt, a Kis-stadion Elnöki páholy dolgozói közé 1 főt, a világositó és hangositó berendezést kezelő dolgozók közé 1 főt.

A fentemlitett intézkedéseken kivül javasoljuk :

1./ Objektumdossziét "Kulturális intézmények" cim alatt megnyitni.

2./ A felsorolt objektumok dolgozói között szereplő korábban foglalkoztatott 45 fő hálózati személy anyagát tanulmányozni abból a célból, hogy a tervezett kapcsolatok létesitésénél elsősorban ezen személyeket vesszük számitásba, ha beosztásuk és egyéb körülmények nem zárják ki a kapcsolatlétesités lehetőségét.

Horváth Károly
Horváth Károly r. szds.

L. Cséki Ernő VII. 2,

Erdődön György

A jelentés másodpéldánya 1964. V. 16.-án megsemmisitve.

Horváth Károly r. szds.

Készült: 3 pld.
6 old.
Kapja: oszt.vez.
Kormányőrség pk.
alo.
Nyt.sz: 23/145. .
Zné.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

Ügyminisztérium
/III-A.alosztály.

" Szigoruan titkos "

Gerezeg Miklós

Tárgy: A Magyar Állami Operaházról -

M o n o g r á f i a

Budapest, 1969 julius hó 4.

A Magyar Állami Operaház - kezdetben "Magyar Királyi Operaház" - mint az opera és balettmüvészet önálló intézménye, 1884 szeptember 27.-én nyitotta meg kapuit.

E sok évtizedes müködés ilyen élvonalbeli zenei és szinházi intézménynél, szükségszerüen tükrözi a maga szükebb világában is, a magyar társadalom életét, de e-mellett, az elmult korszak jelentősebb zenemüvészeti, szinházi, képzőmüvészeti és egyéb kulturális irányzatainak átfogóbb jelenségeit is.

Az Operaház multja világosan mutatja, hogy az Operaház sohasem volt - nem is lehetett - valami társadalmon kivül lebegő intézmény, hanem életében megtalálható az egész magyar társadalom fejlődésének sajátos lecsapódása is épugy, mint a kulturális életben nemzetközi, vagy hazai viszonylatban felmerült áramlatok nyomai és hatásai. Ebből eredően tehát, képtelenség minden olyan nézet, hogy az Operaház egy külön világ, mely a maga sajátos müvészi céljainak szolgálatába zárkózva, a társadalom életétől és igényeitől függetlenül követheti a maga "tisztán" müvészi célkitüzéseit. Az intézményt a társadalom tartja fenn, épugy, mint a világ valamennyi hasonló intézményét és a mindenkori uralkodó osztály formálja a maga igényére. Mint ahogy a müvészetek s a kulturális élet más megnyilvánulásai is, a társadalom mindenkori gazdasági rendjén alapulnak, s azt tükrözik több - kevesebb pontossággal.

A fentiek bizonyságául itt kell megemliteni, hogy az Operaház közönsége megnyitásától a felszabadulásig eléggé szükkörü. Az arisztokrácia, a bankvilág, a gazdagok, az uralkodó osztályok világa ez, amely az Operaház nézőterét benépesiti

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

és ott a müvészi izlést diktálja. Ez az izlés sokszor az általános európai divatnak hódolt és semmi esetre sem volt a magyar nép széles rétegeinek izlése, csupán egy szükebb csoporté.

Az Operaház müvészi irányitása sokszor került kevéssé hivatott kezekbe. Igazgatási rendszere egészségtelen volt. 1884.-től, tehát a kapunyitástól kezdve, egészen 1925-ig a szinházat intendáns vezette, akit az intendánsi rendszer vége felé, már főigazgatónak nevezték. A müvészeti igazgatók fölé helyezték az intendánst, aki nem volt szakember. Szinte törvényszerüen a főuri rendből választották ezt a legfőbb hatalmasságot, aki mint egy az udvar, az arisztokrácia és a kormány helytartója volt, élet és halál ura, korlátlanul rendelkező és intézkedő főnök. A társadalmi kör, amelyből az intendánst mindenkor kiválasztották, nyilt hangsulyozása volt annak, hogy az Operaház nem annyira nemzeti, mint inkább udvari intézmény. Az élet olykor nem volt más, mint élet-halál harc, müvészietlen szándékok és sokszor alacsony indokokból származó személyi ármányok, jogosulatlan protekciók és fölháboritóan maradi politikus akaratok között. Az Operaház élére állitott nagyurak - grófok, bárók - származásuk és társadalmi helyzetük miatt, az élet más területein sem szokták meg, hogy nekik bárki is ellentmondjon. Igyekeztek tehát zsarnoki akaratukat keresztül vinni, vagy másoktól sugalt szándékoknak eleget tenni. Ennek következményeként rendszeresen szembekerültek a müvészet valódi eszményeivel, magával a müvészi szabadsággal és a müvészek jogos emberi önérzetével. Igy nem lehet azon csodálkozni, hogy müvészi világnagyságok rövid ideig maradtak az Operaház igazgatói székében. A kilencvenes évek, majd a századforduló utáni sajtó hasábjain rendszeresen lehet találkozni országra szóló operaházi botrányok nyomaival. Országgyülési interpellációk, viharos viták, éjjeli macskazenék, csörömpölő bevert ablakok, botrányos verekedések, vivótermekben véresen végződő lovagias ügyek, sajtó herce-hurcák kapcsolódnak az Operaház életéhez. Ehez még hozzájönnek az Operaházban fel-fellobbanó bérharcok, s ezek következményeként a zenekari sztrájk, mely lehetetlenné teszi az előadást.

Az 1914.-ben kitört első világháboru, a háboru okozta gazdasági pangás, a lappangó csőd, s a holnaptól való rettegés sujtotta közönségén és addigi támogatóján, az államon keresztül az Operaházat is. Felmerült annak gondolata, hogy zárják be, majd, hogy az állam adja ki a kezéből, az Operaház legyen magánvállalkozás. A világháboru gyászos végetért, az összeomlás bekövetkezett. A forradalom, majd a Tanácsköztársaság kormánya, minden erejével azon volt, hogy az Operaház folytathassa munkáját. Még bemutató előadást is tartottak. A szintapok ebben az időben jelezték azt a tényt, hogy a jegyek nagyobbik részét a szakszervezetek számára tartják fenn, mert az Opera-

TÖRTÉNETI ÁLLAMIGAZGATÓSÁGI TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

házban a dolgozó tömegek foglalják el a nézőteret. A művészi irányitás olyan kiváló képességü művész kezébe került, mint a zenei ügyek kormánybiztosa: Reinitz Béla. E napokban kapta uj nevét "Magyar Nemzeti Operaház"-nak nevezték el.

Az operajátszás igen költséges müvészet, s nincs a világnak egyetlen operaháza máig sem, amely minden állami, vagy közösségi támogatás nélkül megállna a maga lábán. Igy az ellenforradalom győzelme után, az elmult intendánsi rendszer nyomába lépett egyes társadalmi szervek patronátusa, amelynek eredménye megint csak az volt, főleg az 193o-as, 194o-es években, hogy a patronáló szervek - elsősorban az Operabarátok Egyesülete - beleszóltak a szinház müvészi vezetésébe, uj müvek elfogadásába, szerződésekbe, szereposztásokba. Az Operaház egyetlen intendánsdiktátor helyett egész tömeg intendáns diktátort kapott. Az opera továbbra is megmaradt egy szük, exkuziv társaság szórakozásának, évtizedekig félig üres széksorok előtt játszott "elit" közönségnek.

A második világháboru kitörésének idejében, amikor a nácizmus hatással volt minden intézményre, nem lehetett kivétel az Operaház sem. A "hivatalos" nácizmus még nem következett be hazánkban, a német hadak még nem özönlötték el Magyarországot, látszatra nem is voltunk megszállás alatt. De a Horthy-korszak kormányai és intézményei szolgai módon kiszolgálták a német érdekeket és végrehajtották a titkos német helytartóktól és ágensektől kapott parancsokat. Az Operaház, a legaljasabb faji üldözés területévé vált. Kiváló müvészeket söpörtek le a szinpadról, kényszeritettek számkivetésbe, vagy személyükben külön-külön üldöztek is. Majd következett a Szálasi-korszak, amikor zöldinges, feketebricsesszes "kormánybiztos" igazgatta az Operaházat, kezében kilenclövetü pisztollyal. Az utolsó előadást 1944 december 23.-án tartották, amikoris az Operaházban az uralmat bitorló nyilas klikk, még az előadás óráiban szökve hagyta el a szinházat, a fővárost, mely körül már csaknem bezárult a földszabaditó seregek ostromgyürüje. A pótolhatatlan értékü kottatárat és jelmeztárat nagyrészt vagonokba zsufolták és csak az Operaházhoz hü müvészek és munkások veszélyes vakmerősége gátolta meg, az intézmény teljes kirablását. A kottatár és jelmeztár nagy részét valósággal "visszalopták" a pályaudvarról. A társulat is kettészakadt, egyrésze követte a fegyverrel hadonászó kormánybiztost, nagyobb része azonban elrejtőzött. Az itthonmaradottak legtöbbje családostól együtt, az Operaház pincéiben és öltözőiben vészelte át az ostromot, s annak befejeztével azonnal hozzálátott az Operaház rendbehozatalához. A nemzeti kormányt helyettesitő Nemzeti Bizottság három tagu bizottságot bizott meg azzal - Komáromy Pál, Székely Mihály és Nádasdy Kálmán - hogy az Operaház müködését szervezzék, s az Operaházat igazgassák. 1945 február 23.-án amikor még romok boritottak mindent, és a budai oldalon dörögtek az ágyuk, az Operaházban

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

megszólalt a zene, az alsó ruhatárban már hangversenyt rendeztek. A háromtagu direktórium 1945 április 2o.-ig irányitotta a szinházat, ekkor a közoktatásügyi miniszter igazgatót nevezett ki Komáromy Pál személyében. Rövid igazgatói tevékenysége után őt Tóth Aladár, a legkiválóbb magyar zenekritikusok egyike követte, akinek igazgatása alatt az Operaház az európai zenekultura nemzetközileg elismert nagytekintélyü tényezőjévé válik. Az Operaház ujra kinyilt kapuin más levegő árad be és más közönségréteg: a dolgozó nép.

Hogy mennyivel más volt ez a megnyitás azt hüen tükrözik az Operaház 1884-es megnyitásáról beszámoló régi tudósitások, melyek érdekes pillanatfelvételt nyujtanak a magyar társadalom akkori rendjéről. "A felvonuló fogatokon, a császári és királyi udvar, a főurak és a nagypolgárság képviselői vonultak a szinház átvételére. Ugyanekkor a szinház előtt rendészeti beavatkozást igénylő jelenségek mutatkoztak, s a néptömegek, a dolgozó emberek képviselői, rendőrkordon mögé zsufolva, lámpaoszlopokra és a fák ágaira kapaszkodva, kivülről "vehettak csak részt" a megnyitáson."

A népidemokratikus társadalmi rendszerünkben kibontakozó gazdasági és kulturális forradalom egyik legbizonyitóbb jelensége az a döntő - és minőségi - változás, amely az operahallgatók számában és a társadalmi összetételében bekövetkezett. 1938-ban például 161.ooo látogatója volt az Operaháznak, viszont az 1952/53-es évadban - idevéve az Erkel Szinházat is - 1,o52.8oo.

Az 1956-os ellenforradalom az Operaház életében sem mult el nyomtalanul. Szélsőséges elemek követelésére megalakitották a "Forradalmi Bizottság"-ot, mely felfüggesztette állásából az eddigi kiváló igazgató Tóth Aladárt, valamint a pártszervezet titkárát, a személyzeti vezetőt stb... Az Opera igazgatását a "Forradalmi Bizottság" által megbizott háromtagu direktórium vette át - dr. Palló Imre, Nádasy Kálmán, Lukács Miklós - kik teret engedtek a szélsőséges megnyilvánulásoknak. Ujból megjelentek a szinházban, a régebben politikai kompromittáltság miatt eltávolitott személyek, igényt tartva a szinház vezetésében való részvételre. A jobboldali személyek által félrevezetett csoportok követelték a káderanyagok kiadását. Egy csoport felkereste lakásán a pártszervezet titkárát, s kényszeritette a pártszervezet páncélkulcsának átadására.

Többen igyekeztek szovjetellenes hangulatot kelteni. Mindezek ellenére, viszonylag komolyabb szélsőségek illetve atrocitások nélkül - ehhez valószinü hozzájárult az idő rövidsége is - mult el, ez a rendkivüli állapot. Az ellenforradalom fegyveres leverése után, a szinház politikai vezetésére kormánybiztos lett kinevezve Dr. Fajth Tibor személyében.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-2000/1.

55. 20

A konszolidáció bekövetkezése, a normális élet megindulása után ujból igazgatók vették át a szinház vezetését, - Dr. Palló Imre, majd Nádasdy Kálmán - s jelenleg Lukács Miklós az Operaház volt karmestere az igazgató.

OPERATIV HELYZET:

A Magyar Állami Operaház elháritás szempontjából - mely alosztályunk részéről a technikai dolgozókra terjed ki, - sulyponti területet képez. Rendszeresek a protokoll rendezvények, ahol megjelennek a Párt és Kormány vezetői. Ugyancsak aktiv a látogatottság a hazánkban látogatást tevő külföldi államférfiak részéről is. Az itt esetlegesen elkövetett rombolás, merénylet, illetve provokáció beláthatatlan következményekkel járna.

A státusz szerint rendszeresen foglalkoztatott technikai dolgozók létszáma kb. 3lo fő. Ebből az antidemokratikus elemek nyilvántartásában 11 személy szerepel. Különböző köztörvényes büncselekmények elkövetéséért 25 személy volt elitélve.

A müszaki dolgozók többsége általában közömbösséget tanusit a politikai kérdések iránt, véleménynyilvánitásuk leszükül a megosztott munkaidő, a bérezés, a nem megfelelő munkakörülményekkel kapcsolatos problémákra, egyes bemutatott darabok birálatára. E viszonylagos politikai immunitást csak egy-egy komolyabb bel-, vagy külpolitikai esemény oldja fel. Ilyen esetekben az adott eseményt saját szemszögükből értékelik, s mondanak véleményt politikai képzettségük, vagy az eseménnyel kapcsolatban kialakult érzelmük szerint.

Ezektől eltérően az ellenséges beállitottságu személyek figyelemmel kisérik a napi politikai eseményeket is, rosszindulatu birálatuk, véleménynyilvánitásuk kiterjed az operai belső problémáktól a müvészet-politikán keresztül a Párt és Kormány intézkedések birálatáig.

E megállapitást bizonyitja az is, hogy az utóbbi években

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

több személyt kellett az Operaházból elbocsájtani izgatásos büncselekményük, demoralizáló magatartásuk miatt. Ilyen volt Veszely-féle, nézőtériekből álló csoportosulás a főbejárati csarnokban, mely rendőri figyelmeztetéssel, s elbocsájtásokkal zárult. Az elmult évben lett fegyelmileg felelősségre vonva Bodnár Béla diszitő, aki jobboldali beállitottságu személyek sugallatára - akik kihasználták ideges, lobbanékony természetét - rendszeresen tett ellenséges, antiszemita, szovjet-ellenes kijelentéseket.

A tudatos ellenséges cselekményektől függetlenül, gondatlanság, hanyagság, belső elletétek következményeként "kitolások" következtében, sok olyan probléma merült fel, mely a biztonságot, az előadások zavartalanságát károsan befolyásolta. Egyes ilyen cselekmények - mivel elkövetője nemgondolta végig, hogy mit eredményez - csak a véletlen és szerencse folytán nemjártak sulyosabb következménnyel. Néhány ilyen példa az elmult husz év közelebbi és távolabbi eseményeiből:

- előadás közben a "trégerről" leszakadt az egyik lámpa, s a szinpad közepén éneklő női főszereplő mellett zuhant a szinpadra.

- az egyik balettáncos "ördögtüzet" gyujtott az öltözőben, hogy onnan kollégáját kifüstölje.

- a zenekar primhegedüsének kottalapjait egymáshoz ragasztották, hogy netudja követni az előadást.

- az üstdobot szappanos vizzel kenték be, hogy száradás után, a kifeszitésnél szétpattanjon.

- nyitva felejtették, vagy tudatosan kinyitották a vasfüggöny ajtaját, mely a felhuzásnál a bársonyfüggönybe beleakadva, annak sulyától leszakadt.

- a drótkötelek kopása következtében, a bársonyfüggöny a tartógerendával együtt leszakadt.

- a fentieken kivül, vicc, vagy kiszurásképpen, a beállitott lámpa biztositó láncát kiakasztották, a beállitott szineket a lámpákban más szinekre cserélték ki, a vasfüggöny párhuzamos kézi hajtóján a drótkötél dob biztositó karját visszaállitották, melynek következtében a vasfüggönyt nemtudták leereszteni. Mivel a vasfüggönyt hidraulika emeli és engedi le - a kézi felszerelés ennek elromlása esetére biztonsági okból van felszerelve, de automatikusan együttmüködik a hidraulikával - a lezárás, s ennek eredményeképpen a tulnyomás következtében a hidraulika tönkremehetett volna.

- a hanyagság, gondatlanság legsulyosabb példája az Operaház tetőzetének leégése. 1952 juniusában a szinház tetőzetét

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

57
22

külső vállalat szakemberei javitották. A legszigorubb tüzbiztonsági szabályokra való kioktatás, az állandó tüzoltó ellenőrzés ellenére, a dolgozók mellett állandó szolgálatot teljesitő tüzoltó "elnéző" magatartása következtében, az ott dolgozók rendszeresen dohányoztak, s a cigarettavégeket eldobálták. Egy égő cigarettavéget a légáramlat bevitt a száraz tetőgerendák közé, melytől a gerendák izzani kezdtek. A füstszagot a szinház dolgozói a felső emeleteken már junius 19.-én érezték, melyet vezetőiknek és a tüzoltó őrségnek jelentették. A többszöri bejelentés ellenére az illetékesek, csak felszines ellenőrzést folytattak, elmulasztották a füst keletkezésének felderitését. Ennek következményeként hosszu lappangás és izzás után, junius 22.-én 22.4o h-kor a kupolacsarnok Dalszinház utcai oldalán 2-3 méter szélességben előtörtek a lángok. Tetézte még a bajt, hogy a kivonult tüzoltóság nem kapott kellő mennyiségü vizet, mert a hálózatban alacsony volt a nyomás.

E hanyagság, felelőtlenség sorozat következményeképpen, kb. 1,85o.ooo Frt. kár keletkezett, egy tüzoltó sulyosan, 3 könnyebben megsérült.

Az Állami Operaház müszaki dolgozói között, elháritó munkánkat két informátor, egy kiemelt és tiz társadalmi kapcsolaton, valamint hivatalos kapcsolainkon keresztül végezzük. Kapcsolatainknak az objektumban való elhelyezkedése jó,kellően áttudják fogni azokat a területeket, melyek a biztonságosság szempontjából sulypontot képeznek. Gyengitette a felderitő-elháritó munkánkat,hogy huzamos ideig nemrendelkeztünk hálózati személyyel. Az előzően foglalkoztatott két hálózati személy közül az egyikkel megszakitottuk a kapcsolatot, mert párttag lett, majd az objektumból eltávozott, a másikat kétszinüsége miatt ki kellett zárni, A máshelyen már emlitett Veszely-féle izgatásos jelzésben tartóját félrevezette, a becsületes dolgozókra, párttagra hozott terhelő adatokat, éppen azokra, akik felvoltak háborodva Veszelyék ellenséges cselekményein.

Az elmult két év folyamán két informátori beszervezést hajtottunk végre, "Erdélyi Zoltán" és "Nagy Zoltán" fedőnéven. Az eddigi tapasztalatok szerint a kiválasztás jó volt, felderitő munkánk hatékonyabbá vált, növekedtek ismereteink az ellenséges beállitottságu személyek magatartását, az objektumon belül lévő problémákat illetően. Kapcsolataink jelzése alapján, számos olyan megoldásra váró probléma van, mely jelenleg a megfelelő munkamorál kialakulását, az egymáshoz való jó kollégális, illetve munkakapcsolatot gátolja, melynek sok esetben következménye a fentebb már leirt "kiszurások" sorozata, amely végsősoron komoly következményekkel járhat. Ilyenek pld:

- öregek, fiatalok közötti ellentét. A felszabadulás előtt komoly protekció volt szükséges ahhoz, hogy valaki egyszerü technikai dolgozóként bekerülhessen az Operához. E protek-

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

ciók szintje, miniszter, államtitkár, vagy legalábbis gróf vagy báró. Ma ujsághirdetés alapján, bárkit felvesznek. Ezt a különbséget éreztetik az idősebb dolgozók, magatartásuk inkább elriasztó, mint marasztaló, nevelő, a fiatalokkal szemben.

- Fluktuáció. A szinház sajátos helyzete következtében - délelőtti diszlet, világitási, szinpadi próbák - a napi foglalkoztatottság a szinpad technikai dolgozóinál eléri a 14-15 órát. Ezt 2-3 óra ebédutáni pihenő szakitja meg. A megerőltető fizikai munka az idősebb dolgozókat kimeriti, a fiatalabb dolgozók a rendszeres lekötöttség, a fentebb már emlitett nem megfelelő munkamorál miatt, nemtudnak gyökeret ereszteni. Sulyosbitja a helyzetet, hogy rendszeresen vannak hiányok, igy ezek munkáját is a bentlévőknek kell elvégezni, mert az előadásoknak menni kell. A hétfői 1 szabadnap nem megoldás, főleg a fiataloknak, akik minden estéjüket, s ünnepnapjukat kénytelenek a szinházban tölteni. Igy nem csoda, hogy néhány nap, vagy hét után, a fiatal dolgozók kilépnek. Jellemző, hogy ez év első felében kb. 100 fő jött és ment el a szinháztól, ez az össz dolgozók egyharmadát teszi ki. Ez a nagy fluktuáció, a biztonságosságot is több szempontból károsan befolyásolja.

- Kiöregedés. A szinháznak van egy régi dolgozókból álló stabil gárdája. E személyek több évtizedet dolgoztak az Operánál, a legnehezebb körülmények között is számitani lehetett rájuk. Ez a gárda 2-3 éven belül - már ez évben többen elmennek-nyugállományba kerül. Ez komoly veszteség a szinháznak, mert nincs kellő utánpótlás. A szinház vezetői is tehetetlenül állnak e kérdés megoldása előtt. Több év szorgalmas munkája kell ahhoz, hogy az Operaházban valaki szakképzett szinpadi dolgozó legyen. Ellentétben a prózai szinházakkal, ahol a repertoár 2o-25 darabra terjed ki, itt a repertoár nagysága 8o-9o. Ezt mind meg kell tanulni, ugy diszités, mint világitás szempontjából. Ezenfelül évadonként több uj darab bemutatása, vagy felujitás is müsoron van. Ha itt nem tudnak radikális megoldást találni, - pld. két müszak - ha furcsán hangzik is, a szinház bezárhatja kapuit. Az itt leirtak vonatkoznak a szinpadi vezetők utánpótlására is.

- Vezetők, beosztottak közötti ellentét. Egyes tárvezetők modortalan, esetenként durva, magatartása beosztottai felé, komoly konfliktusokat idéz elő. A jóindulatu birálatot nem veszik jónéven, ahol lehet "törlesztenek". Ez elsősorban a jutalmazásoknál, külföldi utakról való kizárásokban, előléptetésekben mutatkozik meg. Természetesen egyes dolgozók is felelősek a szembenállásokért, mert főleg a közülük kiemelt vezetők utasitásait nem veszik szivesen, utasitásaikat birálják, mert mint "régi" dolgozók, képességeik, szakmai tapasztalatuk birtokában, lekicsinylik a közülük kiemelt egyes vezetők képességeit, magukat többrehivatottnak érzik.

TÖRVÉNYI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

- más jellegü, de a biztonságosságot veszélyesen befolyásoló probléma a Szinház kiöregedett technikai berendezése. Legveszélyesebbek a kazánok, melyeket már nem szabadna üzemeltetni, viszont uj kazánok csak 1970/71.-ben lesznek beállitva. Ez anyagi kérdéseken mulik. A világitási rekonstrukció megtörtént, s ez kb. 15 millió forintba került. A gépészeti rekonstrukció is sok millió forintot fog felemészteni, de megoldása a legsürgősebb feladat.

- Problémaként jelentkezik, hogy az épületbe való bejárások nincsenek kellően ellenőrizve. A portán elég csak egy névre hivatkozni, s minden ellenőrzés nélkül bárki bemehet, összejárhatja az egész épületet. Előfordult, hogy egy volt dolgozó, aki munkatársait ment meglátogatni, előadás alatt ittasan a szinpadra került, s ott a nézők szemeláttára simogatni kezdte a főszereplőt. Nem kell külön kihangsulyozni, hogy a biztonságra mennyire veszélyes az épületbe való szabad bejárás.

Végezetül megjegyezni kivánom, hogy az Operaház rendszeresen jár - a technikai dolgozók is - külföldi vendégszereplésre. Ilyen esetekben kapcsolatainkat külön fel szoktuk készitteni. Munkájuk eredményességét bizonyitja, hogy a technikai dolgozók, minden esetben példamutatóan viselkedtek, munkájukat lelkiismeretesen végezték. Az eddigiek folyamán, a technikai dolgozók köréből, hazatérés megtagadás nem fordult elő..

F e l a d a t o k :

Perspektivikusan az alábbi feladatok megoldását tartom szükségesnek:

a./ Mint legnagyobb csoport, a diszitők közé operativ kapcsolat létesitése, beszervezés, vagy ujbóli kapcsolatfelvétel utján.

b./ A nyugalomba vonuló, vagy kilépő kapcsolatok pótlását a megadott határidőn belül.

c./ Hivatalos kapcsolatunkon keresztül intézkedést tenni, hogy a kiöregedett kazánok üzembiztonságát kazánbiztos vizsgálja felül, s amennyiben a biztonsági követelményeknek nem felelnek meg; tegyen intézkedést azok üzemeltetésből való kiiktatására.

d./ Hivatalos kapcsolatunkon keresztül intézkedést tenni a szinpad alatti süllyesztő, illetve a hidraulika leválasztására, hogy oda illetéktelnek ne juthassanak be. Ez a biztonságosság szempontjából sulyponti terület.

e./ Hivatalos kapcsolatunkon keresztül intézkedést tenni az objektumba való ellenőrzés nélküli ki és bejárások megakadályozására.

TÖRTÉNETI ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

f./ továbbra is rendszeresen ellenőrizni kell a felvételre kerülő uj dolgozókat a BM. egyetemes nyilvántartójában. Meg kell akadályozni politikailag kompromittált személyek bejutását az objektumba.

Major Mihály r.őrgy.

Lv: Nyolcas alezr.
1969. VII. 11.

készült: 1 pld.
kapja: OD-
nytsz: 5/1-701

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III-A ÖNÁLLÓ ALOSZTÁLY

SZIGORUAN TITKOS!
/selejtezésig!/

Tárgy: Az Operaházban történt eseményről -

J E L E N T É S
Budapest, 1989. március 17.

Hivatalos kapcsolatainktól tájékoztatást kaptunk a Magyar Állami Operaházba március 15-én jelzett bombariadóról.

Tájékoztatásuk szerint 1989. március 15-én 18.3o órakor ismeretlen személy telefonon hívta az Operaház központi számát és a telefonközpontossal közölte, hogy a rendőrségtől beszél és rövidesen nagy erőkkel fognak kivonulni az Operához, mert bomba fog robbanni.

Az Operaház főmérnöke volt a jelzett napon az ügyeletes szinházi vezető. Kérdésemre elmondta, hogy a rendészek és a nézőtéri dolgozók segitségével - még a közönség érkezése előtt - átvizsgálták a nézőtér és a hozzá kapcsolódó helyiségek valamint az emeleti folyosók mindegyikét, de gyanús csomagot, oda nem illő tárgyat nem találtak.

A fenyegető telefonhivás 19.15 órakor megismétlődött. Ekkor az ismeretlen férfihang röviden azt közölte, hogy az Opera 19.3o-kor fel fog robbanni. Ez az ismeretlen telefonáló az Országos Mentőszolgálat-hoz is telefonált, mert ők tájékoztatták a BRFK. ügyeletét. Este 2o-óra után tüzszerészek robbanóanyag kutató kutyákkal akarták átvizsgálni az Operaházat, de a főigazgató nem engedte a szinház kiürítését, és a kutyákat sem engedte bevinni az épületbe. A tüzszerészek a rendészek segitségével vizuális és müszeres átvizsgálást végeztek. A kb. két és félórás kutatás során robbanóanyagot, robbanást vagy tüzet okozó anyagot nem találtak.

ÁBTL 3.1.5. O-20008/1.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

A szinház felső vezetése számára megnyugtató volt, hogy a bombariadót megelőzően március 13-án az Interparlamentáris Unió Bp.-i konferenciáján részt vevő küldöttek részére zártkörü előadást tartottak az Operaházban és e miatt - a fokozott biztonság érdekében - a tüzszerészek alaposan átvizsgálták az egész épületet.

A hivatalos kapcsolatainkkal megbeszéltük a megelőzés érdekében teendő fokozottabb ellenőrzések kérdéseit.

Hálózati és társadalmi kapcsolatainkat eligazitottuk. Felhivtuk figyelmüket a veszélyt jelentő idegen személyek és csomagok éber kutatására és jelzésére.

Endre Dezső r.fhdgy.

A rendőrség 1989. március 14-én 01.10 órakor az Operaház vonatkozásában ujabb bombariadóról kapott bejelentést. A tüzszerészek és a rendészek segítségével az épületet átvizsgálták. A kutatás eredménytelen volt. A jelzést megelőzően az Operaházban este az angliai King Singers énekegyüttes vendégszerepelt.

Bp. 1989. 03. 21.

Endre Dezső r.fhdgy.

Készült: 1 pld./ 2 lap
Kapja : 11-OD-2834/I
Nyt.sz.: 8/1-...../1989.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

A Kútvölgyi

ÁBTL 3.1.5. O-20009. 8–9. Jelentés romlott étel felszolgálásáról, 1963. június 4.

BM.III/III-3 osztály
C.alosztály

Szigoruan titkos!

Tárgy: Romlott étel felszolgálásával kapcsolatos -

J E L E N T É S
Budapest, 1963. junius hó 4.

A Központi Állami Kórház /Kutvölgyi uti/ gazdasági igazgatója Tarján György et. közölte velünk, hogy május 29-én a déli étkezéskor felszolgálásra került piritott máj fogyasztásra alkalmatlan volt. Közölte továbbá, hogy amikor a fenti körülmény tudomására jutott, a máj felszolgálását megtiltotta. Intézkedést tett kifogástalan étel gyors elkészitésére.

Az elsődleges vizsgálat szerint a nyers máj május 28-án lett leszállitva a Kórház konyhája részére, amit az átvétel után jégszekrénybe helyeztek és onnan csak közvetlen a feldolgozáskor vettek ki. Társadalmi és hivatalos kapcsolatunk tájékoztatása szerint a jégszekrény hütése kifogástalan volt.

Hivatalos kapcsolatunk vizsgálatot rendelt el az Élelmezés Tudományi Intézet által, a vizsgálat eredménye még nem ismeretes. Jelenleg a Kormányőrség vegyésze is bekapcsolódott a vizsgálatba.

A Kórházban gyógykezeltetés céljából az MSzMP. P.B. két tagja Biszku Béla és Fock Jenő et-ak tartózkodnak. Biszkú et.részére a fent emlitett ételből felszolgáltak, azonban fogyasztásra nem került sor.

Kapcsolatunk tájékoztatása szerint a kóstoló orvos a felszolgálás ideje alatt vizsgálta meg az ételt, mely szerint tapasztalt iz elváltozást, azonban fogyasztásra alkalmasnak mondta ki, amit jegyzőkönyvileg is igazolt. Ennek alapján tovább folytatták a máj felszolgálását, amit ugy a személyzet, mint a kórház egyes ápoltjai részére kiadtak. Amikor a kórház gazdasági igazgatója a máj további felszolgálását betiltotta, a személyzet részére továbbra is adtak ki a májból. Az eddigi közlések szerint, amely a kórházigazgató orvosa, valamint a gazdasági igazgatótól ered, a májtól megbetegedés nem történt.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁBTL 3.1.5. O-20009.

Megállapitottuk, hogy a kórház részére leszállitásra kerülő husárufeleségeket rendszeresen a Közért központ huselosztó vállalatától célfuvarok során szállitják. A kérdéses időben d.e. lo-ll óra között az áru kb. 3 órás fuvároztatás után jutott el a kórházhoz. A szállitást nyitott tehergépkocsival végezték. Jelenleg még nem áll rendelkezésünkre olyan adat, ami a szállitással kapcsolatos hiányosságra utalna, mely szerint nagyobb mennyiséget tároltak volna egymásra, amitől bizonyos befülledés következett be. Az ÉTI-hez vizsgálatra beküldött ételminta azt látszik alátámasztani, hogy befülledés történt, ami kis foku tejsavas erjedést eredményezett. Az ételmintában az ÉTI-nél kórokozó baktérium nem volt fellelhető. A vegyvizsgálat tovább folyik annak érdekében, hogy fémes szennyeződés nem található-e benne.

Tisztázandó az a kérdés, hogy a kóstoló orvos a vizsgálata alkalmával savanykás izt érzett, ezt a naplóba be is jegyezte, helyes volt-e az étel felszolgálásának engedélyezése.

J a v a s l a t:

A kórház igazgató főorvosa felé javasoljuk, hogy a mindenkori ügyeletes orvos - vagy az igazgató által kijelölt más orvos - ne csak az elkészitett, hanem a feldolgozás előtt is vizsgálja meg a nyersanyagokat.

A hasonló esetek megelőzése végett javasoljuk a kórház gazdasági vezetőjének, hogy minden fogyasztásra kerülő élelmet /főleg husárukat/ a felhasználás előtt ellenőriztessen. Utasitsa a raktár és konyha vezetőjét, hogy a romlandó áruk átvételénél különös gonddal járjanak el. Az ilyen áruk raktározását az egészségügyi és higiéniai szabályoknak megfelelően végezzék.

Tegyenek javaslatot a husszállitó vállalat felé, hogy a kórház részére kiutalt árut rövidebb idő alatt szállitsák az elosztótól.

M e g j e g y z é s:

Eddigi adatok alapján ellenséges tevékenységre utaló jelenség nem merült fel.

Amennyiben az ÉTI vizsgálata befejeződött, a vizsgálat eredményétől függően teszünk intézkedést vagy javaslatot.

Sándor György r.őrgy.
alosztályvezető

Készült: 2 pld./Mné.
Nyt.sz.: 23/6o7

ÁBTL 3.1.5. O-20009.

Úton

ÁBTL 3.1.5. O-20006/5. 31. Javaslat a „10-es őrs" objektum körzetében az elhárító munka megszüntetésére, és a 7-es forgalmi góc elhárítási területének a kibővítésére, 1969. február 28.

ÁBTL 3.1.5. O-20006/5. 32–33. Melléklet [1969. február 28.]

ÁBTL 3.1.5. O-20006/13. 18. Határozat operatív ellenőrzés alá vont terület kialakítására, 1989. október 24.

BM. III/III. Csf.-ség
A-alosztály.

Szigoruan titkos!

Engedélyezem:

Baranyai György r.ezredes
Főcsoportfőnökhelyettes

Tárgy: lo-es őrs objektum körzetében az elháritó munka beszüntetésére, és a 7-es forg. góc elháritási terület kibővitésére -

J A V A S L A T .

Budapest, 1969. február 28.

A BM. Kormányőrség Parancsnokság kezelésében volt a "lo-es őrs" fedőnevü objektum. Miután az objektumot "M" esetén a Párt és Kormányvezető Elvtársak nem fogják igénybevenni, az objektumot átadták a HM. Légoltalmi Parancsnokságának. Jelenleg az objektum operativ belső és külső biztositását a BM. III/IV. Csf.-ség végzi. Javaslom az objektum körzetében általunk végzett operativ elháritó munka beszüntetését.

A vár alatti alagutat a Párt és Kormányvezető elvtársak gyakran használják munkahelyük és lakásuk közötti közlekedési utvonalként. Ezért "7-es forgalmi góc" néven a Krisztina krt. és Alagut utca kereszteződésében elháritó munkát végzünk. A "lo-es őrs" elháritási terület megszünésével javaslom a 7-es forgalmi góc elháritási területének biztonsági okból való kibővitését a mellékelt térkép szerint.

Mátyás Vilmos őrgy.

Egyetértek:

Sándor György r.alez.
alosztályvezető

Készült: 1 pld./MM.
Kapja : OD 2377.
Nyt.sz.: 5/1-lo8.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ÁBTL 3.1.5. O-20006/5.

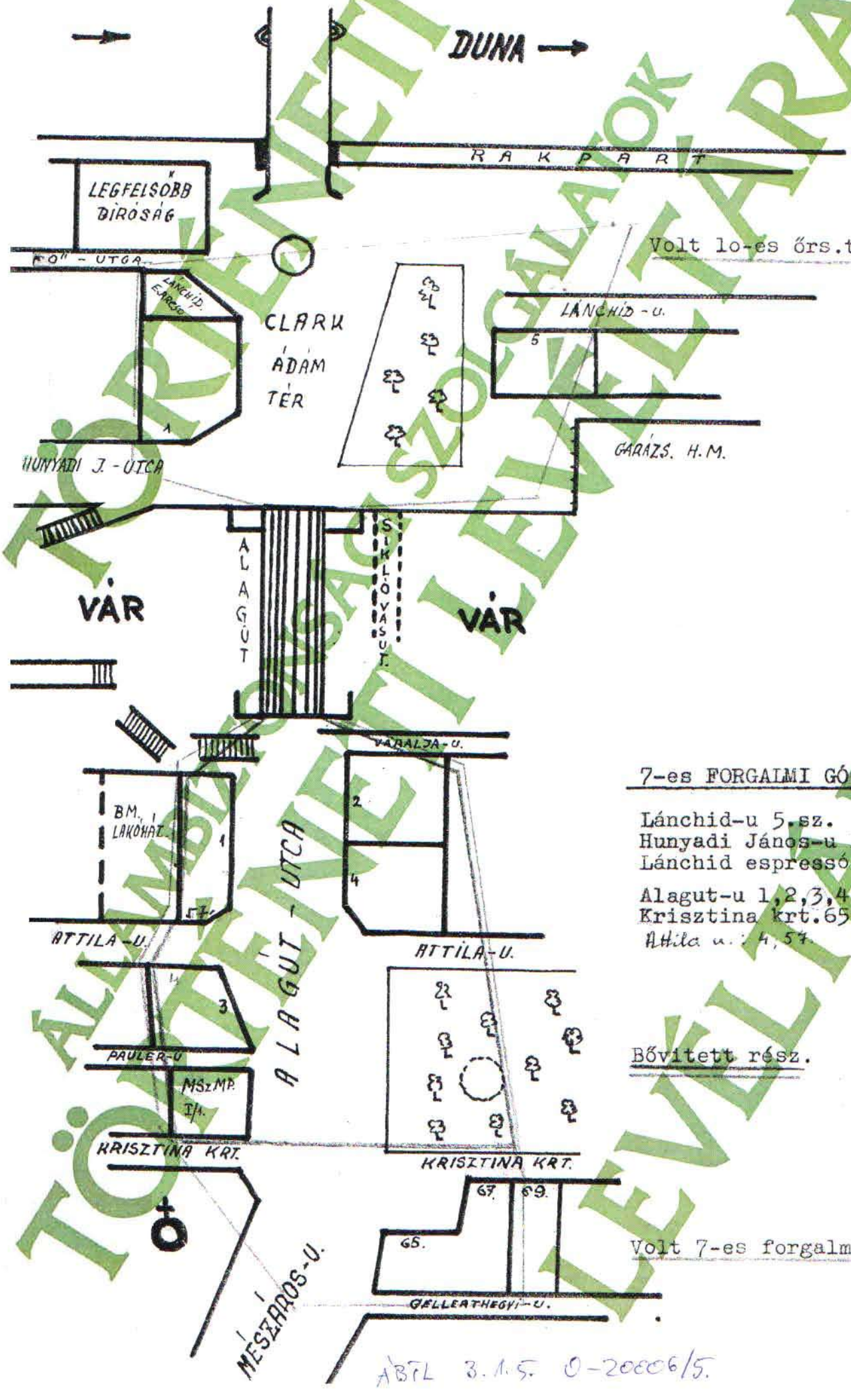

Volt lo-es őrs.területe.

7-es FORGALMI GÓC.

Lánchid-u 5.sz.
Hunyadi János-u 1.sz.
Lánchid espresso

Alagut-u 1,2,3,4,sz.
Krisztina krt.65,67,~~69~~.sz.
Attila u.: 4,57

Bővitett rész.

Volt 7-es forgalmi góc.

TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK

ÁBTL 3.1.5. O-20006/5.

18.

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III.A.Önálló Alosztály

SZIGORUAN TITKOS!
Selejtezésig!

JÓVÁHAGYOM:

Dr. Horváth József r.vőrgy.
csoportfőnök

Tárgy: Operatív ellenőrzés alá vont terület kialakitására

HATÁROZAT

Budapest, 1989. október 24-én.

A Belügyminiszter 8/1989. sz. Parancsában meghatározott, biztositási körbe tartozó személyek, a velük azonos szintű külföldi delegációk védelme céljából a Hősök terén megrendezésre kerülő politikai rendezvények állambiztonsági védelmének erősitése érdekében szükségesnek tartjuk az operatív ellenőrző munka megszervezését Budapest, XIV., Hősök tere környékén kijelölt területen.

A keletkező anyagokat a 3/1984. sz. BM Parancs előirása szerint a 11-00-2377/21. sz. dossziéban rakjuk le.

A terület tartója: Fehér László r. hdgy.

Tóth Kálmán r. őrnagy
alosztályvezető

Nvtsz. 8/1.588./89.
Készült: 1 pld.
Kapja: 11-002377/21.sz.do.
Készitette: F.L./Lné

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR

ABTL 3.1.5. O-20006/13.
M-13/1540/89

Belügyminisztérium
III/III-A.Önálló Alosztály

SZIGORUAN TITKOS
/ Sélejtezésig /

Tárgy: A Vezető elvtársak köréből megalakult vadásztársaságokról -

F E L J E G Y Z É S

/ Budapest.1989.o5.o4. /

Az "Egyetértés Vadásztársaság" az 1989.március.17-i Közgyülési határozata alapján feloszlatta önmagát. Ezzel egyidőben az Állami Vadgazdaságok területén vadászati jogaik is megszüntek.

1989.április.16-án a párt és állami vezetőink köréből, a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság Galgamácsa-i 5.600 hektáras üzemi területén " SILVÁNUS VADÁSZTARSASÁG " néven uj vadásztársaság alakult. A társaság önálló jogi személyként, saját költségvetéséből folytat vadgazdálkodó, vadászó tevékenységet.

A "Silvánus Vadásztársaság" tagjainak névsora:

- Fejti György et.
- Grósz Károly et.
- Hámori Csaba et.
- Dr. Horváth István et.
- Iványi Pál et.
- Lakatos Ernő et.
- Lénárt Lajos et.
- Madarassi Attila et.
- Marjai József et.
- Maróthy László et.
- Papp Lajos et.
- Pál Lénárd et.
- Petrovszky István et.
- Pozsgay Imre et.
- Sebestyén Ferenc et.
- Szabó István et.
- Szücs Ferenc et.
- Váncsa Jenő et.
- Villányi Miklós et.
- Jassó Mihály et.
- Kovács Jenő et.
- Kamara János et.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR